М. Ю.

ВАРШАВСКІЙ
ГЛАВНЫЙ АРХИВЪ
ДРЕВНИХЪ АКТОВЪ

Залъ Г.
Шкафъ 3. Полка 1.
№ 2.

11

1a 1 — 1 — —

Liber Sub titulo

Statuta Wislica

Casimiri Regis Polonie

et Decreta Comitialia

Ab. Ao. 1529. Vz ad. 1549

2 o

Incipit Metrica de Anno
domini mill̄esimo quin-
gentesimo septuagesi-
quinto feria quinta ante fe
stum sancti Egidij tempo-
re receptionis prime vyscge
grad p serenissim̄ prin
cipem et dom̄m dom̄m con
radum dei gra ducem ma
zovie Russie Ac illustrem
dom̄m graciosum et de cā
b. Berentcatis scā Mis-
tuta de manu Honora
Johannis de Cyelancz ple
bani in orschimowo pro
notarij vysschegradien fec.

Datalicium Boczslow

Actum in Vyschegrad' feria quinta ante festum sancti
Egidij Anno domini millesimo quadringentesimo septuagesimo
octauo quinto

Nobilis Albertus filius olim Petri de Boczslow
Consistens personaliter palam recognouit per presentes
quod nobilis ac honeste Margarethe filie Nobilis
Petri de Odmanes Consorti sue legitime erogauit
Dotalicias que in medijs que sibi et suis heredibus
omni iuri bonorum hereditariorum mobilium et immobilium
que nunc habet in Boczslow districtus vyschegradien
et in Vyszyczeno districtus plagen nec non in
quolibet et vbilibet in futurum tunc omnibus et singulis
vbilibetubi ad dictum maritale spectantibus dotalicium
et in certum verum et legitimum dotalicium assignauit
et eisdem consecutionem sic me mediante realiter et
cum effectu sibi omni iure testimonium sigillum meum

Datalicium Plona

Actum in Vyschigrad feria quinta post dominam
octauam Virginis gloriose Anno domini millesimo quadringentesimo
octuagesimo octauo

Nobilis Johannes de Plona Sconiganoneſis ſtatutus
perſonaꝝ palam recognouit quia nobilis ac honeſte
Hedwigis filie olim Cristini de Vorowize conſortis
ſue legitime xpo obtulit et donauit in tra
mutacionis ius et ſuo meditate sibi suoq; heredib
nobilib et innobilib que nunc habet vel habitura e
quelibet et vbilibet in Sconiganoreo vestigradiensi
et plona plurib villis distribz nec habita e quelibet
et vbilibet in futurum nec quouis modo seu industria
nam acquisierit dotalitium ac in vsum vxoris et testum
dotalitium in ecclesia hic nre firmauit et instituit sibi ius

Dotalicium Vicesimo

Actum in Vesthegrad feria 2 proxima post festum
dom Hilarii quadringentesimo septuagesimo octavo

Nobilis Nicolaus de Vilyne vnanimis pariter paterna voluntate
et nia Nobilis ac honeste Catherine filie Nobilis olim Nicolai Cha
ros de Dzerzenowice conſortis ſue legitime triginta Grossos
quos denarios in medijs grossis in et sup medijs ouis siue denarijs bonis
nobilib et innobilibus que nunc habet vel habebunt ex quibus
et vbilibet in futurum et cum omnibz et singulis vtilitatibz fructibz
fructibz agris pratis siluis siluestribz pascuis aquis et aquarum
rivis generaliter vniuersis quibuscunq; iuribz vtroque, dotali
dixit ac in actum vertens et testibus dotalitium sibi vnanimiter
dicens hoc nre firmauit et inscripsit sibi ius

dotalicium duplicze

Actum in Vesthegrad feria sexta post festum Sancti
Johannis Actum dom millesimo quadringentesimo septuagesi
simo

Ex nunc

abtemuciacio Nyezdzimo

dotalicium Gilmo

Exmt

8

dotalicium Przetchpelcze

Actum in Vestchegrad feria quinta [illegible]

Nobilis Jacobus filius Stiborii de Przetchpelcze [illegible]

Abbreviatio Nyeborzimo

Actum in Vyschegrad feria quinta ante festum Sphe

Nobilis et honesta Katherina filia olim Nyeborsky de Skamborzie, consors Nobilis Jacobi Kadzeke de Drossenkowo constituta personaliter pa

Abbreviatio Sylcuky

Actum in Vyschegrad feria quinta Post Nativitatem

Nobilis ac honestus dominus Petrus olim Alberti de
Cyrzlubky consors Nobilis Bartholomei de Zava-
dzino constituit procuratorem suum magnificum
Nobilem Cristinum de Cyrzlubky Castel-
lanum Radomiensem et Matthiam de Cyrzlubky Cast-
ellanum Sandomiriensem fratres suos germanos et
quosdam spectabiles et devotos de quibus sibi
Cristinus de Cyrzlubky Castellanus Radomiensis
et Matthias de Cyrzlubky Castellanus Sandomiriensis
fratres germani

dotalicium Valkey

Nobilis Johannes Valkowsky constituit procuratorem suum
magnificum Nobilem ac honestum Thomam
filium Nobilis Cristini de Damaslawek Castellani
Sandomiriensis et Capitaneum Osthrovien-
sem et Leliticz generalem Starostam Cracovien-
sem et quosdam alios de quibus sibi videbitur
et placuerit constituendum et ordinandum
et in omnibus

dotalicium Vinlamowice

Nobilis Cristinus filius olim Nicolai de Vinlamowice
constituit procuratorem suum magnificum
Nobilem ac honestum Thomam filium Nobilis
Cristini de Damaslawek Castellani Sandomiriensis
et Capitaneum Osthrovienses et quosdam alios
de quibus sibi videbitur et placuerit

Exmt

Abtemiciaco Nbligchowo

Actum in Vissegrad feria quinta ante festum Natiuitatis xpi Anno dni Mo ccc lxxxvij

Nobilis de Gemesse dorothou filius olim ayamnotthi de Nbligchowo consanguineus personalis fratrum recognouit quia Nobilis ayrichard ayamnotth Nicolaus et Nartholomeus germani eiusdem de Nbligchowo Satisfecerunt sibi et bonis paternis et ayaternis et per omnia prerogatiuis et deuotionibus de quibus et quibus ipsi dicti abtemiciati et predicti abtemiciati

Dotalicium dzerzonowic

Actum in Vissegrad feria quinta ante festum Natiuitatis xpi Anno dni Mo ccc lxxxvij

Nobilis de Gemesse filius olim Nicolai de dzerzonowic consanguineus personalis recognouit quia Nobilis dorothou de Gemesse Margarethe filie Nobilis Nicolai de Gerzethino consanguinee legitime desponsate Centum marcas argenti in pondere grossorum in medio grossi in et sup medio cum suorum bonorum hereditariorum et mobilium et futurorum quorumcunque habitarum et habendarum ipsi quidem et dicte in futurum dotalicauerit de in rerum hereditum et bonorum dotalicium ipsi quidem et dicte

Exmt

Abtemiciaco Rekowo

Actum in Vissegrad feria quinta infra octabas Epiphanie Anno dni Mo ccc lxxxvij

Nobilis ac honestus Helena consors Nobilis Nicolai de Cosmirowo filia olim Johannis de Rekowo consanguinea personalis fratrum recognouit quia Nobilis Johannes et Nicolaus filij olim Casimi de Rekowo

Satisfierunt sibi p̄ bonis paternis et maternis et p̄
omnibus p̄incipalibus et debitis de quibus fr̄ dict̄
fratribus Hoyglw et Nicolao abrenunciauit et publicus
abrenunciat

dotalicium Pyleghowo

Actum in Vestgrograd feria quinta post festum Sancti Agaue
et Virḡ Anno dn̄i Millesimo quadringentesimo septuagesimo
octauo

Nobilis Johannes et Petrus fr̄es olim Petri de Pyleghe-
wo, constituti p̄sonaliter coram Patrono suo Magistro Nicolao
Germanico p̄ncipaliste assumpto, pariter congregati ne-
cnon Nobilis ac honeste domine relicte olim Petri de Pyle-
ghowo Henrici p̄ter carissime, filie olim Johannis Pyle-
ghowo de Gwanzyn Actum Marienburg coram quibus-
dam Discretis viris Johanne Wessel Scholastico Ecclesie
Culmensis Notario publico et testibus ad hoc vocatis
specialiter rogatis et requisitis

Pleghowo

Abrenunciacio Cadlichowo

Actum in Vestgrod feria quinta p̄x̄ ante festum Annun-
ciacionis Marie Virḡinis Anno dn̄i Millesimo quadringentesimo septuagesimo octauo

Nobilis ac honesta domina Katherina Nicolai quondam
de Vyschowo constituta p̄sonaliter coram, quia Nobilis Johannes
et Katherina p̄fati olim Hennekin Cadlichowo fr̄es
venit sibi p̄ bonis paternis et maternis p̄ut in Cadlichowo
Stenchewo et de omnibus p̄incipalibus et debitis de quibus
p̄fata Nobilis Johannes et Katherina abrenunciauit et
publicis abrenunciat

Abrenunciacio Gwanzyn

Actum in Vestgrod feria quinta p̄x̄ ante festum Annun-
ciacionis Marie Virḡinis Anno dn̄i Millesimo quadringentesimo septuagesimo octauo

Nobilis et honesta domina filia olim Johannis Jurga de Cremzier, relicta olim Petri de Pilchowo, ausentibus personaliter palatium introierunt Anno etc. octogesimo octavo et publicaverunt apud de Cremzier, satisfaverunt sibi et bene placitaverunt et ratificaverunt et per omnia sibi in premissis et declaratis de quibus se dicte domine obligaverunt et publice abrenunciaverunt

Datum Szanchorzimo

Datum in Vischegrad die decimo ante Kalendas Octobris anno domini millesimo quadringentesimo septuagesimo octavo

Nobilis Stephanus filius olim Nicolai nigri de Czmolchzin constitutus personaliter palatium introivit, quia nobilis dominus Stephanus filius nobilis olim Nicolai de Cruschowo tempore sue latitudinis ad quinquaginta florenos et grossos in pecuniis et sue uxori sibi dotalicium centum florenos et unum talentum, que nobilis vel Gabriel sepe dicti et nobilis in presencia dominorum ac in aula regia personaliter constitutis sibi specialiter et nominatim promisit et inscripsit

Datum Czibulchino

Datum in Vischegrad feria quinta in festo Sancti Martini episcopi anno domini millesimo quadringentesimo septuagesimo octavo

Nobilis Azarinus de Pyzrzewo filius olim Pyzrzslai de Czibulchino constitutus personaliter palatium introivit, quia nobilis dominus Stephanus filius olim Gabrielis de Pyzrzewo Benedicti sue carissime virginis et quatuor florenos in medio lini et sue uxori sibi dotalicium centum florenos et unum talentum, que nobilis vel Gabriel sepe dicti in Czibulchino ac in aula regia personaliter constitutis sibi specialiter et nominatim promisit et inscripsit

Datum Pomyanowo

Datum in Vischegrad feria quinta in vigilia Sancti Gregorii anno domini millesimo quadringentesimo septuagesimo octavo

6

Nobilis andreas de Wonrijngerwe constitutus personaliter
palam recognouit quia Nobili ac honeste domicelle fidei
bloy agathe de Swadenwe domicelle sue legitime
legagenali grossorum in medijs grossis in et super mansis dicti
sui curiis quibuscunque ac omnibus aliis quibuscunque vel
hereditatibus et quodcunque et vbicunque in futurum ad dotalicium
ac in recompensacionem et legitimum dotalicium sibi quomodolibet
competendum tot vel tales firmauit et inscripsit.

Dotalicium Wonrijnge

Actum in Vestbergrad feria quinta in vigilia Natiuitatis
beate virginis Anno domini millesimo quadringentesimo
octogesimo

Nobilis Johannes de Wonrijnge constitutus personaliter
palam recognouit quia Nobili ac honeste domicelle fidei
Nobilis alberti de Kadenijge domicelle sue legitime
legagenali grossorum in medijs grossis in et super
mediatas dicti sui curias quascunque ac omnibus aliis
quibuscunque vel hereditatibus et quodcunque et vbicunque in futurum ad
dotalicium ac in recompensacionem et legitimum dotalicium sibi
competendum tot vel tales firmauit et inscripsit

Dotalicium Gatenbo

Actum in Vestbergrad feria quinta vpo die Clemencie
virginis anno domini millesimo quadringentesimo
octogesimo

Nobilis Jacobus de Gaynoue constitutus personaliter pa
lam recognouit quia Nobili ac honeste domicelle fidei
Nobilis Hertz Schaufuby de Schlenijno domicelle sue
legitime legagenali grossorum in feodis in et
super mediatis dicti sui curiis hereditariis ac mobilibus
et immobilibus quibuscunque vel hereditatibus et quodcunque
et vbicunque in futuro dotaliciamit ac in recompensacionem
et legitimum dotalicium sibi competendum tot vel tales firmauit
et inscripsit

Dotalicium wyschanowo

Actum in vyschegrad feria quinta Sermida post festum
Sancti Martini Anno dm Mcc lxxx
Nobilis Sigismundus de vyschanowo constitutus pso
palium reportauit quem Nobilis ac honeste domine filie
Nobilis Nicolai de Strzelce consorti sue legitime
dotalicium Centum marcarum grossorum in pecunia
mediate dum sors bona hereditariorum in vyschanowo que tunc
ipse vel sui habebant et habuerunt et vbique in futurum dotaliciauit ac in nomine dotalicii
sub prestandi tunc nec firmauit et inscripsit

Dotalicium Cozice

Actum in vyschegrad feria quinta ante festum sancte Katherine Anno dm millesimo ducentesimo octogesimo

Nobilis albertus de Cozice constitutus personaliter
propterea Nomine Nobilis ac honeste domine sue
Nobilis Nannussij de Nannussowo consorti sue legitime Centum marcarum
grossorum in medio
in et super mediate dum bonos sibi hereditariorum
mobilium et immobilium que nunc ipse vel habebant
et quovis et vbique in futurum dotaliciauit ac in nomine
dotalicii sub prestandi tunc nec
firmauit et inscripsit

Dotalicium Rzeszchowo

Actum in vyschegrad feria quinta ipso Sancti
Petri ad Cathedram Anno dm Millesimo
ducentesimo octogesimo primo

Nobilis Jacobus Rathiborij de Rzeszchowo constitutus personaliter reportauit Nomine Nobilis ac

Honeste Margarethe filie olim Nicolai de Visl-
kanowo consorti sue Gotbindi de Triginta Oppagenses
grossorum in solidis in et sup medietate omn suor
bonor hereditariorum que ad mod ht vel habitmq
est quocq et ubicq in futurum dotalic̃ amit ac
in certum verum et legitim dotalicium sch cōsuetu-
dinez tuc nec firmauit et inscripsit

Dotalicium Kekowo

Datum in Wyschegrad feria quinta Post festum sci
Anthonii Anno dm Millesimo quadringentesimo
octogesimo Primo

Nobilis dominus de Kekowo constitutus personalit
Palatum comparuit, quum Nobli ac honeste Margare-
thete filie Nobilis Nicolai de Crosse consorti sue
Gotbindi Triginta Oppagenses grossorum in solidis in et
sup mediet omn suorum bonorum hereditariorum que
ad eum ht vel habitmq est quocq et ubicq in futurum
dotalic̃ amit ac in certum verum et legitim dotalicium
sch consuetudinez tuc nec firmauit et inscripsit

dotalic̃ Garnowo

Datum in Wyschegrad feria quinta in Vigilia Sancte
Margarethe Anno dm Millesimo quadringentesimo
octogesimo Primo

Nobilis Stanislaus de Garnowo constitutus personalit palatz
comparuit, quum Nobli ac honeste domicelle filie Nobi-
lis Stanz de Carithgorow consorti sue Gotbindi Triginta
Oppagenses grossos in medio grossi Nu et sup mediet omn
suor bonor hereditariorz que mod ht vel habitmq est
quocq et ubicq in futurz dotalic̃ amit ac in certum
verum et legitim dotalicium sch consuetudinez tuc nec firma-
mauit et inscripsit

Actum die quo supra
Nobilis Gualterus de Swanenberg constituens personaliter palam
recognovit quia matrimonium contractum extra
Nobilem de Horneshem dominum Theodericum filium Nobilis Petri
de Daverdenne consortem suum legitimum omnia bona sua mobilia
illud quod ex hereditate habebunt post ipsum et suum
dilectum predicto donat

Dotalicium Slomyno

Actum in Visbeke quod Gabbeo in vigilia sancti Katherine
Anno domini Millesimo quadringentesimo octogesimo
primo

Nobilis Johannes de Slomyno constituens personaliter
palam recognovit quia matrimonium
contractum inter Nobilem virum dominum Johannem alias
Nobilem Petri de Slomyno consortem suum legitimam
tam ipsum omnia bona sua mobilia quod habet vel ha-
bitura est in futurum donavit dedit et predicto donat

Dotalicium Ostenhove

Actum in Visbeke quod sabbatum quinta in vigilia Conversionis
Sancti Pauli Anno domini Millesimo quadringentesimo
octogesimo secundo

Nobilis Jacobus Andree de Ostenhove constitutus per
se expresse recognovit quia Nobilis ac honesta Elizabeth
filia Nobilis Nicolai Kuczschy consorti sue legitime
viginti quatuor Rynsgulden in uncis grossis in et
super omnibus suis bonis hereditariis que nunc ha-
bet habitura est quovis et quibuscunque in futuris datalicia
ac in omni iure et legitima debentur per spondingz hut
mos firmavit et inprimis

8.

8

Dotalicium Charloßin

Actum in Visshegrad feria Secunda [illegible] Sancti Johannis Baptiste Anno domi millesimoquadringentesimoseptuagesimo Secundo

Nobilis Johannes de Charloßin constitutus personaliter coram nobis gratia Nobilis ac Honeste Barbare filie Nobilis Stanislai de Cynarij consorti sue legitime Dotagium quatuor in solidis in et super medietate omnium suorum bonorum hereditariorum mobilium et immobilium que nunc habet vel habitura est quovis et ubilibet in futurum dotalitianit Ac in eventu viduitatis et legitimi dotalitii ipsi assignandi tue nupte firmauit et inscripsit

Dotalicium Wordwicze

Actum in Visshegrad Sabbato ante festum Stephani et Christiani martyrum Anno domi millesimoquadringentesimoseptuagesimo tercio

Nobilis Johannes filius Nobilis Bernardi de Wordwicze constitutus personaliter coram nobis gratia Nobilis ac Honeste Dorothee filie Nobilis Johannis de Thomo sua consorti sue legitime Dotagium Quatuor in medietate quatuor in et super omnibus libertatibus bonorum hereditariorum in Wordwicze Actum ubi medietate omnium suorum bonorum que nunc habet et ubilibet in futurum habebit dotalitianit Ac in eventu viduitatis et legitimi dotalitii ipsi assignandi tue nupte firmauit et inscripsit cum dotalitii reservatione et inscriptione Nobilis Bernardus una ad consortem suam ab antiquo [illegible] que sup dotalitium suum assignavit, et ipsum suum dotalitium confirmauit roborauit et predicto Nouisiat confirmet et predictus confirmat

dotalicium Szanchorzino

Actum in Visthegrad feria quinta ante dominicam palmarum
anno domini Millesimo quadringentesimo octogesimo tercio
Nobilis Mathias de Szanchorzino constitutus per
Palatinum protestatus, quia Nobilis ac honesta Barbara
filia olim Nicolai Schadlichka de Szinalia coniugi sue
legitime triginta florenos auri in quibus ei obligatus
quoscop in solucione in et super medietatem omnium suorum bonorum
hereditariorum in Szanchorzino, que nunc habet vel habebit
tunc et quando et ubicunque in futurum dotalitiauit ac in
eventum mortis et obitus dotalicium seu pertinencias tres unde
firmauit et inscripsit &c

Dotalicium Szathorzino

Actum in orschimowo feria quinta post festum
Johannis Baptiste anno domini Millesimo quadringen-
tesimo octogesimo tercio

Nobilis Thomas de Szanchorzino constitutus per
Palatinum protestatus, quia Nobilis ac honesta Swantha
eius filia olim Nobilis Stanki de Zathorzino coniugi
sue legitime triginta florenos auri in solucione
in et super medietate omnium suorum bonorum hereditariorum
que nunc habet vel habebit tunc et quando et ubicunque in
futurum dotalitiauit ac in eventum mortis et obitus
dotalicium seu pertinencias tres unde firmauit
et inscripsit &c

Dotalicium Szathorzino

Actum in Visthegrad feria quinta proxima post Johannis
Baptiste anno domini Millesimo quadringentesimo
octogesimo tercio

9.

Nobilis Nicolaus Szuchawda de Szamborzino Co-
stitutus personaliter palam recognovit, quia Nobilis ac
honesta domicella filia olim Nobilis Johannis dobro-
slagk de Buzenrothowo Consortis sue legittime virgi-
ti ofgat dotalicium in solidis in et super medietate om-
nium bonorum hereditariorum que modo habet in Szam-
borzino vel habebitur esse debuit et debet in futurum
dotaliciamit, ac in actu vel ad et legittime dotandum
consuetudines tre non fiemanit et inscripsit

9

Actum ut supra die quo supra

Nobilis Nicolaus Szuchawda de Szamborzino Co-
stitutus personaliter palam recognovit, quia matrimonium
vigore institute consuetudinis inter Nobilem ac honestam
domicellam filiam olim Nobilis Johannis dobrogoslag
de Buzenrothowo, Consortem suam legittimam hu-
iusmodi bona sua mobilia que modo habet habebitur
et debuit in futurum donamit, et pro dote

00

dotalicium Szamborzino

Actum in Wyssegrad feria quinta Crucis ipso die
Sancti Apollinaris Anno domini Millesimo quadringen-
tesimo octogesimo tercio

Nobilis Nicolaus Magnussky de Szamborzino Consti-
tutus personaliter palam recognovit, quia Nobilem ac ho-
nestam Ursulam Wyssegrodensem filiam olim Stanislai Andree de
Othzalowo Ciuitatis Cracouiensis Consortem suam legittimam
ductam habet et habebit in medijs bonis in et super
medietate omnium bonorum que modo habet habebit
vel habebitur esse debuit et debet in futurum dotaliciamit ac
in actu vel ad et legittime dotandum consuetudines pro scriptu-
tre non fiemanit inscripsit

Et

Actum ubi dic quo supra

Nobilis Otcolinus Magnuschi de Pozarzewo tenutus personaliter comparuit, quia Nobilis ac honesta Katherina filia olim Henrici Andree de Strzulkowo Hinczwic habuit consortem suum legitimum desponsatum, cum medio ipsorum in solidum in et super medietate unius curie cum pertinenciis in Wolkowo et medietate unius curie in Wolkowo vel habitum et habitam, quam curiam ipsi Henrici dedit, et publice donavit &c

Dotalicium Balkij

Actum in vigilia Assumpcionis Marie virginis proxime in die Sancti Blasij anno domini millesimo quadringentesimo octogesimo primo

Nobilis Martinus de Balkij tenutus personaliter comparuit, quia Nobilis ac honesta Katherina filia olim Nobilis Mathie de Kuthzewo consorti sue legitime tenutum cum medio ipsorum in solidum in et super medietate unius curie cum pertinenciis in Balkij vel habitum et habitam et vicissim dotalicium ac in actum actum et testimonium subscripcionis huius presentis manu sua firmavit et inscripsit

Dotalicium Gniewkowo

Actum in vigilia Assumpcionis Marie virginis proxime in die Sancti Blasij anno domini millesimo quadringentesimo octogesimo primo

Nobilis Michael de Gniewkowo tenutus pso?

palium recognovit, quia Nobis ac honeste dereliquit
filius olim Nobilis Stephani de Chanoleyn Consor
te sue Gotlindis
in cuius medio domus sancti Gereonis hereditarie in
qua inquilinus in Kuynenkirwe vel habitator est gracie
et voluntati in futurum detulerunt et in ordine tercie et
Gotlindis dotalicium sub hypotheca tacita vel ius firmauit et
inscripsit

Dotalicius Malchmje

Actum in Wesphegrad feria tercia in crastino sancte
Scholastice anno domini Millesimo quadringentesimo
octogesimo quarto

Nobilis Johannes filius Nobilis alberti de Ma
lchmije Consulatus personalis palium recognovit, quia
Nobilis ac honeste domine filie Nobilis Petri de omnie
zijnis Consortis sue Gotlindis, qui quaginta Rynsch
gulden in medio gulden in cuius quidem domus sancti
Gereonis hereditarie inquilinus et habitator est gracie et
voluntati in futurum detulerunt ac in ordine tercie et
Gotlindis dotalicium sub hypotheca tacita vel ius firmauit et inscripsit

Dotalicius Rezeschem

Actum in Wesphegrad feria quinta post festum
Sancti Matthie apostoli anno domini Millesimo
quadringentesimo octogesimo quarto

Nobilis Nicolaus Chotschibuzij de Chrzeschowo testimonium personaliter coram nobis exhibuit, quod Nobilis et honesta Margaretha filia olim Nobilis Nicolai de Lessyno consorti sue legitime dotalicium videlicet villam Sepa cum curia et molendino in Solecz in et super molendino Swyrzewo Hereditarie, quod tamen dotalicium in Chrzeschowo vel habitatione ipsi promisit et obligat in futurum dotaliciauit et in eorum presencia dotalicium ipsi assignauit et inscripsit

Dotalicium Gwanczice

Actum in Wyschegrad feria quinta post festum sancti Gothardi anno domini Millesimo quadringentesimo octogesimo quinto

Nobilis Domina Margaretha de Gwanczice testimonium personaliter coram nobis exhibuit, quod Nobilis et honesta Anna filia Nobilis Nicolai de Lessyno consorti sue legitime dotalicium videlicet villam Sepa cum curia et molendino in Solecz in et super molendino Swyrzewo Hereditarie, quod tamen dotalicium in Gwanczice vel habitatione ipsi promisit et obligat in futurum dotaliciauit et in eorum presencia dotalicium ipsi assignauit et inscripsit

Dotalicium Ostrzkowo

Actum in Wyschegrad feria quinta post festum Omnium sanctorum anno domini Millesimo quadringentesimo octogesimo quinto

Nobilis Nicolaus de Ostrzkowo testimonium personaliter

to pag. 12.

de Swornatschy dompcori suo legitimo virgini treb de
Zagenab oppidanis in Swrdijd oppidi Cra et super
medietate cum suis Curiis molendino et molendi
ni quo nunc ibi habitatur ejusdem oppidi et ubique
in fructibus suis dotalitiis ac in redditibus et bonis
dotalibus sibi assignatis suis heredibus et successo

Dotalicium Sycerskich

Datum in Wyschegrad feria 2 infra octa
Sancti Georgii Martiris gloriosi anno domini Millesimo quadringentesimo
octuagesimo quinto Nobilis Matheus filius Nico-
lai de Sycerskich constitutus personaliter Spectabilem vi-
rginem Annam Nobilem ac Generosi domini Petri de Kunyenskowo
Nobilis Stephani de Kunyenskowo dompcori suo legitimo
Zmindrenis Oppidi Oppidanis in medijs oppidi in
et sue tunice cum superiori Cotardia molendino et
molendi quo nunc ibi habitatur ejusdem oppidi
et ubique in futuris suis dotalitiis ac in redditibus
et bonis dotalibus sibi assignatis tue nec pre
ipsius Nicolai successoribus dotalicium assignauit et
munit et inscripsit.

Dotalicium Kalskich

Datum in Wyschegrad feria quinta post festum
Sancti Georgii Martiris anno domini Millesimo
quadringentesimo octuagesimo octavo

Nobilis Christianus Hoyer de Walkh: constituta
personaliter coram nobis cognovit, quod Nobilis ac Honesta
Elizabeth filia Nobilis Christi de Cesse Consorti
sui Hoffmeister Hystungensis dotalicium
ortum fossorum in solido in et sup mobilibus
suorum bonorum mobilium et immobilium quor mod
ligi vel habitum ac quocunq; et ubicunq; in futurum
dotaliciauit ac in vertum vertum et Hoffmeister dotalic-
ium sub ypotheca bonor mod firmiat et inscripsit

dotaliciuz dmosyno

Datum in Wischegrad feria octava sancti Michaelis
Anno domini millesimo quadringentesimo octo-
gesimo octavo

Nobilis Matheus Strunczlaub et omnia puerj olim
domaroth de dmosyno constituti personaliter pala-
tinum cognouerunt, quod Nobilis ac honeste Margare-
the Consorti olim domaroth Hentschin sue curia-
sime quadragintas florenos mon vnga florenos
in solidis in et sup portum Stromid Crakow quod
emerunt a Nobili Clemetre de dmosyno dotali-
cium ac in vertum mod et Hoffmeister dotalicium
sub ypotheca bonor mod et inscripserunt

dotaliciuz Hoffmeister

Datum in Wischegrad feria quinta pro Sancti Michaelis
anno ordinis Cracouiensis 1488 Domini millesimo
quadringentesimo octogesimo octavo

42
to pag ii.

palatij regnicole, quia Nobilis ac honesta Katharina
relicta filia olim Nobilis Nicolai Zakel de Chelmicz, ve
sortis sue legitime, quibuscunque Expensas quascunque
in solidis, in et circa medietate dicti sui nuper Conthoralis
hereditariorum unacum et immobilium, que nunc
vel habitum et quocunque et ubicunque in futurum dotalicium
tenent ac in presentibus vigent et ipsum dotalicium pro
rata sponsalicia tue nunc firmant et inscripsit

Dotalicium Dzerzonowice

Datum in Visegrad feria quinta ante festum
Sancti Anthonij Anno Domini Millesimo quadringentesimo octuagesimoquarto

Nobilis Brzimata de Dzerzonowice constitutus
personaliter comparuit, et recognovit, quia Nobilis ac ho-
nesta Hedwigis filia Nobilis Johannis de Signatz
consorti sue legittime, viginti flor. ung. de expensis
in solidis, in et circa medietate dicti sui nuper Conthoralis
nobilium et immobilium que nunc vel habitum
et quocunque et ubicunque in futurum dotalicium ac in re-
bus veris et ipsum dotalicium pro sponsalicia tue
nunc firmauit et inscripsit

Dotalicium Byelmo

Datum in Visegrad feria quinta ipso die Sancti
Michaelis archangeli Anno Domini Millesimo
quadringentesimo octuagesimoquarto

Nobilis Bartinus filius olim Andree de Byelmo
constitutus personaliter comparuit, quia Nobilis
ac honesta Anne filie Nobilis Bartholomei de

Zarembiano Consorti sue legitime Bragimen Gene
ornab ore ffferuny in solidū ity et sny indirectis am
suerny bonoz hereditariaz mobilid et immobi
lid, que nūc hūt vel habituny ft quocūq et vbicūq
in futurū deuolueniāt ore in omnib vtz et ffinib
dotalicū ffm̄ p̄cendinz tēz nūc ffirmauit et inscripsit

dotalicium Rzeschewo

Actum in Dirschaw ad ffestū p̄ncte p̄xim ante
ffestū Scolastice virg Anno dūi Millesimo qua
dringentesimo octogesimo quinto

Nobilis Albertus de Rzeschewo Consti[tutus] p̄sen
publice recognouit, Quia Nobili ac honeste Vir
gini filie olim Nobilis Pauli de Zarembken
Consorti sue legitime Bragimen ore ore ffero
vbicūq in quib̄ cūq bonoz suoz bonoz mob
et immobilib que nūc hūt vel habituny ft quocūq et
vbicūq in futurū dotalicium ac in omnib vtz
et legitimū dotalicium ffm̄ consuetudinez tēz nūc
ffirmauit et inscripsit

dotalicium Osterowo

Actum in Dirschaw ad ffestū p̄ncte p̄xim ante
ffestū Scolastice virg Anno dūi Millesimo quadrin
gentesimo octogesimo quinto

Nobilis Matheus filius Andree de Osterowo Con
stitutus p̄sonaliter palam recognouit, quia Nobili
ac honeste Margarethe filie olim Nobilis Nicolai

Nobilis Johannes Episcopi constitutus personaliter
palam recognovit, quia Nicolaus alias Jacusch ayazzoffka
quondam filius olim Nicolai Jurmak de Krasczy
selgowo Consortis sue legitime, portugarita quondam
Johannis Grossorum in solidum. Ita et sic modo olim
suorum bonorum hereditariorum mobilium et immobilium
que nunc sub sua habitacione est quoad et ubicunque
fuerunt, et sunt tota area in Episcopi tuny omnibus
et singulis utilitatibus et dotibus ad dictum curtem
adjacentibus et spectantibus plenarie ac in omnibus
suis et legitimis dotibus sub constitucionibus tue nos
firmauit et inscripsit

Resignacio molendini Ayazzoffka

Actum in visthygrad die dominico post ascensionem
Jhesu Anno domini Millesimo quadringentesimo
octogesimo septimo

Honesta Anna filia olim Johannis ayazzoffka de
vijazdowo tunc Zarozimow constituta personaliter
palam recognovit, quia predictum molendinum
Ayazzoffka in villa Zlumin vijazdowsky vissk-
tich, que ipsam dotauit sive paraphernalis et here-
ditarie post olim primi et secundi mariti tuny omnibus
et singulis utilitatibus et fructibus ad ipsum molendinum
spectantibus et de cetero spectaturis ad ipsum molendinum
spectantibus tc tuny omnibus suis et ad omnibus ipsum
spectantibus et de cetero spectaturis pro dimidia octava [illegible]

in vijazdowo

tuny

ouersenny in solidis provisibus Johannis et omne
jnuersis olim Hachanuk filij olim Dlgonis cyanensis
sci de vyanß ouo vendidit et vor hereditarie
resignauit in presencia et in manus p[re]d[i]c[t]i et suis
ossoves Ottmundi henrici Gilbrecht ingrami Jubelind
dicti panifici et quieti possidend hereditar[ie]

Datum Turonis

Actum in Vischegrad feria quinta infra octau
visitacionis Marie Anno domini millesimo quadri
gentesimo octuagesimo septimo

Nobilis henricus de vna cum pred[i]c[t]o Ingelmundo de
Tinnenis qui adhuc fuerunt obsessis constitutus
personaliter palam recognouit quia Nicolaus de Hone
de Nankaue filius olim andree de vyschouerer
consorti sue Gottlind suo dotem Ingelmundo
in solidis in et sup[er] medietate omnis curie hereditarie
vidue mobilis et immobilis que nunc ipse vel hered[es]
sui ex parte ipsius et debite in futurum de iure
quiete habere et a pred[i]c[t]o in obligatorijs ciuitatis et
inquolat vbilibet de dotalicio ac in certis vel
et Gottlind dotalicium sibi assignandis vel infra
firmauit et inscripsit

Datum Pruszino

Actum in Vischegrad feria quinta in vigilia
Sancti Bartholomei Anno domini millesimo
quadringentesimo octuagesimo septimo

Nobilis Stanislaus filius Gabrielis de Sprensz-
no constitutus personaliter palam recognovit, quia
Nobilis ac honeste Catherine filie olim Nobilis
Francisci de Ayala viduę Consorti sue legittime, pre-
dragintis quidem florenos auri boni et grossorum in medio hinc
inde et sup medio olim suorum bonorum hereditariorum
mobilium et immobilium, que nunc ibi vel habitum
est quovis et ubivis in futurum detinuerint ac in
certum verum et legittimum detulerint seu exportadi-
nez vel nunc firmavit et inscripsit

Dotalicium Slupcza

Actum in Wyssegrad feria tercia proxima post Circumcis
anno domini millesimo quadringentesimo octuge-
simo septimo

Nobilis Nicolaus de Slupcza constitutus personaliter
palam recognovit, quia Nobilis ac honeste Agnetis
de filia Nobilis Stanislai de Schybyschow Consorti
sue legittime viginti duos auri marcas argenti grossi
in solidis Slu et sup medio olim suorum bonorum he-
reditariorum mobilium et immobilium, que nunc ibi vel
habitum est quovis et ubivis in futurum detinuerint
ac in certum verum et legittimum detulerint seu exportadi-
nez vel nunc firmavit et inscripsit

Obtemnacz Cessie

Actum in Wyssegrad feria quinta infra octavas
Epiphaniarum anno domini millesimo quadringen-
tesimo octuagesimo octavo

Nobilis ac honesta Elizabeth filia Nobilis Odisii de Crosse consors Nobilis Nicolai Vijezgarek de de Balky constituta personaliter palam recognovit quia Nobilis Odislaus de Crosse constituit sibi et bona paterna et agnatorum de quibus se alienandi et pactum abrenunciat in scriptis et in hijs

dotalicium Balky

Actum in Visselhegrad feria quinta infra octavas Epiphanie domini Anno domini millesimo quadringentesimo octogesimo octavo

Nobilis Nicolaus Vijezgarek de Balky constitutus personaliter palam recognovit quia Nobilis ac honesta Elizabeth filia Nobilis Odislai de Crosse consortis sue legitime super quibusdam bonis suis videlicet in villis Balky et Kwyn et in solucionibus Cracovie et Sandomirie ac in omnibus aliis bonis mobilibus et rebus mobilibus que nunc habet vel habebitur esse debent et debebit in futurum dotalicium et in attendarium et legitimam dotalicium solum respectum vel non petendo et nisi

dotalicium Kamyenkowo

Actum in Visselhegrad feria tercia infra octavas Epiphanie domini Anno domini millesimo quadringentesimo octogesimo octavo

Nobilis Johannes de Kamyenkowo constitutus personaliter palam recognovit quia Nobilis ac honesta Elizabeth filia Nobilis olim Stephani de Spodleczko consorti sue legitime

Quadraginta quinque Episcopus Wratislaviensis
ladus in et sup medietate cimi sui Cotnow mobili hereditario
et immobili, que mod. tenet habitus et quoad districtum Olsn.
et Wartzig in Fridewald datuliciamit ac in cottim Cotnow
et Gottim datulicium sedm consuetudines terre mod. pre-
manit et inscripsit

Abtemiciad Worowice

Octavo in Wischegrad festum quinta ipso die assen-
sionis dni. anno dni Millesimo quadringente-
simo octogesimo octavo

Nobilis ac honeste dorothea et Barbara filie Nobilis Johannis de Sponiancowo Stanow filie hered. virgil de Worowice, constitute personaliter palam
recognoverunt, quia Nobilis Johannes et afinitate & mul
avunculi ipsarum de worowicz Catisforevm ipsis p
comit Patrensis et agatensis ipsas settum in Worow-
vice et de p omnibz principalibz et declarit. resolu-
tis et deducendis, de quibz st. adtermediantes
et publicis adtendunt.

V
A
C
U
V
A
C
U U U

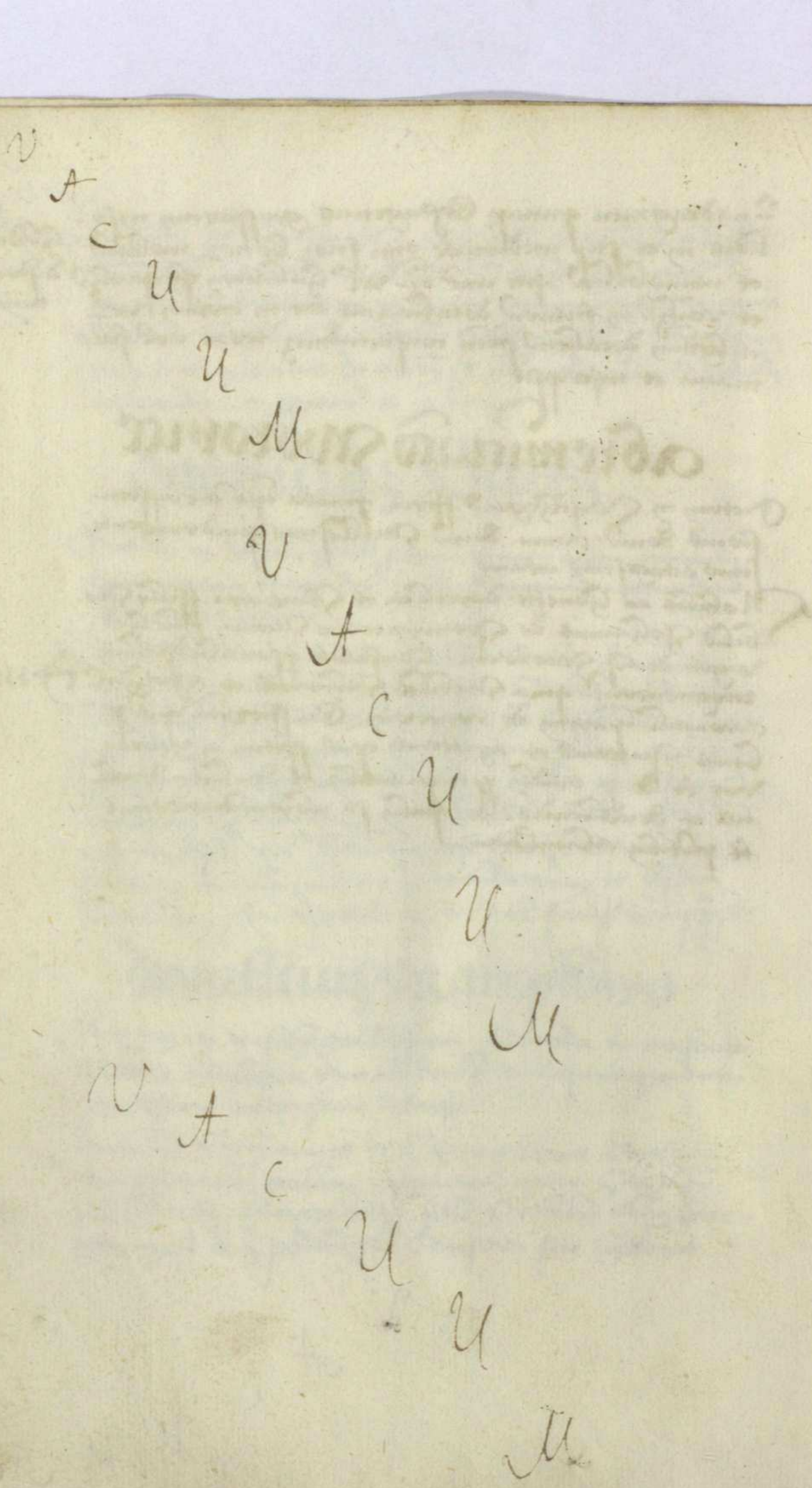

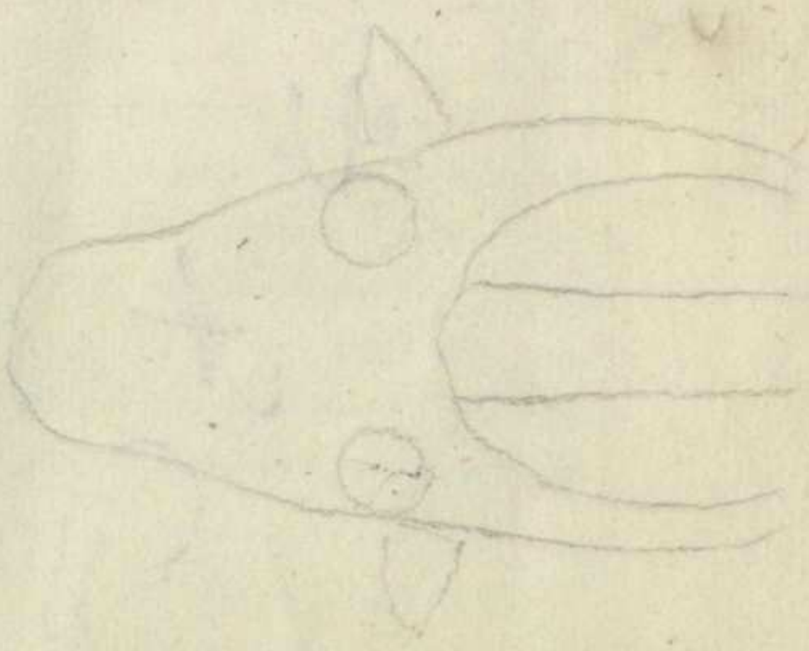

N

A

C

U

U

M

V

A.

C

U

U

U

V

VACUUM

VACUUM

Capitulo Lv:

pogȳczanej pſenyczy.

Ca: Lvi:

placzȳe rzeczonym krzyżakom.

Ca: Lvii:

Iercze roſdanye roſzej mocz̄y na ſtar

Ca: Lviii:

konȳv vkradzionym.

Ca: Lviiii:

vczynyeczȳe Palczow.

Ca: Lxx:

Dȳ bedzye nagany oſkarzanye

Ca: Lxi:

ȳerne ſkarzanye ma moc̄

Ca: Lxii:

mlynarze pospolȳtym mȳedzy bracz̄ȳ

Ca: Lxiii:

poſzȳnye kmyeczy

P

Statu

Zwią

Takze sir

poczy

Wlejże

wskie

titula

20 21

I V R I

Statuta Polskie Gwolaka

Zimierza IIe. wyszłych Mowione

Takze Króla Władysława Rożnych Lat
poczawszy od Roku 1433 Vsq/B ad 1539

NB

Wszędzie Xięgdze Sądtesz Dekreta Krol.
skie Ab Ano 1523. Vsq/B ad 1549.

Intitulatur hic Liber Wislica

Gdy podług nawky pissma wsselky człowyek wnlobosczy
iest pochopnyessy ku zlemu. y wsselkye stworzenye swia
ta myetrwaiące samo wssobye. alye przyrodzenye ge
rzyege rychley sye sklony podług swoyaa ku grzechv. niż po
dług swyatlosczy ku bogu. acz koly podług zrządzenya bos
kyego stworzeny nyeli by były czny nyczny sprawiedliwy sso
kym. a yze rossuszono lamkowstwo acz by sprawyedliwosz
czyą nyebyło złomiono tedy zgoda y pokoy myedzy lyudzmy by
łagymiela. a kazdy ku bv iemu lubo. bo by czynyl. alye yze
nawyczessa dobrocz gest oblyczy na swyeczye sprawyedliwosz
mylosczy, czego nyechcąc. any zoxdacz. a swoiego podług bos
kyey mylosczy vczynacz. Przeto by nyezgodny vczyrknęły azgo
dny przesspyeznosz myeli vklady y prawa sa przez rzecz boze
vstawyony.

Kazimirz zbozey mylosczy krol polsky. &c. wyznawamy
tem bo pyssme. chcząc aby poddany krolestwa nassego
a na gymyę polskyego obonga stadla ieden zdrugyem pozessinje
byl. a geden drugyego vyevszal. alye sprawyedlivosczy dopoma
gal. Przeto zossobney radyy vobadze oyczo pana Iarosława Gnie
zyemsskyego Cossczyola Arcgybyskopa. y wz rzeczanow y sto
leczny kowo. woiewod Ryczegow y pospolstwa slachty nassky
y zyemye polskyey. ku wyagney pamyessy vklad albo sta
tuta vstawylissmy. ktoreg poxyssemy. chcząc aby ye wssemy
polskyey wssyssczey zachowanu pod mylosczya nassa. y nassego
naczissenya A chcząc vyoz wymy wothyth xyegoch obcze
bo zessczo Crosz zly. ma sye myebydzye bal grozy. alye sye bo
szye bal wymy

Na pyrwszym sedzy odpor. Ca. 1. a

Q A początku sandow sadacz stoni telko miarzny boga przed
orzijma aby stomize prawdij / a przedawce swego pan:
mjenija ij otrzij myćbyli bij nalezenij / a ys bij chijtroszijx swa
sprawyedliwosz opuszijwszij / boyacznij boga kyeszacz / ko
stronje drugx opuszijwszij nyeszczijsławali / vkladamij
acz gdij bij wyekroczij sedzija vybranij mocz nassz / albo ego
namijessnik opuszijwszij bozacznij boza kyeszacz stronie
drugex redne zdal bij ij przijsadzijł bij odzijedzijne albo o yn:
sse rzeczij przed sand iarono przijnuedzijone nyesprawyedlo
wie odsandzacz drugx stronę. Tedij strona vczijżona
od sowye sye / ko wijssemu stolzo a yze jesth obijczaij wsa:
dzijech poolskijch / yze sendzia krolewu vijne dacz / nyepa
zijsze vijnij alyz bij iego nyedotrzimano. A gdij bij tijż pijero:
wan. Tedij lepijeze albo trzij kijrowij stronje vrazonij
przepadnije zwijna stora zyeszna pijenądze ze sstrono
tex ma dacz reuw krori iego onyesprawiedlywe zdanije wijs:
wal ko stolzo wijssemu

Pdijzwolenije o dzesyesznę. C. n.

Q Ij Jarosław zboga mylosznij. Cmyeszijnyenyskijey ga
czechowye Warszyszkwo poparowjony vczynkem wob
gyeszbze y tez wporowyeszne Crarowskye wssem pospolijszye k
ho pijssnę dawamij wijedzijecz / ze mocz gwijeszonym
szczem pane Cazijmijszem zbozey mylosznij krolem y pa:
trone nassym stronij zyczimy. a bodzcz bratem nassym sz
mij drugey / pernssło sye nyekture wostpyenije o dzyesyesznij

y ozymne zzlowiekij - kterez na dle polozenij - obije stronye nijech-
zaz srzecze samnijenija vrazijz · dobrzowolnye cromye wssego
blasce y chijkosczij ku twardosczij srzecij y swojch namyasczrzow
o wssythkij rzeczij y zzlowiekij by ku ssu polozyly na nas sspo-
sczyly jako by narzegodze y chwalce y gednaza prze-
tego dzwaiaz - gij pozijzanyez nam wssythke wecz - abyd-
my cromya wssego sada prawo zadnen tako duchowne
jako y prowszkyem nijesskodzaz podlug naszey wolij ku
statku pozijwyecij . Drzeczmij zbozze pomozze a mezow
nadcosczij napelnyonych zrada zdobrem rozmyssleny dlya po-
troja pospolitego y opoij roszczednej niezze zlyboszczij obro
ton - odradanij mijedzij panj Cradem a tez byskupe - aby
gdij ktorij drapyesstza dzyesszyrzyny albo gwaltownyk rzeczij
cosczelnych by byl nalyezyon - ma bysz vzonyenyon Clat-
thwa zvponinanym . Zaprawde ag by lyczal vklyatch-
troye mimo sstasz nijesszyedij - kedij kmyeczie podlugu by-
darzij ktorzij darzaz dzyesszyrzyny maz bysz ssane otrzij
sz do dosczij vczynyenija . A gdij by tez ktora parij
pana mjeniaugncz albo vojnsczych stronach bzkazego dze-
sczyczyne vstarsla albo zdrapyesczyla - tez tym obyczagem
ma bysz klethwa

O zanij Caplana albo Zaka . C m .

Ustawyamy tez ag by Caplan albo Zak sprzyczonij
gdyz Cslowyek byl zabijthj albo vlazon albo vojs-
co wssadzon - kedij ta parothya ma bysz zakleta - gesz sluz-
a boza mjerna bysz - tako dlugo asz wynewadzyecz wydan

bzedzye Bysskupowy / a gdy by wynowarzyeg zbiegal albo vc
zieckl / tedy kmyeczye owcy wssy albo miasta maia przysiąz
iako nyemogly sygnąz woynowaitga a iako nyebyli przy
zyngą Zabitego / Tedy Byskop ma dacz vgszessenye a
wszby wynowarzyeg ma byz zowodan / a przez kogo
kolwyek by byl vlapyon ma byz wydan Byskopowy

Gdy by pan chczyal wpicz dzye-
syęczyne · C. iij ·

Ez krowi kolwyek pan po swey wssy dzyesyęczyne
chczyal by kupyez / ten przed swiątym Jarubcy ma
targowacz z prelatem ktorego gesth dzyesyęczyna / a gesly
zamyesska / tedy prelath Cromye swego pana nagabanya
dzyesyęczyne moze przedacz Comu chce. C. v.

Szego ma byez dana dzesęczyna

Tez gdzye koly plug wogradzye chodzy albo na polyo
to dzyesyęczyna ma byz spelna dana / wyyąwssy
szepa / mak · kapusta · czebula / y gyrsse wssyssky ogrod
ne rzeczy / na ktore motyką albo rylem ryez nye gdze / Zsyrh
dzyesyęczyna nye gest dana a nyma byez dana

O konopna dzyesyęczyne · C vj ·

O dzesyęczyny konopney tako vstawyamy / gdy kmiecz
zalem: polugyem roktowny ma wolij albo Comycze
ma dacz vprawyonych Conopi trzeczy kythy / a Ctory
polowyzą plugo ozze dwie kygye / Ctory nyema zem
oratz - ten ma byez wyzwolon od dzyesyęczynny konopney

Oklatwie Interdictyye . C. vn

Tyelka klatwa rzeczona Interdikth / tako vkladamij / Jze gdij sye kterem obrzagem przeda Interdikt vokrawiie / tedij gij tamo maia trzymacz abyg posluszny / ale kazimyecz go iest wedle Crawwa nad wysla / nyema iego byg posluszen / anij klopacz / I takiyecz Crawo owiyg nyast kligathwoij nyemabiecz posluszen / Tez vkladamij gdij chtho do ktorego nyasstha wszij albo koszyola Gestwie wstupi / tam nyemaiacz spiewacz tako dlugo az wigedze zomego nyasstha / a tako zo pyerwoij po czterem trzij dnij nyespiewano to vzlanwoiemij. Ale tako rychlo kterij wygedze / ma byez spiewano / aby nabozno sczij wiele luczij dlya iednego zapiedzego od sluzby bozeij nyeodpuchala / alye gdzye roli papiesska klantwa bedzye dana / ktorey nij mozij zagyeszenija nyemanij / Chcemy aby wszyscy sczij Copijyey przijchganye vczinye a obiczayuye Zachowano bylo / alye o Interdiczije to trzymacz iacosczmij pyerwoij polozyli

Jako Statuta od Zyemyan sa pzi gieti . C. viij.

Nyema byez Zadzijwo az dadlug czasso obczaie albo vlozenie liyesczye odmienilo by sye / gdyz mestwo nyetilko wzilach czyala ani czdnosczi Garnasso ma byez zesnano . alye tez mordroszyo rozvma ma byez przelozono / przeto nij Cazimirz zboga mylosczij / possoln ij Zyrzerstwo nasstim / obeszgawszy tho boga pomocz / yze ad darowanych gassow / wzyemuyach Cro-

lestwa nassego - rzeczo rzecz wssadzyech nyepadlug zgody abye
podlug swoych glow - rozumu y smyssla / a starzych lyadz ro-
zomowe rzeczy przedsye przyssle. sandza rozmagyscze -
temu za rzecz tako / a gynssemu takesz rzecz gynake
Dlya ktorego rozdzyeranya rzeczy nyedzy nassemy podda-
nemy - gadky y myessanya zachodza. Przeto ze zdra-
le Bozey y maky iego y wssech swoyczych - a nadewssyt-
ko nasszych poddanych vlozyly sse nyessanye sandow
by stanyono bylo - Chczemy aby od tych myast az na
wolne zassy. podlug tych statut wssyssczy pospolyte
pendzie Krolestwa nassego zadrzyli sye y banda sendzy
y trzethy statuta pelnye zachowali

Twardosz tych Statut. C. ix.

Gdyz vklad any sse any mazabrz Statuta przy-
pyssany rzeczam nyuzelym abye bedacym albo
przyssłem / przeto chcemy aby nasse vklady y statuta
wthen tho zas nyssczy slozone wssyssczy zdrzymanye
dzerzely

Rozdzyadz ogranicz. C. x.

Gdzo kroczy myedzy nassemy poddanemi o
granice gadky bywaz / myedzy krocemy na-
klad strawy sylnych roboth rozstargnyenye bywa / a
to przeto ysze myedzy stenuyeny albo rzeka myedzy
krocma dzedzynoma plynye. A przeto acz dwye
dzedzynye znow obopol yedney rzeky possyedzye sye

tedy kazda strona proty swey wsy ma vczynyty y trzymacz. A
gdy by vczka nowa przez ame zlowiecza opustyvssy
pyervssy bycz ynssem bycze sye obrocyla. Tedy ony
brzegy krolewny pyervsey woda vyecka dzyrdzyna by-
la za zagranicz. A knijerzye zobv dzyadzyn wacen gye
zyerze rybi maga wobec lowicz. Anato nierzymy ac
by tez vczka morza Cslowiecza gymdy obrogono a wessa
loz pyervsse brzegy myedzy dzyedzynamy granicz trzy-
mana

O dzedzinc wzastawye. Cxi.

Gdy by kto przed sand pozwal myerego o dzedzine
wpyanyeczon zastawyony / a gdyz by go ku sa-
do przyzwal a zatym gdy by sampyerz na rocze za-
wytym nye stal Tedy porod a gyssczyes dzedzyne ony
ma pyenadze sampyerzy wrocz ywssy

Na woinye kazdi ma stacz pod Horagwya Capitulo xy

Prawo Rycerssky ye mye kterzy zaszsych vyrzecz
maiacz na sobye vyrzerssky dess / gdy na gro-
dzech na przerzyw myepryyaczel bacz pasem / albo
na wsakrah wssech sobye wobyczay nyesmacz pod zakna ze
xagroza. A to przeto aby grod wssek sye wstrzymyly
albo takyes straszy ktorez tho stroze gymssy panowye
podmy vczedo gy vstawicznya pozyrzacz myedzy soba albo
wrogem zly to zlowyek kton nyeprzyiacz srzemi vczyalo

Przeto vrzadanij abij kagdi. Rijczcz albo proſti Slach=
cijcz pod ſw chorągwią ſtanął, aby gdij ſye przidarnal=
ſka vmyſl ſwe mijeſce pod chorągwią odzijeczcz ku
obronijenijo ſwoij chorągwie, A vſlibij odtichmijcſſ
ktorego take vſiepoſluſſnego nam vybrano przez naſſego
komornika, pod ktoregoby chorągwią mijal ſtacz Tedij
komije tego Rijczcza albo Slachczijga przijſſłchamy pod
pomoczemo

Dzijmy ma bijcz dan za reke dluż=nikowi. C. xlij.

Gdi kteden drugiego pozwie ſandownie a zdadzą gij
vinnego bandz odług albo ocdora toh rzeg, ten
od ſandu mijeſka adſtępicz ma doſſyc vczinij, Ale ijſc
mijekterzi ſwą zochwaloſcziją albo tez dlia mjedoſtat=
ku zdanij przed ſandu doſſij mijerzijmją a odkładzą
Dzijcz rzeczij, abij tamtij zaſe zadnich vmij vſiepopad=
lij a nij podiſli. Alje gdi bendą przepuſczonij ſandow
nie maią bijcz dani za reke. A ieſli za ſye vczijck
ną, ież od genetwa bedą vwijnowatemi Alje odługij
mijż vczijnioſſij ozlodzcyſtwo oto ijenetwa nemogą
bijcz ſtrany

Odzijeſtowanijv winije. C. xliij.

O Zakladi Chczemij mjekterzi vzand vczinicz albo
polozijcz dla vboſtwa naſſich poddanych, bo

sye nawzyli lakomi sendzie y gich rzedniczy, xbe gdij mie-
stczki zemiamij vim przepadnie sadowanie, tedij bijo
xa zakladi a przez wssego zamyesskanija miechy sobx
dzehyx laskij anij miloserdzia zachcego myewkazuiacz,
przed thowoz sbeu obijczaij sprawiesz. Vstanowamy abij
sendzija albo woiewoda albo Staroszta, albo ktori gich
namiastek zarlad vczinij owim na nassem Zemiami-
nie bogatu albo vbogie stanczyczy albo proste, bo nist
pomie albo gimsse tzeczij mienia rospadczij albo dze-
cij miechij sobx, Ale gesli zijmije tedij ma tijczien
Jesli leczije tedij ma zadnie miechzeh maiex bijcz pho-
wanij, a to lubo sprawnie lubo niesprawnije zaklad
lzehe wzient. A wssakoz ten czij zarlad nest wolno nie-
dzielo ma gi vijcrpicz, tedi zarlad czij ijssij sendzie
miechi sobex maia rozdzielicz. Darlubij czij ijssij sen-
dzie albo ijnssij stozi nawiecszhx sa wijpissam prze-
szwo nassej woley vczinili, a zarladi przed czassem vsta-
wionym miechi sobex rostargali, tedij tamo czij nesti
zaklad lubo tzendzie koniij albo ijnsse zwierzse skod
podlug ossacowania maia odnijsz ij zwinna pyesna
pijessczya, ktori agchze Cassunk zarlady [illegible]
na popijssand

O pyesczeh ojizowcij ij Sinowcij

Olya nigo ysze Sinowic zonsij ijedna czwia

sa spolni - a iako czlowiek ieden myedzy sobo sa / Przeto
krwierzenny abi poki ozyiesz Zyw zadni swey pyersze
zey nycnossyl syn ycho oyczowey poyetrzey vzywal

Sholtissy maia na woyne iechaty. C. xvi

Starogamy abi kazdi Solthys take dworonnych iako
swoiczkich panow, podług swey moci kazdi swam
na woyne poiechal

Duchowney na woyne yada. C. xvii

Potrzebno gest abi kazdi swego prawa pozywal ale
Bo gesto kroc duchowni woyszyssiye nyessluszne
prawo any vkon krolestwa nassego podług zyemyan
any slachty nassey nyeposstepuiąc A wssakoz krolestwa
nassego iako ynssy Zicmyanye pozywaią Przeto vsta-
nuy abi kazdi taky duchowny oyczyzne poduanu tey
mayącz podług slachunku gymyenya, na kogos woy
prawe woyny swamy poiechal A gdy by nyechczyal
na wyprawe woyny iechacz, tedy na gymyenya stapicz
krato srocno albo blyssono przyiechanemu A gdy by te
go nyechczyal vczynycz any woyny postępuyo Abi tho
gymyenye tych duchownych na nasse prawe przypisuge
ney ktorym orosstem myslenye vkladamy

Vdowa y panna ma myecz vczy-
nika. C. xviii

Dzyedzicza krolestwy panyeskye y ych dzeczye
obyczaiowanye myesskye ma bycz gym oddalyono

aby gdy ony kogo pozowa albo ge kto pozowie na niekterey
rok albo prawo / tedy chcemy aby sandzya proczo pod gotka
albo vrzedzego nauyessiyka tey pani gi bgey sampregery
do yeij gospody posal. przed tocem zatho vzeh proz ma po
wezwyz swemo vczyniskowy albo wzyczczy / albo kemo bye
czij bendzye lubyz

O pospoluem vczynieko · C·xix·

Ze gdy wsselky zlowiek sam swey vczyny sobye
dzngdi nyemoze przewyesz / przeto chcemy aby
kazdy zlowyek cloweko koh sadla bandzie przed san
dem. Bendzye vczyniska zandzyl

O ortelyoch Sendzego · C·xx·

Ze rozmayczy sendzie / rozmagicze ortel wydawaiye
a vczczy vczyniko podlug swey wolcy rozsadzaiye
Przetho chcemy aby sendzya geden pewny osobny a vi
brany byl wkrakowye a dzngy wssandomyczo kdy
my wkterym zyemiye vczczemy Tedy sandzya y pod se
dek tego potwyan na wassym dworze mayo byz vsta
wyz nye [illegible] y vczczy przednamy vyssnarayoncz
a oczczy: dzyedzyczne dakey tczeh myedzel roko nyemaiye
dacz Alye gdy bedzye zaloba odczczyna tedy sendzya abo
podsedek przeczegana Zaloby przednamy ma wyporuczeg
a my Zwyczastwe nassego dworu the yssa vczy zagrodzeny
proz bassny bohy myeckrot nagabanye pysne pgolnyem
Tedy my sstassy a przynamnyey chcemy vyczczom ku sen:
dzy y podsendrowi przysadzyemy polczymy / krorzy taka vcz

wkazdem powyeczye ma bycz sendzya. C. xxj.

Ustawiamij aby kazdij woiewoda mijal swego sendzego wlozonego to yest Krakowskij ziemskiego a sandomierskij drugiego yuez starostij mogo mijecz kazdij swego sendzego

O godzijnie sandzenya. C. xxij.

Ponewcz ten byl obyczay ze amij godzijnij czasso trzijmano po sandzijech albo przysadzijech / a czesokroczij kij ktorzij nijch starzalij ga wsadzije az po obyedzije obzarssse sye a pijwssij przijechozyli. Chorzij to zsso rzecz policz sandomij nagabali. a sprawiedliwosczij owssekij zatragaiancz. Przeto aby czas a godzijna sandom byla sprawiedliwa / vstawijamij aby odtijchmijast sendzia kazdi sadzyl albo roki sadzijli pogarssij od zarania az do dzijewiatkij godzijnij to gest do poludnija / a gdij by kto dnia wssistkiego nijedokonano / tedi rozmija rozpoczenija stron ostatnijego dnija do tejsze godzijnij maija powrocic zostawiacz

O Rozgodzije sedzij rosandzijech. C. xxij.

Aby laszmiey rzeczij nasadzije odprawijli / chczecz nij aby sendzia nijewazancz sobije person bo-

gakgo any vbogiego ale podług vrzendo pozywaya-
ych. to gest ſkrupycza ſtrzyſtrzem wczwarſſy vrz-
ſtwali y wyſſtwarſſy rozprawych. aby vrzando
pozywaiących pisarz pod ſtrazenym ſwego vrzęd
wiema powiadaz my gednim krotko wyſtrzymaz
krotcy tho podług poſtrzonych lyſtow rozny głoſem
wiana wyaz ma pozywnoz. tako yze kto pyrzegwcy
pozwal tego pyrzegwcy odprawyz. a tako az do oſtat-
ka rzeczy. Przeto aby gaſ a godzyna ſondo byla ſpra-
wyedliwa. Vſtanowyany aby odtychmiaſt. Sądzya
kagdy ſondy albo roki ſondzich pozarſſy. pakliby
ktora ſtrona Czemija przyczynny ktora by ſye mo-
gla wyprawoyz ku ſondu nyeſtala. a przez roz-
nego trzy krotz Zawolana nyeſtala any przez poſ-
la tedy gyſſzgorwy kaza od ſtempiz. a drugye rze-
czy pylnye odprawoyz. az do Conyca. A yeſtliby
ona ſtrona trzy krotz Zawolana przez rozn̄ego
przyd dzyanoyaczy godzynye ſye nyestawacz ſondzia
a gdy by ſondzya chczyal od polega roporz. lopat
trzy krotz ma byz wczwan. a gdy nyeſtanye ma
byz zdan zdan wszem bodze pozalowan

O nyeſzzyenyu ſondov. Cxxvm

Gdy nyekto nyeſtto gdye to ſondzye przedzyely-
by ku ſondzyemo kronye odpuſczenya noſtan-

pijl albo potrzebyssmij nyemaiąncz to gest bo prossenye
kyssta pozewnego a tho bij wzyjmijl sswoią smijalosczyą
albo zmssalosczyą ten przez wssego odprssenya pye-
padnije vine vczesonąc pychnadzesczya

Sędzyć to ma sendzyąc. C. xxv.

Sandzyć maią sandi polozone wzaby byli sobie
nowbigaią mieszcza yaszy schyć bo sandzenyą
nowbyeraiąncz a tho strony vczyzayąncz / przeto aby
kazdy sendzia wyedzyal gdzye ma sadzyć Chczemij
aby pan Czarowsky wetrzech mieszczach to gest woka-
zowye wandzcionyje y wyssitki sandzyl / pakmyalo-
by tho yuasey vzyjmyl a bydzye sadzyć po gymssyą
miasto / tedy odmyego mogą być odezwano iako nye-
odpeczonego sandzyego Do tey vstawyanij o pann Sen-
domirskym

Slużebnyk tako ma powiadz. C. xxvi.

Ze zesto stroz bez pozwanc listhij bywa wcze-
zanije a to przez sendzye. Przeto vstanyanij
aby slużebnyk ssym obyązanym pozwal abo pozywal
tedy stroze Dzenijanijna ma pozywacz / tedi do yego
wssij yerchowssij kmijeczia nij gednego nye-
wssyąncz
nij gdzieąncz do rozt onego Dzenijanijna przyyechaw-
ssy srzod laska ma vderzyć wijeczye / a yesd zawolacz
powiadaiąncz przyczyny ktorego sendzyego przykazanye
pozywa a ocz a gdy y pana y kmijeczyc pospolv mijal

pozwacz / tedy temże obierzagem laskę v wrot kazdego kmiecziya
vdeczywssy na pozwacz

O pozwiech kogo ma pozwacz. C. xxvij.

Ale yze cześto racz dlya nyenawysszij zyemyanye
wzyely twobyczaij albo dlya narladu prawo / gdy
pozywaia pana / zmyerczwey wssy / tedy krolnye wyny
y kmyeczye pozywaia / przeto obzemy / yze gdy cześy za-
myanym takye wzymyenye a wzgrzenye wzym / a nyewy-
nye kmyecza bycze pozywal / ten przepadnye wyny yze-
zona pyatnadzyeszya Alye gdy by kmyecze byli dwy
tedy ma kazdego pozwacz osobnye do wrot yego ycchan-
szy a laskę vderzywssy przyszym na powyeczyerz

Sampycrza przedm ma polozicz Zalobę na lyszye. C. xxviij.

Przydawa sye cześto czocz yze drwerzanye nasszego
dworv albo yrssy kthorych przednaß albo sen-
dzya nasszego pozywaiemy chcemy arossmagrzye za-
lobę wymyssłaia dlya vczyszenya strony abo pozpyczuja
Przeto my chcemy pomocz obyema stronoma. Vstawya-
my aby odtychmyasth czy kmoc. pozowa przednaß albo
nasszego vrzedunyka to yest sendzyą dobre myely rozmysle-
nye na odpowyadanye przed sondem / abyß takyemy otp-
rzemy Zalobanyy nyebrzlyby pozchylyenyem / Przeto chcemy
aby sampycrza / albo porzą przedni Zalobę wssythkę pole-
zył wssythkę na lyszyę pozerwe / tako yze potemy nyebrzlyo

nyey polozono ku zalobye Tako ez gdy kto bendzye pozwan odzedzyne albo orozelka ſwe penyedzy to yeſt o Gtrzedzyeſtey grzyrozen /tedy ma byez dan pospolity rok przez ktory nyedzyelo a przez ſendzya Alye geſtly onaly dlug albo ſpora /tedy na zawrez gemo ma byez dan rok

Sluzebnik ma poznacz Zwolna ſzedzyego ·C· xxix·

Gdy ſzo czosz przed nasz ſkarga przyneſſona Jako ſluzebnizy albo wozny yeſdzacz po zyemya Croleſtwa naſſego ubogye ſlachty yacz wſſey duchowney nazzyly ſye lupyez/ a tho Czonye Zadney vyny/ y Czonye wolay naſſych vrzedny kogo albo ſandz/ ſkladaya nanye pozwy a dauayacz gemu rok/ Przeto ubogſtwo obawſſy ſye gwaz yich/ pyenyadzmy gotowemi wyprawagicz Dlya tokey chytroſſzey Chzemy aby odtrzhnyaſt naſſe ubogſtwa wyczdradzono Ale yedno to Czony ſluzebnyk wſſy/ tedy ego lyze ma byez przyezono a gymyenye wſſyko na nas ma byez wzyeto Tacz tez vyny przepadnye gdy by kogo pozwal Czonye przykazanya naſſego ſzyego

Panowie nyemaya prziſchodzicz przed ſand Bronicz ·C·xxx·

Dlya przyſzaſonych albo przyiaczyol albo ſlugnyekterzy przed ſand nawzyli ſye ſtrony mogo przyſchodzyez/ a thu gwazem Czeſto czom ſprzyczyeſtwo ani

mroia zbostwo potampijaiąc. Przeto abij sye tanzij wssyc-
gali chrzesciij gdij bij storij wzijwil pokolpi woyna ko-
scielzy nassemo Cesnija wssego odpuszczenija ktora zge-
zona pyżthnacżesczija

Capite xxxi

Zlosny podług zasługy ma cerpiecz

Pżidawa sye Cesokrosz yze gdij myeszczanij pozywa-
ny bywaiąc przed nasse oblicznosczi o wyelkie wzi-
ny to iest o gwałt a zbłodzeystwa. wzeli sobye wobijżaią
to myesz swa wolija albo przykazanij swojich panow
albo starszich. kterzes wzimowcza od zlosczij y od smyerczij
czesto kroz byli wązbronieni. tzo sami wzuali yż to byla prze-
zbyno sprawiedliwosczij bozczij. Przeto boiąmy bozcze maiąc
przeczyne themo wstawiamy yż gdij bij ktorego zlosnij-
ca przed nasz albo przed nasszego wzedniyka pozwano a do-
wiano. tedij zadna wzimowca ma byez wzyprawion yedno
podług zasługy ma cerpiecz gi odpowijadaiąc wzimowcy
zadnoy swoij parz nijemige mycz. Acz bij tij nato wzlago-
wali przyiwzikge albo ktore trzeciesczij nasse albo nasszego
namiestnika. Ale dla rozmnozenija zlosczij niczij takie-
mij takije to listij odrzucowamij y kazemij. a zamyst gye
thzenij niecz. A gdij bij kto odzedzyne albo o ynsse rzeczij
przed nasz byl pozwan. A thim to stan bij niechczijal ani
obal. tedy wozimkoli bendzye pozwan ma byez zdan
ij skazan postempion

Cap. xxxii

Sendzija sluzebnikye ma pozwacz

Potzebno ust abij kazdij sendzia przysendzonych swoich
swego własnego sługebnika. Przeto thzemij abij

kagdy sendzya yrzssey nygednej personey nye poznal gedno
slzebnykem albo wagnu / wzyzwssy to ay nyedawna rzecz
albo gwalt albo zatargnyenya stalo sye przed sandem
albo na dworze gdzye sendzya / tedy tego moze pozwacz
sendzya yrzdy kterym stugy

Zadny nyema byz pozwan kro/ mye powodv. Capitulo. xxx ńń

Kassy wyedrzey abo jych namyestnyk albo przy/
rzeczony jych / wzyeli to wobyczay zgnyewu thrzy
mowy a roboth tez nad ktore koly personx wzywazyz alb
chyrosczyan nanych nyektore pyenyadze albo gynne ko
ru dan wzywacz / na thy gyste pozwy dzyrownye a roz
magacze vmayanga / Przeto thrzemy aby takey tho ko
go pozwoye Cronye zadnego tu przepadnye wynu pyen
nadzeszyan temu kogo tako pozwoye / przykazugemy tez
sendzyam y podsendkom / aby othychmyast Cronye po
wodu zadnego pzwu nyeprzyymali / na ktore pozwoye to
ma byz przyyszyma oz ma byz pozwan. C. xxxńń

Gdi kyem odpyera yz by byl dalecz

Gdy nyekto odsadzyme byl by pozwan / a odperza
czestokrocz chyrosczyan / przed sandem / tako pier
odpiera / albo Jan sa nayssych stronach / a tho przeto aby
wlasnemv dzyedzyczwv / dzyedzyne odzyskal A ten ko
dzyedzyne ktori tako odpyera mowy aby myez nyemyal
a tak otho ysth dzyedzyne nyemoze odpowyadacz / Przeto chcz
my aby gdy pyotr mocza albo sendzyego na dzedzyny

ktorą sye dzyegye albo voparochnij do Crowey tha dzedzyna przy-
slucha bozyja przez wozniego Jarownye wyvolawaiąc ku od-
powyedzenyo wszythkym dayąc gemo vok pewny y myey-
sze a gdy wyesanye ku odpyerawanyv / tedy sendzya podług
Zalobij powoda ma skazaz a thego wyesalego zdaz

O dzegrowanyv dwu volv. xxxv.

Powyedzyelysmy sye yako gdy nyektorij Zyemyanyn
o wyepossluszenstwo zdan bozyje na dzegrowanye te-
dy gdze by myano wozyc sstyrz volow tu vessmy trzy-
dzyesstzy. A wyzli ye pozyywyoda / tam gdzye by sprawcy
myalij skaz / tam ye myedzy sobą rozerwaz / Przeto vsta-
wyanyj abij o pyerwsze wyepossluszenyssthwo sluzebnyk Ze-
bwyema parkolema sedzego ma yechaz do wessij tego
zyemyanyna. A tamo gesthi sam zdan wyrye ma gemo
wzyaz dwa volv / a sarby ku zdanij kwyeczye tedy
kwyeczyom po yednem volv / to ku o wtore zdanye
wyepossluszenstwa wzyvszy przykazngemuj dwu volv
a na kwyeczye poyechawszy dze otgeczye arz przepadnye
tedyatho arz bydzye pogwa na straszyz. Ktorego tha
sendzya ma osandzyz. Tegoz ku wyepowyeszczayącz abij
ky wolij tako wessyske. Gdwyje wessego obragenya Ca-
wyarz leczye Chowany dwye wyechchi / a zymye thij-
dzyenij a potym dwoch wyerwyprawyanij kdwyje chowey
wonij nany albo nassem sendzij maja byz przysandzony
Tha ku Chzemij / gdy sluzebnyk przydzyegrowanye wyeth-

rego zyczenyanyna spanbolky sendzyego groatte worssy albo
przedewssyą albo wgranyzarh albo zagranizanij od za=
kladu tego zyczenyanyna morzą albo yego kmyeczyow byl
boy odbyt - tedy taky zyczenyanyn na albo nassemu sandzy
przepadnye vinę pogotnachczczya a zaklad temu ovm
poczy sonuczon byl sondowniye sdungą wyną tez pyeth=
nadzyeczczya na dog Dakemyalsky wspore zakladu take
skazanego gy woyn tako przepadłych nyepostapyl azanye
doszyg wzynyg nyechczyal, a zaszye dlya mogy yego. sen=
dzya nyesmyal by go dzyczkowarg tedy tako dzynyaczy
przepadnye nam wyną szyednadzyeszty

O woynye szyednadzieszanych. xxxvi.

Ate yzc wyna szyednadzyeszta vzykonw nyema
byg skazana yedno nassemu solgo. Przeto Ozge=
ny aby wyeczyano godzye albo ong ma byg skazana
naypyerzwey komu dadzą wyną oposego a nyemogl by
sye wyprawyeg Drugye komu dadzą wynę o groalt albo
o rozboy nadobromolney drodze, anyemoze sye vczyssczyg
przesse gdy kto wyeszczyanq sondo nassego przed sen=
dem nyega albo kordo dobyl. Czwarte gdy kthto pon=
dowuye okterą szerą zdan bydzye, y kaze doszyg vczynyg
albo vczkodnye zadosszyg vczynyenye postawyg. a ten
to wzgardzy doszyg vczynyg albo ony vczkodnye postaw
wywssy ku doszyg vczynyenye wspozwye od sondu odzy:
dze. Czy wssyssczy takto vczynyarszy thą wyną maior byg

Titulo xxxvj

porumpyenÿ

Odzegkowanÿye Zyemÿan. Ca:

Alÿe ze vbostwo zgestoraz vrzÿste ÿ stadÿ mÿenate czÿerpya przez nÿepodlug stanowÿdliwosczy alye vÿszczeÿ vppolÿ. ÿ stray maz vkazuiaz ke dzegkowanÿo yako narzyno gÿdz, nato mÿenuiaz zergÿkazanya od sendzÿego mÿeprzepaszÿ Zadna vina, Zyemiamina albo cego kmÿecgya duapiestwo zÿjmuy, przez Cgzemy abÿ sendzya albo podsedek ke dzÿegkowanÿo nÿeroygeÿ poslal ydno dwo parobkow sluzebnikye. Sendzya też mÿema kazaz dzÿegkowaz przes vÿny nÿkogo az sondowanÿe bydze zdan na dzÿegkowanÿe, pakuygliby atorÿ sendzya to gÿnaczÿ vzÿÿÿl a morzy albo smÿa loszÿa swa kazal kogo przez vÿny dzÿegkowaz a tho dlya swego pozÿtku. Tedÿ sendzya temo kogo tako dzÿegkowano bydo albo gÿme czegÿ tako geno rozyethe yako gego kmÿeczÿo ar bÿ też bÿly dzÿegkowanÿ powya- dayamy a skorzaz yze nÿesprawiedlÿwye dzegkowanÿu kromye studÿ ÿ obrazenya ma rozorzÿz a daz na rzekoymye rok porowny gem polozÿwssÿ na sprawe albo dokonanÿe swoy nÿewynnosczÿ. Tedÿ sendzya albo podsedek zakozdy personę albo kmÿeczÿa tako dzÿegkowanego pawo tych kmÿeczÿ pokupi albo przepadnye vÿny vczynÿ przinadzuszÿa.

Xxxvij

Dowod ma postawaz sampierze

Powod ma pozwacz sampyerzge / a gdy na roky
sampyerz stanie a powod nyestanye tedy sam-
pyerz ma byez wyzwalon od rzeczy przez powoda pozwa-
ney / a gdy by sampyerzga nyestal sam albo przez posla
tedy dlya nyeposhlussenstwa ma byez zdan wynye dwu
kopu

Ozastawye dzyedzyny · Ca: xxx ix

Rychla rzez wnyekterych shtukach iest potrzebna
a nassakoz przyshodzyech a rozgazenye rzeczy ny-
chtosz nyema byez / Dlatego chcemy gdy by nyekto byl po-
wan pyerzwe wtore trzeczye. ku odpowyadanyu na za-
lobe dowodna a ten to nyestanye Tedy dla yego nyepo-
slussenstwa na trzeczyem roku ma byez zdan a po-
wodowi ma byez przyshodzona wlosna dzyerzawa a ma
byez gemu dano wdzyedzyne wyprzanye a sampierza
yesz ma odstupiez y skarzyez owssolky przez przyshodzenya
shodzyego nassego Acz by byla zaloba o dlug albo ozasta-
wy a powa pyerzwe wtore trzeczye / a ton tho by zamye-
shal albo shasz nyechcyal ku wypranyenyu zastawy tedy
sedzya ma przyshlachtzyez wshyshke to yesth zastawyono
powodowi y dasz wyprzanye acz by zastawa nyeshla za
ty pyenyadzye wktorych by byla zastawyona a powod albo
zyye by byly pyenyadze nyeprzynyol zathe wynowy Tedy
proste zastawy przyyal wprzyenyeczych tedy ma byez ot
nyemu dosshyez na thy ishty zastawye Alye acz sobye wyno-
wi nyekthore przyshlyne przyzastanye malego albo wyelkye-
go gyruyenya Tedy mali zastawnik wnnnyeyshych pyenyedz

panbog nadzyegy moyą

tedy yemu sendzya przyssedszy pyenyądze dopelnyąc Acz by by
tez zastawa nayerzey wazyla nyzly thy pyenyądze wtorych
zastanoyona. tedy ostatek ma wroczyc temu czyya byla pyerwey

O doswiadczenyv gwaltu Ca. xl.

Przeto aby potwarz drogi nyemiala. Chrzesciy kroc
koli sstala nyeporussony wsselky czlowyek o yaky
koly gwalt przed sand by byl pozwan, tedy nanij dobre swia-
dectwe ma bycz doranano, A jesly tho nyebendzye Tedy wlo-
na reka przysyąszky sam odbendzye. Gdy by nyekterzy byli
wgedney powyesczye albo pod yedna parochyą. a ieden dru-
gego chczyal by o zlodzeystwo wyznawacz nyekterych zgre-
zy, przed sand to ma vczynycz nyzli rok nyminye, pakli to
vczyny po rocze yedney. a zaloby nanij o zlodzyestwo chcze
wznossicz thedy to zo nanij bendzye mocznyey swyadectwem
na dokonacz

Gdy by myeszczanyn dal sukno na borg Zyemianynovi Ca. xlj

Wz kommyecz chczanicz vczynicz prawo, vstanowyamy
yze gdy by nyekteri myeszczanyn zyemianynowy
dal sukno albo ktorey yrzecz kupiąc na borg albo pozyczil
kromya zapisso na krocz by to yawno stal dlug. Tedy
myeszczanyn swiadky ma doranacz swego dlugu na zyc
nyanynye. acz ly by swiadkow nyemyal, tedy yego zyemia-
nyn wlosna reka odbendzye przysyąszky

O doswiadczenyv slachetnosczy Ca: xlij

Rodzay slachecz[illegible] od rodzaw pochodzy a synowie
odnyesy porodzem gymy wz do swiadczayąc sye bycz

slachetnego rodu / przeto aż by kto nyemiył sye bycz rodu
slachetnego / a yrzssy by temu nyerowiczyli Tedy ma dosmyeść
czyni Pszczyna mszcow swego rodzaiu. krorzi tako mayą
swiadczyni przysiąszszy yze ten gest brath nasz y gest spo-
lecznya orzszow naszych \Kolądą

O dosmyadczenie Kan Ca. xlm

Przyszło vst przed nas Jako pyotr szczyganinz Jano
wy gy vrazyl barzo nawlaszy. Tedy yan pyotra
pozwal przed sond Zalmiąnz nanij Jze gi vrazyl pyotr
Rzekl pyotr Jam go vrazyl alye Za rego porzątkye bo on
mnye iest pycerwey vranyl a ya natho mamy swyadkey
Przeto nij Janowey przyszłszyliszmy dosmyadczyny na pyotra
przeto yze gy poszczyl na vlicy gy gest go ranyl bo
pyotr wycodzyno wal swego zywota alye sye wszczyl
czczynicz pycerwey vczynyoney

O zlodzyeyszstwo Capitulo xlmm

Pyotr zawolal na Jana przed sondem Jako pszo
lij albo dzenije yego nocznę szeszą kradonije vczyn:
wszij do swego domu domyosł thrzasz nanij do swoyatszyrz
alye Jan zapszal vszczij zlodzyeyszstwa vzukasz: ya swoy
myod Janowe do swego domu przynyosł Tedythmy pio
tra spytali gest li by kto by wydzyal by Jan wzyanwszy
myod swey y myosł do domu swego Tedi pyotr nyemaiąsz
swyadcow vzekl yze czij swyadcowye smarli sa nyemany
kyem doswyadczyny. Tedy nij wstanwszy przyszedszyliszmy
Janowy wolaszą vzekl przyszłszyaszszy odgnicz a to tako aby

Jan wychyl porwssen we rzyj

O doswiadczeniv Swiadkow. Cxlv

Pyotr zawolal na Jana yze gemv zadal czwczij
ranij Tedy Jan poznal yz to vczynyl Przeto pyotr
nawrchawssy mowy wbow/ yego marzyecz albo syostr abo
zonv. albo dzyecvky vranil/ kterug rany arz koli sluzeb=
nyk obczyzal a wssakoz yrzssemy doconalemu swyadkyw=
go chrzyjal doconacz Alye gdy sedzya sluzebnika pytal gest=
ly vidzyal te rany/ ktori to zapczal sye yjey wyssczyerzalye
yze po zaprzenyv sluzebnika przez zamyeskanya Natych=
myast Jan dokonale swyadkey ktoremuj sye zawyodl posta=
wyl/ ktoczy poznali/ yze rany te ysst obczyzeli/ Przeto
nij to zeznawssy Janowy swiadkey zkazalyssmij y vsta=
wyljssmij przyprssyz

O doswadczenyv ran. Ca xlvj

Pyotr na Jana zalowal yze yj vranil/ a Jan tez mo=
wyl yze yj pyotr vranil a nato sye zawyodl swia=
dectwem/ tedi nij naleny rzgodzyljssmij yze gestli wresza=
dzye pyotr yana vranijl/ tedy Janowo swiadczthwo ma
bijsz przyjmowano alye gdy by kromie swiadi albo za=
targnyenya Jan piora vranil Tedy podług obyczagya
pyotr swe rany ma poprzyjssyancz

O thendze do swiadczenyv xlvij

Doswiadczyljssmij tego dobrze yako dlya klyastwy
czesto kroz wsporzenie niekiedzy tho wyczli no=
wszay/ swyadectwo odrzexczayancz ktore odrzuczanym

Bymiasz Bysthe vczynenye prawdzye Pyeto o takiye odrzu
zanye tako vstanowyanny kyedi by kto sviadectwo wyadl
a tamo by ta sviadectwo odrzuzono klokuthnacz tedi ten by
wo sye eho stanye kromye obrazanya swey rzeczy moze yn
she sviadky wiecz azs ye ma. Jakniasz nyemoze nyerz
ynssych sviadkow yedno zo soy albo bendzy wkladbroye
dachy zbozem aby ten odtego Aonthnaa vsydana bandzie
pod dobrim zakonny albo pod przyssyegem doss vczynye
nya temto klatym rozgrzessenye dano / tego dlya aby
zy ynssy sviadkowie swyadectwa doznali - aby takye
przeczyrayany prawda wyczagynyla. azs by yvz takyem
lyeczom klatym rozgrzessenya wyechczyano dacz a to tak
yssby tho bylo yawno gdy by prossthi rozgrzessenya wyechano
dacz - gdyz tho many znamky bozey - kto ssyo vkazy yvz
yest rozgrzesson ale to podlug boga ale wyecznanyey Cor
kewie swyatey. Dodi Chrzesny aby kromye vrazenya rze
zy to yesth rzeczy sendzya sviadectwo tych swyadczo
przyzyanossy przyssadzyl a to swyadectwo moz ma wyecz
narucky

Przi iaczyele moga swadczyz xlvii

Kondrath domo pozyssowal na dominyko a nato
wyost sstesth sviadczo podlug skazanya szyzie
go myeszky krzesny swiadky byl pyak kondrasowo przy
rodzony tego to pyaka Dominyke zamyesskal odwolacz gdy
ynsse sviadky wyanowano przed sandem podlug obyczay

ya tym yze yest przirodzony krewią kmiecatowey a pote
dy swoyadrowye przyssyegli domyemyk pyotrow chcyal
swoyadestwo odwolacz, przeto my wznawssy yze przyrodeny
myedzy przyyaczyelmi wsselkroz zgody schnacz y vkladay
yz zyrzsley mysli myepili wtey pyotra nasviadestwa zgody
chcyal odwolacz vstawyczsny y przypuszczyessny

Dawnosz tyssech lyath xlix

Gdy dawnosz wprawyech dlya kmyestwa gest vsta
wyona, przeto aby kto koly by myal albo mnye
mal wotarcy dzedzyne myerzo myerz podlug prawa, kto
zaz cho yrssy tyzyma od tych lyath y tych myessyanczy
kronyka wssego nagabanya spokoyem, ani koh gego
dzedzyna spranuye by mydzyla a pro kroie by byl chssy
ko dzedzyne wte zaszsye to yest tych lyath y tyssech mye
syanczy mnogy a zgody myeporzadne Tedy vstawyamy yze
na yez mysterz a dzedzyne straczyz. A gdy myekto argasa
nye dzedzyne myektora Zastawi, Vstawyamy aby ten kto
ey Zastawi albo yego przyrodzony przyyaczyey gachmanz
wrok przed nassym sondzyą ani go moze myerz albo wspa
rodzyl dzyedzyny, albo nanyegoch albo naprzeczkoch swod
czyl. yz tha dzedzyna wtakie pyenyedzach gest Zastawiona
tedy tako czymyanz ten czyya dzedzyna wykupicz y wyz
wolicz moze, Dakinyakli tego nyevczynyl na kazdi rok az
do pyanczynaszcze lyath tedy wssystko stracy a na mylsczy
Ale pany mysza mayanza mnymayanz sye myerz prawo

ten nyemczowij dzedzyznye albo dlya nyana albo yaro koh
bij vmarczij darowesz ma nyesz dochyevsyaczy lyath a
yestli wnych bezyech zamylczij, a nye poczussij vczczy, tedy
odewssego prawa odpadnye, alye gdy taka pani bywsczie
wdowa marczy mocz ko nyemczowij dzedzyznye: koli ktorowy
polwye obyczagem ma nyesz darowasz za ssesz lyath za-
mylczyli them obyczagye yako gy pyeczwtey odewssego
prawa odpadnye. a thy darowessy maya bysz tey-
mamy gdy zyenya yesth wpokoiw, bo zasse tewog abo
zamyessania athem na rostropnosz sandzij to Spuszcz-
nij ysmszyecz zadnij darowessy nyema nyesz

O darowessy dwu lyath ca. l.

Jan zalowal na pyotra. yze na gyego dzedzinye
przyssedssy plotk polomyl y wszytky pobral,
tedy pyotr odpowyedzyal, yze Jan wsczey yssey dzedzy-
nye semna vdnye y wnoszy az do dwo lyath nyesskal
mylczansz o thy gysshe plotij, a nnye nygdy nyemaga-
bal nygdzie slowa anij yeczy, Pzeto nij lyenyssewo
Janowo przyssedszyssmij pyokowi darowessyon dwo lath
o thy yecz

Darowesz ozone als o opyecke. li.

Janeh sysadzenicze swoie lnia ssyrotha wnlo-
dych lyetszych y zsynyony yako sto grzywien
na swoy opyecke przyjyal. Potem gdy yesscze yey lyata
nyabyly wyssly, dal gy yest zamasz, tolko zedwijema-
dzesyona grzywnyen, Tedy lnia myesskanssy znegem

Cztyrzyj lijata · a po sterech lyerzyech franka sroego viya o
ostatek pyenyedzy nagabala y pozorvje oliye stranckyey
spital yako dawno stla Zamoz ktora to odporvjedzyala
yoz Cthyrzy lyata / a vtrych lyerzyech franck nygdy nye
byl nagaban oth pyenyandzye / Pozeto nyy vstavitissmy
yze gdyz lunia myesstkala swoym mezem Cthyrzy lyata
a trzy lyatha yrzy myesstyacze mylczala a stanetka vtrych
lyerzyech nyegabala dwy pozwala / az kdy yestrze yey
lyata myebyly wyssly na mylczecz a stranktwey dano
wosz tym to obyczaye trzech lyath y trzech myesstyeczy
przyssadzylissmy

O dawnossczy dzyedzyny · lij ·

Tanek pusedal dzedzyne Janowy za stho grzy
wyen · A Jan natychmyast gemu Zaplaczyl pyecz
dzyesstyath grzywyen / a drugie pyenyandze stobyl gemu
zaplaczyrz na pewne roki. Potem Jan nyedopuszczywssy
ostatka pyenyandzy Zadedzyne stanowi / dzyerzal spoko
gem dzedzyne za trzy lyata Jan Zatrzy lyata kladl pye
nyandze stanowi Tedy stanck gdy sye we tako dlugo
Zaplata pyenyandzy nyestala kemjeczma Chczyal swe
wozbrancz Tedy my Chczecz polecz nyaz nyedzy Zye
nyany przyssadzylissmy stankowi wyecznie mylczenye dla
dawnossczy A Janowi dedzyne trzymacz pyenyandzmy do
stanczywossy

O poszyczancy pssenidzy lv ·

Farnek pozrzyl pyotrovi trzyjdzessyj klod pssenitze a
gdyz iego trzystorosz vpomnal sfarnek aby sie roz-
zyl, tedij pyotr nijechtyal genio rozrzyz a gdys sij tys-
nal, pyotr pytal sfarnka yako darono yest yako mij pozy-
zyl. ktori rzekl czterzyj lyatha Tedi mij farnkowij pzy-
kazalissmij vielgme mylrzenije dlya tego dlugiego czasso

O plagie rzetorie trzimasstzie .lvij.

Az kolij plath yegomij trzymasstzye ktori podług
obiczaia sfedzya beal iego byl zagrzmal. a rossatog
potem vejnalezli pod ymssym nyanowanym pyatnasstzie
krocem zato vbostwo vdzierzono. Pzeto vstanowanij aby
orzedzy wielkiye sfedzya niyasso plaru rzetzonego pzetrasstzie
vzyjal sfyrzij grosse. a omnijejsse rzeczy dwa grossa na
wzyarz a tho orzedzy dzyedzyczne albo nyedzyedzyczne

Piersze wzdanye wsnoczij mocy na stacz .lv.

Gdyz rzeczij vmarlle drendus wzbudzicz yako gij
mnijle na wstecz obroczyz a wssakoz sse nye-
troczij go rzeczy pzesse y tez sfandus ofiarowne nyeciakie
muj vojmyssij nawzyli sye wzdzeracz a to wtie gdij
nyekturzij brarzya albo brath syostrzx orzszyznx bebx od-
zelem krawcz dzyalovi pzed sfandem brat albo syostra
pzyjmą sfazanije. a pokny dwoji abo gizyssky brath
pzyjsessij ono sfazanije odrodzawa dokonawaiącz albo
chrzanicz dzrodzaj ze bij pzyjem sfazanije nyebijk chrzcz

abij ſtaganie nayppyſſano albo nayganſone a ktemu naſtij ſtrzij
gayſtorong ſije ſklamyaja a zzegy ſkazanie nayganſaiąc pyta-
no my chzasz perwnieyſſy koniecz bym zzeſia wzyimyg-
ſkladamij abij gdij bragya albo ſyoſtra orzyjzną byla od-
zzelen - aktemu paſyſwolyą albo geden ſnych przyzwoly
tedij dengy pateny nyemage wzeczſtyg alye ma trzymacz
jako y dzeczij, nayygerſſy orzſtrz no by nanij pagyſtu-
ſtala a ta moge wyez arz kij by bragya albo brat ſtyoſ-
ſzamij wozzyzynie wyebyli zozdzelony a tak arz by nije-
kij lyatha zoſtoynoſzij - tedij vſtanowjamij abij wſzey dzedzi-
nie ktora kij byla nagakana albo gdzye gynacze przez
wozneg lyſte pozerowij dano yarmy zok na chorany
tako bedzie ſtarz - arz kto ma nowyſz ktory dzedzynye albo
yz kij byla yego albo ktore prawo wnyey ma abij ſtrong
tego dnja. tu albo tu na zoko vlozone prawa ſwe vka-
zal albo polozyl. Pakmyaſli tako pozwany na thym
gyſtem zoko przezwe nyeſtanye - vſtanowamy abij ſo-
dzija tem zokye dzedzynie ſkagal ſtarozone na zoko
gdy koli kij poku chczyal nyeſtanyſzy na zoku pyce
wſſe zdanye ſandowe odnawyacz albo nadziwacz tedy
ſamy na bisz vlozono wyczne nyſzenye a wzetz ſe-
dem wydana wſtrodzye mocznij na ſtarz

O konyv vkradzionem. P vj.

Agod kmijecz zalowal na ſwe ſoſyadij tako
yzo gdyz mi noczną wzecz koniy geſt vkra-

wseroſſij miedzy ſoſſyadij natyrhnijaſt ſpilnoſtiją pobudzij:
lecz ſoſſyadi, proſſąc gijch abij ij pomogli roſſlachy po
gonijł zlodzijeia Tedij onij woſſgradzijł a pomoci dosz
nijechcijeli a wtem mnijc komij ſost zgijnął, Zatem
my worecij czarij woſſijthkye ſoſſyadom komija nagadowij
ſkagali zaplacijł

O wzbyczyv palczow .l.wij.

Pyot na Jana zalował iako gemo wczyne iego
ſwoy mijeczom tesz palce vczijął. Gego tho Jan
Zapijął alye yze pyot po tom mijeczu ſa ſwe pal
ce doſijł vczynyenya pogadał. Tedy my pyotowi ſka
zalijſſmij ſamowtorzegyv Jana oſwe palce popriſijanie

Wdi ſendiego mjenagami oskazanye

Pyot poſtanowijł ſye na przeczywko Janowi. Lvmo
ſendzij oczecz kthoraz przedtij mijał albo tzij
mijł. alye zdanye Janowo acz kolij wſpyeranyem ſye
przijął mjenagamił, Tedy my rzecz albo ſkazanye Ja
nowo ſendzij oſtatnijſſmij mocz myecz a na pyotra
wyna podług ſkaganija ſendzego

Pyczyne skazanye ma mocz .l.ix.

Jako pozwał iandrzycha alye ſendzijoch Zawijał
ſye dawnoſczija Gegoz tho podług prawa doronał
Tedy ſendzija przyſſadzijł ſſalkowi dawnoſcz przijąnez
odzedzijne wtorzne mythenie mjecz Potem przyſſedſſij
mlodſſij brath ſſalkowo chczijał the rzecz wozrzutzijcz. a
anyx rzijnijł. Tedy my ſkagaliſſmij. Mykolaia brata

ſtalkowa wwy rzeczy myſlyecz a nyeſluchacz a pyerwſſe ſkazanije ſandzego moz ma

O mlynarzu pospolite. miedzi bracia. lx

Erzzek. ſtarſzych tege braczya maiacz yednego mlynarza. Tedy yandrzyych o nyekthore wyny mlynarza przed ſendzya podlug prawa pokonal. Potem ſtarſzo mlodſſy brath przyſedſſy zalowal na yndrzyycha yz by yego mlynarza ſandzyl y zdal. Tedy my rzezaweſſy roſtargnyenije przyſandzyliſſmy yndrzyychowy yz podlug prawa vchyalal

O puſczynye kmyeczy. lxi.

Yeſzgodny obyczay wzyely myeczy ſwoy zyemanye. yz gdy ktory kmyecz wnize nyemayecz ozoray a my kthoreo przyrodzonego pnſczyne yego dobra yobye porzymaia. Vſtanowyamy aby zgymyenya tego vmarlego gepth takye gymyenye. kyelych zapoltory grzywny do Cerkwye do ktorey przyſlnchal ſtanowyono. a oſtatek przyrazzyolo ieo blyſſem dano

O konyv poziczonem lxii

Mykolay zalowal na pyotra yze yemu pozyczyl konya na drage zdrowego. alye pyotr obyaczawſſy drogo wrocziwſſy mykolaowy konya chromego. Tedy pyotr odpowyedzyal. yz podlug wyary konya przyglondal y tez karmyl. yako ſwego rolnego. a nye wyo ſtrond na vrag Tedy my na thy rzecz przyſſedſſy dzilyſſmy pyotrowy konya na ſtarow chromye roboty

chowacz dwoje myeczki pakuyali by wthem nassye konij
nyemyzdrowyal Tedy otcu gyssty konij macz myeczyj
roba przyyaczyolskye vlozyc

Boy kto kmyecziu zabige · lxm ·

Aczkoliy podług starych prawd bylo vlozono /
gdy kmyecz kmyeczia zabige / tedi darossty
za wynę tyy grzyrowij grossy byl praw / alye yze
nyebylo dossyc takyem ko skarannyo / pczeto vstanyanij
tako gdy kmyecz zabyge kmyeczya . Tedy pano ktorem
przyysstssa zawyne tyssty grzyrowy a przyyaczole za
bytego ssesz grzyrowen / pakmyaliby nyemyal tem pla
czyc a byl by gemth tedy glowa zagloue

lxmi
Eden ma bycz powolan o glowe

Gdy tcze albo cztcze albo wyeczey pomorayemy
by byli o wyeczoboysstwo / acz koli by podług sta
rego prawa ten tco kogo pomoryl owyeczoboysstwo ssczan
popczyssyagl a wsse gi wynye gi rodowie bywali po
czinyecm pczeto vstanyanij aby gednemo wyna dana
albo pomowyon eglowe / gy po przyssyczon pyss tco
co nanij mowy alye dwdzy mogy bycz pomorzmyczy
zabyczya glowo tako rzekanc / ten zabyl spomoczy telko
tych a tako czy maiyanc dosponale sproyadky maya od
chodzyc a nyemogadi myecz tedy maiyc bycz pyerwyneny

O smyeczky nyewiadomey · lxo ·

Gdy sse komo smyecz przyda przezprzyrzyny
tho yest ybo by sse vtnkl albo vtonyl albo
yako ginarzey tedy chczem aby o takyego Glowyczka

wyyedina powowa byla any zaloba / agdy by kto zabyth
a wyedzyano by kto gy zabyl / tedi oto dzedzyna wyema /
byez obwinyona - any oto ma rzo rzymiez Albye przyyya /
rzyele maiez bydarz woynowatego a podług prawa maiez
pozyfrowarz

O Zabiczyv slachczicza lxvi

Aby fye odzlosczy woyna wstrzymali / vstawyany
kyedi kto Slachczyza zabyge / tedy zaglowe ssesz
dzyesyanth grzywyen - a od skazanya albo wzyyegzya
crorego Czlonko rzyydzesszy / a od prosby zamy pyenth
nasszye grzywyen Skazugemy

O Zabiczyv mazyerze lxvii

Lanerzyznycz Zalugy na marzyna yze gemv ma /
rzyez Zabyl / ale marzyn nadporwyedzy manoz /
zen pzyygamil - rzekanz Zeby myebyl od dobrey ma /
zyerze porodzon - Chrzanz gi od rzerzy adepzrzecz / ale
my przyyte Czlowyeka y towe rozwney Skazalissmy /
glowe Zaplarzyez

O zbiczglych Zyemianoch. lxviii

Ayakolwzy swa ssalowoszya albo rozpiszemy
gymyenye swe kroczby na dlugy rzas myeli
rozmnazarz - a nge ze zyzya pozyzwarz / krotkyem
zasse staraiwssy od swego gymyenya postrona zbye /
zanossy gy zbyzyaya vbostwo kempyez / Pzeto Chrze /
my aby karzdy arz myemoga alye woyna byli skazany
zbyegowye od swego gimyenya a postrona zbyzyayez
to gymyenye od krorego obbyegaiez nassemv stolv pzyz

wssego odmanowyenya pzyssłego abij bylo - aż by tagij
nássa niyloscz pzenalezlij a gymijenije odzyeczdi - a
wssakog chrzenij abij niyedzij slachtay rownay szij
niyemuyeh

O plaszye sluzebniczowe lxix

Podług obyczaia stárego bylo vz gdij slużebnik
ko nyektoremu zabitemu na polye albo na
drodzye byli pzyniyedzyeny prawe swym tyrzone krwa
wne odzyenije wtenc zabit byl polye brali, alye sye
tho nany niyemyedzialo zaprowo. bo niyke dniyema rano
ma niyemabyz odczyon. Dzyecko odtychmiast skazuge
mij - abij slużebnikij tako rozyeczij ko ostyczdanijo
zabitego niyeczyniyli zadnijch kupowo - alije za robotę swe
gest maią rozyadz od tego ko ije rozowije tako dłu
go az mężoboystwo bodzye dwyadeztroe dokonano

O spasyenyje zboza. lxx.

Abij niyke swemu blyssniemu sąsiedu niyeczyniyl -
albo gdij by niyekto popasł osyenije gymnemo konije
albo-ymnemy dobytkiem. Chrzesczij abij skode tkemu bydł
ye zboze zaplaczyl. a od kazdego bydlyeczyia zbyczdanego
dal szij pyenyądze a gdij koli tho bydlo zaiyunie na
swem zbozu, tedij slussnie pod swyadeztwo moze ye cha
waz przez noz - pakmyah by zaus nyebyło wyprawiono
no - tedij na gye daz ko dworu ko krolewe przyss

Gdzye komu dadza vine thu ma odpowiadacz albo sluchacz

Gdy to bendzye powod niyeko: nye da nayme wniyesstkye pra: ·lxxi·
wo a bendzye nanis zalowal / tedy wijsnowathij tham
na powoda smbacz ag dostaganiya / Potim wij:
nowath wrzijwijwssij dossyz pod thenze prawo Cyzial
powoda nagabacz thedy powod wijnije sye do pra:
wa swego sendzego krotego spranye na smbacz

O pozoge

·lxxij·

Prawo Czesarskye nas nawcza yze pozossta ot:
nyom ma zgynacz - przetho thenmy gdij bij
niekto tako nalyczyon arzby dokosstyda albo do cla:
stora wzyckl tedy rzek poruszenya swijatosstij ma
byz wzyent zlosnijk statowy - a podług prawa o:
sandzon alye yze tarzy zlosnijgij ku odpyckanyo nye:
lij sobye wobijzaij niyeskarz wniyesstzijech albo wc:
wssyach gdyz tho bij ssije niyemijeszkye prawe odpye:
cali · a tho zyesto krotz smo thystosstzye od smijercij
wijthadzaijge Przeto abij zly gdij niyemijely alye wsse:
dzye potempijem · Vstawyamy kyedi takyemo dadza
woyny - az kolij bendzije niyenalezyon vniyesstzijc albo
we wssij thon gijnie prawemy niyema byz sandzon
yedno polstym pozad sendzijc ostarzijacz kterij pye
tonany ma byz skaran smijercijo gemo zgodna

O gwalcie dzyewczens

·lxxiij·

Slussa podług zarzuw aby sye kazdy dobrzy zlego chw:
nil, nyekterzy zly a nyeczyssczy wssetcy zywotzye
czudzym zonamy albo panna gwalthy vczisnywssy a yeh
zdy pozbawywssy, gdy gem bydze dana wyna. Chczyeli
sessyon podług prawa nyemyeczkiego yeh odbywaig, pyec
po vstanowyanny wyeczny aby karzdy gwaltownyczy prawe
polskym sandzemy byli

O przywilcyv Stratzonem lxxm

Kto sam kego nyeczyma czo na swe przywileye
ma podług prawa daruncgv sam tho straza
lyeczonzy zyemyanye nossego krolestwa, maigcz od nas
albo odnassych nadanyastkow listy przywolcze swym mies-
tom albo wssyam pod prawe nyemyeczskym a nassako
wy yste prawa opuszczanucz. podług praw polskych sye
zdadza. Przeto vstanowyamy azbi kto prawa opuszcza
yanucz thy krolu maigc yussym sadzycz bidze pyenssc
strazycz maigc, alye pyeto chczemy aby gdzye ku
zgrzessy sam na syebye czyerpyecz tym ze prawe krolu wsem
nyeszkodzye bandzie albo nawyssy

O zbyeglych kmyeczyoch lxxv

Z zbyegowye swym panom czyrnya dzedzyny
pusti, przeto nam y nassym poddanym to sye
wydzalo podobno, aby takye skodi nassym poddanym
nyeczynyly. Vstanowyamy aby wyeczey nyemagh swoyeg zbie-
gla albo od yednego yednu albo dwa do yessey dzye-
dzyny krolu wolny tego pana pod stratny sex albo wyes-
kaygc, yedno wtych sklukach. kmyeczye yawno wssyssczy

mogą zbijczcz / to ſſe gdij pan kmijczcwi zonę albo
dzijecko pokalja / yanono / drugą ſtrwka / gdij kmijc-
zyc o vinę pana ſwego bych bij wkliąctwoje. drzeczia
gdij bij opanyſką wijnę kmijczyja dzijczſkowano zoſ-
tokrocz albo dapyczono. Czwartha gdij ſam pan
ſwe kmijczyje przcz wijny zbijc albo lupij / wrzych
ſtrukach nije bylko jeden albo dwa alje wſſyſſtkha
dzedzina moge ſye rozijjcz kromje wolcy panſſkijcj

O ßyrothij darownoſczij lxxvj

Gdy wdowa po ſmijczczij ſwego męża wezmije
dzijczij wſſwoę opijekę mjemaiąge doſkona:
lych lijath / bij nyekto jm wotych lijczych ſſkodę nije
kroeą wgijmijenijo wzijmij / ani bij marz nijechczyala
albo nijemogla olo czynicz / tedij them dzijczijo dan-
noſcz nijemagą bycz przyſſpſſana / ani kedi by ocho
mocz nijeczynilij aż dolyath doronalych / darz li bij rez
po doſkonalych lijczych zamijeſſkalij wzijmicz adan-
noſcz bij wyſſla / Tedij yako ij oyrſſe ſſtuky podług
darownoſczij maiąc mijczcz

O naganijonem Czlowiecze lxxvij

Ab zyemiąnye albo ſſpuſſczanie zacznie pijcz-
wcy wſſwcy vgij. Zadny zlodzyeſtwe nije:
poruſſeni od naſo albo ſwojch ſaſſiad wijeli nyekto
ze zarſſowanije ozrzij dlja ſwego oczyſſczenija / a to
gdij yenw dlja ugo meſtwa vijne dadzą ozbrij ſam
ſwą ruką własną odijjdzije

Niżsbijecz niyż przez żyjcij wolcij

lxxvii

Jdżyk zalował na ssalka yże gdij ssedł wdrogę
wdij wdrodze zasnął kdij ssalko nadssedssij gij
spjącego wzjął gemo mijecz ij srobolę wkterwcij bysij
wszij złotże pjenjędzij. Alye arzkoli gemo wrozjł
mijecz ij srobolę / alye wzerh złotyh pjenjędzij jemo
nyewrozjł / a na swoij wzjrzk obrozjł / ssalko poz=
nał yże mijecz a srobolę wzjął bżk / alye mo yże za=
ssje wrozjł / alye o pjenjędzach zaprzał / alye
mij poznawssij yże nyżadż kromje żyjcij wolcy nij=
żadnej żegij njema wzjąncz / alyż by gego wprosijł
wolcij ssłużyć Jdżij komuż skazalissmij przyssłądz
na swoę skodę

Gdij kto kogo ssłem posżuge lxxix

Jdżyk zalował na ssalka yże sposżrwanja
jego gest gij pjąć wkazjł / tako yże Chramał
ssalko zaprzał sżrwanja / alye jdżyk njemjał kyę
doswjadczyć otbę sstuky / skazalissmij ssalkowi o
tbe sstuky samem ssę odprzyssłądz / lxxx

O zagassenjju swiecze rosswadzie

Jdżyk zalował na ssalka yże gdij wjecżor wdo=
mu jdżijkowe ssła ssję zarazdij swada / przyj=
ssedssij ssalko yest swjecżę zagassił skorego zgassenja
swiecze wtbey swadzyę / jdżyk njemoże kto mo zadał
zaną / ssalko azkolij pozwał yże swiecże zgassił

alye zapiszał zeby ydzyka vrazył Tedy mv ydzykowy
zkazalisstwy przyssyądz yako niewyie tho gy vrazył
a yze sstatko zgdsstwy frowege był przyssyąny zamy zka:
zalysstwy za vame dosyz vczynyęz

Tdy pastirz straczy owcze lxxxi

Tdyk zalował na pasthcza yze owcze ktoregz bo
tegdy bez pasthcza negnał yego strozy polezyw=
szy owcze gnuo nyepszyegnał a tako zgynęła alye
pastcz rzekł. yze owcze zgynęstwy dobytky do wssy vc=
gnał Tedy my ethe sstuke yaky podobną pasthczowi
stragliwwy przyssyądz yako owcze dowssy negnał

O gygraniyo kostek lxxxii

Abi kosthky nyemyali possyłowyą / bo orzyzowie
nyeroznyą / czysto thowz dlya zlosthy a przegygrawya
czynow gymyenya pozbywaya wlosnego / a tho nye:
dlya vczny ozyzowsthkyey / vstawyamy gdy bi nyekto=
ry syn bydącz vmarszy ozyzowskyey / albo za zywo:
ta ozyza si marzyącze kosthky gygral / a przegygral
ktoraz zesz pyenyądzy na sthlyob dosyz vczynyenya
tedy orzyecz poko zywo zato nyesz nyema Gyoerpyecz
any placzyz Takyesz az bi zyd takyemu Symowy
pozyczył pyenyądzy zato orzyecz nyesz nyema Gyoer:
pyecz any placzyz Takyesz az bi ktori vczynył
krzywą vmowę o ktorą kolwy rzeczy albo odzedzyne po=
ko orzyecz zywo syna nyeodzyelnyessy zgynyenya tego
esz orzyecz any nyacz nyema wzyman

O tych ze kosthkach xxx

Ze chyrurgyey koscenay Slachtha niyeszi sobye spiewaiy
Ssij sye yedne dungenne na kostkach na zaklad pye-
niedzy dawaiy a zassye zyskuiy / a ne zagrzeia sze
sto kroth komye na krotkych by nany zyrzerstwo niyeszy
sprawoyasz skarzayo y tij drezyny zlakyem zbogenym
Zasmuyaiy / a potym wbostwo wpadssij ku gorssemu
przyschadza albo zbyiayo. Bija krotkych wiyu pod nasz
sand radzij przyschodzo / przeto aby nassij poddanij rzyd-
szerzey slyszeli. Vstanowuiemy aby odtychmiast Zadny
Zemnianyn nassy ny Zzadney zndzozyemskyey naga-
klad nyegiczal. alye tylko zagotowe pyenyadze. Pak
nyesly kto nad tho vczynyl a na zaklad albo na Zastawe
pyenyadzy albo zato vzkodzenye vczynye Tedy ani vczyno-
wayszy ani vzkodzenya Zatho na tho zyerpyecz ani pla-
czij / ale by by tez ten to pyenya poddal sye pod kara-
nye albo skomorzonye a nato vzkodzenya postarsy / a ten
tho to Zyskal Chczyal by gy albo yego vzkodzenya skomo-
rzyl. tedy Zaskomote ylko krotz bedzye skomorzyl / tylko
krotz yemo vczyny pokutu pyenadzeszyon a szandomij
nassemu dungo tez pyethnadzeszyon. xxxij

Kto yedzie na woyne nyema Stanowe

Potrzebno gest ku pospolitemu dobremu abij kazdij
mial swuy pokoy / a yeden dungemu szkody nye-
czynyenij zbothy pozywali / alye nyekterzij nyedbaiacz
tego yakoby zlomcza Zakona gdyz po swoych Ze Zyemiach
szyadu na woyne swoym Za sassyadom nayezdzij nyesly

niyeprzijiarzijelom samij skody niyerwijmowne rzjnijąc, wijsc
zcto nasse zijemije niyerwijmowne rzjerpyąc wszijązenije
przes my chrzescz takim skodam Comijesz wzjnijąc, wsta-
wajamy abij ylko kroz na wojnę na bygz szczije Zadnij
znasszych poddanijch nijema stanz wetszij abijs na pokoy
a tham niygdijmo drapyestwa anij vkonijeh anij
wdobijtko anij wzjynnszijch voktorijch koh rzeczach ma-
yąc rzjnijesz jedno tylko pokarm klonjo y thu doszyć
wnijemije tamo mają sobije zyszkowacz anij tesz wdaj-
brawath anij wgaijoch maja stanz przes skargnijc robo-
gijch ko budowaniyo, aczkyby ko sudjal nadto wzjnijesz
yako zachowalcza przezzijwnoszcz brzyniy pann czechijn:
nemo Tedy wzemkoli gij pan czechijnnij osstrodę zeby
swoz popszijszijsze tho jemno ma odlozijesz zwijnoz pijsz-
nadzeszijz

Dzijalu dzijeczij nijemaia mijesz ze swijm oczem

lxxxiiij

Pospolity obijczay wkroleszwije nasszijm jest ze
po smijeczij maszijesze dzed dzijeczij odwijza swe-
go dobra gijmijenija polowijsze bijoz. a tako dwa swe-
go glowijego rozumo malodzijch lijath gijmijenija skarze-
jąc a skarzijwszy dwa mijeszczijskij ozrzodnij kroz
semo rzjnijąc, acz sje nadnijmi nijeszlychowije roubostwo
wpadajoz. Skrzijwo rozstargnijenija gijmijenija obye stro-
wije nijedostatek y szkodę zesrokoz Czjerpijąc, przeto sje
naszym rzijczstwe wszijstkijem wkladamij, abij kyedi

mass vmege dzeży rzessży zadney od orzża nyepozandaly
wyjąwssy tho ysby orzyecz ijusse zone Chrzyal poiąnz
albo kz ysby marnije gynnyenije chrzyal vkazyrz / tedy
chyerzyo zongem slussa dzyal vzyrnyrz

O lychwyje

Gdy zlychwy pochodzy nyerzadne lakomstwo a
tho dla nyerostarzenya podobnego platu vzdy
chzem aby zydowye pyenyądzy poząyząjąnz / za chy-
dzyenij nyemyerzecz rozsyeli podnassz mysslyąz od gzy-
rny yedno polgrossa. a gdy by sye zydowi nyekto
lyssem obowyązal na pyenyądze lychwy plazyrz. a
gdy by zyd ssoz chykossyąz zamylczal y zadzyerzal do
dwu lyath na strazyrz. a dalej tolko mzdy a lychwa
znowu parzyrz na nyerz. a on lyst zapyssny nygod-
nyj morzy dalej moze myecz

Kto porambi drzewo rogaiw

Nyektoryz ssroz smyalossczyz nayyerharssy wlasz albo
rogaj nyekthoregho zyemyanyna kromye wolnyj ie:
go drzewo wyrąbyrssy nyrnyędzye dacz zo by sye go:
dzyl na ossy / albo gdy by possplyrzyl drzewo woz wy-
wyązl / tedy temu panu zyąncz sz drwa na pokutyrz
wyny vzyczany syedmnadzyessyąnth

O slachczyąc zbyegley

Przyzyndza sye yzo porazenij plemyenya Slachetne
czesokroz swe rzzy nyestanowąncz wydawaiąc
sye na lotrowstwo a swą wolyą bywaiąc zbycgowye

z krolestwa naszego a takaz maiasz wymowky wkrolestwie
wiechie zlego pozywaiasz - a potem az nasza laska na
myloscz bedasz przyiyeczy - thrzasz sye rownaz szlachtzye
wszitzy nieporuszonemy Przeto vstawiamy azby kaszy
nasza laska za sye wkrolewsthwo byli by przyiyeczy
a wszakoz o namowienye maiasz dporowadzaz a doszitz
pozywiasz a wszakoz wszdy takiey rzeczy niebedasz miecz
iakosz czzy szlachtzyc nieporuszonemy // viij

Ktoryi kradna zboze na polu lxx //

Podlug pysma swiatego czymiaczy sslodz na polu
tez sza zbozemy zlodzieye, alye yze tanzy od zlo-
czy niemoga bicz wzdzyagnyeny aliz sym powroz wlo-
zon naszyge. Przeto az by nyekthorzy kmiecz albo sługa
wzyy koli bandz zboze czyye koly na polu nocznu cze:
zon bral albo kradl Tedy az by iego ten zabyl czyye
bedzie zboze. tedy zato nyeg nyepokarany. az by by then
zlodzyey tego czyye zboze vcanyl albo zabyl, tedy za
zany ma yanu doszitz wzywaiz a zaglowe dzyerzyom

O layanye lxxix

Ze wszelka nyeczystosczy slowo y skarade mowy
ku swaru lyzo przywodzy. Przeto oddobrych
lyzodzy maiaz bicz owszelky oddalony. Przeto zbozemy
azby kthori yezyka swego nye wszdzyagaiacz slach-
cziz lagyal by slachczyczovi, myenuiacz gy tak-
czy szkrzywy syn. a natych nyesl nyeodwola any z-
pczy to by mowyl, any by doswiadczyl yego takym

byth yako mijenyl Ededij zalayanjc temv komo bj takla:
jal za rojnę na zaplazjyth rjterdzjyesszjy grzywyen gey:
ij yako gdij bj gj zabyl Takjeż mowyenij asz by kto
masz jego mjenyl kmetv a njeodwolal bj /anij bj
doszjth odjyalal tho inowjl rowną wjną yako j pjecz=
nedij ma pokupyth albo odwolacz a ma rzecz /to zam
mowjl lgalen yako pjesc /

O ranach rjrzeczskych albo slacheczs/

K bjthjo rjrzeczowo ij yusstych nasstych poddanjych ta=
kj obyczay wynath thrzemj trzjmacz ac bj
rjrzecz rjrzecza albo slachrzjth slachrzjza ranjl al=
bo odeczjl przez wyldnija krwe Tedy slachrzjthowj
jako zamjonemv vjna rzeczona pjethuadzjesstja przez
tego tho vczinj albo odeczjl ma bjth dana /asz bj gjm:
nego odeczjl kroci bj njemjal prawa rjrzeczskjego /
tedy grzjwnę gross za ke rany ale kmjecziowy gjm/
na kto nego odeczjl ma zaplazjth

Kto wram albo zbjge kmjeczija xcj

Asz kmjecz wranjon bedzje asz to krwye albo
trj bedzje bjt barzo tedy ze wssystkych sta=
banych za rany albo zabjthe dwoje wssedy zbjthem
alje trzeczja wssech sandowj grzje ta gest sandzona
przjbadzugem

Ozabiczjo brata xcij

Asz njektheczy zjwmjanje j slachrzjthj nasstego
krolestwa bratha sjostr albo wlosse przjsto
dzone zabith" njemaiacze plodu /tedy slachrzjth tho
tak czjnj njeotkupjma oczjsstnj albo wssedy jich zadnj

y też skazugemy temu wssystkym to tako czynicz y yoch syno
abij wolnych zyssczij wotakych dzyedzynach nyemyechi wokro
ce dobra albo dzedzynij gymssy przyvarzyelye arzkoli dalssij
maia sye wczynacz. yzby wssytky takije to zabyvaya
brancyd albo otcze dlia okrutnosczij ioch abij nyebyli przy
pusczeny

O szczepiech wssodu · xcm

Ustanowyamy abij nyekthore szczepye bylij wszczepyone
y possadzone arzkolibij bylij czyye wlosne y thrzeby
by ye woykopal tedij nadzedzynye albo na syedlyssko ma
yoch polowyecze ostawyecz pod wyna ssyessczij grzywyen

Gwalth xcmij

Arzbij tez nyektorij gwaltowanye zdazo yego albo kwzy ko
lij rzecz gyna wlosna mocza sya kono koli nyepodlug
prawa wzyal, tedij zwyna rzeczona ssessz grzywyen
ma wroczyc thy rzecz gwaltowanye wzyetha xcvj

Kto orze czudze pole albo nadij bierze

Gdij kto orze y syeye polye czudze, tedij nassyemca tego ma
szkodarz zwyna pyathnadzyessczya, a gdij kono czu
dzij wolij gwaltowanye bedze wzyetij, a otakij gwalt wczyn
szwyadectwo Dodij thrzemij abij takij gwalt wolno gij za
bothy za kazdij thydzyenij grzywij skadze sskodij y krzywde
czyerpyarzemo zwyna pyetnassczye, y sandowij druga
pyetnassczye ma dossyc wzyacz xcvij

Kto gwaltownye zoczmye woz syana

Kto wczmye gwaltownye woz syana wczynye kono
wszij grosse zwyna pyethnadzyessczya temu gyssczemo
krzywde y sskodu czynyarzemo ma zaplaczyc y tez za
placzyc, y tez zarope yedna zboza ktorego koli nassyemca gdij

yako kto vozmije vodmeje / vyssij sandowey sstss grzywic
a sskode vzyecpyaczemv pyatnadzyesstzyg / acz koly vzmye
ya vnoszy vayznawamy yedne Grogerthmye gdy zna voz
gmakthorownye bodzye vozyetha a tho yesth zlodzyeystwo
a othe yssa vyne skazngemy yako za voz sstyana acz sse
ga ktory vczyon yesth klodek albo hayssnathe sandowi pana
swego vzyni vyekorza sskode albo kzyvody pan yego za
mye na dosstz vzymyg / agdy vbogy Glowyek pozowye bo
gatego o gwalth tedy bogaty o gwalth pezcz swyadky ma
sye ozyssczyg albo podlug obyczaya gwaltownego zowna
wynoz ma byth skazan

Kto nagam skazanye · xc vij

Gdy kto vagamy albo vczcze skazanye pana kra
kowskiego koz albo vozlop gronostarowy ma
genvo dag / Alyg pano Sendomyesky / albo lubeskyemv
vozlop zlasscek . Sendzya krakowsky / y Sendomyerskym
vozlopy kvnye podscudkom lyssye / podkomorzy po sstk
szy gczywna / komornyko tych vsstytkych po sseszy skoth
szedzya starosstzyne po polgczywnye kazdemv pysarzo
voy zyemskyemv vozlop lyssij

Gdy syn yngra kosthky · xcviij

Syn yesstze vyeodzydzony od oyza any odbra
zyey vstrayocz kosthy myego by pragyl / thedy
vsstytky vczczy thij chzemy y ostawyamy aby nayego
czesth przylazony bylj // vij xcix

O pokossemvo albo possyczczemvo kra //

Ratolth skarzyl na andrzeia yze yemo laſky pokoſ=
syl / tedy ratolth poznal yze laſky pokoſſyl / alye
tho przyſlozyl yze yatkupyl wolodarza andrzeiowa za
gotowe pyenyadze y zaplazyl / alye yze wolodarz vmarl
ktory wzyal pyenyadze / tedy niy andrzeiovi zkazugemy
targu lanky dowyeſz ſwyadky

O ranach wgiczze bedacych . C .

Ratolth zalowal na andrzeia yze gy vranil / tedy ra=
tolth poznal ale nyechczanz go vranyl ale wklamye
krotoſſylyanz yako przyyaczyel ſprzyaczyelem / tedy niy
zeznawſſy yze yſtra nyemabyz zeſſkoda ſkazugemy an=
dzeyowy doſſyz wzynyz ratolthovi za zany

O poſzukanyv pyenyedzi . CI

Jan poſzyczyl pyotrovi dyeſſyanzy grzywyen / y
wzyal poruen zanye zekuynuyz warowzynza
a potem pyotr Janowy zaplazyl pyenyadze kromye ze=
kuynuego . a pote Jan warowzynza pozwal o Rykogeſtwo
a ten tho przed ſandem zekl yze pyenyadze yemo ſu
zaplazony przez yſſa Tedy mo ſkazugemy doſwyadz=
zyz zaplaty

O wyenye . CII

Gdy mosz vmrze / tedy zona przyſwyecnyo pyenyadz=
dzorh pralath kanuenyo odzyenyo na oſtatz /
a gdy ona vmrze / tedy wſſyſtko nadzyeczy az ye na
ſpadnye / alye gdy by dzyyala yneſſego myza poyanz a
dzyeczy by bylij pyerwſſego myza / tedy oyczyſtne wſſyſſ=
ka ma ſpaſz na dzyeczy y dzyal nadzyeczyny to na=

nye ſlussa a ona zoſtatkyem mesa powynye podług ſwey
wolej

O wydaniv panny za masz c iiij

Gdy kto pannę wydawa zdumasz - tedy zapoſſag vſe-
mieczny gotowem telko przed przyiaczyelmi ma
namienyon yey. ale dzyedzyna albo gymnyenye przed kro-
lem na bysz namienyono

O shkodzie bydlaczej a potwarzy c iiij

Yon zalował na Jana yze mezyeny sargowij na
dobrowolney drodze gwałtownye wzyął yemu ſte-
boly oſſm ſkotb pyenyędzi Tedy Jan rzekł yze gy nye-
wynye potwarza chcząc ſſye wywrocyeſſ ſkſſyąz Zwąd-
kow Tedy nij otbe yesz ſkazalisſuij Janowej dwoje
wanaſſzye ſwiadky nyepodezrzanemij ad gyyſz

O ſſkodzie pyenyędzi c v

Yon zalował na Jana/ yze gdy ſſedł na rolyą
oraz tczos yeſt yemu apadł zoſſmyą ſkotb. a
ten tho yan ydącz zanym nalazł. y nyechcze gemu
wrocyz/ gdy mu ſye vpomynał Ale yan zapyzał yze
nyenalyazł tczoſſo - tedy nij Janowej ſkazalisſuij
ſamemu ſſye od pozyſſyąncz c vj

Kto porumbi drzewo owozowe

Drzewo yaplczane albo rzyterzne kto porąmbj
temu rzyye yeſtb - zaſſkodę wyiedzinke zwyną-
wyetb nadzeſſzyą ma dacz

O oczyſſczyenyv ſługy c vij

Gdy pan na przezyrzoko ſłudze ſwemu wlodarzo-
wy o nyektore wymy albo kzywdy ma czynycz

Tedy wolodarz albo sługa pana swego ma odgjyty Nessżjy
swojadkom o kazdy rzecz

O kupnem sholtissye · cvm

Gdy ssolthyss na pana swego wolya rzynyss /
Przeto nyeslussa aby sholtyss byl mosz nyeyssty
nyzly pan Przetho chczemy aby nygeden rzyrzoz albo
morzny pan ssoltysstwa rodzedzy nye yanego pana nye/
koporal kronnye wolcy yego / asz ly by kto nadtho rzy/
nyl. tedy chczem aby ten targ nyzasz nyestal

O pospolitem dobrem · cix

Vstawyrzuye pospolstwo rzymy rzestokroz rosra:
gnyenye / wokthorem zo tho brarzya albo y yny ssy przy:
yarzyele / nagnyenv albo na swar rzesto kroz przycho:
dzy a take wosskod wpadaya / nyele lyrodzy wsyscy tho
wobyrzay nyesskasz wosobnosczy wssrzyech domoch albo
wssyedlyskach / czesstz kthora nanye slussa rozdzyelenya
orzymy a to przez przyyarzyelye / asz koli tego dzyalo
przed oblyrznosstz krolya / albo krzyesza nyepryrzyodze
alye yze rzestokroz sye przigacza yze geden poslnyessy
yest obrzezenya y ssyedlenya nyz drugy. A take ono
zo stuszony yest nyedbayarzy / dlya polepssenya y zbu:
dowanya dzyal wolny. przez przyyarzyelye rozkazcza
albo rzadza / a to podlug zesty dla krotego obyrza:
ya domowniyk rzestokroz odtrogza sye od budowanya
y polepssenya swego ymyenya. Przeto my chczemy ten
obyrzay zachowyz / Vstawyamy aby gdy brarzya albo
przyyarzyele blyssy albo daleky rozdzyelyt sye a nothe

dzijale bendz niyesskag przez trzij latha y trzij niyesszyx
rze wmijlczeniyo a przed sondem tego niye rozmyssyli
roij yzwysszj doskonala przyczyna dlya ktorey by
dawnosz byrz niyemogla / tedy tarzy zamijesskali prze:
rzeczonyx dawnoszyx maiax niylgecz

O dawnoszy zlodzeyesskyey cx

Gdyz zlodzyeyestwo albo zboy dlya rozyny albo
smyerczy vspanyonky podlug zasługy przez
potrzeby zle lyrzy byrwa zatayono / tako yze zlosz
takyex zlosnyko na rozumiya rzyczly niyemoze przyx
tedy tarzy dawnoszyx lyx odbyrwarz. Przeto aby
sye tarzy zlosnyky niyemnozyli. Vstanowyamy arz by
ktorey o zlodzyeystwo albo ozboy przed sondem byl na:
mowyon / agdy by ten ktory namowyl / y ten ktori yest
namowyony byl by wgedney dzedzynye / albo pod yed:
ney parrochyja y wsszey sluchali / tym obyrzanye ben:
dzye mijecz dawnosz namowyony niyno yede rok
alye gdy ten zo namowyl boxedx odsiebye daleko
tedy yrzsza dawnosz namowyonego niyemoze byrz yedno
tarzy lyatha a on zo tako zamyesszka dlya swego le:
niystwa yrz ma mijlczecz

Dawnosez dzieczy mlodich cxi

Acz by dzyeczy mlode lyath dosstanalysz yesscze
niyemaiancz odzedzyne bylij by pozwany /
przed sond / cz dlya niyedopatken lyat albo rozumo
odyancz sye prawe niyemagy Tedy sendzya prawo
ma odloszyrz gy zamyesszyrz tako dlugo az dzyeczyo

lyatha wyymyde / a potz ac sye zterz roznosi dzerzy maia
odpowyadacz a nyemogo sye dawnosczyo onych lath roko
ych bily pozwany wyjyprzy / ale oyrosse rzerzy okrzec
by nowo bily pozwane dawnosczyo mogo odbywacz

O roznosczy messkyey . cxii .

Gdy roznosz myerzy sadzony gest roznagitosz bo
nyekterzy wolnyeyssy nyz drudzy to gest nyzo
naye nyzli zenssczyzny . przeto aby kozdy oswe rzerzy
albo dzyedzyny dokonale mogl rzynyscz krothkosczy nyez
nayoprz nadarnosczy . Ostanowyamy aby kozdy mocz
myal darnosz za trzy lyatha . a dlya krothkosczy pa
nyeuyssteyey nadarna ma myerz darnosz za sseszcz lath
ale nezatky ktore samy rossobye nyossy wolne / darnosz
maio myerz za dzyessyecz lyath

O potrwarzach mezoboyystwa . cxiii

Aby potwarth zlych lyudzy zagynula / bo nyekte
rzy wzyscli sobye nadyrzay potwarge potwa
rzaiancz lud nyerdyny o mezoboystwo przed darnemny
lathy rzynyone y przed sondem przyganyacz . dlya
tworzy darnosczy lyath / y starosczy rzeczy orzyssczyenya
nyemogly bysz / albo az bylo nadzy ssyrna nadarnosczyo
Przeto ostanowyamy az by kto chczyal o mezoboystwo
kogo nasadacz albo glowy pozyskomacz / nadzy tho ma
rzynyacz do trzech lyath nyz wynydo trzy lyatha od
zabytczya glowy / az lyby po trzech lyath chczyal rzy
rzynyacz / nadzy darnosz tho od trzech

O sendzyach Zemskych cxiij

Gdyz przy sądzyech wyerny sędzye nyemaią nyeg
ani bożyg gnyewu any łaski ani darow /
Jedno podług prawdy a sprawyedliwosczy sądzyg y
strzegą, a tho od tych krolyą na naszym stołcu sa
posadzony - bo gdy sendzya vkazuge sprawyedliwosc
tedy wspolcze odstempuge od potwarzy - Vstawiamy
a by kyedi my sroc dwor krolewskye do poznania
albo do gnyezna wgedzeny sendzya kromya wssego
zamyesczania do naszego dworv na bysz y ssyesz na
sądzyc a poznacz owssyzky yczczy dzyedzyne przed
namy albo kromye nasz za naszego przykazania, ale
gdy nyy syos zemye wyssadzony zoky pospolite, ocze
dzyny maią bysz trzymany y chowany

O pyssarzu Zycmskym cxv

Vstanowyamy aby pysarze przy sądnych rzeczach
gdy wyadą sprawatky krocz będą pysacz ma
ią wzyąc ssesz groszy a od zapyssso połwza grossa
wszędnyszy od tego ktory wyedzye sprawadky maią
nyeg chowacz skodze, a odmyny rzeczony syedm
nadzyesczya wpodzyeszkowanyo maią wzyąc no
wo podlyeyssego zawyerdunk. Alye podromocze gdy
yednego dnya rozgnanyszy dzyedzyny myedzy dwye
ma zyemyanynoma, aczkoly dwya albo trzy roz
gnanyszy by dzyedzyny na nyeg polrzyvny albo
gdy wyeczey dnyono nyzly yeden albo dwa tedy trzy
dzyny ma nyeg, a to aczkoly dwye albo trzy y

wiczey dziedzyn rozgraniczyl by Dcz ma wzyarz dwoye
sytkayecze y dwa rzyka / wozny arz by wydal ynagey przy
sijego swiadkom nyz yake bendzye przykazano yemu / arz
by byl sandownye dokonan tedy ma byrz slozon a yuny
myasto yego postawyon

Da cxvj

Sendzia niema zdacz kronie powo

Upamyamy aby nyyeden sendzia any starosta sa
dy czynyarzy - nyzadnego mesza o ktorzkoly rzecz
nyezdal kronyce strony sprzpyeczga albo powoda alyzby
sandownye byl przeparth

Du cxvij

Pan za sluga nyema chodzicz do sa

Ze poklosz panowye mozarze dla slug albo swoych
przyrodzonych przed sand wzyezarz swoyrzyestwo
o tczy ndrzayo nyesprawnye / Przeto vpamyamy aby the
obyczayem zadny pan za slugo albo przyrodzony do sadu
nya stodl pod vyno pyetnadzyeszya

Sadem cxviij

Gdi kord albo myecz vyymie przed

Acz by nyekto przed sadem kord albo myecz vyyal y:
zamyl kogo tedy ten ma byrz na nassey nyzszey /
arz lidy do byrnessy bronyey nykogo nyezrazyl / tedy nany
pokupy voyny syedmnadzyeszya / a theno na kogo sprzpo
zwssy pyetnadzyeszya pokupy . a gdy na nassem dworze
albo na kterego starosty kto bronyey dobydzye a nye zamy
nykogo tedy na nassey lerze ma byrz . a gdy by vcamyl
tedy kronyc zadney nyzszey ma byrz skazan arz li by przed
arczybyskupye pokupy voyna syedmnadzyeszya / arz by
by na nasse dworze albo Kyrzerskye zo vkradl / tedy vcho

ma bijtz vczniyono / a gdij kto na Rijczerskije dworze beo=
nijcij dobczdzije j vcanij kogo za zemę czyke albo mabijtz
womiloszczij rijczerskijcij ¶ nyro cxix

Kto ma ddz slugebnika kv pozwa=

Vstanijanij albo starosta albo wojewoda albo sę=
dzija albo podsędek albo woznij slugebnika ma=
yą dacz kv pozwanyo / tako yzę ktorzij maijq pra=
wo nyamaqc bijtz pozwanij ydno naszym listem albo
naszego starosczij - albje na dworze naszym - albo przed
sędzem sędzijcego naszego pospolitego mozą nasą albo
starosczij kromije listu na gospodzije moze pozwacz /
albje kromije dworu naszego albo sądu gdij kto ma bijtz
pozwan Tedij włodarza albo sołtijsa ma bijtz pozwa=
no listem przez slugebnijka / a to ten kto pozywa, albo
sługą swijm dawszij jemu rok przed kim ma stacz a
acz ma stacz a kyedij Arzlibij pozwany na pyączwszy
roko y nawtorzey nyestal tedij szudowi pokupi osm
groszo / agdij na tygądzije roko nyestanije czecz o ktorą
pozwan bądzij, wayną pokopijwszij Arz lybij sam=
pijerza na pijączwe rozę sam albo przez possła
swoiego nyestal Tedij czecz o ktorą pozwal gi skarzij
zwijną sijcdm grzijwyen

O pozwanijo nyezdadnem cxx

akazngemij mężcz tho mijecz aby naszij dwo=
zanije albo ktoczij ynszij na naszem dworze
Bessvani zastani albo przy naszem sądzie zmyenawi=
szij albo chijrosczijq / tedy nyemaią odpowijadacz / dlij
gdij by bijli pozwani dowodnije podług vczędv przez nasz

albo nassego sendzige Tedy maige odpowiadacz ktorzym
to ma bycz dano rozmyssenije obyczayne

O Dawnosczy Zastawnej ꝯxxi

Ustawiamy to nawiecki trzymacz / acz by kto /
przedawssy dziedzyne swe potim wnijcz chczial
nijeszo podług prawa doczyskowacz nesadzije to ma
vczynicz przed osmioma lath / aczliby ta zastawiona dzie /
dzyne komu a ten to sam albo przez swego przy /
codzonego nijewyklepyl anij przed sand przyvrocz
yzby chczyal wyklepycz do trzyodzyesstey lyath / Tedy
takijej dzyedzyny przedanije albo zastawijenije podług
dawnosstey lath przerzeczonych ma zostacz wtego ro /
mu przedana albo zastawiona

Twardosch Statutth ꝯxxii

Chy Statuta chczemij aby miały mocz nawie /
cky od latha bogego narodzenija. thysstymcz
1347 R: 3tyesseth 3tredziessthey syodmego lyatha ꝯxxiii

O wzyeczyv wolow gwaltownie

Acz komu konije albo woliy skoth albo ynsse by /
dlo y tez rzeczy ktore kolije bandz zlodzyey /
stwem albo zboyem albo gwaltem wczmą Then
dy przed rokiem o takije rzeczy a okonije przede
dwiema lyatoma sandownije nijevczyni Tedy
potim azby chczyal czynicz ma bycz dawnosstey

odczarton

O wstrzymy Sand cxxiiij

Ustawiamy tho / gdy by nasz sędzya albo pa-
kosth naszego albo woiewodi z wyrzeczmi o ktorą
rzecz osądzyłby kogo gdy nye sam sądzy sądi ale
by zsyslssemy przymyem na sądzie syedzącemy sądzy
przysyągwszy potem rzecz thrzymal by osądzoną wsze
rzyrz Tego mylk nyemoge wzymyrz nayąwszy wz
by kto wstrz do sędziego syc przeszył yako osą-
dzil Tedy sędzia az pamyętha ma natychmyast
powyedzyecz albo do Jroka prze rozpamyętanye odlozi

Kto przysągami sędziemo yz by krot ko czynył cxxv

Ustawiamy arz by kto przeduamy albo nasz-
mi czyrzeczmi skarzył na sędzyą yz yego rzecz
zlyę skazal albo yemu przysądzył rzeczą yz nie
kterzkolwiek wzymyl tedy sędzya swey sprawyedly-
wosczy ma dokonacz themy wssemy ktorzy sąyem
na sądzie syedzyeli ktorzy poznaią yz sprawie
dliwye osądzył / arz libij then ktory tako przysą-
ni thrzymal by dokonacz. Tedy ma dokonacz wssythą
swyadkow takiey rzeczy iako sędzya Paklibij nye-
mog dokonacz swyadkij albo by syc sędzia woy-
woda Tedy on ktory tako przysąga nyezadną
rzecz ma bycz skonan alyz sądzy zapłaczy trzy
grzywny ako tarlop koni a podsędkowi tessy wyąz

dnikij albo trzeci lyssij a to arz podsendek dorona iez
yze sprawiedliwoje skazal arzo sendzija Starzalissmij
to iez zaro tey wlosszij sendzyam panyskije arz sye
wyrzyodx o naganyenye kosz albo trzeci karanzij
przepadnije

CXXVj

O rzekogemsstwo kto sye zaprzy

Ustawyamy arz by kto zarego czrzyl a then za ko
go rzeczy zaprzy sye aby zadny rzeczono tedy
yzthy slosz dwadzieszya grzywien sam wlosna rzeky
sthy dlug dwadzieszya grzywien samowte a dokazdy
wyssy dlug nadto samo trzecz ma przyssyndz swey
sprawyedliwosszij

O Zastavie Zydowsskyey CXXVij

Ustawyamy abij gdij kto czuszy Zydowi za kogo
koniya any wolv abij niezaplawyal wiyrzno
ssij yzby byla wolija kego za kogo czuszy tedy then
za kogo czuszy takz zaplawy ma wykupyrz CXXVijj

Kto kogo Zastapi przed Sandem

Ustawyamy tez kthoby komv dal wiyne lubo
o malz albo owyelkaz rzecz a przed sond po
zwans a then tho stopiwsz przed sondem rzecze
pan my kazal tho vczynicz albo towarzyss a zathym
pan albo towarzyss przyssedssij zastopijdij. tedy on
kogo tako zastopyrzye bendzye prawe a then zo tako
zastopi ma natyssdwijasth odpowijadacz rzeczy namowjonaz

O voli o sluzbiye krolesthwa c. xxix

Vlozyhssmy yz ziyrzecze y starozyrzij krolestwa
naszego polskiego nam y naszym naniyastkom
wzemy y wkrolestwoye polskym wzbrogy yako kazdy mo-
ze slozyz mayecz / alye zagranizanny zapowyemy
wyiyawssy yz byssmy sym za tho ssyrz wzyrzyhi albo
sym prassyhi

O posagv dzyewczem c. xxx

Stawyamy aszby nyekterzy zyemyanyn za zywota
swego dzyewky swe za mosz dal gey posag do-
statezny namyenywssy / tedy po smyerczy otcza / tha
dzyewka na brazyey wyerzey nyesprzyssze / arzhi by ied-
na albo wyerzey dzyewek po smyerczy otcza zostha
tedy tho dzyewcze za posag ma byrz opatrzyono ssthe
gszynyen przez brazyyo tey pany / ar hby byla pan-
na woyewodzyna a gymyenye wyelkye / thedy ssthe
gszynyen / ale gdy by bylo dzyewek wyele / a gymye-
nye wzale / tedy gymyenye na pyenyadze ma byrz sza-
cowano / a tedy brath rodzony albo stryczny zyssz
kazde pyenyadzny myasto posago ma zaplaczyrz / to ysst
odzyewkach woyewodzyanych / A tho tez thrzeby o dzye-
wkach gymssych zzyemyan yze za swego zywota ma-
yo ye wyday zamassz posag gym dostatezny opa-
wyssy. Kthore po smyerczy oyza na brazyey swey
wyerzey nyezyssza. Brazya rodna albo stryczna sio-
stra kazdey po vstrzedzyssy gszynyen maia dacz /
tho ar bendzie wyelkye gymyenye / tedy podług ro-

zowanya zyssy ktore nanye ſnza pyenyądzmy na
byz dano brath zadzony albo ſtyszmy arz byby tych nye
było / tedy krzczy blyſſy ſpokolyenya ſſa / a tho gdy
ſtyostky były zamarz mydany, dzyerſzawy albo gymye
nye otrzymaiąc / a tho az by ſtyostky były wypossagony
alye otrz za zywota ſwego dzyerzka ſwem na gymye
nye kupyonem albo dzrzoka danym pyenyądze nanye
myz mogą / ktore pyenyądze brath zaplaczyrosky ſtyo
ſtany dzyedzyzthwo ſam otrzyma / alye panna za zy
wotha ojcza za zywota ojcza za marſz mydana zo
ſtawa poſmyerczy otcza / brathа nyemoge gabacz o
poſag / alye na thym na myecz doſtyz zo yey otrzyecz
y marz za zywota poſtago opatrzyly / arzlyby brathya
zmarły albo gych nyebyło / tedy rozdz nyenakt dzyer
ka za marſz dana dzyerſzawy nyekrzyma / alye wpo
kolyenyo blyſſy wypossazy yy a gymyenye otrzy
ma / wyzerſſy dzyedzyzny ynſſych ſſlachczyczow
albo ſtog albo manoro ktorzych dzyerzkom poſſag
zyſſcz y ymyenya podług oſſazowanya wpyenye
dzorh na byz dano / a dzyedzyny ſſamy otrzymaią
alye zakazugemy aby zadna dzyerzka wpuſczyna
nye wpadła Alye gdy kto umoge plodo nyemaiąc
tedy blyſſy puſczyne otrzyma

O dziale ostgowſkym. C.XXXI

Ustawyamy gdy marſz po ſmyerczy zony ſwe
ſtyny oddzyela zgymyenya / ktorzym tho dzyało
odmowyz nyemoge. A gdy by taky dzyał przez mąſ
albo ſtaroſty naſſego nyeby wthrzymanem po ſmyerczy

orzyzowcy ssynowye taky dzyal nagy wpezrzyz / kterzy
myedzy ssoba oyrzowa rzesz rozdzyelyz / alye gdy by o:
zyerz dzyal orzyzyl ssyny thym obyrzayem yako pyerw
wey / a potem dugy zonę poyal y myal ssyny ssyny
ynsse / tedy ssynowye posmyerzy sstoy ko rzesszy oyrze
wcy nyemagy przyyssz / alye tha rzesz spadnye na
ssyny wtorzy zony / arz by byly dzyerwky / tedy ma
bysz ym obrzadzono thym obyrzayem yako przed them
postanowyono oposag. Gdy dwa albo rzge brarzya mye
dzy ssoba dzyal orzyzyz / a potem yeden smych vmrze
tedy any brarzya any dzyerzy bratha vmarlego nyema
gy wpusrzyz / arzkoly by taky dzyal przes nasz albo
nassego stanowstwa wyebyl potrzebyerdzon. CXXXII

Kto zabige kyrzerza albo kmyeczya

Arzkoli podług prawa vstanvyonego yzc kto zabi
ge kogo tedy głowa za głowę / alyc ny rzrzarz
tho vlzyrz vstanvyamy arz kto zabige kyrzerza then
ma darz yego oyrzo y marzyerzy tyssydzyesstey grzyrwye
a dzyerzyom albo przyyarzyelom ssesstdzyessyanth a
kto rany vrzka albo vnogy albo wnos pyethnassczye
a zapalez ynssy tey grzywny / alyc za wyelky ossm
grzywyen A ko bazdemo ranyenyv tyrh zlonkow
wyny them rranyonemo rzerzonx pyethnassczyaptye:
padnye Arz by kto kmyeczya zabyl tedy zagłowę
yamo tzyy kmyecz tey grzywny alyc zenye albo dzye:
zom sstedmy grzywyen / arz by by then to zabygye:y
yhen zabythy bedy ynen yamo tedy tey grzywny mye:
dzy ssoba rozdzyelyz. Kto kmyeczya rany. Za rany

kmyeczyevi polyeczyenowij a pano yeczyenemy - ayzly by
vij ze vzamyony byczye dwu pano - tedy panowyevy-
ne nijedzij ssoky maicz rozdzyelyecz

Kto gwalth vdziala dzieweczcxxxiiij

Stanowyamy ayz by kto dzyewky ktorego stadla
kolwiek vodky kodzyenij zgwalczyl a to by gyst
dosvyadczono. tedy zywoth yego nanyssy ma byecz
tho dzyewky y yey przyyaczyol - ayzly by pana albo
dzyewka przyzwolila sye wzyanyecz a potem sthem
vmalzenstwo vstarpyla ze yey zgwalczyl vodzyna ye
possago nyedalla Tedy kto dzyewcze nezakonye vdo-
wye albo ktorey koly zenyssyczsnye. na dodze na polye
na lyessye vdano vewssy gwalth vczyny. A gdy yego
tha zenssyczsna byessanecz do nablyssey vssy splazem
bydzye powolawala gwaltownyka, vktorey ayz zna-
ky bydy gwalthu nalyczony. y tez kmyeczye gwalthu
volanego dosvyadczyecz. Tedy takij na nassey y na
przyyaczyol mylossczy ma byecz. ayzly by zenszyssna
potwarzala a kogo powolala, anamyey znaku gwal-
thu nyebylo nalyczyono. tedy then komu vczyny dusczo
ma odyecz ssessczya srayadkow takych yako sam. a
then potwarza wynu podobna ma byecz skarana

O Zlodzyeyesthwoo cxxxiiij

Stanowyamy ayz by kto ozlodzyeyestwo ozbo-
przed sandem byl przemozon tedy kroz albo
dokonan, albo zgoz kradzyona albo gwalthem nazye-
thy oblyczyne vczynyl. thedy then nawyecky swo zesz

strazyl, any zadne rzeczy wkrolestwye nyecz nyemoge
a ny odnacz zadnych darow ruczymacz, acz by by ko-
no dano wyny, a thego nyedoromano a then zo swiad-
czy myal by sye odwyescz gdy by wyadnym sposob
zo wpadl then rzeczy nyestrazy ale skody ma odlozyz

Kto wstawie ribi lovi albo wla
ze syecze trawe

Ustawyamy tez acz kto zerzsy pana ynssego
wzyjmyl by zlodzyeystwo wczrzsy pana yn-
ssego wyeczor wczera wstawyc na lanycze
wozboze na polye a bydzye przekonany ssadownye
skode ma zaplarzyrz, a yesliby kto trawe passe
albo kossyl, kdy kosse albo plasz ma strarzyrz,
a kto dzwa rozmbye wlessye pana ynssego na poz-
bycz syekyerzy, acz li by kto byerze syekyerzy nye-
myal yes godzye chowacz, thedy do blyssego dwora
nassego ye ma dacz.

Lythwa od grzywny

Lythwa kthora yesth plata nassego gymnyczya
wstawyamy aby nyyeden wkrolestwye nas-
sym przez yeden thydzyen od grzywny wyerzey
nyerozyal yedno gross

O slvzebnikv

Ponyewacz przez nasz przywyeczono yako
slvzebnyczy wnassym krolestwye zyczniyanj
albo wssy duchowne vczyczaya wynalazrzecz
sobye dzyrone prawa przeto tarzy podług pyerwssych

statuth maja zyerpyecz

Kogo sługa pana brongiąc vrazy. c. xxxviij

Gdy sługa pana swego brongiąc kogo kolij vrazy zatho odwrażonego albo od jego przyiaczyol nyegednej nyeszczyąstkij nyema zyerpyecz

Kto komw zabige bydle. c. xxxix

Ustawiamy ąc kto nye wrzone bydle zabyge ten ma dąc temw zyyc yesth zanye trzy grzywny za srebrza trzy grzywny, a gdy kto kogo se konw zathnye polthory grzywny. za srebrza dwo lyath pyącz grzywyen ąc gy kto vrągy. ąc będzye starssy nyz dwu lath, a będgye przez kogo zabyth, thedy ten zyyy yest sgubyecz ząc smye przyssyądz na plączyz

Kto zamba wozudzem lyessye. c. xl.

Ustawiamy tez ąc yeden zdungyen mągącz gdzye zoziechanc. przyjechawssy gdzye zobaczye dwa kw swemw pożytku zambal ten zyyy lass iest zapyanc na wzyąc syekyerzo, za wiorc syekye sze plasz y sokmye, za trzerszye wolij albo konye na wsyąnc kromye wssey wynij ale gdy wesmye dwa wolij albo konye, tedy ednego ma sobye zostawyz a drugiego ma dąc na rękomye a znak na drzewye ma wyrzązbyąc tamo gdzye wzyął zaklad

Kto wolessie dąmbie zamba. c. xlj

Ąc kto wzuchem gayw yeden albo dwa dąmbij wyrąnbi kradomye, zakądy dąmb osmij skoth

aż ly rzły wyrąmbi tedy thenno zyły yesth gały rzły grzyw-
ny a sandowy rzły przepadnye / aż ly by male albo
zapustne porąmbil tedy sterzy stoyąze pokopi y rz
rzymany odabye lassem albo nad rzeką stoyąrzem /
alye za dąmb dabrowny dwa stoyąza / a zahrost albo
ga lyatorosly telko ma byrz podzyekowan. a kto dze-
wo sprzolany porąmby / thenno zyła yest dzyenya za-
stody grzyny a sandowi dung / alye gdy sosny kro-
nye dzyenya porąmbi tedy polgrzyny a sandow-
y dungye

O przepyorkach .c. xly

Stanowyamy aby kazdy od swyatego woyczye-
cha aż do swyatego mychala swe bydlo woska
zy myal / a yesly by kowo sskody vczynyl / tedy stode
podlug sstanowanya ma zaplaczyc szwyna sandora
aż kto zayyma zyły stoch na spassy nyema yako
wssyckye yego thowarz. ¶ Volky .c. xlm

Kthoby passye na zoledzyv bez zyle

Aż kto swyny we grudzyen lyesscye nazolenczyo
passye kronye volky / tedy ten zyły lyass
yest za pyrwossy raz ma wszyąnk iednego wyepr
a za wthory dwu wyepr. A za tzecy wssyrzky
zayączossy ma darz nassemu dworu nablyssemu ku-
ru swamy na polyu ma vssyczyelyc / a ma znak woy-
rombicz na dygonye tamo gdzye swynye zayął / aż
lyby then zyły bysly swynye vzekl yzeby wyethany
gdzye znak vczynyony swynye zayął / tedy then tho
zayąl ma przyssyecz dowrocz

Kto zenije swoynye przez tzudze ymyenije

.c.xl iiij.

Gdyby kto maiancz lasi albo dambrowe od syebie dalko swe swoynye nijal gnacz przes yminyenye pana yinssego na pastwe do swego lyassa then krolnije wolcy iego nijema gnacz ynydi iedno do: gy kiora ychyc do lassa / sus thzemy mijecz / angby kto do tyego lassa zmycha na pastwe thzyal gnacz na bokijew albo na zolandz. abylaby zobopol drogi bokijew na thzychyessy lokiech. aby then tyiye swoyinje krowiya skadij mogl pzegnacz do lassa

Oziecz za syna nyema tzycz / pycz

.c. xl.v.

Gdy swiyte pyssmo swiadssy yze ssyn nyema tycz pycz za oyza any oziecz za syna / pzeto thzemy aby any brath zabratha any syn za oyza any przyiyaziel zaprzyiazniela nyeztycz pyal / nyzby by oziecz ssynowi albo brath zbrathem wzdy nem zlem wzyinku bysi w wyinyem / kterzy podług wyny maiac bysz skarani / ac zby by sam thy zlosz wzyinyl / tedy bysz zmijenija krora by nan ze mia la yssz nassemo sthola ma bysz o take zlosz przyssa: dzona

Ktho kogo wdomije zabige .c.xlvj

Gdy by ktho nyechzyanowssy wdowe nyekrowego zyiwiyanyna przed oblyznossyac dzyerzy iego zabyl wyna sziedmna dzyessyia ma zaplacyz a po-

marzniyk kagdy takyey kle ma darz sandovi syedmna
dzyessyya a dzyeczyom zabrego pyetynadzyessyya na
zaplanyyz

dana C xlvij

Dma syedmnadziesta Zarz ma bicz

Ha woyna syedmnadzyesta vczyona nyemylosczy
wa tha vyna maya zyj pokrpyyz / kto po
rambi tzyj sobnye / kto tzyj kopcze granicznc rossy
pye / kto tzyj dzyewa ze pzolamy porambi / kto myod
kradnye a bedzye pzeconan / kto vkradnye albo proal
tem vespnye troye albo wyerzey dobytka / kto vrani
tzyj dobitek / a bedzye pzekonan pozossta Tedy by
dzye gwalth tzymyl / a zabygye kogo voewossy albo na
dobrowolney dracze / kto dzyewce albo nyewiescsczye gwalt
vczynyl

C xlviij

Kogo nyedopussza ku ozyszenyo

Stanowyamy tez arz by nyekomo dawssy woyne
ozs kolwy przed nass gy pozowcz albo nassego sta
rosty a tego by tho nyechczyano przyprosszyz ku ozysz
zenyo swey nyewynnosczy przes nass albo starosty
a ten tho dlya tego nyepzyprusczenya by szbyegal / prze
to aby zbyeczenye albo zyerhanye takye yemu na pro
mothe nyecobrozono vstanowyamy aby then komorbis
ny albo starosta nass vczynyl tako Tedy ma posnoya
zyecz na nass albo na nassego starosty przed bysskupe
pomanyssczem albo tez proboscem y zemy rego yze
nass starosta ku ozyszenyo nyechczyal dopuszczyz
Starosta tez komo albo takyemo zbyegowi mogo darz
nyer vpewnywssy gy za sslosz nyechczyel podlug starego

wſtawijenija · a wſem tho zaſije ſtſſz nijechzyel przed na-
mi albo naſſymy namiyaſtky albo naſſemi woiewodamy
prawiedliwoſzy gemo na ſtſkarz Acz liby tego nije-
mogł mijecz yzby mu dano dzyemy ku orzyſſzyenijo ·
Tedy ſtaroſta ku iſt albo woiewoda tego ſbiega ma
ghijeytowacz ſwoy morzo y przenijeſzz na granijcze zye-
mije. Ktoſy tho ſbyeg wzrok od ſtrocgo wyſſzzya Sko-
ſtwa albo zyemije na granizach bendącz kroluſtwo
any zyemiyano ſſkodi czynyl za tho ſtrocy zyzy nije
ſtrazyl a tſz acz by yemth nyzadney ſmyerczy zatho
nyema nyczepiacz · Alye yanthy na byacz nacy albo
naſſym ſtaroſtą poſtawyon ayzatho przez naſe zad-
no vinę nyema byacz karan · alye yemw na byacz
dan ſond na ſtrawienije / acz liby nyechczyal ſtarz-kv
ſondo, alye kry yarzſye poſkona zyemiyano ſſkodi
czynyl · Tedi iego grodi y nyaſta y woſſy nam maya
byacz przyſtawzony a yuſſe ymyenye poſpolite nyechcz
nany y yneſſemy zyzwaczny naſſemy na polv na bi
cozchodzono / acz liby lenth przez kroleg naſſego, a nany
woydan Tedy ten ma byacz na naſſe laſſze, tylko przy-
ſzedſzy tego yentego temo zo y ymye a nany woyd
nyyedney ſtſzyrocſzy nyemaige czynycz a ny nyeprzy-
yaz ny tayemney albo yawney vbagowacz pod naſſy
myloſzyą · Ale zona tego yentego wſwem wyemye
ma nyeſſtacz albo pozwacz przez przekazy

O szbyeznych kmyeczyech. Cxlix

Ustawyamy acz liby od naſs albo od naſſych pod-
danych kmyeczie wnoczy zbyeglij zdzyedzyny

Ten rzeczy ktorych odbijecz nesmeyth domoch pan chce
ogimmij thij wsmeythky okrzyma, a pan pod krorego sie
zbijegli szkodi kmiecrzya sie wssythkimij rzeczamij y
zwijnq rzeczona pyethnadzieszcza ma vrzadzicz, a
tho tako ancz by kmiecz ko pana od krorego zbijeczy
nieemijal niekterzey rzeczy opissanej, ktore
resz thu rzeczemij posparzicz. Pyerwe gdij pan o swe
vinq wsklastwie, a kmiecrzyom pogodes bendzie zapo
wiedzian, Drugie gdij by pan niekterij gwalt cz
mijl vczinicz to iest o panie albo opanny gdy by
to bilo ijarmo, tedij nieszlko vczijna takiego vrzyss
nienia alie y wssythka vsiss nieszlko vonoczy alie
y wednie mogq vstacz, a takij pan nieemoge ych wssyst
gnacz, rzecz gdij by kmiecrzie opanowe vinq rzeczo
czijanczamij mogq zbiecz od takiego pana, alie ke
mie tich vrzyn kmiecz nieemoge zbiecz. Gedno alij
by dobrze dom zbudowal y ogrodzil a dobrze osiadzil
a gdij kmiecz voliq pczinie pod kmie pan
Tedij silko lath bendzie vczival wolcy, tilie lath pano
ma wyplaczacz czinsz podlug polskiego prawa, acz
koliq by siadl na niemiecrzkie prawoie, tesz nieemoge
odicz alisz czinsz vipłaczij tilko lyath silko vczival
a ieszcze takij nieemoge od pana ich, alisz myasto sicbie
tak bogatego possadzij rolnq ossiadlszij czijminq y ia
czijna vczitky wikopawszy tesz tho wolno od pana
moge pczeicz

O gedniakyem prawie. C. l.

Gdij pod kcolem albo xiedzem bijod rozmagytich
bendzie na bijq pod iedney prawe, pczeto chczemij

aby wopolsze y wokrakowskiey zyemi albo stronie yednakye prawey y sondam sandzomo thym

O potwarzach y owoynye Cly.

Gdyz potwarzay slych dobrzy cesto kroz bywayo zdradzany woyne srzyam nagadnyaiacz Chczemy aby tho owsselky zsynyto Cze. Gesz krolyestwa y nyestwo wobranyo y harnossowanyo panostwo Zalezy - Chczemy aby kazdy zyczuyanyn podlug morzy swey az nye bedzie zawyedzyono ko pospolitemo dobrzemu zymyenye zlo zyc y bysc gotowo. Cze. gdyz nyemy ieden xyandz yedno prawo wedwor moneta yest pozytczna na byst trzymana

Pan nyema zastawiacz kmyetzya w swey vinye Clvy.

Podlug prawa swyetego gest aby yeden zadnego zlosczy nyeczyerpyal - Chczemy aby pan za swoe vine albo oczekowanye kmyetzya nyezastawyal alye bendzie by pan go wynyen na sam zaplaczyc

Rzkoimya nyema sskodi myecz Clvy

Gasrdy czesto lyod przywadza ko sskodzye y ko vbostwo pozoto az by ko zgnyl zaprzyaz sweco pyenyadze albo zo kolo - gdy by chcyal nyezaplaczyl na czas vlozony alye rzkoymya zamy zaplaczyl - dhdy rzkoymya nyema ny iedney sskody vczynyc chcemo zakego rzeczy any wzgosody yachacz na trawyenye na potrapy y nasskody yego - alye yesly maly dług ma byc y bendzie dan zaklad y chowan az do czasu - arz

bendzye wyalky dług / kedy yemyemye dłoznykowo na bydz
dano vykonyny tako długo az ye wykupi

Zyd myema dawacz pienyędzi na zapis

C.l.iiij

Zydowye nyemaią dawacz pyonyędzy wekszkolwye
naszym na lysthy zapyssne / ale tylko na zaklad
dostatczny podług prawa zachowanego

C.l.v

Ktorzy zwoyny yada do domv

C

Kadazy zwoyny do domo albo tez ze procy ponze
bye lyzebo zyadzyla albo zyrzecze albo krzczy kto
zyvszy o procy spravye maią zyzgnanz alye nyemaią
wyssego dzaparz / az by gem nyekrzyano przedaz za
tho yrz nyemaią wssczegarz / alye vzyvszi kto kogo
dobrą wolyą tho lepyey

Ktorzi na woyne yada nyemaye ma yą bratz

C.l.vj

Na woyne yadeczy wyszey nyz wssyscy zyemyach
ky potrzebuye konyom nyemaią wzyąz albo ko
bye / ledno podług vmyarkowanyą a tho az by nyedo
stalo

Iako syę ma sprawicz naganyony slachczyczz

C.l.vij

Wstawyany az by kogo naganyono o slachczenstwo
vrodzenya / then ma sprawnyc wyescz dw stron
scyech od orzecza a dwon od drugiego pokolenya a dwo

Stargzyrh od dangiego podług prawa

O posagu dziewczem . C.lxvij.

Starozyamij azbij niyekterzij Slachczyrz maiancz sij-
nij albo dzierzkij vmarl, tedij iego synowie za-
mancz swe sijostri maiancz wijdacz posag yem podług obij-
czaia namijenionosti, agdij bij niyebyla synowa jrdno
dzierzkij Tedij wszytkij dzedzyny sij sijmijenije na
dzierzky spadnije, azbij brarzya prijzna zyminjenije
chrzyeli otzymacz Tedij przyiarzyele y zyenmjanye
podług swego zaranijenija maiancz osporzowacz Tedij
zij brarzya od onego dnia zaporzowanija goterminij
pojednadzinij sijostrom maiancz przed kroleny odlozijcz
anzliby przed kroleny zamyesskalij odlozyrz, tedij syostri
dzyedzyny narrijecky maiancz rezymacz

O dawnosczij zaplatij . C.lxix.

Gdij o wyelikij dług dlija skargnija ziechtey za-
platij bijwa rospargnyenye to iest o krzij albo o
zthrzij za grzywnen, przez vstawyamij to takyem
zaplatdny osmnaszye miedzyel to gest na pyerwszy
rok szesz a nadrugij drugi szesz a natrzeczij szesz
na ostatko seszij ma bijcz zdan, azbij bij lato 8
tego roko zawitego bijl wgrodzijch a pojec-
wey pozwan by bijl. Chrzeny tedij tez na them zawij-
tem roko zdano, azbij bij nyezdal sendzia ma gijdz

zdacz

Tho gsme syrotham naszych poddanych rada
naszą pomocz ktore po smyerczy ojczą swego
yesze nyemaiącz lyaty osmnaczą, ktoretho wsz
ojczych przez nyekore bijrzaą nagrabany zupokoiącz
dla wyny ojczowskiey, ktorąz to rozumo any laty
nyemaiącz prawo sye nyemogą odyąncz - ancz koli
lyatha sye polozone wpyenczsetych statuczyech - to iest
mącz do pientsnaszye lyaty, a zemczyzna do dwa-
naszye yze wtych lyeczyech nyemyechby nykomo
odpowiadacz, anssakoż zesthe krocz y yustyin
rozmagithem vczynyonym bywaią vczynczony -
Pogeto Chczemy aby oczyncz - tako zyw moge po-
leczyncz gymnyenye y dzyecży swe - wopyecky komu thocz
tako yze posmyerczy yego przyyączyele nyemocz będa
adczynczacz adopyecky aż do lyath rozumo dyeczyn-
nego

To sye dokonały statuta krolya kazymyerza nyssia zlozone

Anno dom. 1503

Postanowienye sye Statuta krola Alexandra krolya polskiego o vkladanyv rokow

Capitk. j.

Tedy yest zły zwyczay odkładaniya zakon na wyże
rzath albo na porozkoch, ktoryss az do tyrhmiasth
nassy poddani trzymali przez ze przyssłey y kszyżodi wopszi
fyczwyzstwa zrzesz ktory potrzebny, a to yze wyrmyssle
nye niemorzy wynalezyono / przeto my chczącz temu
lepssa drogy nalesstz zprzyzwolenya rzyrzerstwa nasse
ostanowyamy aby przyssłe kszyże drogy niemiały
aby roky wiecznie wszandzich krolestwa nassego tey
obyczaiey odkładany

O wyeczoch: capitulum η

Pyszowy rok prostz niemoczy a drugy prawy nye-
moczy kromye spowiedzy. y tez kromye dosrzyath-
rzenya kaplana o ktorz niemorz arz stanye na tez:
dye roko na przyssandz, tako yze prawy niemoczy
byl ogarnyon, arzli by wthey niemorzy dluzey lyegal
Tedy tzezye takiez moze odłozyss alye tez przyssłosstly
tako yze na rzwarte rok wyeczowem albo sam na stz
albo swego rzeznika wolasnego / arzli by tako nyestal /
Tedy rzecz okroz sye dzielc prawy

O porozkoch .C. η

Chos chrzesny myecz o porozkoch pyerwey y drugi
rok prosty niemoczy a rzeczy rok kromye do-
wodu kaplana prawy niemoczy na Gwarth na stz
y przyssandz yako prawy niemoczy lyessal arzliby
na Gwarth roky nyestal tedy rzecz stanzyt okroz pa-
wan / A tho ma sye rozumyecz othym kyedy kogo po-

zowa / alye powod roku wyeszowego ynako nyemage od-
loszyt gdyz sam pozowie gedno pyrwy rok prosto
nyemowza a na dwoy starz

Gdzie vstawiono Statuta .m.

Statuta sa vstawyony albo prawa wrzaeze stanowy-
zwolenya panow y wyeszego krolyestwa polskie-
go - pod lyatem bozem - Dyssyatny zterseth trzydzieszty
ym stuszy - vigilia symona Judi apostolow a nazayrze-
przez wolodzyslawa krolya polskiego potwyerdzony y
zyemyano nyesz dany

Zona po smyerczy muza swego .v.

Aby stari zwyczay drogy nyemyal krolyesz nassy pod-
dany nyeschy soba dzyeczki - Yze zona po smyer-
czy swego muza - a podlug statuth krolya kazymyerza
wssyssthko ymyenye poko na swoy wdowyem syedzia-
la / wssyscy opyeka vczymala / a tako swoym zlym vcza-
nem zesokrecz ymyenye dzyecyom szkazala - Pozato
obezzanessy tho bysz nyeszgodno / vstanowyamy aby zo-
na po smyerczy muza swego ma wssyatko telko wssy-
nyenye albo posag - alye ynsse ymyenye wprzeczym
wyana nyema dzyeczyom albo blyssem dzyedzyczom
ma spadaczy

Zona ma ostacz przy domowych zwczach .vj.

Akoli tez wstarszych krolya kazymyerza swy-
zye zona po smyerczy muza ostala przy wssyth-
kym srzebrzustwe to gest vczul kamyenya szubra y odzie-
nya / a wthym dzyeczom syelna sye kazyenda dzyala

y wpyenyechgorb gotowych przeto vstawyamy aby zona po=
smyerczy swego muza telko przy domowych vczynach ostała
Aby skarb to yest pyenyadze zlote perly y kamyenye wyat=
kye a drogie szatowsse y zbroya stada konysskye dzyecyo
na odstępy Aby pany na ostacz przy thym dobythku
krolewy byl przy wyenyu yey dan albo namyenyon albo wpo=
sagu yey to gest wozowy kbuemu przyrzeczyona do muza
albo yussesth myasto tych. y tez odzyenye y konye na vss=

Dzyecz dziecio dzyalu nieda.vm. dzielyrz

Vass namyestnyk vstawyl yze po smyerczy mazyenzo
gdy by dzyecz dzyeczy maiacz ymyenya zony zbyval po=
yacz. tedy dzyeczy zymyenya mussy oddzyelicz przeto vz=
nalyssmy yze dzyecz dlya nyeuczynyenya od synow vczynyo=
ney przez vmyenya ymyenya wczczy bywal nyssly a
synowye swe gdy possczyl zesth od ozca wssythko skarbo=
wy kmyenyu syc chczyely wracacz. ktory kmyenyu pyerwssy
nyeczynyacz. od dzyeczy vczynyona gest nyechczyal po=
nacz a sswe zobranye klopoth a nyeuczynyenye syc wss=
dzyecz. przeto vstawyamy aby gdy maz po smyerczy pyerw=
wssey zony drugy poyal Tedy dzyeczyo dzyalo nyema czy=
nyacz wyadnego zbyt ymyenye nyeczynyenye zoprzassal
albo swe dobre rzeczy schwyal ye od dzyecy. Azby dzyecz
dorzosly lyczby odmanzyenczyssmy - Tbe gym na vczynyacz
sporo gym na dorhowacz - Azby dzyecz drugy zony
poyatwssy nyemyal synow - alye dzyewky sthe wthorey
zony - a pyerwssey myal by sswey Tedy po smyerczy ozcze=
wey drugo zesth wthorey zony na dzyewky nyz wyepczy=
nysse albo synowye pyerwey zony albo drugo zony swe

ſyoſtey podług obyczaia żydowſkiego maią pyenyądzmi gotowemy wypoſagaią. wyądaiąſſy ſwą małżyeńſkąą aby yą miały po ſwoyey małżyeńſy / a gdy by za żywota oćyca dzieći by pyerwſſey żony od ſpyrzyenya od dzielić chćyał albo oddzyelił ſwoyą dobrą wolą tedy ſą ſą wſſyſtkę żony ſpſt y ſynowie albo dzyerokem ſpelna ma przyſłuchać y to przyſądzamy tak to myerz

Kto kupi dziedzyznę . VIII .

Statuta pyerwſſe vkazuią yże przedaiąncy dziedzyznę ſwego kopcza maią zaſtąpować od nagabania zaczy lyatha y trzy myeſyąca / aby yą przydano ſye zapokoy. yże ſąſyedzy tey dziedzyny przedaley maią granicę ſpr dziedzyną myłczącym zadyerżą nowyną o granicę tako długo aż daronoſą niynie trzech lyath y trzech myeſyącz - aliſſ przedaiąncy albo zaſtąpca daronoſzą wyrzuczą ſzopycky ſwego kopcza / tedy ony przyyąwſſy yąſną gabaną kopcza o granicę myędzy ſąſyedy aczkoli trzy lyata ku przedanyo dziedzyny / dla tego vſtawyany / bo by myeſtkowa dziedzina była przedaną. tedy przedaiąncy kopcząncemu ma ſtrzodz myłczącym albo woznym tey ſyły dziedzyny obroncząncz aby kto oblicznye ſtali / aczkoly myeſtali amy ſtrz chćyeli tako przez woznego przyzwany / a tedy myechcy tąnąncy lyath y trzech myeſyącz tedy kroni dziedzyny kupcy o granicę go wyągabaią / a tedy nawrocky maią wyſzą dzą a tho aż kupcząncz ſwiadky daronoſzą dokąd

Acta to geſt, kegy maią dobrze chowat 3

{ ix }

Ze komorniki albo polerzniczy wyerzono na sandzyech
miyaso naszey mocy sendzya sendzyecz ma o wszyt-
kij rzeczy tako malle yako wyelkye / tako dziedzyzny ya:
ko yrzsse dlugij / a tako rzo ony dlugo albo o szkodza
cho ma bijz twardo trzymano a wszego wyecdzyono /
a koje wyelka y kosstowna rzecz wyethszey prazy ma
bijz szpiezona y chowana / Dzieta chorzemij abijz
szij albo arta wyerzonoe wszyech klorzech bijly chowa-
nij Skterzych yeden ma nyerz sendzia / drugi pod-
sendek / trzeczij pyszarz zyemszkij / a geden komyne dw-
gyego nyemoze szyny otworzyz. A koje yze woyelye
yeh zgromadzonz szyny lyszhy zasso podobnego rzeg
nyerz a przeto sendzia wozne ma obyazowyz y woy-
wolacz yze na thym myeszcze tego dnia albo zaszo ko
wyszpissanyo zokoro ma bijz komu potrzebno abij
stal a tho ma

O porozkoch

Porozky tako vstawyamy abij wokazdym powye-
rzone yednanz vomyeszyanz stronomij / a tako
komorniki sendzia podsendek woyewodi y yrzsse kthemu
woybrany przez thij komorniky / przesz ktore komor-
nyky sendzize y podsendka nygden czeszy sendziz nye-
ma / Az komorniczy yrzszych czeszy nyemaia sen-
dzyesz yedno tho nama szluza / przeto dobrze bij bylo
abij sendzya y podsendek przyporozkach byli yakosz tho
woyelkyey polszze tego yesth takij obyzay. xj.

O pamyethne albo przisiegach

Pamyethne albo przysiegij tako vstawyamy / yze

komorniczy na poradzkach od trzydziestey grzywyen y
niszey maior wssyadz pamiethnego dwa grossa /
Alye kyedi wyssey gest trzydziessty grzywnan pyenisze /
dzy tedi trzy grosse / a gdy by wielke person o yedne
rzecz zalobe czynily, tedy iedne pamyetne maia odyesz

Ktore rzeczy ma woiewoda albo Starostha sendzicz · xij ·

Woiewoda y starosta nyema yrssych rzeczy sen-
dzicz wsroyem starostwye / yedno ktore to wyssy-
szczemy / pyerwa gwalt dzierczy albo nyeprzyssczy /
druga rosboy na dobrodzeyey drodze Trzeczya po-
zestwo - Czwarte naiechanye gwaltowne na dwor
albo wyes alye yrssych rzeczy nyema sendzicz

Zaplata od zapisu pisarzowi · xij ·

Cemssczy pisarze po wssem krolestwie nassym
nyemaya za zapis rozicz wiszey / yedno ot
wssythkiey rzeczy zapyssaney yeden gross albo od po-
ssathku polgrossa a od komyza polgrossa

O lichwye Zydowskyey · xiij ·

Wpyerwssych statuczyech vstawyany yze Zydowie
na zapys nyemaia dacz pyenyedzi / alye ony
kgo myss nyedaiacz dawaia pyenyadze nassym pod-
danym na zapyss / przeto my vstawiamy pyerwk
statuta po czrowiedzaiacz aby Zidowie na zapyss li-
szow nygednemw pyenyszedzy nyedawali Azby by nad
tho ktori Zid vczynyl a na zapyss dal pyenyszedzy
Tedy ten ego tuko pyenyadze wessmye nyema gych
wrogyss Zydowy

Kto szomotzy slachczicza · xv ·

Gdy by ktoż był starszyz vrodzony a dał by dzungrowi
swym vżyć gy sromoczył złemi słowy a then tho
zapczy sromorenya tedy ku roboszne vżyć przyszłego odrzecz

Kmyecz nyemoże slachczicżowy prziganicz · xvj ·

Kmyecz slachczicżowy vrodzonemv nyemoże przy=
ganicz wyyąwszy yżby odnyego słyszał slach=
czyca ktoż by gy naganyonego przezczyw krotkemv
by sye nyeodzyszczył / a tho sye ma rozumyecz o thych
slachczyczoch ktoszy podług zyczenyan na woyny iadą
alye nye o tych ktoszy wnyeszczyech pyrwo sstukaią
albo po szyemy lyatawaią na zyemi nysz nyemaiąncz

Dolicz · xvij ·

Dolya przeto naliczyona aby pusthe lassy wy=
stopany a lepszy vżytek szego przyszedł / przeto
chrzesczyanyn gdy ktory kmyecz przyymye wolyą na
lyessye tedy to przyymye tho na woyskoparz / a tey
wolney kromye swego pana nyemoże zyedz / alyssy
podług prawa zyemye albo dziedzyny pano doszcz
vczyny

Gdy zbyeży kmyecz zwolney · xviij ·

Pan kmyeczya albo ssolthysa zbyeglego od roley
albo dzyedzyny kromye vczy panskiey ko
mendo zagayonemv vczynyenv trzy krocz na po=
zwacz a nadwyssse czwartha mytno prawo aby sye
wrocził ko dzyedzyny e / acz by gy sye nyewrocził /
tedy pan swakyem tho swobodnye kym koli gynssym
dzedzyne moze osadzyc / Arzliby sye wrocził na tego

zo dzyedzyną przyjmye tedy pan pod ktorem zbyeg iest
na nanij daz prawo polskie pano emey dziedzyny /
azliby prawa nyechczyal daz Tedy yllko kroz to
vczyny, tolko kroz nogy pokropi y przepadnye
czerzona pyetnadzyeszczyzna

O myeszczitesznem Soltissye .xix.

Myeszczitesznego Soltissa albo rossornego pan
nyechczely chowacz kaze mo przedacz / azliby
Soltyss krzywa nyedmagł myecz Tedi pan Soltyssa
przed sand maya yechacz zyemszky / a wybranowszy
dwu szlonvekv obrzyth obyema stronoma myepo-
wszczanyth ktorzij tho maia osswiadczowacz Jacz by
stało Tedy pan podług osswiadczowanya Sholtyssthwo
na zaplaczyz

Pto zamba drwa wlesye .xx.

Statuta pyerwosse vkazuya yze kyedi nyekto
kmyeczya albo kogo koli wlesscye albo wza-
pustye zastanye na yemo wzyacz fyekyecz /
alye yze dengye sa szkodi wkturzyth sa drzewa
waßnyeyssa yako yest zyss / vbarzywssy yze zaklad
ma byacz wyetszy y wazniejszy nyzby sskoda
przez vczinyony / gdij by kto wssrzodze kyesscye kogo
vchwacziw zo by tabye drzewa porambal / tedy
moze byacz dan na vkowanye / a then tho sskode
na zaplaczyz podług kwalowanya / bo myesscza
za dobre drzewo malego zaklado wszyacz / doss tesz
vczeny myecz ogniom y odambrowacz

O dany myodowcy .xxi.

Dzenye albo myod kmyeczye maiacz wlesscyach

pod ýnssym panem a pod ýnssą głową nyeszłaýącz
dany nyedowa knn pan tzyy ýest łyąs maią dawacz
Azły by nyeplaczył albo odwlaczył płaczyz - Tedy ten
pan moze kmyeczya dzyarzecz chowacz a swoy
zbyrss y sandzicz a pan pod ktorem nyeszka nyemo:
ze yego bronicz alye ma nany prawa prossycze:
nye pomocz thym obyczaye yako y na mlynarza
pospolitego

Czo Zazegaya łyąs ·xxij·

Cz esto krocz złoszcza albo nyeopatrzeny ýeden
drugiemu albo kmyeczye zapusi albo gaye
pozarem zazegaya / a them nyemałą szkodą czy-
nya Azliby komu takąz dano woynę / tedy ýnssemu
prawe nyema byc z sandzon ýedno polskym /
Tez arzkoly tesz them czyy nyeposłussy · a wssakosz
bendzeli kmyecz a ma gymnyenya odkupi sye dzyę:
syarzyą grzywyen yako zaglowe

O lowyssku ·xxiij·

Myedzy nasszemy poddanemy na lowyssku
bywa zesto krocz swar albo klopot a the
przeto - yze gdy eden szkoynu psy zwyeza vkra-
dzy, drugy nyeszemmasye roszyrz tego zwyerzą:
rzyą, przeto rzadzemy aby tho zwierzę tak ogo-
nyone gelenya lussya albo wyęprza rzyął albo
na swoy rzyąsk tagemnye obcrzył. Tedy tamo
czyy zwierz byl za zwyerzynę tzy grzywny
na darz

kto zboze pothloczy ·xxiiij·

Lowiany Zaigrze y przepyorky wbosmo zboza po-
tlaczayo Przeto Zakazugemy aby od swiętego
wawrzyńcha aż do zwiastowanya ozyminy y yarzyny sprze-
daya wygdy kromye tyyc woli Zayarzy na tyden dzie-
dzyny mycelowyc. Arzby nad tho wzyął tedy za
pada kmo ma dacz tzy grzywny

Kto tzudzego kmyędzia przed nodz chowa · xxv ·

Kmyeczye zbyegssy od yednego pana pod dengiego
sye dawaya / alye yze takye nyeczadne zbyega-
nym zyemyanye wssroych dzedzynach sstodi nyewaya
Przeto vstanowyamy aż by kto takiego zbyegłego przez
nocz chował dalszy yego nyema chowacz alye gy ma
dacz krolewsskiemu bissemu osstrzyaczywssy xb take-
go yal y chowa. Zatho nyz nyepokuti / agdy by tego
nyewrzyuył alye zbyega chował Tedy then tzyny ssk-
kmyecz Zesroyadczstwe pokonawssy pana kmyeczego
ma wzyacz Zwoyna przesthradzyesthy

O vstawyeny Bractwa · xxvi ·

Aby vzyand bysk myedzy rzemyessnyky / vstawa-
ny aby woyewoda albo starosta Zyuszymy rze-
myessnyky na kazdy rok nyarki vstanowyali Zboza ak:
ba sukyen y yrssych rzeczy rzemyessla ktore podług
takego vstanowyanya podług kmyeczy wskazanye y ssk
arz by bysky nyesprawne maya skazacz aby chytrosst
wonych nyabyla Tedzby przeczyw temu nyasth-

albo krastrina zgromyeszlnikow bysly nalezyony a swe rzeczy
salsowali yako by do swyadczenij tedy nam przepadna
wyny vyrzone syedmnadzyeszcza ku nassemu dworu

Koniecz statut krolya wolo=
szynskaya w warszye
zlozonych

Odnowienije praw zyemskich sprzyzwolenijem nyektorich ar=tikulow przez oswyeczonego kazimirza krola polskijego

W imije boze amen, Gdij v prawo vstawo=no zachowanije pospolitego dobrego stanu y poko=yo spokoyesz bywa zachowana. dla tego nij kazymyerz zbozej laski krol polskij y tez - y tez zyemije krakowo=skije - Sendomyerskije - Syradzskije, Lenczyczskije - Cuyaw=skije, wyelkij xyandz lyfowskij - Rewskij, prussij - culmenyskij - Bogsboxzeskij, Elbyngskij - pomoranskij - pan y dzyedzyecz - Barzdurz vstawy przodkow nassych nyektore zapamyetalossy przyrovyechyone, nyektore poprawyanym odnawyanym y przedawanij nyesta=wacz na vpor wssythkich zyemyan krolestwa nassego przednamij bendarzych zdrad nassych szyrzego y rady nassey vstawij przerzeczonego krolyestwa nassego zyem wymyssliwssy tbym lyssem byly odnowyone polep=sone y napravyone wlyepse perwego tez nyerzo przilozyly

Chrzanz aby ſendzie krolestwa naſſego kazym pylnoſſzy
przyloszywoſſy y zayſch nawkaz wszywaiwoſſy wſzendzye
niyo chowali by waſſe ſprawiedliwoſſzy Waprzod rod
ſowem naſſym krolewſkye obyczayemy woſſyſſtkych
przeniyeſſkaroge krolyeſtwa naſſego woyrarowych woſſyſtkich
od przodkow naſſych gym danych zepchnye zachowarz
a zadnemo ymyenya ych nyebrazz kazemy albo go
yamz aſz by byl pyerwey prawe ſpath, Teſz ſtrbne=
my gdy naſe zgromadz naſſych krolyewſkych y krolef=
twa naſſego zyſtugz przyſtodzyſſye naſſym woſſyſtkym
zyemyano ſtrann gydowſkym zaplatzyemy prawa zyem=
ſkye to geſt na kazdy kuzza pyenz gſzywocen za ſſtod
tez y zawyſzonye gym doſſtz wzymyemy podług od naſ=
ſych przodkow yeſt ym doſzyczono / Gdyz woſſyſtky wzge
dy ſwoym ſa wzyſtkem zgrzadzony Slubugemy tem liſte
gz wzyemnyarh gym przyſzanym zadnego naſtrwody
noſtarcſtwo nyeprzedzemy ony zyemye woyſzawſſy ſta=
roſtwo krakowſkye / Tez gdy ſwoy dlya ſwoych zaſtug
y czwoth maya ſtwzmye bysz orem pzgrowſſemy obye=
zzony yz doſtoyny ſtwa y caſtellanye wozyemnych pzye=
zzonych perſonam dobrze zaſtuzonym wolyczzych ro=
zwno y roſtropnoſſzy bendzzym roſzdamy y damy do=
ſtoyny ſtwo ony perſonye, ktora ony zyemye pzye=
nyeſtkawdza bendzie, wktorey doſtoyenſtwye on bedzie
gymyemye dzyedzyzne tamo myal, droga ſtemnanyo al=
bo nyeſtzyadnoſzye byla zalogona / Tez / gdy dobra
y oſtyadloſz ſtolo krolewſkyego nyc telko na perſony kro=
lestwa alye y naobrone y zachowanye krolestwa woſſyſz=

kiego sporzanbko grzadzone obiegrzemij yz nyeda-
mij rozastawe Za pyenijadze Zamkow y Zyem glow-
nych wkrotich panstwa sa, a yesthj bij kto od nas
takowe Zyemye albo Zamky tak rozastawe rozyal
pyenyadze onij ktore na tho da dlya tego straczij
Tez Slubugemij yz od tych nijast nawolicki nye-
bedzyemij woyszugacz ktorich polatow albo poborow
wojardnikow albo sefszij grossy od Zyemyan albo
yrch lyudzij alye na zaplacze dwa grosse skadego
dam mamy dosszyz nyecz Nadto slubugemij
yz wsszytkym prosszbym odnas granizenya albo
wyezdzenya granicz nyedzi dobre stow nasszego kro-
lyewsszego a nyeczij dobrey prosszbych granicz
przyzwolemij y damy dwa dostojnika podkomorzy
ktorzij ymyenye nasszym bendz nyecz sprawe mog
granice szymyz Tez slyszbogemij yz nyedanij bis-
skup nasszych zakrinowanych sprawiedliwosczy albo
yrch przez krone by mogl bytz przenagaban y od wol-
szon sund na przesszpanie krotcey stronij powoda al-
bo wyrmego. A yesthj kyedy takye lyszy z Camzela
szycy nasszej przez nawalnoz zyyze wpocz albo yn-
nym krotcey obrzadcey nayprzedz przygodzilo bij sye,
aby dlya tego zaduczij morzij nyebylij, a szendzie przez
takye lyszy szendzicz nye bendz powinnij Tez wsza-
wojanij aby starosczij nasszij szondow swoich nyesza-
dzili wskrotcesszem zasse yedno wsszytkij nyedzielacz, a

64.

na ſondzie ſyedzących byl vſtanowion, Tež vſtanowyamy
aby odkladanije rokow y porogkow y ſtarogſth bylo dano
tylko jednogž rok a mogo pozwany roko ſobye vpro-
ſijž odloſzijž napjednowcej njemogž proſtor przez przy-
ſyſzły Alje wtori rok prawdziwoż njemogo toſz ye-
den tkroż / a natrzecziem rorc ſtanowſſy ſamogež przy-
ſyandz ma jž na then czas prawdziwoje njemogen był
Tež vſtanowyamy aby ſendzye y podſendkowye y gich
namiaſtkowie njewyſzyagali rojerzey od pamiętnye-
go y odinſſych poplatkow krolijow przodkow naſſych ſt
wipiſſano Takijeſz piſarze bendo powinni roſſelkyemo pro-
ſtrzemo mimo zrzyo vrzędowo tako yako zapiſſy ja-
ko na pythanijo albo na przy, a od kazdy mimo ye-
den groſſ mayo dacz / a gdyby kroty yuako vrzędnik
y rojerzey wyſſły ſtrſſa brał Tedi vina pietſnadzieſ-
zyja dlja tego przepadnije / Tež vſtanowyamy aby piſarze
ſondow Zyemſkich y ſendzie Zyemſſky xięgy chomoty
wſzelye ſtatuth warzyc vſtanowyonych to geſt pod zam-
knijenije trzech kluczow / Tež vſtanowyamy aby roſſpy-
dziech Zyemſkich albo ſtarogſtych nye ſandzono roſpo-
rzono aby prze alje powod zaloby a nejmny odpowiedz
rzyjmijo rzyjdroſſy roſſpyrzanija proſtne albo zbytk-
nye ſendzia ma rzyjmijž ſtrona ſprawyedliwoſſ od pra-
wnoo, Tež vſtanowyamy, gdy kto bendzie obwinyon ſpo-
rzwarzy albo bendzie mo zarzucono yż on pozyjwanie a
roſſpycza gdy potwarzyo y nyeſprawyedliwoo dowodnije
przym by ſondowy bylo yawno / takijemu pozwy roloſne

Dowodi ma bijtz orzyssyzyenye naimijenyono albo dano ya/
kye o slyarheztwo prziekly bijtz dany / a gesliysye orzyssyzy/
tedy ma on potwarz zadawayarzy albo obwinyayarzy /
wyna tyzeh gezyrwyen potwarzanemw orzyssyzyeminw
ma zaplarzyz tzy gezyrwny / Alye thzemy aby on ar/
tikl potwarzy nyekamw Zarzuzony albo tzy kwoz o/
rzyssyzyenye dano / a Gwante gesly zpotwarzy bendzye
obwinyon orzyssyzyenye ma bijtz yemw obzyimyono odmo/
wyono. a za zaplatz yego wyssempo Znamye albo kolko
yemw na obliga ma bijtz wyrazono / a wyrzeczon yes/
bendzie sprawo slyarhechnosszy any gey wyszczey ma pa/
zyrwarz y szzy bendzie skadal / Tez vstawyany yzby
parosszzy nassy gdy skazanya sondo zyszczarz maya/
albo kes o poboru nasse nyerwyszczey wyszyarzali na sluzeb/
nyka albo ks na stogy swoye any mnyey yedno to zo
ma bijtz wyrzyarzano. tho gest zzyarza a zowey zzyarzey
kroza ma bijtz wssyetka na dossyz nyecz / a zyarzar ma/
yar rhowarz podlug vstaw kcolya kazynnyeczay / Tez
vstawyanny aby dzyerzawcy: dobr stolo nassego. krolewsskyego
gesly sassyadom slyarhzyzom albo yrussym lyrdzom /
kezyrodzyz bendar / aby byly yowrynny stanz ku pran
zyemskyemw gdy bendar przezes kezynrde rzyeczpyarzego
pozwany / a gesly by wganyali bydlo male y woyelkye
rodowy albo robroki kaderwsskye dlya roszno szzy gra/
nyz albo dlya sskod wzynyony na ossyewkach yo/
wyny darz ye na vzkagenstwo / A gesly by ynarzey
wzynyli tedy przepadna wyny na przeczyw gynnym
zyemyanom ktore wyny mogar bijtz odnyrh wyrzyarga /

ne Tesz rzpyenyssdzoch asz by kroc niyeli na krolewskych
dworzech zapyssane, asz przynamniey rzporowiczic mye:
bendo ossyedly Tesz rzparowjamy aby burgrabie albo
yny poborca krolewssky albo starossy niyerozyszyagali
napyssnego od lyudzy tako zyemyanyssky yako dn;
chowniky Jesliby to rzyynyli a nyebrli ossyedly, no;
gy rogospodarz gych przez burgrabie niyessza albo
przez rayrzy bycz zaporowyedzany asz rzecz rzyssyczy rzo;
zoy. Tesz wyny tyzech grzywyen rzorozy od krorego by
napyssne rzyyli, Tesz rzparowjamy aby myasta nasse
y rzssytky ynsse nyerzynyly zaporowiedzy rotarczech dla
pozytku swego, a dlya sskodi ynssych rzykladayczy
nyektore swe znamyona na targy zaporowyedzi nye: zna;
myonowyczye, alye by kozdemu przyrzodzonemu na targ
bylo rzolno kupyczy y przedarz, rzecz rzyssyczy rzorozy
Tesz wyny tyzech grzywyen rzorozy, od krorego by takyye
napyssne rzyyli, Tesz rzparowjamy aby myasta nasse
y rzssytky ynsse nyerzynyly zaporowiedzy rotarczech dla
pozytku swego a dlya sskodi ynssych rzykladayczy
nyektore swe znamyona na targy zaporowyecz zna;
myonowyczye. Alye by kozdemu przyrzodzonemu na
targ bylo rzolno kupyczy y przedarz rzecz swoy na
rzolyczy Bycrzby czy nyerzesczanye ynarzecz rzyynyli
na przeczyrzo nassemu takyemu zakazanyu, tedy prze;
tam nassym dacmy morz ony vyne wynoz rzterna;czye
grzywyen kazacz, Tesz rzparowjamy aby dzyedzyczkye
dobr nassych nyerzesczanye myasth nassych zyemyanye
y tez duchowny lyudze zbyegle, onym od ktorych zbyegli

gdy prezes nasz bendze obwieszczony wrocziły sye / a ko yrzh
wcorenijo bij byli porwyrnu podług prawa ziemskiego
go obyczaiv / a yesli bij napominani prziczijro tey vsa
woje zyrnyli any zbiegłych prosszczemo wroczyć rhze
bij / tedi prze radnor wijne tzech grzijwijen prosszcze
mo zbiegłych / a sondori tzij / a wszdij zaplaczijrosz
wijne bijodzij zbiegłe wroczyć bendze porwyrnuy . a tarzij
prawe polsskiem maiąc bijć sądzemy / Tesz vstawia
my / gdy bij krowi zyemiarzyn okradzieszy okroy wijstemo
zyjnijarz bes slawnosz bendzie obroymion / a orzyszczye
nie orzesz sprzą wczijny / abij starosta od takiego orzyszcze
nia kopij nierowyczyczgal alie na pamiętne na doszy
mieć / Tesz vstawiamy yzbij krzoy ziemiarzyn
nasz sziua dorosłego nierowyczyczonego albo nad brata
nieznego nosząc zbroye rozierną miał moge gy bes
przyzwolenia nasszego ko wyprawie rozgonicy miasto
syebie posłacz krzoy napelni mieszcze yego yako bij sam
orzyrowyszthnie bijł / wszakesz go tak stroszie na wypra
wijrz yako sam miał yerbacz / a gesliby wedle ziemego
gymienie dzedzicznie miał / tedy szoni ziemie na sye
wyprawijrz gdzye mieszkanie ma / arz bij tha yszthe
ziemia była pornssona ko wyprawie niebędzie po
wijnie yechacz na wojnę wyprawszy yzby gy wypra
wa woiny ziem nalazła krora ko wojnie yszcze bij
była porossona / Tesz vstawiamy aby sendzie wssyg
dzy tak rokow walnych yako y porocznych albo sąd
dowo byli powinny we wssyrzkich sądzich krore bij
sądzili podług praw pyssanych kazymierza y wło
dzysława krolow sądzicz a wsselkiego prossrego sye

kuyem przypuszczyz aby przypuszczyli. Tesz vstanowyly
my aby vssitczy mischanie zyczuyanyssczy y duchownych
sol ku potrzebie yich domowcy zuyast ktoreyz kol kro=
iestwa naszego wrozumyeli bo y=
nszey zymiaczy komorze naszey krolewsskiey zkrna=
szye grzywyen a ouemu zyczuyanynowi albo duchow=
nemu od kterego zlo weszmą trzy grzywny zaplacy
placzyz bendą powynny. Tesz doprzszamy y doszwo=
lyamy zyczuyanom zyem naszych Crakowskiey. Sendo=
myerskiey. lobelskiey. yz mogą ku pozytkowy swemu
domowcom wyeszcz sol zzop borbenyskiey y woyslyz=
kiey. ktorym zopnyk Czechnar koszdy nedzelny po
ossmy groszy. a woychyzsze po sseszy groszy trzy kcorz
bez rok dacz ma podlug yako w vstawach starych
yest wypyssano a zopnyk przeszyrz kumo trzymacz
woyne trzech grzywcu na przepasz. Tesz vstanowya=
my gdy by ktorego starszyza przygodzilo sye byz zra=
nyonego przez myeszczanyna albo prostego gburza aby
starszyz zranyony mogl zamyc tego przyszyagnącz
przed sand sandowy wyszwacz. Tesz vstanowyamy gdy
by ktho od kogo bil zranyon. a thentho zranyony na by=
yącym chcyal dosszygacz tych ran ma tho okazacz
dwoyema ssobye cowmyma y sluzebnikowy a samotrzecz
przyssyącz ma. thym zo obyczagem ogłowę albo zabitego
Tesz Gdyz by nyewyeczny nyemyeli zsrzecy sye laski
wessely nyzly zlyedzy bozych any sbludzy maya byz
lyepszego poloszenya nyz synowye. Vstanowyamy aby
zydowye pozywaly prawo wedle vstaw waltczlych ya=
ko yny starszczyczy zyemye naszey yluye ku daronoszyam

to gest aby pożywały dawnosczy trzech lijath nazastawijonch
ij zapissonch ijth / anjemaiąc Zadney ssumy pyenijędzy na
zastawę ktorijch dano albo na lissty zapissne dać
a gesliby dali na przeszłe takyemu zakazuiąc vsta-
wą / tedy pyenijądze swoie stracą / Zastawy tez y sza-
pissy takie dla tego nijemaią morzy mijecz / Lijstij tes
ktore kolij Zydom na wolnosczi wkrolestwie naszim myesz-
kaiącym przez nasse podanie koronacziey naszey aż
do dnia dzijssieyszego danije prawo bozemo y vstawie
Zydowskiey przeszłe ovssem kij odzywaniy y gladze-
nij a nyechrzczeny ge nijecz any bijć kogo morzy any:
zwania / ktore odzywanije y nyssczenije tych tho lissow
yassnijey wkrolijestwie naszim przez obwołanije posp:
lyte wssyssthim Zydowi kazemy thy wssyssthi rze-
czy mocne a wdzijęczne bijć slubugemy y nijegwał-
towanie ge zachowacz chczemy y od gnnych bijć chowa-
ne przykazugemy Tych ktorem przeszłemi nassa yest
Zawijessona swoiadectwe lissow Dyalo sye wonijessa-
nije wewnątrz blissij po Swijętem narodzinie
Ihesu bozego Narodzenija. 1. l. 5. Q. przed bem-
dacziymy wyelmoznemu y wiecznemu Imieny Jesu
sowa Capellaney y Staroscy Cracowskye &c

Koniecz Statut
porządkow
dzonych
wmy
ssa
wo
ye

Potzwierdzenye praw zyemskich przez osswyeczonego wlodzyslawa krolya polsskiego.

Wlodzyslaw zbozcy myslosczy krol polsky yrzs zyemye
craworsskye, Sandeczkyey, Syradzkyey, Lenczyczkyey
Kuyawsskye y Cuyerosskyey zyadncz wyssy pomorawsky,
Russky pan y dzyedzyc, yawno czynyemy them lyssem wosst:
Kyem ktorem poszczebno yesth, yako my wagy prawdy
wego rozumo rozwazayancz bez gnadtowney vtyaty y
myeszczanczyey znadzy stalosz ktoremy przenyesslawore
krolyestwa nasszego na woynach y bythwach, ktore szes-
nym porwoczenym, zlasskey bozey nasszych srodzyczstwu
zsso kroz dlya obrony nassey y krolestwa nasszego nye-
przyyaczyelow zsyrpyancz nawali podyelssony lyubey byez
mamy zasluzyly y wolye nasse posussenstwe wyerny nye
bez rozmagnych sskod rzyelyessnych y vmnyeyssenya sze-
zy swoych pokornym poddanym nam zawssdy bysli po-
slussny, Dyeh czczy wzgladem y gynssych rozmyssony
zassług ktore wyelkych darow nasszego podarzenya do-
stoynye zasluzyly, Chcząncz rzecz aby dzyedzyczstwo yeh
y wyary stalosz krolewska zyssloszyly na ssyny nasse
oswyeczone xazzyta wlodzyslawa y kazymyerza zkrolych
yednego ktorego godnyeyssego ku zgodzenyu krolestwa
wznayą, ktore nassym obmyessczenym napomnyenya na-
pomnyenye sobye do zywota nasszego skonczenya za

krolya xcza pana y dziedzica krolyestwa tego polskiego
y Zyem litewskych y Ruskych krolc ossrwiezonij pan
xyadz litewskij brath nasz namylcijszij yako nynye ossiadł
na zaso Zywota swego dziedzicz-a po smyercij jego na
nasz y nassimj nasse pozegrzone y koronye prawdziwem
y dziedzicznem potomstwem spadz ma Jakosz to lijsty jawo
cienny na tho sprawionemi jest potwijerdzono oglijnije
y pokornije pogijnchi koronę krolestwa nassego y polzem
krolestwa nassego swojatloszija 33j susnąc slubyli jako
prawego y smssego dziedzica y potomka gdij lyath wolas
nych dojsc koronowacz aby swssemu dan dlja nadzijsz
nego oddanija krolewskiej wyssokosszij byli obdarzeny
wszytkij przywileje y prawa krolc dawno przyskrzonowa
nye nassim y jnssych pokm gosscow gim dalssmij albo
krolc gim gijnssij krolowie y xijazeta prawodzicz dzieci
zowije krolestwa polskiego przodkowie nassi zdawnijch
zassow dali mocz tego nassego przywileja vmocznya
mij dotwierdzamij odnowijamij y pozwijerdzamij pod
nijszcij napissanych articulow osmiaczenim krolijch swa
nijenim acz by nijego troadego gloss przegrzonijch
przywileiow wstrzymowanija roznost jasnije y wssijskie
go wgthpienija stradza przes krolc roszem zasmarzong
sje ablandi porhodzijsz zwyklij Naprzod tedy wssijskij
koszyolij we wssijskich jch prawijch wijszwolenijo y
dobrowolenijsskich granicz y wijdzielenijo starijch
krolijch zassow przodkow nassijch polskijch krolow y

xiążąth posijwali. Chczemij yeszcze Zachowacz a dostoyeny-
stwa koszijelne y Swiąszkye krolestwa polskiego. Spra-
wnym obyczagem przy prawijech y Zwyczajech y dobro-
wolenyssthwo yich ktore czassow ofiarowanych xiążąth pa-
nowo kazimierza lodrowga y gijnssijch krolow y xiążąth
dzedzicow krolestwa nassego polskiego dzierzchi Zostawa-
mij rewacz y myesskacz. ktoresz dostogenyssthwa gdij by prze
ste bijth przijdalo sye Zadnemu oprzenio Zyemijanowij
gedno starszyznowij dobrowo y rostawye thwalebnye Zacho-
walemo onej Zyemije. wokroczej dostogenyssthwo takye al-
bo czssesz bendzie pusta To yest Zyemije Cracowskiej
Zyemijanynowij. krakowosskiemo. Sendomijerskie Zye-
mijaminowij Sendomijerskiemo. a wielkie polsze Zye-
mijanynowi wojelkye polskij a tako owssyzkich Zye-
mijach krolestwa polskiego dawij albo yako koli polrze-
mij Na ktoresz nesz dostoynoszij koszijelne y swiąszkye li-
stow ozekanija Zadnij personije czassow przijsslych nie-
dawij. a yesz nesz przeczczone dostoyenyssthwa tako koszijel-
ne yako y swiąszkie nijemanij wmnijeyssze anij po-
tlumijacz a osyadloszij Cijussow albo platij nanije sto-
sowne bes prawa slusznego mijeodbalijaiąncz dostoyadze-
nija Ales xie przes dzierszawce Zamkow y thwijerdz
Cudzego lijodu y oprzego radzaijo wsobije y wswogijch
szeszijach wszelakocz kaząncz sye przijsiądza a sla tego
yssthego Zadnemu xiążąthwo y xiąszencu rado postadze-
nemo albo oprenio Cudzoziemczowi Zadnemu ktorego

Zamko twierdze albo myasta ko vzrzeczenye na czas albo wye:
zmye nyedamij nyenaszn[illegible]amionemij. a ny tesz ktorego sta-
rych Starostwa albo Vrzedowanie Vyomye ktorzij albo Vyem
krolestwa nassego pezerzezonego pezedszyz chczemy any
opawyz Tesz obyczayemy y slubugemy yz gdy na ob-
rzescenye nasse Vyemijamy krolyestwa nassego Vyelkye
rego to krolestwa ko obyczaye nyepzyyyazzyelskye obycz-
noszy yerbarz sye pezydalo onym doszyz vczynyenye slusz-
sne Za yarzstwo y yusse Znamyenye szkod vczynyenij alye
granicz rego tho krolestwa Vyemijanye odnawalnoszy y
narzyszto nyepzyyyazzyelowo wolosnyny nakladi bronicz na-
yor y owszeyky bendo porzyan Alye wpzyszodzey gdy by
krol nyepzyiazzyel krolyestwa nassego krocem koli obyz-
dagem wkrolestwo wszedl a stym tho walky wgranicz
rego to krolyestwa Vyemijany nasse vzynyicz pzygodzilo
by sye. thym tho Vyemijano Za yczyngtwo tolko slobngemy
Alye yesly przez granicz byssye tho pozydalo. tedy y Za-
stadi az by krol krocz padyeli y Za yczyngtwo vczynyone slusz-
nye doszyz vczynyczz A yesliby ko znassych vyzszego
slyachcy albo Vyemyanowo nyekthorego yczyza albo yczyze
krolego boky pasla obyczayo albo pod wyssenya yako by
arem albo onym slubngemij od kozdego takyego yczyza
darz y zaplaczyz kopy moneky wkrolyestwye nassym
bycz[illegible]yey A wssyadz sobye yczyza ko pozyvoloszenyo
wyy yarossy myeszany y yusse proste lyudzy ktore on albo
ony pozyvolaszya krolyey ye pozyvolecki albo krolej pozy-
wyodl ko yarzthw na lyvoboszy wolyy swoyj Tesz gdy

przerzeczony Zyemnyanye nassym zgranycz krolestwa nassego
wyprawuye wynydz albo yerhacz przykazalbyssmy pysecz
gszyrokye na koszdą storonę dacz plagyecz y roszdacz swo-
bogemy wszwassy znamyenitych rosselkyego powyazu
albo wyssly zgranycz krolestwa nassego wyssli by przer-
rzeczonego alye gdy by sye spoczydzey przydalo, gdy by
po dwu lyatu po wydanyu pyenyędzy yako przerzeczo-
no gest ku wyprawye wybralbyssmy sye, tedy tey tho
Zyemnyanye od takych pyenyędzy czynyenya wyssraolem
y oprosselky y wyemszey / alye yesly wyszey dwu lyath ku
wyprawye szemy to Zyemyany nassemy sszye wszynye-
my y zgranycz krolestwa nassego zwyprawy wszbrah-
bissmy sye / tedy przerzeczony odtych to pyenyędzy y
slyzebo bendą wyssrolem / Ktoz slubugemy za wolasstne
szyny nasse / Iz gdy zlaszky bozey geden szuych krole bedzie
y stolecz krolewstwa polskyego ozyemye mocth szego
koly bess przyzwolenya rady osobney przelozonych y
rzeczono wkrolyestwie polskym kosz nyedopuszczy ya-
ko y nyny bez ych przyzwolenya y radi osobney takyey
mocthy kosz nyerozsyelissmy anyssmy krolj / wszyzwa-
lyamy tesz y roybawyamy wojenszne wssytky y osoblywe
wssytkych nassych Zyemyan kmyeczye od wsselkych /
plaszy dany y poborow wozenya zobath yaszdy podwod
rozszssnyenya rzyszenya zboza dania rzeczonego szepy
wyyszossy dwa grossa monch zwyelkye polsky y wolo-
kyestwie polskym pospolitsye bydzorzem krocz dwa grossa
wsselky kmyecz wsselky kmyecz przerzeczonych Zyemyanow

ſzkozdego lano oſtyadkego da Teſz aż bij an lan wychije perſon
oſtyadło Sołtiſſtij y yrh ſługy ktore od takiego plonu chrze-
ny bygż rodne tych dw groſſu y wygenthe, y tez mlynarze
kaźmarze y Zagrodnikij nyemaygącze ogrodzey roliey, to
yeſth pczthij any lanj zopchne albo pul lanje Tylko
wyjąwſſij na kazdj rok rzadow przyſłych, Na ſwiętho
ſwiętego mychala aż do dnija ſwiętego Mykolaia Zapla-
tzyż bendzie powinyen, a yeſtlijby ktory Zmlynarzow
albo kaźmarzow albo zagrodnikow przezrzonych zo-
pelnij lan orał tedy ku zaplazenijv dwu groſſo yeſt wij-
nyen a yeſtlij pol lanv tedy ku zaplazenijv yednego
groſſa takyeſz mowthij przezrzonij na brdx powinij
ku ktorym dwiema groſſoma mowth przezrzonij Nayaſ-
nyeyſſemv xiędzv palo lodvigowij wągrzyckiemv y polſkie-
mv krolowij plaszyż dobrowolnije ſye poddały a geſthby
przeſz gaſ przezrzonij nan kroka wyeſſ plagy taka pla-
ſzyż owiesſtała, tedy poborzca naſſ krolego ku braniyv
tego cho poborv vczynyenij wtey wſſij yednego wolv
dnia nyezaplazenija bez nadzieie rozrzenija bendzie myal
rozyąż zopelnąż marz, a geſlijby wczternaſſtyże dnyow
po rozyęczyo tego wolv ta wyeſſ y wſſelka gynſſa przez-
rzezone pyenyądze nyezaplaczyla Tedy poborzca naſſ
dw wolv thymſze obyczagem beſz nadzieie rozrzenija na
wſzyąż a namyenyonij poborzca dlya pyenyędzy prze-
rzeczonych napyſſnego nyż nyema brarz any wyszyągarz
a wſſakoſz liſty ſwemy na gritowarz zzaplazenija
Dwyeſtzyech teſz ſtarych y nowych zaſſe rzędv naſſego

zbudowanych tak wstawicznij, aby on mieszkaniu swoiemu
wniesszy zzon zsstrzij y szchadzijc mieszka, a rolijc
swoich sam albo przez swego zagrodnika albo ozzta ozz
niepomijnione poradlne przezegrzone plaszijc, alie ieszli
przed miastem siedzij na przeczegrzone poradlne plaszijc
yakoby na wssi siechzijal, niebezpiecznie tego izbe bo prac
von y prawa morzy thego tho miasta przysluchaz albo
sijmi corono bzemijona nosszijc byl dosirzijadsson. Vcz
slubugemij wssadnej zzjemij wsszithkiego krolestwa pol
skiego opatrowze wstawijc nyebzemij. Nad tho wssijsstko
slobugemij wsszyzkij archiwij y zzjadskij na przywileiach
zadnych skazac ssalsszywoszzij nieskazonych na ofirzeczenszth
xanczow panow kazimijerza y lodwijga y wsszithkich gnie
szich krolow y xizzczanth prawdzijwego potomstwa dzye
dzizzow starych krolestwa polskiego przeczczonego y iego
porzadnieszkiego zalecacz morzne y bez gwalthownie za
sow nieprzich chowacz y trzymacz. Vcz obiecuiemy isz
zadnych starzij albo spraw albo zkyporowanija wnieszszich
wsszyach y dzziedzizstwich dworzan szlwarkow koszczioł
nich slijachzizzow y zzemian naszich nieubedzzemy dzia
tacz, a ieszli przyszłej y zapzypadzenija potrzebiszszoszcz
starzija wnieszszich wzimowanie wzanikach, albo dwo
rzech koszczelnich starzijzow nasz zzijacz przygadzilo bij
sze, tedy ani gwaltem ani morza brac kazemij albo yako
kolij brac kazemij albo przepuszczemij, alie wsszithkij po
rzeby naszemij przemijadzmij wlasznemij Chrzemij sprawijacz
Vcz obiecuiemij zz zadnego zzemianina osziadlego za

ktoreż wyssemp albo wyny nye gynyemy a nyż żadz kazemy
amy żadney pomsty nadnyą vczynyemy wyżywssy ys by
prawem był stanowyone zwyczyeżon y wczyne nasse albo na-
szych starost przes sendzie tkey tho żyemye wskazcy then ze-
mżanyn szyedzy był dan - wyżywssy onego złowycka
kterż na złodzyeystwye albo żarnney złosczy żywo mezo-
bo wystawye dobrowolny pozostawye - gwałtzye dzyewicz
y mężatych wssy żołnyerze y zbóystwie był by żentz
Takyesz ony ktorzy osobye nyeprzyaczoł by stanowego stu-
lacz duchowenstwa - albo dacz podług wyssemp wyelkosczy
albo winy A żadnemo ymyenya - albo osyadlosczy nye-
wczynyemy aż by był sprawnye przes sendzie stanowe albo
wyrzecze nasse dwojż żdan - Ktesz obyczezayemy ysz wssyst-
kym żyemyanom zgromadzonym y dzyedzyczstwy nassemy gra-
nicz żądającym y prossącem nyeodmownymy - Jacż
stanowymy ys wssytkij żyemye nasse krolestwa polskye-
go ktesz żyemya Ruskya vkładającz wyżywssy ouosowo
dany ktore nam sama Ruś zaraz żywota nassego na dacz
krolestwa yednemu prawu y gednemu vstawye pospolitey wssyst-
kym żyemyą przyrownacz y złączamy y gednamy przes
then lyst Ktesz bażarz ysby przeczyczom nassy krolestwa
przemyssławcz chcą nyżosczy nassego maiestatu przyro-
dzon gym przes nasz y nasse przodkow dawny nyżdy nye
vrągały tey tho yest przyrodzenye nasse y naszych przodkow
krolow y xiążąt y dzyedzyczow wlosnych y prawych
krolestwa polskiego przeczyczonego ku stadu pyącnosc-
nu przyrodzonemu odrawyamy naprawyamy y tego pyą-
ta mocz potwyerdzamy vmocznemy y stanowymy gyc
mocz nyemą wyeczne trwałosczy Ktesz aż by ktorzy żyemya

nye albo kroyey gynssy wkrolestwoye polskiym nyesskayaczy
maiyanc pozay albo yacz wsandziech okyone koli czczy jed-
nacz sye chcyyech swym nassych y sendzych y podsendko-
wych woyewod y panow thy tho woyszwalanij y woyba-
wyanij. Ktesz obiezogenij yz zadnemo wyn na zyemya-
noch ko krolyu nam sandownye bendacz zdanij wyrzya:
gacz nyedanij - alye ye sanij albo przesz nasse staroscij albo
rzadnikij wyrzyszgnyenij y wyszszgnanyesszy podług nassey
dobrey wolyey obroczyemy. Ktesz wszitky przemyesskano-
re zyem Cusanesskiey y dobrzynskiey zowsa zwyczayne-
go krol nam placzyacz zwykli do dzyesyanczy tylko lyath
maiyacz nam platnij bijacz a po tych lyeczyech od tego to
orssa bendacz proszny y woyszwolony. Ktesz pysarze zye-
szij na rzond pysarstwa podnyesszemij zaroszdy sanij
wsedzyech any przez podpiszky maiyacz syedzyecz gdzye
szrzesnye mogli by, a lye gdy by nyemogl to bijacz szrzes-
szym nyecz podpisszey, krore zyrzedzom y zyemyanom albo
sedzyam zyem wskrzodych rzond then dzierszacz bo prze-
szarzemyo dacz maiyacz. a szisz tacz byli dobrey szrzey
y od przedrzedzonych zyrzedzow y sendzyey bo wszadowy
temo dosrzyadzenij. Bo ynacz by then rzond szrzestym
godnyeyszym y pilnyeyszem ma bijacz policzon. Zadna
tesz przyrzyna woyczka gedno pylna pysarzow nyepyss-
noszyg nyemoze woymowicz. Tym krolyom pyerzedz nasz-
szego magestatu zawyessona gest srzyadsztwo listow
artuly Czaronic forta sexta infra octauas Epiphanie
anno domi 1 of 3 3 2

Komyecz wstaw wkrakowye Zlozonych

Poczynaią ſye artikuli Zrozmagytich Statut krolow kaſzymyerza ij wlodzislawa ij niektorc przywylege ſzbrane prawo Zemſkym przez nyc przidane na przeſzyw drapyeſtzom dobr koſzyelnych

Kaſzymyerz Zlaſky bozey krol polſky wyelky xyandz Lytewſky Ruſſky prwſſky pan y dzyedzyc wſſyſtkyem oſobliwem ſtaroſtam a Zwlaſzcza krakowſkyemu Sendomyerſkyemu Nowego myaſta Radomſkyemu ij gynſſym gdzye koly bendrzym tuym lyſtem obwyeſzczamy dobrze wyedzecz nam / laſſka naſſa mylym ſprzyaſzmyc / wyelmoznym y wyerni nam myſli / nyebeſſ rzeczy wnyſſo Zaſmuczenya y boſzey pcandi boyaſzny vſtanowyſzmy dwchownych naſſego krolyeſtwa / ſkarg. keſz Zebranym zmyeſſanych ſluchalyſſmy Jako przeſz Zyemyany wa-lezne krorzy ko wyſpranye wogemny walney bliſzey przeſzey ſzly wdobrzech koſzyelnych nad obyczay Zyemſky ſzky ſſa vſtanowyeny - Dla tego my Chczemy boga pomſſny przerwacz y naſſym pylnym vbagany vprzedzyc Ze wſſyſtky rady naſſe wopatrowzy: Zebranyc: walnyc: ta-ky obyczay wynaleſſlyſſmy y vſtanowyany przeſz krorey ſzo dwchowny ſtod ſwoych drogy krothky doſzyegnąc / yſz wſſel-

kij o ſſkod ſwe bendzije mogen przed ſarosty miescza kro-
cenno ſkodownijk on przyſtrzſa prawem gego przyrzijay-
gnacz, kterego ſarosta o ſſkodi wzijmyone myeynaszey
yedno yako o zloncki grodſſkij yeden za zlotych wopra-
woje wypiſſanijch ma ſaſtrzijs y dopruſzijs powodowy
do ſwyatzenija yako o gwalt domowy, alye geſli by
the wijbral pobye tos yego dobre wolij zdamanij otzyſ-
zenije przyſſyſſego obijzagem grodſkiem naymyenijo
ma przyſſadzijs. Alye yeſliby ſarosta daleko byl przed
ktorego wijnnij mijal by bijs przijzijagnijon wegez
moze powod duchowny ſtuſznij zaſ woſſiaxwſſi gdij
wolijch krolach Czarowſkijch. anije wolelkije polſzge
bendzemy ko naſſey obliznoſzij rozwarz wijnnego. kto-
rego zadnym powijato wijſtrwanije chrzemy bijs wijye-
rego, alye obijzagem Rijzerſkijem powodowij wzijnijs
ſprawyedliwoſz ktore wſſyſtkij rzeczij o duchownijch
dobrze oſzyadlijch pano Zyemſkiemo albo dzyedzijznie-
mo dobrze rozumijano, alye oſzijnſſijch duchownijch
wijſſego ſtanku kaſz, olja yich nyedoſtatko na ſqudy
Zyemſkije zrolaſza tak dalijelije wyedoſtrzge dokladaz
Dedij moge wprawoje yich duchownij zkodnijſkij procmij ſzy-
wijs wokrotym krotzij bij ſprawnije bijli przez wijzyczenij
a klijaxbnij daley toko tzyerpijeli. Chzemy abij wſſana
o takijch byla chowana. a gdz bijli wijnne wſtalzemy. Tbz
kaſz chzemy. od ſqudzij duchownijch y powodow ſtrogoſz wſ-
wijeczijs. abij owij wijzijxganijo albo ſtazowanyo ſkod

krolowy: ſ amij ſendzey woſzkazowanijo mijarij wyſſemprowal
xoſtropnicy ſprawyedlijwoſſzy ko ktorey rzeczy krolowſtwa
twa rzeczoſz naſſa geſt zarowyeſſona dlija tego prawa za
woſtawowanij abij lijwoſſta byla wſmijeczona ſmijaloſz a rzecz
ſpyeczna byla dobijta nijerijmaſz

Lyſſtij krolewſkye ku odwlocze
ſprawiedliwoſſzij nyemaią byſz
danij

Czeſz ſnbugenij yz nyedanij lijſtow zakaz
zarzondzijth ſprawyedlijwoſſzij albo tijth przeſz ktore mo-
gla bij bijz xoteuagabana ſprawyedlijwoſſ albo odwlogon
ſond na kuzijnoſz krotcey ſtronij powoda albo wojnego
a geſt lijbij takye lijſtij - ſ. rancellaryey naſſey przeſz wpor-
ne nyekego proſſenye albo na kogo kolij gynaczey wijnijch
ſye przijgodzijlo abij zadney morzij nyebylij a ſendzye przeſz
ony lijſtij nyebendoz ponijnnij ſendzijz

Za przeczijwo oney krotzi klyat
wij duchownczij dluſzey xoka czick
pia przepis albo odnowyenije pri
wilcia prawego wlodzijſława
krolija przeſz kazijmijerza krola
polſkiego

Kazijmijerz bozc amen Nij kazijmijecz
zbozcy mijloſſzij krol polſkij wyelkij xijoncz Lijtewſkij
ruſſkij y pruſſkij pan ij dzijedzicz ko wyeczney rzeczy pa-
mijetzij wyſznawonij them lijſtem - Oczſt lij krolewſtwa

nassego poddanym laskę nassey y koronnesskiego opatrzenya
wszytkiego pożytku zapisow oprawy y zwolenij=
sna zachowanya przodkosz mydalissnij yako wyeszcy
zyad thwarda koszyolow y zgss narodzenie pana Jesu
Krystowey wssytkych stworzyzyciela y zbawyenya duss
potwadzy ytesz persona y zlonkom koszyelnym to zy=
nisz y nadacz smussa. Stąd szczescy pamyetny oswye=
czony xyadz pan wlodzysław król polsky rodzyss
nass namyssy y przodek zlossky lyetnszkyey zabyegaiacz
o koszyelnemo zwolenyssthwo y gego zlonko y perso=
na duchowey y swyetszkym pokoyowy y bess szkodnosczy
swego rzondo zadney opatrzaiacz swoye penne y yu=
wne lysthy nastawo wzyonsl y spisawsl pod takymy
slowy

Wyymye bodze a:

men wlodzysław zlaskey bozey król polsky yterss Zyem
Czarnowszkiey Sendomyerskiey Syradzkiey Cuyawskiego
Lenczyczkiey Lytewszky ziemcz wyssy pomerauszky
Ruszky pan y dzyedzyc. Że ko wyeczney rzeczy pamye=
tzy Czesky poddanych nassych pożytkom swyeczkych
zlaskę krolewszkyey radzy omyssamy a pilna y zwo=
lenyssthwa ych przeczyno sprosney ych lyudzy zlosczy obro=
ny nassey pomorzy bronymy wyelye wyeczey krolya zy=
thego pana wssytzskych rzeczy przykladem przez kthorego
krolye krolowye / a zyczenstwa panuiąc koszczyol swy=
thy gego y personi duchowne y swyetzkye gemu poddane
wspranowiech y zwolenyssthwiech wostawach od swyetnych
mydanych zachowacz y bronicz slusse A ony odnarodzonego
naiazdu vchowacz / wyedzyecz thedy maiąc yako wyneyc=

la y wassa zlosty yzwoyn y klyatwe kosczyelnych tak od
wssyzkiego prawa yako od zlowyetka wydanych dlya
zlego rozumyenya domey klyatwney daley roko vmy
slem zatwardzyalym na wssgardzenye morzy swyentego
koscziola - a dusz swych na skode y wstaw przeczgorzonych
wssgardzenye y pogorssenye krzescziyanow vczynyecz nyebo
yak sye dlya ktorych rzeczy bosskiey pomsty wyecz zsto
rocz zabijyayąc nyeswyadomy strach ze ten wyechacz wye
domosczarstwa y roszmaycie dusz pomstuyąc skode, dlya tego
my krolowy wyelkye zodze przodkow naszych przykladem albo
obronyszy y zachowawszy prawo zwolenystwo y przywyle:
yow koscziola y tesz person genow poddanych roszmoze
nya zwolenystwa kosczielnego sprawnye zadamy ko
wyppelnyenye sprawnemu nyebyli przykazany. Bdysz
cesz krolewsky boyasny boga a nyecz duchowny od zlosczy nye:
moge odezwany. myeka rzesna na odpendzyz thym nas
syn krolewskym skazanym zrady gedney przelozonych
y rzyrzerzow naszych zwolney wyadzenym y przyswolen
Chrzesny skazugeny y morzne y besz gwaltownya wyecz
nye chowacz slyubugeny vstawyany y zrzadzany them
pysmem yz gdy by nyekthory przenyesstkawcza krolyestwa
naszego, krolewsky stolicz y polozenya byl by dla pobra
nya dzyesyączyn albo gynych kosczielnych rzecz ofyarowa
nya albo dla gynych wystempow krolewskych albo wss
wolnyenstwo pysmo dla nyestanya [illegible] y przy:
zwanya koscziola swyentego wolnyenstwy sprawnego by
byl wyązan a oney tho klyatwy prawney daley roko

Przenarbenije zyrzpyjal by a njedalby bo gednoszij matky swoje:
ktoy zeztawije wszistko swe a zarzyszenp slussnego kazanyo
wdzyjalasz Tedy po wybyezenyo toho tego wszystko zyj:
nyenije tego klysstego zuchayarze y njarzubayarze ktore na
tben zasbenczie njal ma byz wzyssthe pzyesz njesswe pa:
zosti ktoremu podbany y podnyessyono bo trzymanyo y osta:
zenyo tako dugo pzyesz sarosty aby pzyesz sby sho klente
albo sarosty pzezezone tego to ymyanya za skody
wzynyone obrazenym albo skock zyrzpyazym zopel:
nye zaplazono benczie agdy to zaplaza Tedy ymnyenya
pzezezone them sho klentym nye ymako yedno cosstwa:
stoucz skazugeny sprawnye byz wzezone pzesz sta:
rosty nawyenyone pzyykazugeny pzeto wszystkym y
osstobliwem kroliyestwa nasstego sarostam dzyerzawcam
aby bo wsmyerzenyo takych klentych krzabenosstzy
y za twardzyalosstzy pzezezone nasse vstawy y skaza:
nya bo wypelnyenyo slussnemo byly pzykazany wyez:
nye y nawyeky Talye yslye kosz pzesz pzelozone y
ynsse persony kosstzyelne y swyetzkye na sho bendo gos:
dany y wspomynany. Alye gesly by pzezezeny sara:
stzy y dzyerzawze na zgasa bendarzy na wypelnyenyo
pzezezonych rzeczy nyeczynyly albo zamyasskali bysly
Tedy wsstzystky takye dlya takyego samyesskanya pzesz
myestza wzednyky zastrzalem pzekladzayo wyezne
go obyczaya bysz karany y dopatrzany Dano bo kosz
pyezony xxx gest Zamyessna swyadeczstwe Listow
Datum et datum Crak Sabbato proximo ante festum
purificationis Marie Anno domi J 2 3 3

Syju dlya tego dwog radzyrza y prodka nassego naniyssey-
sego przerzeczonego wssyssthkx wniyssu nassego prarzax na-
sliadowarz y trzymarz wsilorzanz listy takx vstawx
thwalebnx rosobye mayorze 3yrh wssytkeyem wyssawie-
niem zprzyssiwolenij y wolyx przerzeczonyrh rzyrzezow
y radij krolyestwa nassego dosmyadzanij odnowyanij
vmacznyanij y potwyerdzanij przez ten tho listh. dlya
tego wssytkeyu y ossoblywe krolyestwa nassego staro-
dzyerzawzam y yrh nanijasthkom nijnyeyssym y pote
bendarzem. Przykazugemy abij przerzeczonego nassego
Radzyrza vstawy listhy we wssyzkich rzeczyach y po-
lozenyo trzymali y dopatrzonye wyerzonye y bess gwalto-
wnye chowali y yrsse wssitkich starozstwoyerh dzyerzawach
y powyerzyerh gim yako kolij poddane. ktorego kolij
panowyssenija dospodzenystwa albo polozenija bijli bij prze-
zissli y przypendzyli. bij wedlye marzij y wayzagenija
przerzeczonyrh nassego Radzyrza listow yluje kozg tak
przess przelagone yako yusse personij duchownye y swojey
kye bijli na to obwyeszonij y possandnij. a gestly bij
zij starozstij y dzyerzawze albo gich dzyerzawze albo
yrh nanijasthkowye na rzad bendacgij wyppelnyenyo sa
zamyeszkali przerzeczonyrh rzeczij albo nyedbalij albo ya-
ko kolij obrzyxzenij vkagali sye Tedij onij y wsselkiego
swych dlya takowej nyedbalosstij y wzgardzenija przykaza-
nija nassego. klyatwamij y wynamij kosstyelnemij prze
myeszka wszednijkij y yrh wyssarzego y officialij possledlyke
bijz karanc y klyetbe bijz ob wynijone poddanamij pod-
bijyanij y wyerznye poddane bijz zkazugemij y ob wyje-
zugemij tako dlugo klijarz ass wossobge yssrzye ku woj-

pelnyenyo lysstow pyerzegonych pszy tych pszy hoz-
zych albo tu tlozym pyerzedz nassa gest zawyessona fra-
dzstwe lysstow / dzyalo sye na semmye walneny pyos-
tzowskim na swyetho swyentego wayszyerha bendarzym
wecszode po swyegzye swyentego Vrzego anno domi.

1 ✠ 5 ✠ 8

Tu sye poczynaią nyckthore ar-
tikuli przez oswyeczonego kazy-
myerza krolya polskyego na sey-
mye Vorvo myeszkyem vstawyo-
ne ktore wsadzich zyemskych
maya byth dzierzbany

Radzimyerz zlaszky bozey krol polszky wyelky xyasz
Lytewsszky Russky y pruszky pan y dzyedzyz
wrodzonemo panstwi Jagyenyszkyemo szacrszye Chelmsz-
kyemo wyernemo nassemo mylemo laszke nasze zmyloszcz
szyo. wredzony wyernye nam myszi yze barzorz a wye bes
opatrzne pylnemy bazanye Rozwazayorz yakye y wzyssz-
nyenya zyemnyanye nassze czesto kroz yakoszkolwyek rzeczy do-
szyadszyssi wszabszyerch asz do tych myansch wzyerpyeli Chrzan
glya tego szprzelozonemy y Zwyrzczemy krolyestwa nasszego
zakym szkodam y wzyssznyenyo slusne przyloszyz y przyda
wszyngczenye Niektore artikuly natho szpravyone na szeymye
nowo myeszkyem niedawno przesslym bysz trzymany tho-
wany obyawyone y wypelnyone wstawyany y szkazugcz
przesz then lyst yakosz tho thy artikuli osobliwe wethy sta

wa nyjsey sa wyssawijoney

Abij wsandziech gwaltowany swa di nyeczynyono

Capitulum primum

Naprzod abij gwaltuy y swadij wsadzijech oddalyony byly
y drugy potrzebuyam byly zagubyone szkazugeniy y
wynalyeszlyssony ang by kto smyalosczyg kenarbnag sand
nassedl y rozbyl abij wszeszy swey kterag przed thym tho
szandem nia albo myal by nyeszg rpad a wyng wstawyog
ng byl karan adwanaszczye nyeczuel wszemnisz na byszg
wssadzon y zamknyon

Ang by kto szandziego na szandzie w; czym xussyl

Capite ij°

Ang by kto przeczyw szandzyemw wsyslowal a yego xus-
syl tedy ona telko wszg tego kterey by szandzyemw
wszgdal nye ma byszg szandzona Alye zyuusse wssyszky
wszczy przed thym tho szandzym torzyrze sye przes skadze:
nya onely wszczy maiag byszg szandzone

Alye krotg sandi zyemskye do roka maiag byszg

Capite iij°

Cesz rhzesny y szkazugeny abij szandy zyemskye ktedy
krotg do roka wedlye pyeterssego doszyzenya y do
prszyenya ku wyarowanyo poszlych skaw nakadow y
trudzenya bylij szandzone

O odwolanye rokow

Capi: iiij°

Tesz Chzesny abij odwolanye rokow odtyrhnyasst nye
bylo potrzebne alye roky y wyeyrze rzassow nazna-
mynowanych maiag byszg szandzony bo roky y wyeyrze
bendy zawsche na rzassy wstawyone szandzone

Abij odkladanye rokow prozne bylo

Skazono

Capitō .v.

Tesz skazugemy aby wssytky rokowe okladanya nye-
pozytezne byly skrzyssowane y vmnyeyssone. bo okla-
danye albo vmnyeyssenye albo odlozenye roku gesly maby
yssz
ynaczey nyema byssz gedno prawdzywe nyemoze. Dla
ktorego okladanya roku ma przyssyadz zfrzyanky samotrzecz
byssz prawdzywye na ow czas nyemoczen byc. alye okla-
dane roku gednego o wyeczsse ma byssz zachowano o ktore
tesz okladanye ma przyssyadz ze swyatoky y lystem sen-
dzyego obyczagem zyemskym na doswyadczyssz yssz na
on zass nyyal rok albo sprawe o wyessse

O ktorc Sumy Sedzie y podsedkowie nyemaia Sendzyssz

Capit: vj

Tesz skazugemy aby sendzye y podsedkowye ktorzy
Samy własne personę a nye przez komornyky
na sendzyech maya syedzyecz Sumy trzydzyesty gdzy-
kolwyek wyssempnyeyssze zadnem obyczagem nyesposzyly.

Wyeczi czassow nazname̅yonowanych wssyedi maya byssz sandzone

Capm vij

Tesz wyeczsze nazname̅yonowanych czassow wssydzy-
maya byssz sandzone a smyercz nyemocz albo nye-
bythnosz gednego albo dwu dostoynykow na stolecz nye-
zaroz tak zalyczaczych sprawe albo sprawyenye nye-
czowo nyema byssz albo przenagabacz alye gdy by ktory-
nyedostatek wonych stal sye Tedy gyrssy dostoynyeyszy ze-
pelna moc bendą myecz ktorzy na nyeyednych przelożony
namyessza za nyebendączych albo nyedostawaiączych gyrssze
zyczonyany godne prawne y osiadle zepelna moc vstawyą

krorzy bendze mocz niyesz takie sługa fundzyesz az niyedostath-
ku y niyebythnosczy onych dostoynyston bendzie oparczo-
no

Aby listy krolow sprawiedlywosczy przeszkadzaiące nye byly wydawa-

70

78.

ny Capm vm

Tesz strazgemy aby odtychmiast listy prawo y sprawiedlywosz zakazuiące na wszystkie y przesz prawie sprawiedlywosczy staraiącze sye niebyly wydawane aniy doszyszone gedno ony krorzy by na moyne byli albo wszetath y potrzebath pospolitego dobrego pilny. by byly dawany czasso szczegego gdy by takie prawe padszy

O kmyeczye zbyegle wszrodstwye maią czynicz

Capite .v.

Tesz chcemy y strazgemy aby wszelki o kmyeczye zbyegle wszrodzye grodskym bylij opatrzone, albo krorzy by byli wszyetky gmaltemy: Chcemy tesz y strazgemy aby pyenyadze albo szpisse od poborcze wszego krolewskiego dosz grosse od tychmiast niebyly wybyerany aniy wszyszyagany

Aby potwarcz y pozwy falszywe niezgadnomesadzyecz wszeszcza nye myalij

Capitulo .x.

Tesz chcemy y strazgemy aby potwarcze y falszywe pozwy y niezgodne wszeszcza wszelkich nye myalij. o ktorze wedlug yakoszby wyszedl dopeyny; czy sandowey przelozony bendze miecz moczy tey to potwarcze y falszywe y niezgodne pozwy ostrzegaiąc karacz

y wyymowacz

Aby zzemyeslnyszy przyychodnyson y obczych lyudzy wswoym przedawanyv nye vczyazali

Gdyz zesskrocz myeszczanye kmpczy zemyszlnyszy Slyachta y przyychodnye przemyeszdne przedawanye zwyklij vczyazacz y vczyszacz vstanowyamy aby wogewoda kagdey zyemye myal mocz takye nyezdne y nyemyecne przedawanye vsmyerzyc y ku dobremv zzyndrey polozyc y vstawyc - a gesly by myeszczanye myektorzy zkaszamyo y vstawye wogewody sprzeczywyc syssye aby wogewoda myal mocz karacz y wynowacz takye sprzeczy nyemye yego vstawye y ksz vczynyonego podług starego obyczaya

Gdy nyebyszy

Aby wmyeszczyech zapowyedzy tarcz

Gdysz skazugemy aby wmyeszczyech y wmyaszczkach zadnym obyczagem znamyona nyebyszy wynoszane any zapowyedzy ktorych kmpowanya y przedawanya od tych myaszt nyebyszy / alye dosselkyemv by bylo wolno kmpowacz y przedawacz

Przyszluszanye krolewszkye kv wypelnyenyv tych vstaw

Ca[m] vltimu

Gdya tego aby nyktych oprzegerzonych rzeczach nyerozabmoszy nye przeczytal / alye aby wszytkym yako slussa yasnyey bylo znane / Trzecy nyeznoszy przykazugemy y polerzamy / aby thy artikuly przepyszane y osobly/de slowo od slowa podług mocznych statkv y pyszmnoszy dzs przez slużebnyka yasnye obwolanye na rospodze nyeszego y powyeczyne tvego starostwa

przykazal obyanijz aby tijz wssytkij tak yako nay-
mienijono gest byli chowany y pylnye trzymany pod
laskv naszv y wynamy na przegrzesonych azthmlych
vpomienonemy y wynyeczyonemy. Data w brakowye
wpijatek przed swijatkamy Anno dom 1. 2 5 2

Koniecz statut wielgrom[illegible] 3 lecz
wytis[illegible] Anno dom 1 3 0

Poczijnaja sye nyektore artikuli Wroßmagijtich statut sebrane sen-dzam potuzebne / Naprzod gdij by kto byl pozwan o Jagem bijdla

Capitulum primum

Gdij kto pozwan ogagem bijdla jz bij go nyechczijal darz na rzekogemstwo / tedij ton ma bijcz pozwan kv pranv grodskijemv o wssijtkij takije bijdla bojadz male albo wijelkije y okonije a na corze stojagucz gdij sluzob-nijk zesma albo y starszijzij ma darz na rzekogemstwo przepadssij wijne tejeb grzijwijen a to bij sije bydlo nye-pokazylo Alije wssdij o takije bezijrode zdijnowanija pozow slussa kv pranv zijemskijemv / gosbij bij bglo bydlo gano na Rzekogemstwo

pana

Cap. 2°

Bdij bij kmijecz zbijl sluge kterzego

Gdij kmijecz zbijge abo zamij sluge zijjego wijna zamemo nyecijzije pano dzijedzijzthwa onego dlya tego jz zbijl sluge. Alije gdij kto gijnij zamij albo kto-cz kezijrode wzijmij kmijeczowij kterego pana zaraszdij po onym kmijeczv ktoremo bijla bij kezijroda wzijmijo na wijna gijdzijc pano gego onemu wssij albo dzedzijzthwa onego

Gdy kogo pozowa zgego pomocz

Gdy kto bendzye pozwan spomocz nyky. nyky a nye odpowyada zapomocznyky tho yest nyerovymowy tych slow panye sendzya ya nyczaszpanye pomocznykowo Tedy przepadnye wyny o kazdego pomocznyka szesz skoth Alye na nyeczoch tczy gyzymowy a powod na tak rzecz panye sendzya ya klasz panyethnye yz nye odpowyadal zapomocznyky a tho gdy sem przy yz tego nyeodzyalal yako wyssey rzeczono tedy wy skaszyye zapomocznyky za ktoressy my nyeodpowyedzyal o ktorych on nye yz ony na przykazanye tego y spyan tho rzyny ly a tak mossy zanye plaszyz gdy zanye nyeodpowyedzal

Kto bendzie poznan na rok lizowa

Gdy by kto pozwan rokyem lyzo nyy. nyy rowanem a strona wynna ahze wyszyecz sluzebnyka nye olyzowanye alye telko o rok przesz ktorego gest pozwan albo geno rok dan Tedy gest ly nyebendzye myan sluzebnyk os ozzyrzyssthnye przed prawe ktorem gest pozwan przyznammyey zesznanye lysstow do drugyego sluzebnyka Tedy yozye rok przedssye y zesznanye sluzebnyka onego rokowego Alye yesly no bendzye zaszrzono Chcz wyszyecz sluzebnyka ktory lyzowal nye nye tho atho yako bodly by rzecz byla a gest ly po wodzyno od onego sluzebnyka ktory lyzowal nany lysstow zeznanye do tego sluzebnyka ktory lyzowal ono zesznanye gdy oblyznye nye postawyl onego przedniego sluzebnyka ktorym lyzowal gdy prawe y zadney no szy any wagy a powod rzecz swoy dlya tego na skazyz gdyz ono zeznanye vkazugye od onego sluzebnyka przed nyego do drugyego lysstow sporowatu yednego do powya thu drugyego

Gdy by osyadly pozwan o slugy kto-
rzy by komu krzywde czynili

Gdy kto bywa pozwan osyadly o slugy ktorzy by czy-
nili krzywdy nyckomu thym obyczagem / a the pr-
ed prawo grodsskye szukacz tak · yz twoya szalacz wyssed-
szy przego domu y dzyedzyzstwa twego ze Twoyem przy-
pagamym nyeszczesy wolyo3 dosswolensy y przyzwolenyem
wszynyly the a the y zassyo wthwory dom wyssly Tedy yesly
strona wayma mowy / panye sendzya thu wolyo3 naumye-
nyl proszye sye byz odesslanego do porvyato / a tak szamo-
dy bywa odesslanye do porvyato prawa grodsskyego nathky
przyszedy dlya tego yss mowyl two3 wolyo3 / alye yssye kroz
na szem pozwe ma byz dan albo wydan na wayma przy-
naumyey wedlon nyedzyelo Dako yz by pozwe vprzedzyl
szem przynaumyey dwyema nyedzyelama alye na szoky
dzyemskye przed tego dnyem · a grodsskye trzeczy dzyen przed
sokyem ma byz polozon / Tesz szok oblyczanye albo oczyrzyss-
nye zapyssany nyedzy porvodem a wayny zaszdy gesth
zavoyechy albo zdany

Kto bendzie pozwan a strona thego
wydzyecz szode pozwow

Gdy kto bendzie pozwan o krova szecz zgolgocz Chcz
wydzyecz twoy pozew gestly sye zgody zostrzenyenye
albo kss y slowa / a gestly pozwan nyema albo nyeskage /
tedy strona wayma ma podzyacz pamyathne na oblyczye

Zadny kmyecz nyema swego porvyatw
gdzyesz by sye odzywal

Zadny kmyecz nyema swego roloszego porvyatho / alye
tho krocemo prawon bendzie pozwan / wemy pra-

woje mossy odpowiadacz y vzyerpyecz tho prawo skaze-
albo przynamnyey pana swego rostrzanye albo dzyedzyz
za wszygey wssy nyeszkod moze bycz wzyath na dzedzyz
ng a on pan ktory go wyymye posadzycz ma prawo
syem podlug yako bendzye obwyrzon

O przypowiasszyc Ca: viii

A rosze przypowyeszonym ko dosszyz vzyvye-
nye nyema bycz spotrzebyszno szy pyssano san-
downe by odpowyadal y tesz onyedostatecznye date za-
wszdy bywa odbyszyc a zwolassza gdy lyatha bozegnye
bendzye wyssarvyenya narodzenya albo zopelna voy-
pyssanye

Stwo Cap: ix

Gdy kogo pozowa o gwalt wgrod

Gdy kto zanda bycz zkazano odbyszye zwoyna pos-
polo ozly pozero. Tedi telko wyna yemo ma bycz
skazana alye pospolu odbyszye zwoynay nyemabycz dano
a nyeodbyszye alye gestly telko odbyszya zanda zkazag
Tedy odbyszye ma bycz skazano, alye pospolo odbyszye
sskodz nyemabycz dano telko vyna albo sskoda, a
pokopyrosszy wyny tzgerh szyvnyan ma przed syz po-
zywacz znowu podlug prawa yako nalyepyey ben-
dzye vmyal

Stawy Cap: x

Kto pozywa o laky o lassi gaye

Gdy sye przyda pozero kto bycz olaky lassy gaye
stawy y ogymsse wzdy thym zowna, a thedy gdy
pozero ma bycz dostatecznye mass tak polozycz albo pyssacz
yze thy gemo possyakless trawy albo woowssy albo rodzic
dzyvstwye thym Takyesz y ogymsse yzes thy nyecambel
dowa zgaye gego &c bo gestlyby tego nyebylo tedy stro-
na tak wzdy ma, panye sendzya ta mye pozwal o lyske

a nyenoymowyl trawy na lanze albo dzewo wlissye zayda
by my odbyrzyc zwoyna skagano bo tho oznmye pozwal
gest nyema rzecz gdy nyst nye wypysal takyesz gdyby
bylo poznano yzesz thy wzyol albo odzyal to a to kunye
zyom albo lyrodzyom yzs nyenoynye nyayanz any
woypysstoyanz gyes ymyenyem wlassne y przesswyss-
kyem tesz bywa yakoby rzecz nyema a mabyrz skaza-
no odbyrzyc o taky pozew

Gdi kogo pozowa o osyadlosty

Gdy kto osyadlosszy kterego dzyedzyrztwa bendzye pozwa
albo nagaban tedy zaraz dy powod albo then yssi
osyadly blysszy yest dosswyadczyrz swoy osyadlosszy nyzszly
ma ktory osyadlosszy pozywa. Szsy

O wydzyczenyv zyczynskye darowi

Uchwala gest yz gdy kto zalnye na kogo o dzyedzyrz-
stwo maley wagy to gest dwadzyesszya grzywyen
a wynny odpowye yze ya trzymam thu ymyenye od nye-
lye lyath y wydzyczalc zamsky darowesz tedy ten wyn-
ny ma przyszyadz samo trzecz zsobye zowuczny yako
wydzyczal zyczynsky darowesz alye gest ly owyelkoz
ssnye zalugye o dzyedzyrztwo dadzy ma namyenyrz osw-
naszye swyadkowi yako wydzyczal zyczynsky darowesz
y blysszy gest pozwany nyss pozywayarzy poprzyszyonz
yz wydzyczal zyczynsko darowesz nyszly powod ktory
pozwal

nyv zokow

O nyeslusznem odkladanyv y zapysse

Gdy kto kogo pozowye yakym pozwem a potem
zapysse tok nyedzy sobe ne zyscz a to onym za-
pyssanym nyebarzyrz any wrocz zapyssuyarz tako den
gyscz alye tylko sobye odloza yuscz nyas przed slusebny-

kiem / zadney nyeyest wagy any morzy / alye gest rok prze-
pelny a na takym rorze nyemaß zdarzyz alye pozwan
ko przepolnyenyo rokowi lepszey nysßly onego wyn-
nego zdarzyz

Gdy kmiecz kmyeczyya obwyny

Gdy kmiecz kmyeczyya obwyni rolnyey rolnego
a on obwynyoni wthym wystempye nygdy nye
byl / thedy on obwynyony sam ma przyssyanz yz tego
nyerozumyl any rzo wszyal alye kyedy Marszyz-
kmyeczyya wyuroge / tedy obwynyony samo trzecz ma
przyssyanz yz tego nyerozumyl any tesz rzo wzyal

Kogo pozwa o ktora koli rzecz

Gdy kto bendzye pozwan o ktora koli rzecz albo
przyszyny / tedy tak ma odpowyedzyecz / panye sz-
dzya yasnye nyechcze dopuscyz wyecznyey skodzyz / alye
yenno rzecz dacz wyrokanye podlug prawa y obyczaya
zyemskyego . Tedy ma byz przyssodno wyrokanye
podlug przeßyskona

Gdy bynna zaloba odzyedzyzthwo

Kedy koli bynna zaloba odzyedzyzthwo zarosßdy
sondu zyemskyego ma byz dano na wyecze ale
przethoz yz odzyedzyzthwa sendzya zyemsky nyema
sendzyz / y ogaye tesz bynna dano na wyecze / Bo sye
mayo takto / ktore dzyedzyzthwo yko wydzenye tesz
na dzyedzye bynna tesz zarosßdy dano

Gdy kto synnem gymyenye bendzie pozwan myßli volostnem

Gdy kto bendzye pozwan synnym gymyenye myßly volo-
stnem y bendzye zdan / Tedy on ktori zdan ma

rzecz on zdal mnye a moye gymnye nyeyest. B' alye. p.
a tako mnye nyesprawnye zdal. na onym nyechay ma zyst
kego zdal. a powod morzy yz to gest ymnye yego. B. a nay=
lepsz marzy ya tesz tego dosmyadczyz yz gest ymnye moye
ep. Tedy possuanem nayuyem na bijz dosmyadczenye
dopuszono bo on tego blyssky gest nyesz powod

Gdy ktori czlowiek ktorego koli sta= dla o pozostwo bendzie dobwyjnyon yako lyassko tako domv

Gdy kto tako slyachczyz yako nyeslyachczyz o pozost=
two obwynyon przez nyekogo bendzye. a yesly p=y
samosthy ma przyszyanek yz tego nyeodzyalal. a nosta=
thos nyekthorzy skarzyl yz by nyal przyszyanek zosmye:
raszye swyadkow. alye yesly nyeprzy tedy ma zapla=
czyz zaten lyass ktory spalil podlug vstaw krolya ka=
zymyrza yakoby zayego glowe nyano bijz dano. gdyby
przez kogo byl zabyth. alye pozoszye domow maya nyez
osmnaszye swyadkow sobye zonowych wradzayo albo swe=
go rodzayv zktorego sye vrodzyl. alye tych swyadkow
nyema nyanowacz telko ye ko sgnubri przymyesz po=
dlug potrzeby rzeczy albo robo

kto odklada rok prawdzywy nyemo=

Gdy kto odklada rok prawdzywy nyemoze a na=
rozne przy nyepizyssaya samotrzecz zedwyema swyad=
kowa sobye zowuemy y dobrzemy prawy wthwaly zyem=
skyey. tedy traczy rzecz swoy by tesz othyssyecze slo a ma
byz natyrhmyast zdan

O odkladanyv rokow owyetnysse

Tesz gdy kto odklada rok owyetnysse morzyz yze

yest
vzhnd

mno a tamo mamy dzijalacz rothem nijeszijc rothjm pra-
wijc o takjch ſumy a o takich pzedthjm d thjm a na zaſt
pzijſſlem nijokladzijc liſtu zonego pzawa gdzijc nijak zij.
nijtz ordycongſſe tedij teſz tamzij rzecz ſwa warſſytkym
yakjc gdij kto nijemoze pzijechacz dlja powodzij albo dla nij-
lanija wodt, tedij ma oſſwiadczijcz zjednanie dwjema
wobzego onej wadj a jeſtij nanij kto ſtanije toko tedij
zonego oſwiadczenija nijeſtrachij ſtwij rzeczij, alje geſtlij
bij kto thjm obyczagem odkladal rok pzeſz roſla rzeczij
panowije on zij by bich pzijſſedl na rok, alje yzc nijemo-
ze dlja wylanija wodj, nijegadzijſſjc takije odkladanije
bo gdij poſel pzijſſedl tedij teſz j on od kogo takije od-
kladanje bijlo abyanijono teſz bij bijl pzijſſedl

Gdij kto ozelijadz golotij kogo po zijwa

Capite .xxj.

Gdij kto kogo pozijwa takjem pozwem jzc Gelijadz
twoja nijeoſijadla to jeſt golotij pozijwilij to a tho
wyſcedſſij zdomu twego, a tho pozijwijwſſij zaſſjc wdom
twoj wcſſij ſkad wijſſlij, a nijcad powijedzal thamij ſto-
woj j wdom wcſſij, amij teſz zwego domu wijſſlij Tedij
na takjego ma bijz polozono pamijetnjc jz adpowije-
zijal thjmij ſlowij wijſſlij a wcſſlij, a tho teſz gdij tekto
opowije, kterego ſtuge obwijnij, wzijm chcze jemu pra-
wo darz a o onij ſlowa na wyrzchu napiſſane nijcod-
powijeda, tedij rzecz ſwa ztagij

Kto bij bijl obwijnijon okradzijcz

Gdij bij kto bijl obwijnijon o kterąz rzecz a tho obij-
zagem kradzijeſkim, tedij zawſzdij on obwijnio-
nij blijſſij jeſt oczyſczijcz ſwą nijewijnoſcz niſſlij bij j
powod mijal po prziſſiąndz, albo prze wyrzſzijcz, a tho

ſchym obyczage yeſly pyerwey raſs byl obwyniyon a niyemy
yſſ takij obzyncke nigdy nyebyl woynowan. Tedy ſorm ſnax
volaſna przyſyſzga tzyeleſna od bendzye powoda. geſtly
votore tenzo the miyal wyne ſamorzorz orzyſzyz a yeſtly
po trzeczye ma ſye orzyſſzyz ſmyna ſzye ſwiadkovo

Gdy vktorego Zyemyanina ſluzeb-
nik kmyeczyja Zbyeglego lizvge

Gdy by vktorego Zyemyanyna albo ſlyachczyza kmyecz
zbyegły albo ktory by orzyekel przeſs ſluzebnika byl
lyzzonan. a then the tego kmyeczyja zbyeglego wyego woſſ
albo wodzyedzyzstwye nalaſs y ktemo lyzzonal thedy o the-
go to kmyeczyja zbyeglego tak lyzzonanego moze pozwacz
lyzvbo gdzye the wpranvo grodſkye albo wzyemſkye pa-
na onego vktorego kmyecz geſt lyzzonan aby go pranv
poſtawyl. a gdy gy ku pranv poſtavi. Tedy zalvy pzo-
zyne pano yego albo dzyedzyzzorzy albo ſlyachczyzzorzy yze
thy gemo nyechcze wrzeczy kmyeczyja zbyeglego. ktory
gemo ſzkzyvſſny zrobolamy y zzymſſemy dochody zbyegl
tako dobrego ko yego pozytkv yako dzyeſyencz gzyvwyen
ſkvnd ze ma takye ſſkody. a yeſly ten pan tego kmyeczyja
ktorzy yeſt vnyego przeſs ſluzebnyka lyzzonan nyepoſa-
wyl tedy ma bycz zdan wſſytky odkladanya oddalywſſy
vzyzanyſſy odlozenya pranedzywey nyemozy ktorego
pomad na dopuſzczyz. bo ymako by vzoz ſwoy ſtraczyl a the
yeſtly zokvyem pozwan lyſtem tedi muſſy dopuſzczyz proſtego
odkladanya a ono zdanye na rozze lyzzonanye bez lyſthv
yeſt zawyte. a potym to zdanye maſſ przyſpoſobyeſzyzſko
doſyz vzyymyenya za tego to kmyeczyja yakozeſs na rozze
zamyem zdal tego zyemyanyna wedlye pozvv glovnego
go y zebnanya ſluzebnyczego. alye yeſly lyſze by bylo zacze-

zono przes onego sprzemjanijma o ktorego kmijecz jest czynione
tako rzeczono powodowi Jakoss jego nijerwjedzijal od zaso
stalje a telje albo od toko wijnssijm dzedzijstwoje thim athym
a onijmes zadnej gadkij anij wsponinanija nijedzijalal prze-
sijss - a dlija tego zarzuzenija przes wijnnego powodo
wssij przijssijodz yako tego kmijecija nijerwjedzijal wthym
a wthem dzijedzijstwoje yakoss tho powodowij bij zarzuzono

Bdij kto pozwanij o kmijeczije zbije, gle ku prawu dzijedzijznemo sije czijagnije

Cap · xxiiij ·

Rjedy kolij kto bendzije pozwan okmijeczijo zbjegle lijsz-
wane, a then tho wijnnij albo pozwanij ssenda od-
sendzijego ktorego kolij abij thij lijadzij albo kmijeczije ode-
slal ku prawu dzijedzijznemo dzijedzijstwa onego wkrotkij
onij lijadzije mijesskajo Tedij maja przes sendziego bijz
odesslanij na dzijedzijstwo onego zjemnjanijna, ktorij ge wij-
nnge a jessij na odesslanijm zoko napissan zok na pow-
nij dzijen do dwu albo trzech wijedzijel, a potym jessij ben-
dzije zok nasnamijonowan, anaroze strona pozerzijwana
albo wijnna odpowija zeczijnz jzem ija sobo na on czas
zoko wjemijal a zjagnije sjo zalaske, a jessij lijaska ben-
dzije mijejssa gotowana przes wijnnego mijss powoda,
Tedij owamo wijnnemo ktorij sje wzijal za mijejsso lijaske
lijaska ma bijz dana j przijssodzona - Bo rok wijnnijaz tak
jako przerzerzono lwodzij mjena bijz tako pisan, ode-
slan gest ten wedlije pozwu do srzecze dzijedzijstwa. N. dlija
nadzijeje wzijnjenija prawojedlijwossij - Bessli tamo zo-
we rzlowjeckyem mjebendzije prawjedlijwoss wzijnjona wo-
wnij dzijedzijstwoje ko krotcemo sje wijjento Tedij natijs

mijast tamoż na nijcſzo albo na oni dzijedzijzstwije na
ktorijm ſprawijedliwoſz bendzije odmorowyona przeſz one
go dzijedzijza ktorij ſije wojjmoval o ſwojadzijwſſij ſn
zebnykiem ma on powod ktorij pjetwroj byl pozwal
na grod albo ku krotkemu ginſſemu prawu zaſije onego
dzijedzijza ktho prechyladzij wojjmoval pozważ abij ge po
ſtawijż mijal przed prawe tzerzijego dnija na grad ja
ko zbijegle wedlije onego pijewſſego poſzwu

Kto kogo nijeſprawnijc zdawa

Nijeſprawnijm zdanijo tak ma bijż rozumijano ij
odporajedano gdij kto zdawa nieſprawojedliwie zda
nijem, a potim on ktorij iest nieſprawojedliwie zdan po
zowje onego rzo y zdal tako rzekąmż ijż tbij mnije
nieſprawojedliwije zdal nijemając ſemnor toko, ktore
zdanije ſobije nagſz jako tegij grzijwnij, a pod dengijenij
tzeny grzijwnamij wijpijſacż ſzyąc odporoije dengij ja
zje zdal a nſſakozem zje ko doſſijż rzijnijemjo nie przij
powijaſzijl a nijta tobije ſbijſko nijecż rbzo, a ijſcij nijż
nijeſtarzijl anij wpuſzijl a ja teſż wſakijm zdanijo nijż
nijezijſkal Tedij panije ſendzia ſzadam by mij ſkazal od
bijzje o then pozew ktorijm mije then pozwal a nijeſz
waſſij mijloſzij jako ſendzijm doſtojnem ijſt jnaczej nie
rzijmijtzje

Gdij kto pozwanij zalobij przij

Gdij kto zalnge na przeſzijwo ktoregho vijnſzemo poż
wanemo okroma koli rzecż ijſcmij to a to wzijalab
a Chzo naczijc doſwojadzijz rzo prawo ſt zadnego pra
wa nije opuſzczajączż, a on pozwany proſto przij, to geſt
tako mowijącż, rzo na przeſzijwo mnije zalnge tego nie
roſſijtkijego rzecz a mjemowij nieſz chzo odbijż jako prawo

gest zadnego prawa tesz nyeopuszczayącz. Tedi gdy prosto za-
pozwal powod będzye blyssy niemy swyadczyącz myssly tho
so wyemy od przyssyandz gdyssz prosto zapozwal, a ma byc zmyas-
zenye dopuszczono powodowey na wynnegu dla tey rzeczy

Gdy kto pozywa pod vyna krolew

Gdy kto tako pozywa przykazo
geniy aby podwynanny krolewsskyemy zachowaszyc
pozywayen stanoł tedy tak masz odpowyedzyecz panye sen-
dzya temu pozwanemu nyema byc odpowyedano bo gest nye-
sprawny a nayprzod vczynyo prawa pozwal nya psz:
zyssłaroszky gyszczyny. Zadam by my skazano odbyczye alko
wszdy przepadssy woyny tegoch gyszynthen stronye a szandow
talyesz ma pozywacz podług obyczaya prawa. Nyo xxviij

Gdy vinny vprzedzi powoda wzda-

Gdy by kto o tworzą kdy rzecz byl pozwan a powod byl
by zdan przez wynnego wo odbyczye pyerwey nysz
by gynssy woynny byli zdawan a powod onego wynne-
go zdawa na ostatko. Tedy powodowy ma byc wzrzone
nye prawa yz wynny on nyezdal podług vczyndo pra-
wa. a gestly powod tego wynnego potem przepomyaszy
wo doszyc vczynyenye wzyym gy zdal na ostatko a strona
wynna rzecze yam jego odbyl na them rocze yako na zamy-
them yako powoda ozn nye on przypomnyoszol. Odpo-
wyedz. panye sendzia on zy nye zdal wodbyczye gdze
nayeszcza nyemyal bo przed zdanym wynnych a tako
nyesprawnye nye zdal gdzye nye zdacz nyemyal. a tako
nyesprawnye nye zdal podług vczyndo prawa. alye nye
zdal po wssyszkym zdanyu a thakom sobye sprawnye v-
dzyalal. a woyczo wssoszy naszey yako sedzyom sprawye-
dlywe. yz nye przy mojem sprawne zdanye osprawyczye
a tako podług vczyndo prawa ma powodovi prawo byc
przywroczono znowu to yest to pyerwesemu pozwu alko

zalobyc ma byz powod przyprzyczon

Gdy kogo przed sądem tkną o winy

Gdy kto komu albo ssłazanjo sądu przepadnje wynę przez prokuratora albo rzeznika y tę tę wynę ssłazanę nym a ten prokurator ktory odpowoda dobył wyny od sędziego zanda gego tknąz o wynę ktoregz przepad. a on odpowoje. Chcze ya spełnyz na ten rzas a ten albo na roki bliższe ꝛc a chcze sye zapissaz pod dengą wynąz a take gemu ma byz dopuszczono, a gest ly na on rzas wypissany prokurator zanda z prokuratorzyą. doszyz wzzynyenya myez za wyny, a strona wynna odpowoje, panye sędzya ya gotowem daz wynę onemu komu prawo gest, alye powoda nyepowodze a wtym sye osprawiam, a thako on ktory wynę przepadł nyz nyemoze straczyz zanynę, a ny drugyey wyny przepaśz dla nyebythnoszy powoda, a dla tego nyepowynyen wyny placzyz a wssakesz od ouey wyny ktoraz nam ssłazano nyegest wyszwolyon a ny odbyczya moge zynyz, Dzelko gest wolyen od ouey wyny a ktoraz sye podda nyemoze dla tego possyczanyą

O odkładanyę Rokow

Tho yest polozenye y rozsud odkładanya rokow zyemskych rozsądu krakowskyey bendorzyz y vrzędnyk, pyerwssy rok ktory prosty nyemoze moze byz odlozon, wtorey rok zdawy ynaczey nyemoze byz odlozon yedno prawdzywy nyemoz. Bo ynako wyny wssyssky by rzecz swoy wpuszczyl, okroma by koly byl rzecz pozwan, Trzecy rok przypowyeszony ku dosyz wzzynye nya y wgyszczynye y wsskodarb, ktorego zadnym gynym obyczagem nyemoze odlozyz wyny gedno o wyeczsse moze odlozyz, a tego roku przypowyeszonego ku dosyz wzzynyenyo ma byz dano na czyrzy gednoxnz alye zdawssy o sskody yzko kroz ma byz przypowyeszono ku dosyz

wzyjmjenyo za sstodj zgrzszyzmj posse o ktorzesz tesz bjrwa da
ne gednosz na rzjadzye / a gestly rzjadza bendzye odbjrka / tedi
ma bjsz zdano wojnje pjrzthnadzjeszya gemo a sandomj
talyesz / potem bjrwa dano na wjadzanje tesz gednosz a gest
tj wjadzanje bendzie odbito tedy tesz bjrwa zdanau vinnij
wojnje pjrzthnadzjeszya gemo a sandomj tesz tedye a tedy
bjrwa odesslanje na twoz staroszyok ktorey kolj zyemje / alye
wopranoszye grodskim sadzym obrzadzem ma bjsz rzeczono ya
ko wszynnsslych zyemiach / to gest trzjkrocz bjrwa zdanje no
pjrwnssym njesslanjo a rotacz ij legeszyem njesslanjo ma
bjsz pogran vynnj ko dosyz wzyjmjenyo a wszssztkjnje / a
o sstodj yako wyssey rzeczono zdarzasz a potem przypomje
szyz ko dosyz wzyjmjenyo za sstody poprzyszyszone albo
gest tj wojnnj njesslanje a na rzjadze tzy kroz ma bjsz po
slano albo zdano wynje yako wyssey rzeczono zawssdy
wedwn njedzjelo / Na wnjwrzanje tesz ma bjsz sandzono
trzy kroz a pokazdem odbjdze wjadzanja wynje ma bjsz
zdano zawssdy wedwn njedzjelo / a na odesslanj rocze ma
noz staroszta woze zdarzasz tzy kroz podlug vrzendo prawa
zawssdy wedro njedzjelo lubo bylo odesslanje sprawa zyemsstye
go lubo zgrodskiego / a po zwyczaiu odbjdzjo noczy staro
szyey / pan staroszta ma posslasz rzolyasz swoje na ono dzedzi
two na ktore bylo dana noz staroszyja a tamo ona rzeczjasz
staroszyja sporzadem maiąc njesslasz tzy dnj ktore dnj godj
wynjdze ma bjsz vstanowyon rzadza przesz onego pana
ktorij na wojnnym przezyszey ma albo sam pomod ma mje
slasz / a gestly lepasz pomod albo rzyndza powodow bjlbj
zonego yminjenja wynbjsz tedy pan staroszta ma posslasz pan
mandat swoj ktorij powoda zonego yminjenja dzedzyznego
wypendzyl tzy kroz zawssdy wedro njedzjelo albo yako
staroszye lubo a gestly njestanje na przeszczone mandathj

vrzij tchy ma bijtz wijnoban Z Zyemije wtetorcij mijeffta y ftro=
fijeftwa iakto nijeposlufznij podlug wigendo prawa=

O odkladanijv tokowo nagrodstwie=

Rok pijrowffij moze bijtz odlozon napijad do dwu nije=
dzijel pijrowffij prefse nijemoge=/ wtorij tcz prefse
nijemoge do dwu nijedzijel Czwartij tcz prawa nijemo=
ge tcz do dwu nijedzijel=/ pijatij y ffoftij orwijgffe Zaw=
dij do dwu nijedzijel=/ a yeftli powod dwge moze dalej tak od=
lozijtz podlug powadowcij wolej=/ a to geftli vijmij dwge albo
zaruka=/ albje z rozech zijemftkijch ftron powoda powod albo
od powoda zarofzdij jmadzij tako fobye nijemoge odlozijtz jedno
pramdzijwe nijemoge=/ podlug orhwalij zijemftkijej=/ albje no=
prawije gradfkijem powod albo od powoda moze bijtz odlo=
zon tak prefse nijemoge=

Nijemaia karczma anij mlijn zadnij offijadlofzi=

Karczma ij mlijn nijemajoc zadnij offijadlofzij a to
geft kibij ktorij Zijemijanijn mijal nijektore gijrffe gij=
mijenije a wonobij nijechcijal darz wijazanija=/ albje tokarcz=
me albo tw mlijn tobij nijemoge=/ albje geftli jnffego gijmije=
nija nijema=/ tedij moze darz wijazamje tokarczme albo
tw Mlijn nektorij kole ſumije przefijſkanij na najmnijm

W dnij kogo przijpodonez ko zapifowi

Gdij bij kto bijl przijpozwan ko zapiffowij ktoremu koli
nigdij odpozwanego albo wijnnego tak nijema bijtz
adlozon albje zarofzdij ten pozwanij albo wijnnij geftli za=
pffowij dofzij nije vzijnij ma bijtz zdan

Minuta zrijag ſtoiancznim vepr=zij nijema bijtz dana

Gdij dwije ſtronije albo wijetrzij ſtoja wopr=zij orzij=
wijſtaje przed ſamkem krotem kole=/ a nijekrboza ſtrona

zgoda od sądo nijmosczij zrzyesz bijz dancy albo xijędzij zijsc
tedij sendzija nyema dopusczijz wydacz nijmocij albo xyędz
zijsc aby ie strona przed tijm kroczij lubo nijmosczij mijesz
przed pisz naprawije ma nimocz wzijęcz a desięcz ge
sij gest zbyie zdan albo nye. Nyemyr xxxv

Kogo przijporowiesczą ku dosyz wzij.

Gdij kto bendzie przijporowiesczon ku dosyz wzijęcz
nyo o wsoz koli zsoz albo przijzyna ku dalszemu ko
lij sądo tedi strona vijma przijporowiesczona zadney pomo
zij sobie nyema bracz na tem to rosze przijporowiesczonym
ku dosyz wzijęcz nyemu. wsijaw sij ij3 bij bilo zadanye sle
na pyerwijch roczech. albo na rosze zawijschijm albo ijzbij
gijnsse gijnsze bilo wipisano w zdanyo nisdij iest onego ko
zij przijporowiesczon. a zaroszdij bijna od bijzie od powoda
alye gdij trzij zeczij nieszwijz tedij gestlij druga strona kolij
strona vijma zekla nieczo pozeszlij onemu przijporowiesc
ku ku dosyz wzijęcz zaroszdij tak mas rzecz. o thosz albo
o ty rzecz na rosze zawrzthym nieodnamijal anij odbramijal
a ya gij tes na thym rosze zdano. a natijchmijast po zdanyo
na bijz zandan slugebnijk od sądo pijerwij kuos na tijdze
a na gemu bijz dan. alye gesliby strona vinna albo przij
porowiesczo na thrzije sije rzijdznacz do xijędz nisze nieszpra
wije zdal a ya go tijdzne do xijędz za kwaska onieszpravne zda
nije tedij maiesz bijz xijędzij rzkone y na bijz ualiesczono
porwiedzyano wijsslowiono gasliz iest spranonije albo nieszpra
wije tedij strona vijma albo przijporowiesczona ma odpo
wiedacz iako sye nalyepiej bendzie wijdzijdo. xxxvi.

Gdij kto kogo pozowije o rzecz zastawną

Rzedij kolij kto bendzie pozwan o rzecz za stawy ktoraz
kolij iako okonija o wolij ze thym obijzagem ijzem

yja vszyczbyje zaſtal to ato yſo mnye geſt vkradzyono tego a
tego vzaſo od godney albo od tzech nyedzyel vzyeny doſtoyaſy.
vzyſz podług obyczaya prawa y o takey vzeczy ktora kolwy by
byla yſz geſt gego zadnego prawa nyeoprzyſzaiączy a ſtą-
na vyna vzeczy Tha vzecz albo zaloba kthoby namyſz
zaloval vyſze ſye tyſzy moye a mowy yſz ſzo mu byla vkra-
dzyona a menoy yſz od ſzbye a ſzbye nyedzyela a ya ſzą
gdy ſye vyſze tyſzy moye o to vſze gego odbyſz y doſtoy ad-
vzyſz yſz ta vzecz darmoyey mam nyſz ad dowalbo vzech
nyedzyel Tedy gdy vinny nyemy darmoyey ſtoyaſy yako
ony vzeczna ſendzia na ſtoyaſz yſz on vynny na przyſzyaſz
ſamoſzſz ſwyatky ſobye zdrowemy yſz od ſzbye lyaſz na
a yſz ſzą ſzą ſzyndkowye nyedzą ta ſzo vynnego ſzbe
vzecz od ſzbye lyaſz myecz Teſz gdy by byſz kto przypozwan
ku zapyſſowy yakyemu kolwy zadne odkladanye czoko nye-
moze byſz any proſtą any prawdzywą nyemoga

Na przeczyw onym ktoredy zoko-

Teſz na przeczyno nyeſtoſana
yoroczym zoko yako maya
byſz zdarany - Tako ma byſz yſz nygdy ponadowye wod-
byczyo nyemaiąc byſz zdarany aſz na oſtarczne nyecz-
zo. Tho geſt gdy wynny albo poſz- [illegible] zdarczyſz
narzey nyſz - bo yeſly ynako ſendzic vczynyą a na lyczya-
ne bendą zdarzanya nyektore ponadowo ryſzy vaynych
pyanczey Thedy ono odbyczye vaynego na przeczyw po-
nadowi zadney moczy nyecz nyebendzye a ſendzye podług
wolye krolewſkiey maya byſz karany o takye dopuſz-
czenye zdarzanya albo pozſzndkowey [illegible]
krotego vynny zdal odbyczye przyſzyeczyſz bo prawo
znowu a to teſz yeſly on ponad onego vynnego zdal
rotoke tego zaſo albo na roge pyenyſzyn albo zamythy

XXXV

A gestly na rosze zawyszyna ten powod wyniego zdarzi / tedy tego woynnego ma pozwacz albo przyporuczestnyk ku dosyc wczynyenyo wedlug pyrwosego pozwu / a na onym rosze przyporuczestnyem ku dosyc wczynyenyo mayo spolen sobye odmawyacz yako yest wyppysano xx. v. vij.

Kto nyecodpowiada Za pomoznyky

Gdy kto pozwany nyecodpowyada za pomoznyky zawssdy przepada wyna ktoss gdy kto bywa pozwan yzoss chy przeyechal tedy granycze albo tehye a tehye amyer odpowyada o granycze zawssdy toss przepada wyna trzech gyzynyen

Poczynaya syę Statuta wopatowczy vstawyone / naprzod gdi synom mag vmrze Cap: j°

Gdy synu mag vmrze / a tedi gdy bi orzyerz chczyal drugo zonę poymy tedy synowya powynny wnoszy thym dbyzagem polowicze gymyenya / yss ta polowyczy gymyenya ma trzymacz do zywota / a gdy vmrze orzyerz na dzyedzy to na spass wyssyczy yedna dzyedzyna ka ktora na dzyedzy wtordy zony ma bycz zachowana

Kto kogo nesmiye zgymyenya wopyęcke Capitulo ij

Gdy bi kogo woopyęcke wczmye zgymyenya albo zgymyenyem zussayączym y nyezussayączem nyema wyssego lyczby dawacz godno szczyssto a zbijdla nyewolnyego wyedomego

Kto vpadnye wo mszoboystwo . iij .

Gdy kto vpadnye wmszoboystwo z nyekterego pozmorza / a zaplaczyssy glowsz / gdy bi komu wzeth thyss zabyl a ya zaplaczyl an mo syę ma od przyssyąncz

Gdy kto pozyymuje frzyadky ten je yoß na pruszyz na przy-
ssyge

O wyczyńe y oposagu

Gdy koly mysß niektorzy niewiasty maiąncz dzyerzy
wnuze tedy wiano przyszyczyoch zostanje a ona
swoym possagyem poymuje muza a gdy dzyerzy niema
tedy wiano y posag otrzyma

O wdowie

Wdowa niema ynakssych statkow nassyg jedno albo
pozorowane passy srebrne y tchy dworne rzeczy
szepsze slachetne ma odsyebye oddalyg a gdy sho prze-
stampi a dospyathssy tego zmyezon ktory przyjyaszyd
tedy na myezonego gymyenya zbyg

Kto sye myeny byg slachczyczem albo Rzyrzerzem

Kto sye myeny slachczyczem byg albo Rzyrzerzem
maiąncz godnego kmyerzya albo bron na myeg
panzerz plach lapke drzewo y samostrzal na kasdy
woyne y wyprawe krolyewsky na dobrym koniu
arz nye sam przeß sye alye sthorym koli panczy woy-
skowssy gy sobye

Nyemca

Kto sye myem slachczyczem a kmyerzyem

Wselky kto sye myeny slachczyczem byg / anyema kmye-
rzya alye roliyg dobrego / ma slnzyg wkabanye nopie-
sho sparowag y wolapcze a zgdyrzg na koniu / alye pod
krolyonoy koly panem / a gdy zamyesska na kasdy rok
krolyonoy grzywne placzyg a pol myasa wypranoy

O platu wdowyem y oslubye

Gdy by nyekthora wdowa szesnaszye grzywnen po
swem muzu myala na krolyoni lapke sluszyg

na rosstoku rosyne

O odkladaniyv rokow na wyeczy

Nawyeczoch stronij mogą srocznij przyiaszyelunij albo sługanij pyrwij y dłuzszij rok odkladag ale na tyeczym starz

Gdyż kto skym na wydzenyye rocznyye

Gdy pyotr sparole na wyjdzenye rocznye rzeczy labore poli, agdy pyotr panda, albo pandel pyotra przed wzedniykem vramy albo przed woszrym, albo służebnyka wzedniykowa, ten go ranij rzecz swoz twarzy, a krolowij wyne pyetknadzyeszya pokupi y ranę zaplaczy. Syny

Gdy kto vmrze maiąc dzicwky albo

Gyeczy maiąc dwa synij gedne dzyewke a poslyeczyech vmrze a dzyewka benszye zyskowala na bracie rusczynij, ktora przed szesnaszcye lyath za mosz bila dana a myemy tako yss tho dzyedzyzstwo bylo nasszego y miego ogza, tedy sye nam tako y nasszym zyrzedom wyszy yss na odpasz ona od rzeczy

O glowe

Gdy kto kogo pomowij o glowe yzesz my thy zabyl brata. a o tho sye byl zgymem zgyednal y zaplatz wzyal a potom napadnye drugy yego, a on mu odpowye yzesz thy yoss od rego gednacza zaplatz wzyal za thz glowe a tego golowem dokonacz, wojdzij sye nam yss tego ma dokonacz

O Zlodzicyv

Gdy kto gymye zlodzyeya besz wzedniyka a swym sprzy bodzmo ko prawo gy wojodacz a zlodzyey mo wzyecze thym myema praw byc

Gdy kmiecz zam slachczyca

Gdy slachczyc zalugie na kmiecia yesli chcy mnye vczinil odpowiedz kmiecz samecz sye obleczyl - a tegom slachczinij gotow dokonacz ma tho vczynicz mozely

Kto zastanye cze swego na wozie

Gdy kto zastanye vkogo cze swego a on namowye nieczye ma sobie konie albo voly pobracz a samego do sandu za gardlo przywiescz mozely

O opiece synowcza

Gyna synowcza swego wzyal wopiecky ze wssyzkie gymnieniem - a gdy synowiecz sobie kuczynil zego pozowie - tedy pozwany ma nan odpowiadacz - alye pod tym dem slubieniem stroya yz by go potem synowiecz nieczabal

Gdi kto kogo pozywa

Gdy kto kogo pozywa ma mu pozywanyemu rzecz y powiedzyecz ozsto yey pozywa. Boz sye przyiaczela yz gdy kto kogo pozowie o yaky male rzecz a on sobie nieczego any sam stanie. Tedy on zo pozowie powinny by yey pozwal o dziedzyczstwo o woszego mlodego albo nieczmyslnego ktoremo pogenaynie tedy on skarzy zo koley powod naponienie

O zaky dziedzyczstwem Ziemyaminye

Kesz gdy ktory zak ma dzyedzyczstwo zbranyo nieczmoze oddaliz albo przedacz nieczemie odbranyey alye zastanowiz moze. nizely to ten zak yesly by zo zasse pienyadze kupil. to moze podzyecz gdzye chce y wzyanyesly sym go chce. any mu otho blisszny zabronyoc. Tedy mage ono gymnienie trzymaiancz na blisse przyrodzone sposz

Kterzy stolice we
patronicze slozonych

Pogyńaya sye statuta krola kazy-
myerza przegyym drapiestam dobr
koszyelnyych gdy na woyny yada z-

Kazimirz zbozey laskÿ krol polskÿ

Wszelkim zyadz lyterossey ruskÿ pruskÿ pan yego-
dzÿrz - wossytkym y ossoblywem starostam krolyestwa naszego
tak pospolythem yako osoblywem ktorym kolÿ zyemyan y
porucznykom przedzonym wojewodze nam myloym krolestwa la-
sse y dobrowolnystwo - wyelmoszny wrodzony valyeczny y
slarbothny wojewody nasz mylÿ - acz kolÿ sczescÿ pamyąthy ka-
zimirz krol polskÿ przodek nasz zwyelmy myeprzy jagyoly
krolyestwa naszego przez wyelye zassoro walky y wyprawy
woyenne myal - zyymyl rzymal y dzyalal - wossakosz nyggdy zas-
som gego szczesnego zadzenya krolyestwa przesz walecznyky
takych y tak rzyzesskych stad drapyestwo sroszyto kradzyestwo
wzyloporwanya koszyolow y spustoszenya dobr koszyelnych
y klyasstorow nyebothy amy sor rzymyone yluc y yako wyelkye
rzasy naszego szczesnego zadzenya krolyestwa rzog zgaloszyl
wymarzyamy bythy y sor rzymyone y popalyone - a bowyem
byl vstanoyl y chwalebnye vczynyl przezegony przodek
nasz spregelozonemy y rzyssczemy krolyestwa naszego, aby wssyt-
czy y ossobliwy krolyestwa przemyessklaworze, ktorym ko gyuye
nym bythy znamy - ko woyprawoye wogennej ydarzy nygdy wo-
nyeszczych wonyaszeszkach wssyanch gonnyenych y ynssych do-
brych tak koszyelnych y klyasstornych yako swyatkych ko-
se by bodowodnye nyeli - alye na polech albo wchroszczyench
starzyye zymyli - a gdz by zadnych drapyestw dobr ktorych
kolÿ - any gwaltow czynyl nyemych nyekomw, Jksz bythy vsta-
wyl spregelozonemy y pany przerzeszonemy dlya lepszeyszego
spokoyanya stanw ko woyprawoye ydarzym vczych y poczyrka

krolyestwa rozwazyrossy yz bij yderzyly ko wysprawye ko
sprawyenyo spraw swych / kopy pssenyrze za trzy grosse / ko
pe zyta za dwa grossa / bopa owssa za gross kmpowarz
nyda rawolo za pol grzywny / talarowicze za osmy skoch
wyepryga za wyeadnik / skopo za dwa grossa / droje gros:
sij za gross Seserzyoro krz tes zagross / krza vstawa pezes
dlugij czas y Grojczay zyemyanow nassych byla y gest
chowana / y Chwalebnye trzymana / alye zasto nassego
strzesnego vzyczenya przemyessrawye krolyestwa nassego
srosna przenocothnosrz nyerzyczy sye vstrzymacz od vze:
zij zapowiedzanych any slusznem obyczayem pozywacz do:
zyczonych. Tak chwalebny vstawy nyedbalosrz skodliwye
pzywodssy nyetylko przeczyczone vczczy / alye wyeczey
zloscy krzcc magestatu boggo obrazenye y krolyestwa nas
sego opussczyalosrz pczywyessy wydzy sye okrutnye vdzya:
lawssy popelnyla y ackos spadanych nassych skarg y zalo:
bliwego volanya wyrozumyelyssmy y ny sanij pewney
vsznanye doswyadczyrzyssmy / zkterych wkrolyestwye nassym
wyelye pogorssenya wyelye sstrod y nyepozytky vczyessye
y tuss skazenye kosczyolow y kliassstorow sso posslij / y wyse:
sse potem mogli by bycz / by vrzad nyebylo opatrzono /
A dlya tego ny przezrzonym vczczem y gyrssym zloscy
krzcm zabyeczy a bespadnosczyam krolyestwa nassego
kosczyolow y kliassstorow pozytkom pylnym opatrzenyem opa:
trzyc krzcm / tak chwalebny vstawy przeczyczonego pzyod:
ca nassego zrzadj y sprzyzwolenya przelozonych y radi nas:
sego krolyestwa doswyadczayncz ony morgc nassy potwyer:
dzanij krolewsskye / wam y wsschystkym y wsselkiemu
zwasz dayncz wpozytkazanye / aby tak chwalebna vstawa
y gy doswyadczenye y potwyerdzenye wsnyessyerh y nya:

strzkach krolyestwa naszego obyanczych y obwodach tych
skazaliszczye a one to od wszistkych krolestwa naszego pry-
myeszkanaiancszych pod ochronanye laszky naszey mayancz
zachowacz przykazalibyszczye a przestrzecz toy to vstawy
nany y ouyna ktoryim sskadi vczynyacz szyeconiadzeszyna albo
wyiezdzacz nyma zomy owey skorczy zyemyanye vstawye prze-
rzeczonczy bendacz szye przestrzymyacz paszporo y zeszkodanny
zaplaczyc bendacz powinni, ktore sskody y kaszdy przesz-
onego samego przyszyedz komo vczynyone bendacz ktore koly
on bendacz pozadnany dowodyacz mocz bysz mayacz, wyiezdzacz
bisskupi ktoryi gdy zesskodnoscz zuczynanych przyszyn nalez-
kych strouach dzyalacz maiacz przesz prowizatory swoie rospo-
rze albo slyachczyczye tho tho przyszyedz czynicz maiacz przed
nany, wam wszdy takye przestempcze vstawy they nassem
dosmiadczeny y potwyerdzenym szendzyacz zdacz y ko dosyc
vczynyenyo pozypendzyacz y kaaracz bosz odkladanya zopolna
dagemy mocz y polyczanny przesz then bysz, a gesli by ko
zwasz vo vczynyenyo spranyedlywoszy kaszdy albo sskodi
czyorpyanczem, gdy pozosz nye bendacz vpominany zanyesskodi
a nyedbaly bylyby szye bendacz mocz persony duchowne na
pozorzyc wam y wszdkiego zwasz dlya takiego zanyesske-
nya pozywacz prawa duchownego y przesz szendzye ducho-
wne klyczanny bysz przypendzone, ktoryim wasz podda-
wany, wszakosz wszdy chcemy vdownyemanyo y dobre
wolj kaszdy albo sskody zyrpyanczego bysz aby mogl o
sskodi y kaszdy gemo vczynyone do duchownego albo swyec-
kiego szendzyego o spranyedlywosz sye vczyc, przykazo-
wacz wam y wszdkiem zwasz oroszczyki nyesz chcemy, aby
szby nasse dosmiadczenya y takye potwyerdzenya lysti w-

zyszy zyemskije slowo od slowa ko wyeczney rzeczy pa:
myeczy wypissaz przykazali szyje ko swyadectwo potbym
bandyczyob ynaczey pod laskay nassa wyeczy wyeczy. Dzyalo
sye na szymije piotrkowskym na swyetbo swyetbecy ke=
charzyuy bendorzym, rossbosz po swyetsye swyetego an=
drzeya apostola, Lyata narodzenija bozego, Tysyoza
czterzech set pyanczydzyesyont y syodmego Latha

konyecz vstaw
wpyotko
wyc zlo.
30 ny
y vdnoy
ex dzo
ny
ch

Poczynaya sye nyektore vstawy y prawa oswyeczonego krolya kazimirza polskyego vstanowione na scymye piotrkowskym

Kazimirz zbozey laskey krol polsky, wyelky xyandz lytowrsky y dzyedzyz Rusky, ko wyeczney rzeczy pamyeczy na to nass rozsmogrszy bez rozmnozyczel sprawyedlywossy szczodrz=
zyal prawdi podług swey wolcy wadz krolyestwa na
stolyecz azkoli nyeboszczyk ociecz podwyssszyz abyssmy
prawye slywossczy naszyadowaly prawdz mylowali. y
wkrolyestwye nasszym pospolite dobre zgromadzyli. Dla tey
tedy prace nany odboga przyjdaney barzyez asmyerzone

xiążęcia pany kazymierza wtorego y wołodzysława wtorego radzyrza naszego krolija polskiego y szczesne przodkij nasse prawa y wstawy boskie y ludzkie pospolu maiącz sprawiedliwosz. kterym nasse krolestwo polskie na wiecznoch y sądowo postrzijo zgodnie sie zgodzily y sprawija wstawiły. wszakesz wszdy przez ony wstawy niedostatkij wssytkim rzeczam pospolitemu dobrzemu potrzebnym niecopatrzyli. Nowe wstawy prawa y wyrzeczenija na walnym sejmie pjotrkowskiem, wdzyenij świętego bartłomieia bendącym lijata bożego Narodzenija. 1. L. L. V. słosznym domyslenim przez vrzędy doswiadczenie y przyzwolenie tam bendących xiążąt przełożonych krzeczow y stjanstwij krolestwa naszego sprawiślissmij widalissmij. y rozjarowanij które przez wssytko krolestwo nasse polskie na wiecznoch y walnych zorzech y porozbech y ktorych kolij sądzijech sjemskich od tychmiast rządzenij y przikazowanij chowacz które thak sie potrzij nayą

Naprzod bacząc ysze wielie Sinow pirwo rodzonych albo starszich gdij jem rządzij ziemą jako by słusznie a bez bojaszni krzecij y rozsłyszdo sjmienie ojczyste trawiącym zbythnim wykładaią y wzrzecz które ku rządu y rozumienie. ich rodzicow byli sobie nie wiedzą nyemiecznoszią nieszczęscia. tako ysze brackia rozlodzich liczbie postawicm sjmienia dzedzicznego ktorym by mijała bijąc korona zgon albo bydł stradaiąc dla tego wiecznie. ustawiamy y zkazuiemy wykrzeczenim bez gwałtownery zakazugemy stanowiąc aby syn starszy albo pirworodny nyemogł sjmienia bracznej swey ktorym kolij obyczaiem wymyslionym nad zdanie jego słuszaiącz przedaż zastawyć oddalijć dar-

roaz albo rosprossijz wijjewssy yzby dlugij rodzijzow
yth tego potrzeboway / a wssakoss rozby any dlija plaze-
nija takijch dlugoro bendzije slusstno genno przedaz albo
rijczo zastawijz albo rosczendaz wijjewssij yzbij nabo
starssijch domu swego wzijol rade przyzwolenije ij wo-
lnijc ij pjenijadze stand albo stego przedanija przijchodzo-
ze sumy dlugoro nijemajo wijssemporaz / alije gdzije bij
male albo zadne rodzijzow nyebijly dlugij / brath starssij
wijjewssij albo wijbrarossij swojej slusstne praze natla-
di ij stanoj rzijnsse ij dochodij zgijmijenija przijchodzo-
cego nijemije ko zaplazenijo takije male dlugij polije-
zijz ij wssyskij ostatkij zachowaz ktore zgijnsso brazijo
rownno dzijalioz ma / a gest li bijzo przeczynnego temo
nassemu skazanijo wdzijalano bijlo, ono wssyzko wnij-
wecz a prosstno bijz skazugemij / a bowijem tako spra-
wiedlijwoszij waga bendzije zachowana gesli pomoszij
przijdamij rozumym a boijaszlij prawo dlija mladszijch nije-
rozumijch zalozemij

Gdij kto ozlodzijcijstwo bendzie obwijnijon

Capitulum primū

Ktoliwssytkij prawa zloszij zadzo sije ij wssel-
kijej rzeczij zlej krolewsskij brzijdzij sije stanu wie-
rzej toj rzeczij ktorijch zboijecz ij zlodzycij / ktorijch sije
zloss rozmnoszila chijtroszczijo zdrado ij gwaltem wpos-
polijtem dobrem skodi dzijcijo / a przeto thijm nozdzijej
nassim wijrzeczenijm vstawijamij / a bij gdijkolwiek kterego
tkolij polozenija bijl bij nazwan nagannijon albo ob wij-
nijon ozlodzijcijstwo albo ozboij a bij bijl perwijnijen swej
wijerwijnoszij rownie obijzagem rzijssliwoszijo ij swijad-

kowo lijrzbyc bronijc yako bij swego stiyarzegtwa mijal do
swiadczijc y dowodzijc orzyszijc y dokazac, lya ymarzey
chcgcemij iego yako zlodzijeja prawu ku karanijo bijc pod-
danego, a thamo thelko chrzcemij orzyszenija bijc pozytcz-
no dobrodzijcijstwo, kteri gednac albo dwoijc a nawyzcey-
trzij kroc zlodzijcstwa albo zboyko bendzijc obwinijon albo
naganijon zgrzechco, alijc tego kteri rzwaszij kroc bendzie
obwinijon zostawijamij przcd prawo bijc karanego y zgro-
bijonego, a nad to wszijtko ze zlodzijcijstwa obwinijonijch
y zboyjstwa y sporuijc na pirwszijm rotorzim y trzcczim
rocie stanowijc niechrzescijch gimnijenijo skarbo nassemo
krolijcowskijemo przijlrzcnij albo przijlijrzijmij przijkaza-
yanic wszijtkim starostam abij wginijenija takije gimnie-
nijem nasszim sije wiarzali y tego to gimnijenija ossiadzije-
nije ijsto wszijcki

O yaßýech. Ca. ij

Kijedzij gimnssemij pospolitego dobrego pijecznamij pra-
zcge barzo wnijst nasz abij wszijzkij szkodliwoc
zaborowanija y nijesnuoszij wijkorzenijlijssmij, a zo by
pozitek pospolitego dobrego przijdalosije zebijssmij stwier-
prawijli, aby koli rzadzij krolijcstwa nassego polskiego,
wijsta, wijepcz, Stijn, nijda, narcow, warka, drohijczij
Bnk, nijepr, Thijssmijanijecz, wijslota, preassna, ij kteroc koli
gimnsse wkrolycstwije nassijm bendarzijm y swemij rzecz-
kij prawa krolijcowskijego sor a nij gimn mogc sobije ku
obijzagem osoblijwoc pozijwalasijz, a wszakos gimn wijele
yaszmij y plotij zamknszi kroncm przcss nijegrzdzenije
wijecznij wagcmij lowienije ryb wijss pospolit dobre ob-
stoss rzeczij potrzebnijch, Dlya tego my zrozumijslenija
dobrego, Skazugemij rzeczij przcdrzcczone y gimn rzeczijska
wodne bijc radzijm na dol ij wzgorz stronem kolij codza-

gem zgorzij przedawnijch. a dlja lijudzij wsselkijch ktorego
kolij stadla ij polozenija bij bijli. zrzeczamij gijch ij kopijami
jakimij koli przess przegrzegione zeby rzijnijarze sstempo-
wanija albo wsstemporowanija. zakazugem obijrzagem kaszdego
kolij. a zrolaszza dlja pgorowanija jazow ko plaszemyo
rzla albo sskod bijs pgijpendzone Tdijss nije plotij albo
sijerzamij zeby maijg bijs lorijonij. alije gesliij sije lijubi
jazowij pozijtek abij wnijem przesszije sserokije wzijmal
kendij bij dobrowolnije ijdarszij albo ijadarszij przesszij
A jesszij bij kto tej naszej chwalebnej ostawije pgerzij-
nijen bijl. a nijeszo od ijadarszijch krocem kolij obijrza-
gem albo nijsszgorostrocm wijrszijagatz smijal. abij sze
zij rozijske rozosszl. a przesstempza bess omijesskanija
na rosze pijerwszijm na bijs spijan vina zszczona
sijedmijuadzesszija. ktorz staroszta nijeszza ma wijrzyt-
gatz. a thij wszijszkij rzorzij przerzeczone o yaszijch
naszijch krolijewskijch na ktorijch kolij nijeszzach bij-
bijlij obrzedmij bijs zszczone. a thz vstanz od naszijch
yazow krolijewskijch chrzcznij bijs porzethoz. abij ka-
zyej morzij to bijlo przijkazanije krocz bij tess ij szijk-
zentha na tho pgijpendzijlo

O mijtzijech ij tess o czlijech

Mijta tes albo tzla po smijorzij osswijeczonego. wlo-
dzijslawa wtorego rodzijza naszego pod ktorij
kolij kszaltem slowo obijrzagem ktorijm kolij na zijemijach
albo wodach dozijrzone albo pospolite dobre barzo obraza-
jacz. kazdemij ij nijszczemij ij jich odijrzbijast wijbija-
racz zakazugemij ostanowijenije wijerzow albo rokow po-
politijch sgrzeczenija pokoja pospolitego zachowanije gest
ij wsselkijego roszstargnijenija wijpendzenije. ko ktorijch

spranijanijo woiewodowije/ Castellanowije/ Starostowije/
Sendzije/ y yusſij dospijnijſij y wszednijſij krolyestwa na=
sego powijnnij thym pylnijeij przyſtawacz Bijm wijeszeij
na tho zwyelkoszij dostogenijstwo y wszendowo swojich rzije=
zeij sa obwijazany dlya tego tym wijſtanojenijm y mocza
krolijestwa nassijszkim woiewodam/ Castellanom Staroſtam
sendzijam rzijasno przykazugemij/ abij wijeszе y kolij pos=
polite podług mijesz swojich y zasso we wssijszkijch zije=
mijach y powijeszijech krolestwa nassego pospolitego sam=
dzijli y przijmijch orzijwijsthnije bijli, wijjasnijſij yzbij wije=
mocza rzyessku rzijelijesna nijekterego albo wpospolitego
dobrego krolijestwa pylne poselstwo wijmowilo a zadnego
yedno wtijch dnow przydzacz przezrzeczonijch zwijekijstnoszij=
thrzemij bijcz wijmowijone wkterowijch wssedij przydzacz/
Chrzemij y przykazugemij wssijszkijm nijemoczе wrzijesze=
nem/ albo poselstwem krolijestwa ogarnijonij/ abij mijesze
swoje mogli y byli posusnij przez person yedne na pol=
nijcz a gemo mijesze swoje pusch lijſtij poleczijcz/ a mij
dlya tego skazugemij wijeze dlya tego bijcz zupelne/ ya=
koby yszczeesz tam sam bijl/ a gestlijby kto wijeszom y
kolem bijcz albo na mijesze swoje vsporzijcz person gdy
nay zamijessal bijcz przykazugemij/ abij on albo onij kto=
rem dlya gijch nijebijthnoszij vdzijalane spranijedlijwoszij
bylo przedluzenije zabij ye prawe przednamij spirah/
abij nassem skazanijm kto zaplaczije wssijszkijch szkod
ktore poniesdowije zwijedostathko wijeszoro albo kolwo po=
spolijtijch podjsli by przijpendzemij/ Ktesz skazugemij wssij=
kijem kuprzom abij szczerzamij y skarpijamij nijesmijeli prosz
nowe drogij y mijesza gijchacz/ Abije wedlye vstawij do=
brej pamijetnij pana kazimijrza wtorego przodka nas=

sego starenij dzogami maigz iechacz Gdyzsko wssytkij od tych=
nijasth nassemo temo skazanijo przerzijrzne dopusczanij y zka=
zugemij staroszijc nassemo yarz a dobra ich wssystkij y
osoblijwe nassemo przijwoloszijz skarbow ze Nijemczand nijc:
ktorzijch kszaszbnoszi nad swojemij osijeszanij kazijrod nij=
szijz chczonz gich sie kostijelkij spocsne zbiorz nokro=
lijestwijc nassim zasto pobudzaiacz y skodij zijnijc nowelkie
dlija tego zabiagenemij the vstanc abij zadnij klorego koli
studla albo polozenija bijl ktorij kolij pobudzon obijczagem
albo obrazenijem albo kugijrdac albo skodac nijesmijal bes
nassego przijzwolenija walczijz albo kostijelkego porsoną zo=
dzem albo swojim pobudzacz. a gesli by kto przerzijwe te=
wo smijal vczijnalacz ku zaplazenijo skod wssytkich=
ktore mij albo poddanij nassij dlija tego popadli by gego.
zkazenemij bijz przerwijszijezonego mijecz przijpadzijz. a:
gesli by zupelna zaplata albo zeszijc skod dlija gego po=
zezija swadi krolijestwu albo kupczan wegijmijenijo gego
naliczijona nijemogla bijz. tedij chczemij gego bijz kara=
nego na lijesije. Jesz ohijch krolij mijsta albo zla wzyc=
mijarh lapajac zuzadzono gest abij prawa gijch przed
krolijem obczanij polozijli na mijsta takije acz krole maijc
A gesli by krolij takijch zla wijbyeraijacz ich nalijczon
bandzije prawa nijemijecz. ahje wlasnc kuszbznoszijc
przijnijedzonij takije zla wijczijcga Tedij then vstawij
skazanijem gijmijenije gego gdzije takije zla wijbyeral
na skarbij sprawonije krolowej przijwloszone Naprzec
zijm krolem krol ma prawo posadzijz a sjedzonczij na
prawije skazanije maijc vczijnijz wedlije sczczudzenija
artikula tego

Daronosth o mezoboystwo. ńńj.

Stanyjanny gdy kto onyzobojstwo tyge obwinyjesz kego
tyzgnesz glowy dobyesz nyzly mynye tzzy lyata od
tand gdy on zabyth ma. tho przed sond przynyesz a gdy
tzzy lyata zamyszky zyemske darowesz straszy

Przysyega sluzebnykow gdy ye wogewoda vstawyia

Cap. v.

A mykolay od tych myast bende wyerzen ostrzyezane
mv pano mevo krolowy Spranay sondow
ne mnye polyezone y nyezezone y pozwy wyeczne spra
wye Na ktore kolwye spranay na swyadeztwo bende
posadzony wyeanye zesznam nye szmyloszy nyeswyena
wyszy any spyenyedzy any zlaszky / alye dla boga y spra
wyedlywoszy / any bende przyzwalal zadney zloszy ko
za by mogla wzyssnonz yako koli prawdy Tosz bende
posluszen sandowy krolyeveskyemv wssyzkym vzeczy mnye
polyezone przesz pany wogewody y yusse vzednyky
prawa zyemskyego wyernye zesznam / alye nyezesznam fal
sywey vzeczy any pod wyssse A wssyzkym vzeczy mnye
polyezone wyernye bezelszy y sdrady bende podwyssal
tago my bog pomagay y wssyssky swyaty

O Solthysstwyech go lyeza rolyen skym prawie / Gdy by dzyewka zbratem thzyala dzyal myecz

VI

Kasde soltysstwo albo woytowstwo ktore lyesky rolyen
skym prawye / gdy by sye przydalo yesz ktory taky
soltyss myal dzyewky y syny albo syna yednego y odmoel
obogego plodv mesczyanskyego y zemyskyego Tedy dzyewka
nyemoze posyadz dzwdzyzstwa mymo brata / alye brathy
dzyewky pyenyadzy ma odpuszczyz thym obyzaem ossa
zo warssy ono gymyenye zaraz by stalo / tedi polowicz symy

ma zaplanyty. alye yesli by tolko dwoie dzierzy bylo / alye gdy
by wyerzey dzierzy bylo tedy takiyem ssarzonkyem ma bycz
ssarzowano / a rozgodzywssy na kagde dzierzy rowno
tak na brazyga yako y naszyostey koroney dzyalem ma
ya bycz szyestu odprawyony / a gestli by sye przydalo yss
by dzierzky zmarli tedy dziedzyctwa marzyerzy nolono
nye przyromyerayga / alye ssyna pyomyodzy tako wyelka
yako nanye nyala przydz / acz by tesz notakiyem lyenye
srodzyly sye rossyzko dzyerzky / a mysszyrskiyego plodu
nyebylo tedy dzyerzky / yesly yest wolya pana onego
zarzyzyem przywylegem y na tzyzem dzyedzyrstwye shol-
tystwo yest wyedzyedzyrzg / alye na pana sholtyssto spa-
da / a pan moze dacz komo chce / a wssakosz wssdy on
pan na kogo spada takym prawe na tzym dzyerzky
opatrzyty / A nye tak proszo ony sszyssyenya wypus-
tzyty / a tho prze the przytzyne yssa przodkowye takych
albo tych to dzyerzy na pustky zyemi aby na sorowem
kosczyenyo sadzyly sye / a pan posyada gymyenye spo-
zytky napravene / 200

konyecz vstaw
krolya kazi
mieza trze
tyego po
lskye

Puncta in Judicijs Terrestribus & Castrensibus obser-vañ: Anno D Xlmij°

Item. Cum aliquis vult aliquem Citare Citacione verbali In Judicijs Regijs Regnicolem formam processus seruare debet.

Imprimis petat Judicem vel Judicium vt ad citandam partem, sibi de Jure Nimisterialis addatur. & postea Nimisterialis sibi addatur. Nimisterialis addicio inseratur actis Judiciarijs. & ibi ab actis exhibeatur &c.

Postea scripta citatione Curiali verbali Nimisterialis Citando partem in manus partis Citatoris dabit. Et si domodo in Judicio vel extra Curiam alicuius Regnis apprehendi possit vel extra iudicium pars apprehendi non possit tunc potest pars citari Coram presertim in illa Ciuitate in qua sit presentialis Mats Regia. Alias extra illorum locorum in qua Mats Regia seu nostri

Vel trra illam trinitatem Cittato Cyriatis nō debet
pom

De eodem

Et postq per ministerialem pō cittatr fuit ministe-
rialis eadem die, qua partem citavit, veniēn ad
acta Judiciaria, Relationem trra acta facere debet,
Circa Judicium qr partem Cittavit qua relatio
ministerialis in continenti ad acta Judiciaria
missi debet, & Cuius mdi thōr debent solmiqz
Grossi, loco memorialis, De quibus qrigz Gre-
cus redit notarius et qualuor Grossi Judicii ne
subjudice, alr, relatio ministerialis in crastinū
fcta nō valet, et illa Cittatio nullius roboris

Cetus

De eodem

Item: Dum pars Cittata in Judicio comparuerit
si valor in mitio extendat se ad. somam quadra-
ginta, sexaginta, octoginta marcarum, par Cit-
tata loco responsionis petat dilationem inpta statu-
tum ad respondendum, ad tres septimanas, qua
dilato, parti contrarii debet. Si aut valor in ju-
rio se extenderit ad decem quatuor aut sex mar-
cas, nō centum quadraginta, par Cittata petat
dilationē id respondendi ad Crastinū diem
que dilato parti inpta statutis Contrarii debet

& Judicio

De eodem

Item si pars cittata permittit se condemna-
ri in poena contumacie, in primo termino
Ne condemnato, ad acta ita misceri debet
Nobilis stanislaus Podlocky, condemnaretur

in prio

ri primo Anno ri poena condemnari Nobilis
Joannes Crl, Jurta sua Citationis verbalis
alr verbalr primo et iusta ordinationem Regalem
Cracoviensem

De Eodem

Item pot ordinem condemnari in poena:
condemnari, si pars Citata ad prosequendum
terminos assignatos in Curia Regia Nihil, minus
ri Judicio ri Ma Civitatis ubi sit Nihil
Regia aprehendi non possit per Actorem
partem condemnandam debet Citatore Civitatis
Literali, Regali sua, sigillo sacri Nihil Re
gis obsignata quae Citatio sua in duabus septima
nis. Habebit terminum, et non citius, et Coram Judi
co, exeq debet, et ingrossus tra et distributi
nonis Polonis pronti in terra Sandomiriensi
Lublinensi Podoliae, in bonis alienus Nobilis,
ex prima Citatione Curiali, condemnata possit
sperari, no eri expectandi de distributione Jta in
Ma Citatio tradi, Regali sua, pronti ri
primo termino ri poena contumaciae in Judicio
Regali Cracoviae, et in aliis Regalibus Cra
iuxta terminum Curiae et Jurta ordinem Regalem
Judiciaria ri duabus condemnat, Quae vero
Citatio Curiali Literali prima et Citatorum
in Jure verba e Jus pro ro: 2di Citato en
ribus verbalis ministrata ad finem, Judicialis
si responserunt, Quae Citatio tradi sua
scribi debet finem in data et de omnibus mora
narionis

nrorrnadus Christi nrore solito

De eodem

Item Si pars condemnata potuit aprehendi
post actu condemnacois in poena contumacie
in Curia Regie sibi vel curie Judicis, vt in Hospitio
Minor Cristatis, vbi in rad Cristate sit pr sonitus
R:S.: infra celebrationd Minord Regulam sit
vt supra declaratu est, Quo Cittato sda tali scri
bi debet Cittat si sedo, Cittator curiale verbalis:
sdo, pronu in primo Junio in poena contumacie
in Judicio Regalis et in actis Regalibg Craciuz
ta terre Curie et inserta actu Regalis Cracid
Judicator condemnauit qua dcm Cittatorg Cu
riale literale prima si Cittatorrat in die sibi, et
hor pre ro: Cittato Curiale verbalis insertate
rsp ad finem, scribat Judiciale responsiuu sue
tue data Anno in Carnario Xpi

De eodem

Quo Cittato no alr d nrg debet p Item hor i Ma
pars Cittata et condemnata ex Cittatore Curiali
dgt Cittari in duabus septimanis post actum
condemnacois ex prima Cittato Curiali, et pot
capsum diaru septimanaz debet pti & Judico
sibi addi ad stand parti, Cittatore Curiali
et hor ona sit vt supra declaratu est tam addito
sibi, qua relato simili sibi debet ad acta ni
seri sta suprinos declaratis est

De Eodem

Item in Cittatore Curiali post eius extractum
parti rei, pars actoria pot addere quid nigz
volunt

volnerit sine poena, que porna ra addicere, no
comittat quia de potest ebmittere quod vult
simili modo post eciam addere, quod sibi volnerit

Citatio Curialis pro emendione

Item in Citatore Curiali post rem retradicom
Dom scribe Citatio Curialis ron fidemissor
Aliem pro aligno stio fidemissore et dñ ponit
in Citatore Curiali; ita quod dedit flor vel x.
Marc et pro re solvit quod in sibi solvere no vult
neq volvisti

Jam in tali casu et procedit victor Ubertabr al
victum, neq fidemissor pot gaudere victoria
qui aprimi pali iam solvere in cepit sed in ipa
Citatore sic scribe debet, quod dedit flor vel Mar
cas ipe pro re solvit, dedit in rotll Ubertum flor
vel ex Marcas pro ipe no solvisti neq solvere
voluisti nec tali progressu tui Ubertabi fidemissor
sed debet petere sibi ad victorem dari

De termino tacto

Item Dom aligno Reclamat aligno ad Judi
cium ex vi termini tacti; unde debet Mihi ipu po
nere quod sibi Mihi addidit ad tangend aligno
in Judicio et parcat Deo et ergo debet sibi addi
Mihi de Jure ad tangend que po actore sem
procurator ipius si no domuit addidit Mihi
ad tangend aligno in Judicio et parcat, vel si
ei eciam no domuit tacto pacto rei et Mihi quod
porna sex solidos faciat sibi Judicium et ergo cer
tum constituto tali in assistentia Mihi ad tan
gend aligno et in facienda relatione Mihi coram Je

Deo

Judicio ad tacholu partis, ita ut formata processus
in exequendo mediante Cittadino

De Dilatione in Judicio Comissariali?

Item: In Judicio Generali Comissariali nulla
dilatio parti jure conceditur, ex eo respectu, q
ecclia nulla expressa loca sibi prefixerit in Limita
rum bonorum Regalis

De Erassione Juris

Item Dum aliquis Rusin vendiderit de ru
sepsin cum transferendi in alium in qua exhimiat
tuto ex Jus proprietatis insepsionis sua in tinos
in aliud transferendi Ex tunc ille qui habet ru
illo qui vendidit bona, nec ille qui transfudit
Jus Verbi gra; Nomine Rosnitzka vendens bo
na sta: Nicolskij cum tutor, et postea upr Nicol
skij, illud Jus sibi hereditario in dicti minoris
transferendi in Katherina et Sophia Sudolskyi
sorores germanas, illa quaerant, et quatenus de
bent minori ab ipsa Nomine qui vendidit bona
cum meremibus upr Nicolskhi Jor rsp ut prin
pali in upr Rosnitzka

Sequella qua inderecta pocna Ju
ditiaria seu multa extra districtu
proredi debeat: &c.

Item Quidam aliqd dictum emanatum fuerit ex
Judicio Regali. Cracoh: ex quorum alio Judicio,
cum aliquo ex illo mandato decreto aliqua pena
ex illo Jure cum partem Cittadini bona Jure Distrac
sive possessors in illa tria non habentis de cer mitur,
ille qui

Ille qui non habuerit possessionem in illo districtu sen
tra, cum quem de rusticis prómuly actus est, pro poena
decreta litis pot pars altera Castrum Ulterati
Regali tres stri: ad illud districtum ubi causa tale
tale portari pro poena decreta et pars in Archid
nter moniale Resmiska et D: Stirlichij pro bony
syndol et Burglow in ipa Katherina strakono
sta habens possessionem in districtu Visitien et in
timatam causam decreta portari cum Castr
rind poena quod ipa procuratrix de districtu
ad Conventum generale Prosdrovien ex tra:
Sando mitten ipm Stanislaum Stirlichij pro fratre
propl gra & ordinem, non randr Catherinam decre:
tum fuit poena xiiij: Marcas, quod fuerit mis
sum, et ita simz pecus debet tradi pro poena
et licite pot tradi ad satisfactionem ad illud de
dicium in quo inventa fuerat causa fuit
adoratorum ubi districtu

De dote Mulieri seu Virgini Juris Civilis Circa desponsationem assignanda:

Mulier seu virgo Juris Civilis superdotem
virum et contrahens in ipo matrimonio habens
pro illo ipo primos sex dos testes, seu Curiis ejus Juris
Civilis duos si dos per manus promittat apposita summa
Centum vel testes duos illa dos promissa corporali ju
ramento approbari, et si cum quatuor juraverit, ex
illis testibus datum sibi promissa fuisse, ex obtuno
lit, ne pot in magis extendi promissio dotis solis ad
mille flor mulieri ne concredit. Pr. Ingolstadien

De legatoe Alicuius rei testamentalr

Item: Si res legata in testamento extimil vel extra
straria, vel donata per legatore ad extra sit ista
q sit pars extraestria, pro illa re testamentata;
legata: alio spectat ad forū spūiale. Si vero res
legata de plano sit simularis reffertur ad forū secula
le de forma Juris

De facultate procuratoris ad trāspo:
sitionem termini

Item procuratores no possunt sibi res suas trans
ponere de una Convertura in alia propē distinc-
ta sine, sine presentia partiū, et prius cauerint
se. Quia nemo debet consulere ad transponendum ter
minū nisi illi quibus interest, vt patet

De Decreto Judiciario Cuius Valoris
sit sine propositione et responsione

Item: Decreta no possunt nisi subsequta preposi
one partis fieri, et responsione partis citate et
presertim vt scribit Judicialis responsio.

De paterna potestate, patris in filium
et Matris in filiam

Item pr no pot priuare Jonore filii sui, nec ei
Jonore sue filie sue, possunt tn bene mr q pr ex
gruidate filiū vel filiam certis causis substrahe

De Deposito alicuius custodie
credito

Item: Depositū vt pura argentū aut alterius
custodie commissū, si fuerit depositum per mercha
li latrum ablatū seu subtractū depositarius rei ipsius
per eum

per rn ad servan sibi concurdia tenet ad solucion
Jnramento posito per partem Actorea de valore
depositi. Quia res contradicta depositarij in curabili
tate predicta esse reddit: Si vero depositarius alle
gat rem depositam esse sibi ablatam per Confuta
gium vel per invasion domorum. per fures. in illa
domu in qua depositu erg[?]. sine aliq[?] fraudis
dolo in tali casu et Allegacon mediante depositi
debet per depositariu parti Actorea solvi; Et ab
illa medietate depositarior per literas, vel
ad terrat Secular in Cognition gnali Prothonotarij
rotul in Judicio Regali. ut dnam Lipszmiczka
ab una et Dnam Dmpstra Cittata pacte ab
altera

De vocatione alicuius ad purgan honorem

Vocatus aliquis ad purgan honorem
temp habet terminu peremptorium sine gravis
dilacion petenda?

Regula Juris

Cautio intervenient nulla Curit pscriptis

De Citatione pro Gramticis

Dum Citatur Gramticalis scribr ubi sunt plures
Scribe in una villa non debet scribr in suis
participibus sed qui libet debet nominari et nota
in Citacon et specialr dcr Citatus ad Judicium
coram te pro literatu sui quod sic sunt practi
catum in Cognicion gnali Prothonotarium.
Domini 1.5.43.

De probacon plurium per sibi similes

Item Cum reo. vulnera-sua ita pt fuerunt si
sibi similibus ministerialis sed non nobilibus sibi
similibus vel hybrias . De rerum

De reclamatione alias De positore Citta
rios

Item. reclamat de positor cittarios facta coram ar-
tubus valet in Judicio ac si solet alias personis
coram Judice staturis, vt est exemplaris probato
in una insula Gamrath et odnowski; per pul
latinum Craby dicum Thebinski stolam; et sor
intelligi debet, de una tua in alia. seu de diver
sis districtibus in alteram eam districtus

De dissectione violenta stoppilorum et
signorum Granitalium in alterius fun-
do per aliquem facta

Item pro dissection violenta Granitorum seu sig
nis Granitalium in alterius fundo spectat pena
Judicis terrestri, dest tres Marcas parti Actoris, et
tres Judici, similiter in dissection violenta scopulo
et signorum granitalium tres Marcas Superamerario
et alias tres Marcas parti congruenti declarari de
bent presertim in per Superamerium fuit Grani
cur et stippatis De eodem

Item: pro dissection violenta scopulorum Grani
talium poena spectat ad Superamerium Mu
cuius auctoritate Granities sont facte seu sup
positi De Affectatione iustitie per aliquem
ita intelligi debet

Affectatio pro administratione iustitie, per nobilem ac
Ministerialem circa prosecutionem alterius seu
factorem partis, cum rigoris et si nam affectet
tot circa dum eiusdem factoris, et sor intelligi
debet praestito factore circa affectationem Justitie
probatio Nobi.

Probacio Nobilium Cuius valoris sit

Item: probare per Nobilem factu super alegna re, ut valet sicut alius et magis

De exemptiõe bonorũ de obligatiõe

Item in exemptõe bonorũ de obligando semper ut minus peremptorius solũ dnã dotalitiũ land Primũ primũ condemnand in pena contumacie et ~~minus primũ condemnand~~ in dco termino tanq̃ peremptorio parti exemẽti de mihore intromissiõ in rebus non vero partis citate deberet pars dare petitionias parti. nec in Cancellaria reponere debet iuxta statutũ Comune

De Minorennibus litem contestare non valentibus

Item Minorennes litem contestare nõ valent in minorennitate constituti nec prodesse possunt, qz alter qui in alterius dampnum est nec prodesse potest qui sui iuris nõ est, et ubi Minorennibus anni computant, ad quindecim annos, ipso quod anni quindecim transacti adhuc nec prodesse possunt. Sed oportet vt vltra dictos quindecim annos tempus ad spreadas prescripcio nec libet anni et sex menses, vltra quod annos sex lapsis existentibus annis et tribus mensibus si fuerint reperte propinquitate seu vicinitate sufficiant omnia iura requirentia

De contractibus

Item Contractus personalis nocet semper suo persone contrahenti Similiter, preterea de alio priuilegio contractuate militibus in subditorum gradu ad consanguineos contrahentis Item contractus non ligatis vadijs pro volo parentis semper resilendi

reſcindi poſſunt, ſeu alijs pœnis preſtandis, et
aſi nulla tunc facta fuerit vadiorum emiſſio

De abuſu priuilegij

Item Jnre cōi abuſus priuilegij tollit ſeu priuilegiū
ubi priuilegio nō ꝓmiſſa ꝙ contrahentes et ubi in
illo priuilegio de nulla priuilegiorū mentio facta fuit

De vigore poſſeſſoris et inſcriptione

Item inſcriptorij poſſeſſorum ſeu poſſeſſionis intromiſſionis
nō actuale ſunt tollit quē lapſa preſcriptorij de
ſeruanda

De apelationibus

Jtem: in facienda appellatiōe a ſententia inīuſta iſta
ſunt obſeruanda; termino aſſignetur terminus
tū certa dies in certa loco oratu qua perſona, ad
inſtantia cuius, Cittato, cuius inſtitit Citatio
Judicialis ſic reſponſum, Data ponatur in Citta
cōi ita par appellans debuit. et Judex
ago ſentētiā tuam ne ſuſcipio quā mihi eſt onerosa
et ſtrudiuioſa Et ita appello ad Colloquiū gene-
rale, et mihi deferat colloquiū generat de Conue-
tum generale ubi in Regio ſit celebrata
de D. S. R. M. et petto me remitti ne lite arbi
controuerſia, in preſtitione termini, et petō mihi dari
intromiſſionē mutat, et lite arbi. Controuerſie ſub
ſigillis Judicialibus de forma Juris Jtem appe
lari obrogatū ſi, ſtatuto Regni et motio ni ſtatuto

Appellatio in exequtione rei Judicate

Item de exequtione rei Judicate nemo appellare
poteſt niſi intra caſus ſi exequitur ſententia
modo exequtionis exceſſerit

De eodem

Item A Judicibus quos cōmunis conſenſus
partium

elegerit nemini appelare removendi de Jure
legitur de impromissis De ferenda sententia
Item: sententia no feratur prius per Judicem
intellegatur: 1: lohis processus ratus

Appelatio in vim delationis facta per Judicem non admittat Jure media

Omissa no consideratis nisi causa, sed causa diffe
ratoria contra eñ sententia proferatur appella
verit, vel si defecto sui quis consensus ne alteri
bor appelare voluerit, Cui appellato ne suscipiat
et dat punitur, quotus minus applicato promu
riata semptus quos sprendit adversarius appe
lans Jtem solvere tenetur no simpliciter, sed qua
druplos, vl parte dissolucoñ pene Rocij Libertino
patrono d. Jur in Judicio tertii vel Regali, in
Jure vero Casarei pena quos de Rocij, continet
ni se tres personas De termino fatonato

Omis termines fatonatus, dis Rok predicto.
Ori. semp est preremptorius in quos aliquis no
potest condemnari in 2 vicis

De condemnator in lucro

Item: Cum alius condemnatus in lucro, et pe
illa condemnationem, primus processus Judicis Act
datur ad satisfaciendi, et veniendi illo termino a
choy ad satisfaciendi, Actor qui in condemnavit,
et Citatorie ex illa condemnatione ad satisfaciendi
comparebit, Reo citato qui condemnatus et ad
satisfaciendi citatus personi citatus comparebit
Rocij in illo termino satisfaciendi comparens, ubi sat
facere debet

Illud ni subsidium seu gravamen admirande accepit
terminū ad concordand gravamen modos vt possit
Actorem convenire fore pro rōdēnacion grā ni
iustā allegare ni tendit vt. dr sibi cittari pro nim
pa rōdēnacion: frustra grauam ni iustā allegare nitendit
Item illa Cittatio co respectu quod nō arrestauit
rondemnatum et sic est prius: Secundo quia hec
pars aduersa terminum illo sabbathorum adveniet nō citta
uit Actorem pro iniusta rondēnacion. est milliy
roboris certis quia vna in illo termino vbi fuit
Cittatus ad satisfaciēn vbi eam satisfacere debuit
recepit terminū ad concordand et vnusquisq; eam
agere potuit videre vultra iniusta condemnacionem
simpliciter eam debuit satisfacere Et ista ista
Cittatio pro iniusta condemnatio est nullius
rigoris Ergo ex his rationibus Talis Cittatio
pro iniusta rōdēnatio nō admittitur fore. Nec ob
quod rem potest sibi admitti reripere nisi
simpliciter satisfacere teneatur et sic fuit
dictum Judicij Lubomirskij

De execucione retentis Crimine vel de
invasione domus vel de disperusione
strate publice intra Annum &

Item: Cum alicui violencia fiat fuerit facta
invasio domus, vel disperusio strate publice
et ei alijs qui tangunt violencia, tunc ille
cui violencia est facta ad diversa Judicia
currere potest prout Castrens. debet intentare pars
Actionem in foro Castrens pro tali Injuria Alt
Lapso Anno sic est postquam Castrens ita nō erit

Artikulus

Casteri sed terrestris ro facto propt lapsu pssi:
priorit Casteri

De duplici suma m Cittarior no ponenda

Item: m gnalibet Cittarior no debet poni duplex
suma vlgt si dixero ita Quia in mu no solmisi
rigilat Marc roxta ma mistrorum, quid non
solutum Crucis Marc extimat sibi ad alias cruc
ystud no debet poni in Cittarior. Alt sentencie.
um: pena trium Marc: parti, et Indirio tohil
debetur levato, propt expressum duplicis summe
in Cittarior. Prestripcio. Remotis fugitivis

Item: prestripcio remotis fugitivis ab aligno dno
est annus Annus, qno decurso, dno nil faciens
inde amittit, Cruce, et pro Crucis fugitivo
est tenus prestriptorius, et sta debet Cittard. po:
ni pro ro si no restituta Cu pena ex illa Cittare
rondenata pars in luce, et simil constabit ad
satisfaciendu. De remote alitur faciend

Item dum Tirio alitur reservu sta debet ra
tiuri ab odo reprendibilis roxta Juris formula Ite
tenuo semp respectu ad Cittarios possitas a
quibus pars partem tueri debet, sed Tirio fir
mata vadio si pars partem tueri se restrepsit, pars
contravenions tunc pro huiusmodi vadiu, pro quo vadio
Cittari debet De prestriptione in quo gne.
Actionum valet, vel non

Item Regestra scriptorum, manus fidelis.
princeps, virgo, menstra, verbu mag presidu
en virgo Cittata pro dugna Hereditate vel pro
pinqua tasta

Vel propinquitate, vel etiam ella sola Cittas pare
re debet interimo et differre terminū sibi in tra tm du
mantabr: Quia qui in potestate alterius fuerit
vt in historia, nisi perdere pt, quia sui potis no est

De Coadiutoribus possessionatis

Item: Dnm sibi in Cittatior suis Coadiutorib,
ombus possessionatis, vel ecia si sibi in Cittatoř:
qui in sibi no vi fuerit in strictis Cn Nobili sto 48
terno hic, de talibus pars Cittata rndr no tenebr.
Quia ex gno fabri per in stra Cittatoř esse possi
onatos respondeant de stra possessior qui sibi

De Melioratione Cittatidis sedis: post

Con: Item: Contic

Item: Constitutio Juris est, quod melioratio Citta
rinis strender pot stim post. adi rond nis et pri
Cittatis et partim Arborum in Indiro per alig
partia, habet pars altera meliorat ita Cittagnis
stam Cittat te meliorand sibi Iterum stat
et simil petrina, quod sibi dessidet in essl addi
di et quod superest obmittendo

Filius nō pt criminaliter agere contra pa

Item: filius nō pt criminalr agere Item
ter pter vel mrem pōsta ton mrem, que sibi
pter interfecerit, sed consanguineus poterit agere
ton mrem exempli gra, Vbi filius et desiste
ret Romanus, de Consilio qui vidi fuit orde
nat, pro ortisso capite agebat pr nō suis germa
ni qui vivendo pr tacent successor pot suis mif
fectos, vel defunctos, prout de Jure habetur in
statuto Castinini: Magni folie xxij et hoc
de parricidio et fratricidio,

De eodem

De eodem

Item Idem filius vel filia agens con prem vel mr
tem criminalr, prodit bona et honorē vt statutū
disponit folio xxij Cap: Et licet lex &c

Item Idem filius vel filia nō pōt directe ad alleg
Valijna condicōr nisi ratiōe sue et archos con mrem
suam, vel prem suū proprijquos Condescendere, qz
ordo in Criminalibus tendunt ad perditionem honoris

De visione an responsioem fieri solitam

Item: Dom alegnis petit visionē sibi de Jure dari;
cam petat an responsum dicendo ista, Q. Judex:
antiq ad propositum respondeo vestro nō ord
mdrorum, qui continent in Cittatione, ad quas
per me dicam: sed antiq ad id accedā volo prius
videre vbi et in quo loco Jus minuria sit pte. fcta
et pōtq mihi id ostendat sit dicti mdri et ea omnia
post hoc rst ad dispectū Cittatoris, et tandē ad pro
positionē Quas meas allegationes pro mo arti:
cari ad acta mr pars Cittata protinde et postea
alegn ignorantiā in me nō allegationes habē

De Rehoratione Cittatois sit de qn litisa est vel non

Item. In mdri Cittatois nihil addi debet ultra
constituta Cittationis primitus, Nam si pars Citta
ta sibi sumi ex prima Cittatione et post stupri
dus animi pars Cittata nihil fecerit permittit
Cittatio Cittatoris fieri de Cittatione prima melio:
rari, nō pōt qui idem accepit restitutionem sue rei
et in scripturis animi, stare rst, sic permittit
consuluari

condri in poena contumacie tocr Actoni libet ois facere
suis alegna prnarde

De facultate Justicie sine pena vel cum poena

Item Com alegnis cittat pro facultate iustitie in alegno
subdito, Actum iustitia pcura facere tenet et citta
cio prima, et debet dicere, ni aspicio termini erga eu
quod nō fiat facta, et sic cum poena cuitan. sēgt pro:
tot Actor facere volui ita tenet facia, et si se pmitt
ēderi in poena Contumacie sic assido termino rod
cond et pma Cittacio, et postea cittata sua Citta
cio in omnib cond in poena contumacie et tenet huic
pena; xv; Ac tenet Mark Judicio et Scabin
parti et iustitiam alterius facere tenetur

De Cranssussione Juris Deq processu Judicio illius vigore

Item Dom alegnis condescendit actum de Jure suo
et de progressu Juris sui incepti in alegno Judicio
in alegna causa erroris sibi declarando ibq de suo
progressu ita incipiat. Cum te citat ad instrumen:
ond: et tussu sides Juris et actoris sup ipsu tras:
sust: in actis terrestribus Ujsitirid latius con:
tenta sup cond Jacobū Conarski per Nobilē
Nicolaū Conarski primū suū Procuratorē et ad
paratas Cittatoris pma et secunda tractus Castrens
Novi Civitatis Cordesi, in ipsius Nicolai Conarski
gnibus et predicty Nicolaus Conarski Cittatus
tat primo et secundo, Ac te etiam ludicitat ad
omnes Contumaciam Juris in actis Castren
Novi Civitatis Cordesi latius contentum, in quibus

causa nō prodit sicom nidrisa: Ita Cittandus pā
te obtinerat, sdo mi Gre verba vigt prout te tu dolio
Castrū. ulg De evasion, gñ pcenda

Item in Snabus Artibalis evasio pt effectuū vel assi-
chitor, pmo ñbermino Constato ad satisfaciēn obli-
si nom mobilior vel rondrio si mala, e ipsa deno
pont mala detrimenia Contrahentiū satisfactionis.
ñr evasio prtr Secundo: cum aligd assat sr pro-
bare aligd, et nō probat, ra nō probante prtr evasio.
per ptem Cittatum

De causa Criminali prtiam Arbok postea

Item. Virgo que nō prscribit vlo ypr, dr ab aliq
ctatur. debet differi ptinū ad annos legitimos
vel dum marito tradatur, Comparen interim
dto nil ptiny in termino prdi pspiendū ni
minorennitate existente.

De condemnatis in Lucro in causa Crami

nalium quid valeat

Item Dnus pars Arborea Condat ptem Citta-
tā in poena rotumani inpta pma Cittationē
et pt dtā condem ex pma Cittatione ptm pro
Cittata pmittit se rondrie ex pda Cittatione in
lucro tonr illud lucrū vocatū Arborado, cū qno
Arborata in pace remittit ad ptm Cittata de
Camipis ad Jros p: Surramendy et stando Ma
remissos in illo loco Comprestri pro Cittata nō
pt invenire aligna Contrictata, sed debet sr:
gni partem Arborum Jn dos terrestii ex
Ma rondimerior in lucro

Dr filijs

De filijs q̄ morte patre non habeant ætatem peremptorium

Item pot mam̄ mortua ptestatore nō pōt habere terminū peremptoriū nec, dum pūr ni sibi aliquid capere in suo peremptorio, stante ptestatore beat filij nō stet terminū peremptoribus sed procedit cōm̄ rōm actrix Cittatos pēna et cendy ter sind parent in poena cohercionis, in sdō Cittatos sō Cittatio Condemnet in lucro dū nō parent stante Iuris processum in hac observatiā pena in singulos trū Cond̄ sōt in poena Contumacie &c

De termino remissorio Gramiem

Item Termini remissorij Gramiem semp est terminus peremptorius, et in illo termino peremptorio. Si pars citata nō adest, tunc Iudex mandatum Contumacie procedit ad limitationem Gramiem et sor ibi est terminus pars, horus et remissior, quia mandatur ut termino peremptorio sōt Cittatos, qua sōa Cittatos dū pōt rea et actr Cittatos ptes permisit se rendere in lucro et sententia Cittatos tunc loco huius ad diem ter literatur, Cum qua literata pōt rea remittit ad Campū ad Iudicium pō; Sententia ij in quo tunc iam ibi pōt citata nullas rationes pōt dare, que debeant refringere, sippatum scopulum, sed simpliciter debet sequi partem in sippandis Gramiebz et circumscriptionem scopulum Gramiebz pars literas mittat ap mtt debeat probare intentum dicti parti rēq

De exceptionibus contra mandatum fidelem

Item. Cum pōt scripsit bona Ferdinandi ad manus

fidelis ni hæredi, et no ptẽ rone illi cuius hæredẽ
Gabriel moritz reliqt pot poss successores, nec fi-
lios illius filior profectos rone supta manũ fidelis
prẽ rone dicta hæreditis pot obtẽ prẽs sui ultimi tabu
et capitis pot dari

D. P. Eodem

Obligatio manus fidelis erat certe personæ facta
si q minora rẽt pt dissentiebat simplici tantũ ne-
gatio nil obligabat successores qtoris nec, et ergo dñs
dereliq obligator prius et obligatio cũ eo qui erat p.
sonæ, et quia successor omnis nil recipit ad mores
fidelis no astringit ergo dare manũ fidelis

De Eodem

Mares ergo pot dissentire prẽs ni filios simplex.
minoris succedit. qui dare no intendit
ni qui ad ẽt simplex minoris et no manus fidelis.

De Eodem

Heres aut Cessatus respondere pro minoris si
no extat prosperus. quia obligatio ei fuit
pro qua Cessabat et partem rei fuit et q successit
in bona rei, et ergo de bonis Creditor ni satisfa
ctus rẽdi hæredi.

De Eodem

Prosperus aut si cũ prẽ no extat dicendi alios, no
extat et cũ filio, qui pot mortẽ patris dicendi
quod bona possidet. quia prescriptio prius
interrupta est morte, et nouus successor pro
filio, quod restitutionem generabit nisi rationabil.
illa causa qua fuerit aliqs arreptus per eũ pos-
sessionis diuersum pot prodi: quia ergo ex quo no
nulli. filius non tenet omnes obligationis partis
no debet filius communiter restitutionis causa

Diuersi

106.

Vroresse pt̃ et proprior est Actrix probare post
mam̃ mortem d̃ dotalicia nomine, quod Cattha
hos vsque solvere fore nõ debere ordinem

De Podem

Jtem si patrona mortua postquã mortuus
filius ea post mortem patris adhuc Actrice
postquã ipsemet nõ habebat Actrix evadere eã
tenos Jordanicto sup postquã

De Bastitis Bannitone

Jtem Rattus grempia ottare vendat ad Ban
nom gnia ipsius est officium M. R presentiq̃ quod
nisi gaudet officij Rogat Jor faciat vel ponat
offm̃ ottat partem ad Dominum

De Arrestatoe Mercatorum prosugi

Jtem Mercator profugus. si debet arrestari tene
Arrestetur ni detur dñs vel Burgenses, vel ni
habeat est pot Arrestatorem prestetur vt restituatur

De Domina Dotalitiali

Jtem. Debitum, etiã modatũ seu gnale nisi
prius fuit postpositum quã armorũ vt statutum
disponit Regni Castitiuis de frumento autem modo
vel seu nisi prius obligatũ vero debitum et nisi plus
fuerit postpositum tres annos et tres menses

De Vadijs

Jtem. vadia que sint ex contractibus, dñs vadij
nemo pt̃ sibi appropriare nisi Curialitatis gnia ni
voluntate est cuiuslibet quod pt̃ quisq; suum
vadium ex pro arbitrio, de voluntate, vt optimus

Liber

vbere Herreditatem suam presertim non in illo
contractu nō scribō, tenens quocirca ffratrem vadium
inierit contractum tenēbr tenere, sed vendia q̄ median
decreto et sententia finit et scribr per clausula, tenens
quocirca ipm nō capturerit, tenēs vadiū suum cū vad
vadia lugant ans Herreditarid. quia nō scribō in quibg.
bonis vadium luerari debet

De reemptionis alr na viderkon:

Item: nōtandū q̄ reemptiones alterius facte alr na.
viderkotu, nō ffirmāb. sed obligatio facta sen nōtando
a festo Nātis Xpi, ad alia festa pr segnantia rōhmiq̄
tenens aliquis ea bona nō obligarer pariffiū p triēn:
ta. Anno. et similiter inscripto frā ro nō in qua
stat ita, Joannes inscribit Michaeli bona sua, in
Cantid flor: vel Marck: usq̄ ad reemptionē nō exp:
mendo a festo Nātis Xpi usq̄ ad alia festa nō
obligatorio tenenē Jubenē: ꝛc: talis enā inscripto:
tacitē reemptionalis ni prescripto nō pt ascribi:

Soror non exdotata a fratribus

Item: Soror nō habet diuisionē in bonis paternis
cum fribus tantū dotem: quia exclusa fribus:
nō dotabitat, et ita soror q̄ nō ꝛt exdotata de
bonis patris per fratres pt remuniri debet: ꝛc:
suis sōr pro dote eam contenta, ut pro exclusione
sortis paternalis ipam in rem sortis contentam. vt pot
sibi Jndicium decernat, aut dotem solvere. Aut ni
dotatam perveniat, ex dimissione sortis paternalis, ipam
in eadem dote contentam. Et pro sibi Jndicium decer:
ne decernat, Aut dotem solvere: Aut ni dotatam

prouinciarū et diuisionē sortis patrualis ni dolr eam co
ram̄n; Ex tone pt dr̄ntis Jodiciand Cittare debet
ad Jodicium Castrū pro rata diuisionis sortis correspondē
dole ijsdē seruiendo:

De falcione Justicie post ỹ am̄ citōm

Item: Com alegnis Cittatus pro parchis Justicie et pre
missis se remlre et Cittatione pmissa in poena Contū
et postea Cittatus Cittationē sctā Ex tone luendo poena
tur; nanc, parti et Jodicio tenet ad sequm Cittationem
rndrat eo q se permisit remlre et Cittationē pmissā in
poena Contumacie, et ibi et a pte termiō et sctā Citta
cionē Jodicium de cetero sibi facere Justicia ni dua
bus septimanis proxia debito formā:

De scripto et teri in rbotario de dēstricto:

Item: Com alegnis scribt. tenuit de alegno et Cittatum
in gra notat rbotario drastricta tone in tali scripto
termi: ista clausula est seruanda et addenda ad cōta
riendum Jote pro rbotario de destricto:

Item dum in cittatione pmissa vel pront Jus:

Item: Com in Cittatione alegna scribt decret:
vel pront Jus decret ubi tunc dnus pars actorea
no pt sibi Jorameto taxare damnū sed debet
taxatio fieri stare in dicto Jodiciario parti dicto
et ipsum rēsiganti:

De fideiussoria:

Item: Dum alegnis Cittatus pro fideiussoria et
petit dilationē ad premissa ad statum rbotario
et remenbros illis tenis ni gribus illis aduersis
debet fieri.

fis remissoren a fidemissoria liberare, si bene ita parat
adversario, pars actorea instat velle partem citatam cons[tare]
in Iuvo, Ita dicit D. Judex ego me non admitto cons[tare]
in Iuvo. Cui citatum adversorem ad convincend, et in
me non admisit, ego vexta mea citationem peto mihi dari
mi ipsum constari in poena contumacie. et ibi Fabricat para-
tam Citationem in manibus rei adversus Judicium
sibi constitutum admitti debet a qua constitutus ponat duos
gros: probandos. et cum reclusi agit Judicium pos
medianto debet subtrahendum de vera parti actoree, donec
prius pars citata mea comparuit Judicio, et si ei in
quid Judex incontrarium quid fecerit, sententia debita
no suscipiatur, sed adicto appellatur, in[stan]ti dicis for-
mam. Et ibi tunc pars citata an dicti debet
peteri declarari ad Emios per Emios quod non ibi
ebi de rebus exprimatur, quo declarato debet pro-
cedi debite.

De mordinatis Citationibus quo intelligatur

Item: mordinata Citatione dicitur quando pars dividit
Citationis pro una re radere sonan et sic Judicium
debuerit debet, in poena omia narrata in dicta. Citando:
ero: una intelligendum et specificationi in se continen
ni una Cita non concludere de ad. da vide Jacobi de
Belvi Cazimiri terci folio LXXXVIII. In Nona
Citationis Corbini editam

De intromissione

Item: Cum aliquis conscripsit Emium non aliqui
et asset timor esse ad intromissionem procedendum,
Emio pe Judicia mihorum quo Venit et rendit. Citato

Attorn̄ ad satisfaciend̄ pret. Mitt in ad intromi:
tend̄ in bona illius rem̄ci. Pro quibus omnibus pro
gressus & exitus rem̄ci ad satisfaciend̄ cred̄ri
bono, et pars ista denegat intromissionem petit
terre date, cum illis dat Dñs verbaliter petit de
negatis intrari, Vt patet coram Judice. Del Judex
re, Et allegat causam ad intrand̄ denegavit. Vene.
te cui pars predict. Judicialit et similit fit
processus Juris citatis pignorationis esse ad
remissos ad Brachium Regale.

Interra Sandomirien Alia consuetu
do seruatur

In terra Sandomirien:
Alia consuetudo servatur Quia dum Mitt datur ad
intromittend̄, et pars Actrix denegat introm. Mitt
iuxta consuetudinem terre Sandomirien no dat termi
num verbalem Actorem parti remittit intrare, sed termi
nus datur per Actorem petit: Actum, et dicit ter
mi. Judex pronūt ordi. dicit mi Actum ad intro
mittend̄ per unum in loco, iuxta Constitutionem ad
satisfaciend̄ introgat. v.d: Actum quid ille pertem
pest, cui Judex introgat, et Actus respondit, q
nō data intromissio pti. Actum pars Actoris procedēs
petit pti. dictum Actum fore ad pignorand̄, et pti pro
dict. cui ea petente ad ordinem denegatum intromissi
onis esse ad remissionem ad Brachium Regale et
Capiendum. De dilatione termini vera infirmitate

Item Cum aliquis alicui velit differre terminū vera infir
mitate, nō faciat nō publicum seu prorogatorie et
nō virtud

non intran in Contron sia, nec mdrd propositiones
si se publicaret cum prorogatione et pt publicationi:
audita proposita Jor dispare voluerit, id et dr Jor
no Vonret, sed respondeat ad propositiones. Alo in
dispecto insimis pt rondri in loco

De dilatione ob Carentia litterarn afferanda.

Item Quidq; aligns Citatr pro redimendis bonis
et paro Citata possit sibi dari dilatio pro rpositor
literarn. Sin minimentor dicens D Judex ego
ca bona no bnos Jor obligatorios sed Jor Jrnd dnio.
quod probare vole bns, ad quas reponen pdo nr dnm
dilatiorn dr Jor ad Tminos, pt Tmino Judicii ni
tali casu dr Jor dilatiorn dnarn debt, et si non
probaverit cadat in causa

De statutione rvictoris

Item: Cum aligns statuit rvictorem, cumpris
se ad statutiorn emo. et rpn rnitorem statuit
Coram Judicis pars actorra presente rvictore
ita dicere debet, D Judex principalem. no obstante
et signo nr dispositi interdictorio reservo nr omn salvn
ri principali Et sic propono cum rvictorem prin-
palr non obmittn et progressu tali nr actori
pdo vidrndum in ist in quo rvictor et spi
ficiet co actu Judicis et id pars actrix actor
sib. ad acta proberet

De Cautione fugitivo

Item: Dom potitor in Citra pro Cautione
fugitivo cum restituo actoribus subrogatis
nil aliud.

nisi alius pō Archerea luerare potuit preterq; Cmethonem, vel pro xpō: q: Mare: Nam si Cmetho restituat quos Cmethonis furiat sibi aut xpō restituam pro consilio, dubiis labentes et quibusvis obnoxiis. Et si Archer luerare x Mare. pro Cmethone et Cmetho prius pro villata ramassent ad quā profugit, quo Archer debet sibi asserere Justicia mixti: stari cum illo Cmethone cui de recto est adiudicata pro restibus, debitoribus, publicanis minibus: Cmā Justicia quo villata obtinere Cmethonē ministros suos: Et Archer sibi de jure debent: quam si fecerit volumus Jure recuperabit.

De obdesanatione pro Cmethone fugitivo

Item: Circa obdesanationem Cmethonis vicini debent fieri duo Nobiles xpoti testimonio qui in vno testi nō sufficit. Cum in ore duorū vel trium stat omne testimonium Circa aut positionē villate: non sufficit vnus Nobilis et Jur propt morē Nūc et statutum disponit:

De Cirographo.

Item: simplici Cirographo nullus pt quicq luerare in Jure terrestri, qui talis Cirographi carta nō fuit terrestre federum nō fuit

De summa excedente decem Mare

Item: Quod est vltra decem Mare, debet regnicolis iuxta vsq ad centū, sic constū Dnicū, Cruciferorum prasentium cum nulla misericordia sit sed Jur Nullus potest ad misericordia pro summa quadraginta

x Mare

x: Mart: remplí Grana vt fuerat dictum in contr.
Hon Crac: Anno dñi 1516. inter Palatinum
et Cracouienses: Sedis hñ iste articuli sunt notandi.
Quod Iudices assessores in Concentibus Crac:
Anno dñi 1531 ad hoc notati est de dicto Mart:
quod no Cyrographis suis ñsp̃hentibus debitor ẽditori.
credere debet: Alio mõ de certa scia p: R: M: et Cor
regere statuti in Constitucionibus Crac notati de debi:
to no respto: Quod pars rea propiõr est credere
Querulento parti in debitum, q̃ sibi stare pro sona
fidedigna dicit stille flore dicit vltra: Cum dñs Alex
Albert pro mille flo: et pars allegaret cõtra stille flor:
sibi teneri: et illi mille flor: no fuissent misse prior
est pars rea credere Querulento quod contra
pars Actrix debeat Mãdatum.

De Citationibus mandat fatis

Item: Dum aliquis pars Actor mandat et pro
Arbitra extimat processum donec usq ad mutuum
et perdendo dare pars Arbitra postea obtento dicto:
to remissionis ille pro cuius cautam quelam pro suo interesse
mi Iudicis dare mutuum pro Arbitra Iuramẽto tactis
vel dato omisso, sed mandatis, et est Dictus in Tribu
terrestribus Sandomiriens mat Pilecki, et soror eius
consortis Simonis parmasoris de Cracouia

Dum aliquis importat Actor in Alienis bona.

Item Dum aliquis importat Actor sup alienis
bona, et Cui mandata Illa pro Arbitra debatur pro
impetrando, Actor sup alia psona, tam pro Arbitra

Statu pro importando scarū Statuendi, dare possit
dicere, et dabit pœnā ratos sū facere in scripturis
observantiis Statutorū mearū, tale nō eo pacto, quo
ne nō debet dicūi sed ut possit arbitrio viderunt
parte Statuam augere scarū Statutorū in pœna
contumacie, et priori postea Statuta pro importuno
Statutorum tunc tuba pœnā trium Marc. Judicis
et totidē quarti tenetur deportare Statutorū suas

De infamatione seu vituperio

Item Cum aliquis infamaverit aliquē, volens
eū denigrare in honore suo, et pro illa infa-
matione Statutus fuerit, tunc in illo casu pœ-
na debeat pœnā trium Marc., dicit, ergo dato ipsum
pro bono Judice, et sūt mali sui de quo Statuta alle
gare quo cautius in statutis de turpiloquijs ubi
dicit quo cautius nō teneat habere pro ignorante
in illo casu, sed si punitus fuerit in pœna
columnarie, et prima Statuta et pœna arbitra
ria tunc pœnā trium Marc. in illo casu nō
et alter ignorare, preterq; mirare ignorare nec
teneris quod illa nō sunt bona, et si nō de
ceteris in hac pœnā in statuto contenta.
Item de quod dicit, notetur sum et Statuta
Item de quod dicit, notetur sum et Statuta

Dnm aliquis Statuit pro explicatione roboris

Item: Dnm aliquis Statuit pro explicatione roboris
vel aliquorū ignoris diversi quid et quia cautius
permittit pœnā columnarie, et pot

Arbitrium

cordr̃ vernicle termino; sb pelitor allabone sibi
dari pro fructib̃ Gramin̄ . alle dilatis de jure sibi
concedi nō debet, qui permissit se rond̃ in ter-
mino in poena Contumacie. Ideo quo vltio termino
debuit petere subtus allabone sed in se rond̃ per-
missit in tertio plito, in cui nō concedit sibi dilatio
nec concedi debet de jure, solū ipsius tanq̃ in termino
peremptorio

De prestriptiõe dominꝰ dotalitij

Item dñs dotalitij nō pscribit interuallo de-
cem annorū de rafformacõe, seu in dote dotali-
tij, et si illam dotem donauerit recipserit vel in
rem transtulerit in aliqua alia subtus jus tuū;
formatiue vel donatiue alicui dotis alterius mulie-
ris possessione sua illa bona teneat, vel subtus suū
prescribere nō pt vbi gra vt supra. probatū in dnor
Cestrie Gyrlstair. Shipstie. Pawlonstue Cressoriestra in
Cansa pro bonis Shidlesfeldie per eor in timdata

De probacione vulnerum

Item dum aliquis fuit feramētus, et dum sup
illatis vulnerib̃ tunc recognitiones scripti, qui fuit ill
ipsis q̃ pr scripsit dicto Jodiciario, vidt, q̃ cum
juravit illa pr que juravit stetit pr scripto, iura-
menti debet petere Jodiciū vt taxare vulnera et pt
taxacionē vulnerū pr arbitria debet petere Jodicium
vt decernat satisfactionē pro vulneribus in ta-
taxacione, ibi pr cittata pt illi tangi vt nō rec-
derat a Jodicio quousq̃ satisfactum erat, pro vulneribus
in ta taxacione et pt Juramentū factum, nō
pacit Jodex

iiii.

potis Judicem, vt taxaret dilucra et damna
scilicet pretij Amittit plurium valorem
in illi casu De eodem

Item dom Alegris proponit pro debitore ut
ponit in Cedula qui debuit Alio dicit in hpe
et hora, et pro hoc no stabunt Nobis vria propositu
sufficit pro hoc stando Alio qui dicit debere
sno dom Actor probare debet Mariona debere et
oportet vt stabunt sibi de Nobilibus, et dor ita
dicit fuit in Actor Salomensa et Bolonensa
et Rotzkonuski:

De Visione et dr. dessectibus Cistarorum

Item: Dom Alegris Cistarus fuerit pro vinuria
Mala agrus sibi illata vinuria, et Gravamen
per Cistam, si ingrossit dignor dessectus esse vi
Cistarior, sta in primis debet dicere D: Judices:
servandi legi cum dessectus Cistarorum et ambi
ad id petorum, nolo videre in quo loco allegat
sibi esse statum vinuriam a me, et potis Alio
terrestri cord: vid visione expedit: et hinc
ego primis dignor contra dessectus Cistarorum
et pro vinuria rndeo ad contenta Cistarior
et pro vt dor quod nio ora nio ad acta inse
et pro vt dor quod nio ora nio ad acta inse
rationem Dns si no reservaverit sibi legi cum
dessectus Cistarorum, et Alio expedivrit cora
Judice vestro Justicias alij per Judice, quod
in Isti dessectus stetur est Jam no pt postea dice
re contra dessectus Cistarorum, sed simpliciter

Judicis

Andria Sapredsor vsionis per sitem ad proposituꝫ
rndere tenebr in forma Juris solita

De fructibus et vsurpatiõe Laborum

Item: Dom aliqñ citatur pro receptor structuꝝ alie-
norum de bonis Hereditatis pronerit aut pro vsur-
pation cornuel structuꝝ, tunc in tali casu Actor semp
Incumbit probatio parte citata a probation repulsat

De defectuosa Citatione

Item quam in Citation no est scriptum, Judicialr:
sic mandamus no est Citatio, sed est lra et querella
et si ponat in Citatione Jor verbum citat, et no pone
rit Judicialr sic mandamus quam Citatio non est
Regis Junio est mandatu et litera ad querelas:
cui vigore Cognitor simul Citationis vbi scribit
ex isto mandamus; Jor quam licet in Citatione,
Citatio a mandato et querella in Jor differunt: quia
in Citatione debet scribi Jor verbum citat, et Jor reba,
Judicialr sic mandamus Jor rem plenius Citationem
faciunt, si rem Actor Citationis Clandestinus
absq citat, et Judicialr mandamus, intelligerent esse
mandata, vel lra ad querela, et si citatus fue
procurator eius pt propositorum no dicet D. Judex
aug ad propositum no debet ei differre Citationis
prius cognare de Jor sibi no reformari Jã ad alia
quo rndere videt cognia ad tam in Controversiam
obmittn differtis Citationis

De ordinatoriis.

De declinatione Jurisdictionis Capitanealis

Statutū de declinatōe Jurisdictionis capitanealis p̄ ignorantiā in Comunitōn grādi de Sanctoꝭ Sebastiani et Fabiani Martiū Anno dñi 1582 Statutū, vtrū in relegen, si grīs ex ignorantia Jurisdictionē capitanealis declinauerit: dicit. q̄ sr permissū in p̄mo tūo in poena Contumacie Condemnet, et postea dā Cit latione. Citatus vndecī, vt gna responsoꝝ litem contestatā tollit contestatō litis, ante decīm principale ex rōne possessōis, probauerunt, seu an coram in huiꝰ parte citato mō nouerit debit, Cl si gnd pdictum vel ossm Capitaneatꝰ in Contrariū fecerit. Vtilitatis vtile assūmit, vt statutū disponit, Et ita dū pr citata, vel ex decreto, ex rōne possessōis facta, vel ex coram in luco fuit adsatisfactū coram pro dī omnibꝰ pro grīb⁹ ē condta et postea vellet se absentare Citatus p̄tm debitum pro importatiōn Cittanoꝝ in Mo tūo satisfactiū volens pr dcs Comitatoꝝ satisfactiū impugnare, Jo ia pore fuerit nō pt Cmia rōnis Cata ꝛt sententia pro ex pte pre fertur Citata Vel qm ꝛt Condta in luco: sed simpliciter pro Cōdtis dēt facere fidē rōnis sue Comitatus, Et pr debita dēt absolui: & Comitatoꝝ qna sit Citata pro importatiōn

Cittanoꝝ nō Cmia

Cmõ nõ dr lpr, et drbi parti drbere de dñi. Mlr nõ
nitromitrũ in plmis et dammis, ex principalibus
srgnibs

De prescriptionibus decimis prescriptis

Decimis prescriptis sibi restitui Codric de pre-
scriptionibus et quoddam dos ex tempore cuperus fri
mitatem et habit locũ in rebus Immobilibus Inde-
it Nouis prescriptis, bona pedis, Dostis Tabulis
Confirma possessiõ, et sms rõi mis sibi, pr res sit
prescriptibilis

prescriptões Ecclesiastica

Ecclesia nõ ecclesia gaudet prescriptõe triginta
Annorũ si sine interruptõe possederit Monasteriũ
gaudet prescriptõe quadraginta Annorũ nec
minor ecclesia. Religiosis diuinis poni pt non
effecta
Romana ecclesia Cristi annorũ gaudet prescriptõe
Decem pscriptõ triginta Annorũ sibi ambigua Bona
Sed nõ quadraginta Annorũ tollit ordo actionis et
omnes Jura et Dr, ex decimis. que dr quod dno
sedi Dst bona pdem, in pson ecclesiarum

De abusu privilegij

Privilegium datum ad aliquid faciendũ perdit ope
Damnõ, si privilegiatus nõ vtitur eo, vt Dabetur
in lege finita de regula de Nondum, vbi dr. q si
princeps, concedit Cuidã privilegiũ, et Cuidã
nõ vtitur eo perdendum, illud perdit Jam regula
limitata. Quia nõ privilegiatus vsus, nõ fuerit
privilegio in posterũ suum si per vsum nõ stetit promissum
Vtenti privilegio

priuilegio, sed nō potuit, quia cessio fuit obscu-
ra. Quia priuilegium pro se non perdit, et ad se
in dubio pertinet lex, vbi stat in Dominos dignitas
et seruitutis rusticorum. Item dicitur, vbi non potuit
seruitus vbi habetur in dubio ager debuerit
agnam in fundo meo, si eo nō vtor qui fundum ha-
buit. principium non habuit:

De Cirographo:

Item Dum aliquis citatur pro debito
et Actor debitum Cirographo, asserens sibi par-
citatum illud debitum teneri Ex adhuc pro Cita-
to dicit et allegat Quod ipse debitum soluisse
dicens qd ille credidit se soluisse quia ostendit
quia se Cirographum nolens partem citatam
damnificare in tali casu: propter qd pars citata
partem Actoream credens Juramento corporali
prefatum debitum soluisse et posito Juramento, ipsa pars
citata absoluetur, ab impetitione partis Actoree.
Sed si quis aliquis citatur pro debito probans sibi
teneri debitum vel forma pretermissa Cirographi
in tali casu Actorea, propter est admittenda probatio
corporali Juramento debitum sibi teneri per par-
tem negantis vt id obseruetur secundum regu-
lam Canonicam.

De exemptione bonorum & Commissorum:

Item Dum aliquis citatur: Regulam
pro exemptione bonorum & citationis Commissariali
et pars

Et pro cittata dari sibi petit dilationem ad trat sen
tentie nostre; Et sibi dari dilacionem ad ruptionem libertat
gnalis allegat sibi fore necessarium Et pro diem Comissa.
nale reposicionis premissis et adhesionem pars, pti cittate
Et de certiore pti adhesionis interim in bona et sipro:
Alio hpr pro no reposicionis succumbat ni causa in toto:
Et si appellaverit ad R. M. appellacionem no Et de negla.
ri. Commissarij Et dissare Mahomi suis Appellacionis
et parti appellanti debitus finis prefigere Coram M.R:
Decreta Mahometanorum intromissionis in bona parti
adhesionis ni quo finis appellationis; istud erit novo:
Instituto Regio si Mahometana debitus de decreto re:
mittere parti appellanti, ad Comissarios, vel
ipsi parti appellanti. de cetero perpetua silencio

De Emio fatronato qui est semy peremptorio

Item. Dum alicuius Christo pro aliqua debenda nega.
tur, et vinula condicionis statuit, Et ibi illius
Christiani, Cum Nobilibus et sibi adversi Nobilis.
qui Christiano in incarcerauit Veniens petit
et Christo debitum ad fidemissoriam. Et si dilla
regnisibus. ad fidemissoriam dare sua tradere de.
Nobilis in voluerit, Et tunc Et fatronari in vinculis
Et ma bis ludeorum. Et Et si et requisitus de
mittere fatronus et pariri pro no admissum
fatronacionis, prius in ea forma Juris Et:
Si in fatronatus fuerit Nobilis in prima Nobilem,
tunc Et Nobilis illius Nobilis Altera marbatur

Et ad

Vr ad dies sessionatorum infra unam septimanam
unam Capitaneus comparat Illustris Cancellarius
sessionatum statuat, et dum steterit statutus in illo Cancellar
vel peremptorie Ex hinc Judicium Castrum Dñi
Alcaraz, pecunia trium Marcarum in illo nobili qui
Cancellarius interrexerunt si vult Judex fidem ipsorum
dare nolunt, Et Illustris Cancellarius remittere
ad suos compatres. Scr. et Judicium terre ipse, quo
pene expirante Illustris Cancellarius ad vel Nobili pro Capi
tulis Juxta Juris formam, et sum dicti Cancellarius
Capitanei, qui Illustris qui ad interrexerunt expectat ipsis
pene pro interregis, si quas nisi se plurimum Subs
ri. Quod unam pars Citata, dicit Illustris Nobilis
qui Cancellarius interrexerunt allegare audiat q Can:
llus, per vel interregatus, vno sit Jurisdictionis Illius
partis Adversis sed suus, Ex hinc pti Actoris
nisi Illustris qui Cancellarius recepit debet Decerni pro:
batio corporalis Juramento, q Cancellarius sit suus
Nam Actor q asserit probet: postq probatione
pti Actoris, sic ut premissum est Decerni debet
pena sindicatus sup pte Citata q vel ad
fidem ipsorum dare nolunt Nichilominus Alii di
cunt quod Cancellarius restimatur Illustris qui pro ea
Judicis agit, remissis sic ut premissum est ptibus ad
forum Competens pro Juriis, si quas pte
rissim prehendunt se Debere et Dec mota
stetur in Conservatoribus et tunc sessionatis

Edmundus de Cunis

De termino Curiali

Item: Curialis attatus in suo differt a regali attatu: quod literali sigillata iuxta Jordanum observationem Jordrianam Nam de aliquo attatur attatus Curiali, Curiali, et primitus si carcal attatus coram ipso in porta Conturmarie, Ex hoc in duobus septimanis si partis illate primam habere poterit: Et partem citatam de citato attatus Curiali ipsa in suo verba, Citatus si secundo citatus secunda Curiali; prout si in actis et primis Regalibus proxime ad predictis in porta conturmarie, iuxta sua attatus Curiale primam, et secundo regalia Curia Curiensis Jordanis contrarit; Cum vero attatus Curiali primo citaverat in suo verba, et ego primo, et sine postea debet deprehendi hoc attatus literali sigillata cui supra

De Cancellatione Citationis Regalis

Item: in attatus Regali literali nulla sit Cancellatio dicti citatis cancellatio in attatus in porta debet premitur propter reverentia sigilli Regalis

De attatione Regali

Citatus in Curiali vel die faciat ministerialis protestatorum vivis ante et Rerogrinorum quod possint attatus [illegible] literali sigillata introducatur: Rerogrinus in vestes citatus debet premitur cum porta sex solidos Jor est viginti quinque grossos.

De Contractibus

Contractus personalis vel privilegii personale in

Non refert si in suis pactis et clausulis ad successo
res extingatur semper rem persona

Item grauabit in scripto vel constabit no rompredendo
in se sinistra vel aliam prescriptam illa est multa, et tanto
valebit sic illa citatus, in qua no est descripta expa mina
ris non videtur de qua pt autorra debeat condi
partem citatam

De Ordem

Quilibet inscripto inscripto vel groddzo primogenium
possessionis non luctuatum prescriptor sind amoris
et sui menoris descendentis

De poena kor in Judicio Commissariis

Item Appellatorum Commissariatum no debet reponi kor
dato tot marc grauati non mo. solui kor dat circa
appellatorr a fore Castrum ad Conventum fratrum
ut est sententiatum in Conventu grnali Cracouie pro
Anno dom: festo cum sanctorum per dom Castellanum Varsouien
:1:5:3:1: Castellanum Cracouien. Castellanum Syradien et alios assi
sores forrat dictum

De exemptione Domini Cotaliciatis

Item: Dum aliquis citatus pro receptor premiarum
dotis et condescensionis de bonis, in quibus bonis dos
inscripta et talis per citatum voluns dissingi labo rare
tenet Judicium, vel sibi concederet dilationem, super
tenet Judicium, vel sibi concederet dilationem, super
tali exemptor dotis, nulla dilatio partis citatis conce
di debet: Quia dilatio partis indissingui sed debet
Judicium decernere ei parti citatis recipere premia
et condescendere de bonis: Alter si pars citata

viam decreto

appellauerit, ipso no obstañ dñus permis accipi in cam̃;
Ratiã. testatrix et parti debet deserui intromissis
et ddi testis ad intromittend, et sor ea ra rñd: Quia
illa dos est importata in bona mariti et non censetur ess
referenda, ad obligationẽ vel aliqñd dos precedentis
in qua obligationẽ vel sors succedit, talis dilationis,
vt e in Comunia Crãtonien decretum anno dñi 1537.

Inter Stoykowsky Zegotham ab una et Stoiç rmos, quos
ipe carnebat, de dote mrie ipoñ pmã vero restante
rmis restipla

De fundo hereditatis cuiuslz interpretãdo

In omni fundo seu hereditate quo est vsuros fructus
Est duplex dominium vsus dominij fundi et dominij
ipsos fructus fundi, et ista duo dominia simul separata alte
ri vsus, q una ps est habere et alia possidere, do
minũ fundi. Altera ps possidere. et alia habere
dominium et ipsos fructus fundi

De dominio et vsu fructu fundi

Post. etiam una et ralis hre ps, et alia possidere:
ista duo dominia dominij vsus fundi, et dominium
ipsos fructus fundi in una et ralis hre seu fundo
Habet ergo una ps in fundo. seu hereditate
annos sgs fructus ipsius duplicis separabilis predicti
dominij post vsus pro premia certe summe dom
nij, vsus fructus fundi, pro se certato et sernato. q
qm fundus est perpetuus, ergo nisi dominij fundi
vsufructu et concedi esse ppetuos. Amini vero seu.
rhy, quos sert

gnus fert Annabin fundus, sit, et concedit os tem-
porarii imo notabiles et no omnes importunas An-
nio singulis, Ego. Dns dominij, vpro suo fundi e
vt videtz imo verius concedi esse temporaneu.
Habent ergo Jus dominij fundi per multi reznes.
cessio dns dominij vsus sui fundi. Cum duo vsus
fructus fundi vnius sui principalis, et alia seqnt
ex principali sui consequi. Credunt ergo Ego fructus
fundo seu ager, et hr Annee pergamero et
nies ergo dominium vsus sui fundi, grauez pen-
nia nominata vsurarius diri no pt vsu. Est, quia
possessor insti dominij, et Justi titulu. Alius ex empc.
onis et et vendencis dn no Jusse et bona fide
acquisitus, legittimu fuit possessorem dominij empti
et quia emens dominium vsus sui fundi no
recipit hoc, seu emolimetu aut vsum fructu, nisi
de re fructifera, qua Annuali sunt fundus, ergo
no pot dici. Habens vsum aut, sed vsum rei fru-
ctifere. Jmo vnus vsus fructus et Anni grez fer
fundus ergo ou de vsurarius. sed usufructuarius
insti dominij et titulu possessor

Diffinitio vsure:

Vsura no pt pprie diffiniri nisi usus aris
ubi vsus nudus usus pmissi a pmissa vsupatur
ibi de vsus aris id est pmissi. Quia vsus
fructus qui ex pro ni mutuu dat pmissaz vsupan
abro nihil nuda pmissa vsus fructi

Aaaiij

Aerio et rst Vsurarius qñ hꝑ adversitꝫ. ẽ no minꝰ
restituꝫ e, vult rehabere ꝑmiũ sñ compl̃ d̃
Dato q̃ accomodatus paciat dãnũ alterius rosp
infortunio in illa pecunia accomodata, accomo:
datus cũ premia nõ vult damno ferre vel sciꝫ:
si minꝰ integrũ recipit, et talis meretur vsurarius:
Si minꝰ aũt premia quã debt alteri spectãt q̃ est
ꝑmet sola premia vel in aliqñ aliũ pertin
premia cambiata tñt p cambiũ inuẽ ꝑtẽ vsurã
no fuit si Mercator Commutans seu Cambians premia
in Vinũ vel panno, vt dto mercatꝫ et Am Commutat
vel Cambiens panno seu Vino in pecuniã cũ lucro
et Augmẽto pcij vsurarius no dr. Ema adquod pecu:
nia non cepit vsum sed titulo emptionis et venditionis
vel mobilis mercaturã rẽ empte transferunt dominiũ
in emẽtẽ et emẽs mercatores seu mercatores stat suo
damno seq̃ multũ aliquod dominiũ aut destructio:
mercantiuã intercesit, nec Venditor in ꝓpo patit
Dominũ et nm Labore dunt de loco in locũ mercatoꝝ
suas

Continuatio Vltior

Premia rege addita alteri ꝑtineri alterius mutuũq̃
rei seu mobilis seu aliquatim seruabiliter in
quibus rebus post aduenire damnũ casu fortuito
vel locũ, locandi nõ obstat requiritur cũ labore
quotidiana vsura non patit.

Continuatio vltior

Continuatio vlterior

Cmero ergo dñi ñri vsus fructus fundi et exus
insi fitulj; insi em dominj possessor ñr vsu fructu
fundi sint sperat lucrū et exprehat. Amnd lucri
sit timet Amnis singulis prestitis et damnis, et
singulis Amnis in dominio vsus fructus fundi
fert aurra et laborss qs probat arrs, e possessor
dominj fundi, et dominj vsus fructus fundi,
ergo nullus fructuarius vsus, usuarius est.

Questio

Querit vtrū verba ñ̄ privilegij fris Ivñ exister ñr Regis
polonie Sabitis sta vobis Cmia bona nra
cum insima mille Marc. obligamus Cū omni jure
et dominio proprietatis exhibitoribus ēt p ipsum presentem
bona sd dim lucrū possidēt, nō obligatorio quousq; per
nos aut fratres nros predicta pecunia mille marc. solūt
et restituent. Et ex tunc pecunia soluta bona pdicta
ad nos et fratres nros plene debent redire debeant
cū suo auro et simila Dñi importat et faciunt
notam usure Continuatio vlterior

Videtr primo inspiciē: Cmia verba nō obligatorio
nō solūant titulū empcionis et vendicionis. Cmia
de jure ciuili et de minimitate humano et debitū
inste dimissio. ergo videtr possessio alterius bonorū nō esse
insti titulus: Ergo in nota ostensa, Sequens respicit videt
et plane correpierit q nō obligatorio obligant in certa summa

Sigmā bona

Regna bona obligatorie obligare sine spe et restituta permutia:
in qua bona sunt obligata ad usum redire bonorum, et ipsa
dimittat vendicio mbrum recompensus dominij vsq; finis
fiendi. Si rego et bona sunt non obligatorie in certa summa
bona tenere et in bona recompensus dominio, usq; finiendi
fiendi subire emptio hoc verbis differunt et stilo, rei no di-
cam ipsa sit instar in se mysterio diuina, hoc in verbis
differat no damnabr de iure lex diuina operatorum:
sequuntur nos Presertim cu stilus patrie sen Cancellarie
tam Juris q Curiarum in Regno Poloniae vtitur, q
iste verba no obligatorie solent observari pro illis rebus
in bona recompensus. Modus vm patriarum longa consue-
tudo observans pro instar legis vtrumlibet reputatur, et Iu-
redo no in Romano vrbe viam in diuino, instaura-
rietatem provinciarum variari videmus in observantia
cultus diuini in uno

Continuatio Ulterior

Sit enim varietas provinciarum regionum patriarum, nationum
Dominatuum Regnorum, et dominorum varij mo-
dus curiarum consuetudines stilus et observantie in Cancellarijs
et Judicijs observantur in diuersis Regnis et provinciis
alijs rationibus contrarie sunt observantie diuersi stilo-
rum latis in progressu Juris, et Justicie assequende
et hic ad unum finis tendant

Continuatio Ulterior

Sit pro dignitate nationum, et prominentia prouidentior
morbus finis nostri horum qui Juris observant exigen-
cia dignitatis premunit, leges, et hic ad unum finis istius

Justiciam

postmam tendunt Si ergo res ipa et opus, est testis
postem et de re ipsa; Stellus Camellarius et Domitius obser:
nandum in scribendo nō derogant postmo Ergo vba
nō obligatoria tanq̄ conscientiae primo in rem et pluā
et polonis indicta et pro conscientiae observata, Et pro
verbis in vim redemptionis in leg. antiquis posita fre
in nouis ponēn nil scrupuli in Conscientia faciunt
Cum res ipa inferat licita antiquitas admissa sit

Questio

Vtrum Judex secundū veritatem allegatis et probatis con:
traria debeat Judicare secūm Conscientiā sed Ant
potius Juxta allegatorum et probatorum formam

Conclusio prima

Judex secundū veritatem vt deo revelatā cognit Judicare
secundum suam Conscientiā et tali sententia conformata

Collor Corollarium primū

Judex secūm agenta in foro penitentiali non pōt
iudicare nisi fuit probata in foro Judiciali

Corollarium secundum

Secus ali v dens in foro penitentiali si in testē
sup hoc iudicat, nō ē parendus secūm suam conscientiā
et tali sententia informatam

Conclusio secunda

Judex secundū facti veritatem nō notarij sibi et Domi
nato notificatam cognit Judicare secūm suam
conscientiam ex tali sententia informatam

Conclusio tertia

Judex secūm, et audita notarii patrata pōt Judicare
licet nō sint Judicialiter probata

Conclusio quarta

Conclusio quinta

Si vis vt Iudex ferret relatum super eo inductus in typs
si negaverit pernicus est **Corollarium primum**
Iudex habens indubiam conscientiā legalis et probatis
Iudiciatū contra eum si nullo iure pt eam exponere nō ds
contra eam sūdi. Allegata et probata de sententiā procedē.

Iudex scrupulose conscientie. **Corollarium secundum**
negligens se a Iudicium exonerare ds potius sit habere gl.
riosum: ex quo tollerare q contra sententiā Iudicare

Corollarium tertium: Et si conscientia serenam
sit habere gloriosum tū habere quidā scrupulosam consc:
riam est perniciosum: ad sensū conclusionis tertie questionis. Vera.

Digesto Veteri

Iudex: non ds Iudicare secūd conscientiā! sēd
legata, et probata partis instantis, nō partis Actoris
et partis rei. Licet Error nō officit veritati, tā istud
qd in Iudicio proponitur, simpt presumitur, est vtrū
et illud sum directum est pronūciand ad conclusionē
tertiā Corollarii sperans et questionē primā absolutā

Resolutio questionis

Ad intelligend hanc questionē, sciendū est
duplex esse Iudex. Quidā sunt Ecclesiastici: quidā
seculares. Cū Iurisdictio spūalis et secularis sint distin-
cta et diuisa, vt habet de Consecratione distinc: iij. Cap.
Celebrationem infra. Ab initio tū fuerūt Iudices
presbiteri: dūmodo sit, xcv: distinc Cap: Vel et Per de:
misso, et nunc denuo est necessaria, Cum Clerici cām
sanguinis pt se iudicare nō possunt, sed Laici de:
legare deb

delegare debent sibi familiaribus, de hoc habetur in
textu vt Clemē nel Monachi Cā 8

Judices sunt triplices

Judices alij sunt delegati: alij ordinarij. alij
arbitratores alij arbitratores, vt notat ꝙ quod de arbitratij

Resolutio

De his in titulo questionis suis veritatem vbi notabitur
Judices signant, Ecclesiastici, Quid sit veritatem
tam facti quam facti. De eodem

Precapue: in Canonem, sciro dñs quem Archote, et no
pro sensu dicti dñs in Judicijs de Constitucio Cā.
vñ si Jus ignorat vir in eo non Judicio erubescit
Cum Appellatus sit Judex, quasi Insidens adversa
Org: Cā Cum, Hinc ipse vt legitur Primi vñ: Q
Pontifex indicabit causam frebat in pectore, vt Clare
ponit Gregorius in pastorali tota, Cap. xiij Et ideo
Judicandi conditor oportet vinari, et ordinem vere
plene in questionem discernere. xxx. questio v: Cap.
Judicandum. De eodem

Item. Titulo questionis ponitur Allegatis et probatis
vñ allegare secundum Instituta in sperato ptis pdñ
Titulo de Disputationibus et Allegationibus ad veritatem
et intentionem suā ꝑ probandis in Judicium esse ductus
ondere, et rā Judex assumere colligere et perferre
nullus se sponte dñs intromittat in Judicij officiū nam
Judicium incipiat officio et desit de Consen
ꝓpone Lex Cundet De eodem

De Eodem

Si aūt omnis Judican nor recipit nō compulsus, sed voluntarie hmr. si q̄ in primā mate Judicat grauiter peccat; sicut dr assessor, qui dr impmia tenetur ff. de Regat Juris lege vltima?

De Eodem

Judex Ecclesiasticus tripliciter pōt dici ra sēpt qrē in foro pmitruionali sunt dicta, et ista no pt Judicare: sdō, vt Gomo, quia simplex Corporalis, Extra Judicū ptcipit, et ista Corigit nō mgistratum, puta ex officio ordie seruata: De Eodem

Tertio pt dici vt Judex ra sēpt qrē in Judicio sunt Allegata et probata et ista sciat vt dr, vt Gomo dicunq̄ scāl veritatem et nō viderit apositū ex allegatis et probatis, puta sit accusatū, ad alterā alicui inste damnand nō tenet Aliud disponat dēt potius Judicare scām Allegata et probata qm̄ scām suam conscientiā q̄ nō vidit posit ex suo offo, etiām si accusator taceat ad repetend eos a testimonio qui a sunt ignoti infames &c

De Eodem:

Secundo: q: vij Capo Sorrendā et Cā; alicui simplici si narratio facti dr vera et si in narrando vacillant, debet Attendere, scrupulositer examinare dēt, vt eos aliqua actione repellere possit dr Hor 2ō materia Joannes Andreae in Add: ff. 2: de disp: tribus sand dicitur quod Judex pnō dēt laborare tribus viribus ad notandum veritatem Judiciar qui nouit, vt dr vel Gomo, Secundo si ad iam venire nō pt laborare et instare dēt posse temp vt alienarctur ab amore pr:

Dicendi; remittam

Judicandi, remittūt causam ad superiorē vel alteri for
rum dicis cham declinatū, offerio se reformare cō
sentaneā suam, cui agit tanq̄ Judex, et sententiat: Quā altera pars
non Judex proprius, Cum tenetur his tribus declinatibus
tollere rabiem ne sit perplexus in Judiciis, et pauperi pecu
pati, declinationis ingressum &c. et Sabbatum et festum
s.p d.t Libro quinto pro Consentaneo Judicare

De Eodem

Debet aut Judex attendere ne scienter vel dolose restrictio fiat:
vnalatus Judicet vt Judex tito salubriter xij d.t. -
de xxtij de solo: vbi nihil dicit Omnis actus omnia
nuda sunt et aperta discernenda et videbo clamorem
eorū qui venit ad me ope emplenerit, an nō, vt de
clausa, tanq̄ Judex qui iam sunt vt deus et Sta: q: l:
Deus cognoscit cū dē. si pars oppressa cum Creditor nuda
sodomorū quorū clamor ascēdit ad Cōlū pertendat,
Omnia scrutans, premia Judicare voluit q̄ ipse ea in
fidelibus testibus diligenter investigans que Judicat
ope coprobaret; Jhs suū patratores: Cuius in cognita
occulta iudicia dei Sue presumū nullā Cū vera iustificā
probationū indagine ad damnare debemus

De Eodem

Ex istis Colligit
summarie per Judicē suū agenda in foro peniten
tionali, si sup̄ Deo in testem inducatur: nisi quis Judi
cauerit ipsū in foro Judiciali probata

De Eodem

Si scriptus aliquid vt Deus in foro
penitentionali, si sup̄ Deo in testem inducatur nō est pertinēs
si dicat se transire De Eodem. Si sedm̄ missa
et audita; notarii probata per Judicem, licet nō sint
Judicialiter

Judicatū probata pnta cattan rēū & Corrigen

De Eodem

Dñs stans ut Homo nocentem esse rēū qui de crimīe
arcessat, si contra eū Judicatū nō procedat. Qz in absolvē
endo ipm iniste condemnauit

Item quem aliquid ut Homo sibi, sub dr orte reuelatū fisse
Jor indubius intellexerit, primūs est, si dr Jor fuit
non possit De Eodem: Item Judex scrū
pulose cōsiderare negligens sit a Judicū veritatem
facti Judicalē inquisitis pōt causam superiori remittē:
vel altera dr negare: De Eodem

Item: Judex scrupulose cōsiderare negligens sit a Judicū
exonerare dñs potest errorē tollerare q contra
Constitutiōē Judicare p Ca: inquisitiōm. dr sententia
ero dr resistit: Spo: Vbi ut est vano: Cum pōtis qui
omia pōssit dñs mala dñs privare mortaliter, dr regulis
Juris in Antiquis, qui scandalizauerit, vbi dñs videtur
scandalū nisi p mittit, q̄ relinquatur veritas fidei
viste, ut dr Glosa sibi pro veritas vite adquiri
manus ad lingua

Decreta quedam per dominum olim Lybo:
mirsky, protūc Judicem Crac, pro mfoma:
tōe tenenda: Anno Domini Millesimo cētesimo:
feria quarta post festum Epiphaniarū: nono
Dom Jacobus de Lyubomyrz Judex tūc et Castri
Crac: int Nobiles Tomek de Gnoyzde et vxorem
Gronigim, stephani & plura, prout ipam Cōtigerat
pro ro

121.

pro eo, q̃ nũ vr̃ius impossr̃sionatus exrgnitavit
de domo vrostra

Rñdit Dor Judex Ctre pono Minutã nã qua me offero
ad arta, quod dñs Stepanus Plastej ẽ possr̃sionatus
et Ergo Pna ipius nõ ẽ parti rea Procurator Arboris
dñs, Dominus Judex Cum nõ rndit ad propositum pcti
mõ dr̃ni in ea quod Jurs est: Ex adverso procurator
dñi Dor Ego rndeo robustior, qđ Judis est, Ergo me
dr̃nabit quod libertas status exercet

Judex decrevit

com procurator domini domũ Dor est ipsius dominus
possr̃sionatus dr̃rminius Judicem esse liberã exercendi

Idem: Judex Lyubomyrskij eiusdem

Stepanus Zebrzidowskij, Castellanus Sandomiriensis Pyrniaskowa Cambr exhibitã vidit, pro eo
quod ipse Pyrniaskowa expalisset rõ dr̃ parochiam tenutam
quã dñi nõ obligatorie profata Stephana a marito profa-
ta Pyrniaskowa, procur Pyrnyaskowska ista rndit
Orta post reformationem suã a marito suo, Cuius
reformationis pono Data Lrãrum virtute mariti
et post mortem mariti sui fuit in possessione, usq
ad dies hos, procur Stephani ista rndit, Dominus
nulla probare ad tenutã suã prout Jus dr̃et
nullum Jus obmittendo procur Pirnyaskowa rndit
Pro Judex, nõ dr̃cernatis cum tras meas reforma-
tionis, et ea frangit hã reformationi fraudem cum
dr̃cernatis: Judex decrevit rationis dando

Si dr̃missum.

Si dñs missum dñam Pyrniaskowa semel reformatorū
trāxit fori in spōne, tunc dominā Stharchna Amittr.
ret defensionē, quam habet super pueris p prēa inscripta.
Sed non dña Pyrniaskowa inquisitus violenter, sine offo
foris, tunc Domine Stharchne dicimus nolle plimum
probare hic libros q̄ sē sint in parissiis pōne et trans-
ta, de quibus dr se esse violent expulsam, et Domina
Pyrniaskowa sacrubrum poenā xv: dst exquisitare de
possessione bonorū tunc Stharchna praefate et dña
Pyrniaskowa dst eam dimittere sine, semel trad
sue reformationi sicta sui forma prout dña pri-
niaskowa Consentiens dicto dixit Volo Andree.
Nominationē hanc

Judex decrevit

q̄ nō dst nominare testes presentes ad pōnd

Judex eiusdē sessionis

Nobilis Amissus Kosmyerowsky Stuvarat Barba-
ram dominā Andree Stadnitzkiej uxorem de
Byrkow pro re. Cum in nō Gertrudam suā cam
profugam ad restituere nō vō, promotor Barba-
re dixit Dns Judex dña Barbara ex pfata
Jamessio et Attala suis tutrix, sub pfata
Barbara ex pfata institutionē sibi facta per maritū
usq nō ro est in possessione sue terre et dr Andreas
ex qua terrā dña Barbara dst inscriptionē, dicto
si dictus Gertrudam est sibi profugus terrā dr pro
eo querat, sed nō Barbara ipsam, et ita ipsa
Barbara in ro Jure nō dst aliquod damnū

pati in suis

pati in suis petencijs inscripti et sta pro dampnd
Barbara esse Uberam et talis Actricis promotor
Jamssij dixit, Dns Judex pro ut dicit restituat in
Seruitij mei presenti. Cui dominus Jamssius in
sua proposicione dixit, si velit negare, se debere at
probare Velo sic Jus decernat nullu Jus obmittendo

Judex decreuit

Cum predictus Jamssius narrauit in sua peticione
quod dicta debeat sic Jus decernat, decernit ma
predicto Jamssio ad probandum predicta, sic predicta
Barbara, petitum Gorbulamd predicto Jamssio eo
dicta restituere, et Barbara teneatur restituere Cur:
Bone de pecunia tua

Eadem sessionis Judex

Nobilis Hinek de Uzarnicze Actor Nobilem Stephanum de Plasi
pro re, per se Uberadiam Rigalem breuiter
suggerendo, qua via vadit de: no: agora usq
ad Barunicze seruum meum dulneraste et post
propositiones dixit, Velo probare sic Jus decernat
Nullum Jus obmittendo, si id negare voluerit, pe
Acta vidit, dns Judex dicit se referat ad proba
tiones, de quibus sibi, Et quod dixit probare si sibi
vel in testibus

Judex decreuit

Cum in Actoris no nominauit si est Nobilis
dicit plebanus dacimus q predictus Hinek
solus dixit Uxoriare in duabus septimanis

Judex Lyubomyrsky Sententiauit dicit

Judex pna de Crasl, et vyssehr Zrami
Cornicz

Veniens ad Judicium (asserit), petijt vt Dñs Judex daret
sibi Jure procuratoꝛem asserens se esse viduam, Judex dedit
sibi procuratoꝛem Dominum Prioꝛatum. Quia procuratoꝛ
narrauit, ista Dña Cattuit ad querelam Dñi Petrum
Ligeza vt staturet procuratorem suũ de Bobrek de
Nullas res predictas sibi restituit, et alias nõ quod est in
Registro notatũ, quas nõ restituit. Dominus Ligeza pro-
curatorem mẽ et Dños meos, statuere nõ timeo, Judex
quia procuratoꝛ meus in Carcerẽ predictus fuerat,
quod curia ipsos inuenit, Dñs Judex restituit et postea
fuerat fugatus de Carceribus Judex decreuit, Quod
Dñs Ligeza, vt staturus in die sibi, sub poena quingen-
Marc. Regali qui pro tali statuti nõ debuit esse Dñs
Judex, pro Dño, vel in solus pro ipso tunc pro-
curet pro quibus ea Cattatus ordinat Cum Controuersia de Jure

Processus Juris de fatronatione. Cmetzonis.

Quando aliquis aliquem Cattauerit vt sibi staturat
Dominum patronatũ talis de quo quẽ Cmetzo profa-
tur, est patronatus, debet nõ statuere in poena trium Marc.
Quod si nõ statuerit Dor pro nomine statutũ Regis
debet reddere pertinet Jurisdictionem Castrensem: Quodam
aliquis staturit Cmetzone patronatũ simul, coram
Judice Castren, Tunc ille qui statuit patronatũ
de tenet alterius qui statuit de Judicium
simul qui Cattat pro Cmetzone tali Cum ei fuerit
statutus, Coram Judice, debet sibi Dare termin Curiali
in qua Cattatus debet sibi narrare Quam narra-
tionem, quam et Dñus Cmetzonis Cattauerat de

minuto

Lb mitro vbi Cittard incipit, Cna laboriosus gram-
stans, ut: non Crispbus laboribus, Effigit post talem
Cittarum Cmelbonis, Debet cum tangere et findat
ad Cittarum, si aut cui voluerit sidemibere pro
Cmelbone p parebit Juri, extra Cmelbo sidemisso:
ria dm, in Jure terrestri ad proximos tminos
in Jure Castren ad duos sequentes et dissert
tres si in Judicio terrestri, extra ad proximos
tminos, si vero in Jure Castren, in duobus septima-
nis rendere tenetur. De prestatione Juramenti

Pro eo nō pt grus Jurare. qd nō pōt aprehendi nisi
mitō a ista gnalīq; arte taligrus Jurat, ut pars
oppō gnī pt Consuetudis testis, ita Juramētū acci
pit, pt alter grus Jurat, et cui Jurator nibiligit, et
ita Juramētū debet sonare inpta mi exigentiam

De posterior Cittatiōs Comissarialis aut bady

Item: Ministerialis portans Cita: triplicati
norm Comissariale Sabbat sm̄ Robt dn̄ ponit
Cittatorem, et illam Cittatorem ad manus Citt.
ti dare Est, similiter de Vadio ē intelligendū

Prop gne Cautelā: Legalia impedimenta
Eminus desertari nō pōt ob absentiā partis
nō Comparantis Cittate et partis citatoris
absentis sunt ista: Vera ni fluminis, pratis pos-
tes mptā: aquarū vi fluminis, pratis pos-
sid vel navigiū. Pestis fames domestica
insultus latronum, Carcer publicus et prima
tus Cittatō ad aliud tribunal seu Judicium
pro maiori ista Excipiunt gnaliq; alterum sed

Onus debet

Sed Index debet decernere probationes sup talia Exceptiõ
impedimenta fieri prodesse seorsum

Litis Contestatio ita cognosci debet et allegari:

Litis contestatio taliter intelligi debet, cũ per actorẽ
actoris seu propositionẽ Rei in Judicio facta, Index
per narrationẽ negocij causã iudicare incipit, sive
Reus neget sive confiteatur. Cui citi contestatio
in actibus Judiciis, et causis et ordo necessarius, quod
processus absq; eo factus nullius sit roboris et momenti:

Officij Causa sunt iste: Cui certum destrictum.

Pro quibus Regia Mat extra pallatium dus. et
destrictus ex omnibus tribus Regni sui, nõ ad ni
stantem Crimis, sed mere ex officio pro ad sui pacem
tuendam et obtinendã pot: sicut iste: Crimis lesæ
Mtis mon: falsi effigiandi, et mãs fisicalium Ex:
tulationũ publicarũ contra exactores, violatores
generaliũ et particularium Consuetud et Judi
ciorũ quorũcũq; diminuendi, quo ad possũ statuti
Carceris retinendi Prosequi Generis et famosi
Rauchiarii Capitaneorũ et officialiũ quorumcũq;
et officialiũ Judicij presumendi, si in turiam ordi
manifestam officiose in Judicijs commiserint, et
justa rescripta necessaria denegan appellationis
et protestationis necessarias in scribere denegan, et
eas admittẽ, et alia idgenus gravamina, Mo:
tarij referan banitorij extra regnũ et presentiũ

Cõ dispositionẽ

dispositionem statuti cõ remanistas dict. Curie etc.
quero tam ad Capitanior pticul, q alia Carta si
gre in statutis Regni Comprehendantur

Regia Ant Carta. Jniunit R.M. per subdi.
tos suos sacke ut dapnis pro rebus eor tãm Rega
lib⁹ q Carta Reip. missarũ et alia damna his
similia, que tantũ reprimat iniuria Regie pstãs

De propinatior Cernisie. Propinatrix Cerui.
sie pro bonoras seu Cantoras extradite Rectore
probare extraditam Cernisiã ad prestand Juram.
to, pro Cantoris et Anforas, sup signaturã sua
rie memorie sedũ Regestra sua sine signa, de
aut cad propinatrix offo q tradidit Cernisiam
p Archiatros. traditam propior est pars cattata
rbadere Corpalt Juramento propinatrie pro Cer
nisia pro Archiatis extradita, et sic in pte statuto
ni Consuetudinibus terre Cradi, contentis pro debito
ne suspto, et scitu sua est intelligend de Vini
propinator seu Extradior q alias et per
Cupgas seu Barilia

Triplex est successio secundum Con
sanguinei in bona succedunt pro
pinquorum suorum

Primad est successio naturalissima et per bona
ter sui Juris q sit nis prom et scim, pater
nis cum filiis succedit Juris bona et cal persona
ssr obt, et Discedens, vista morte pris succe
dentis

Sra parentis Continuatur possessio sp̃ia dominio sn.
Gradatas p̃ primu relatu; per istud contradicit impe-
dimentu subrepiente. Cui ultramissis Alijs argu-
mentis cui circa ea parte indiget Cui successio natu-
ralis ab intestato defertur sicq; manet. Juxta ea
Et naturalissima dubia relevante Ulia est successio
sinex alla extranea parte procedimus in superstes
Consanguineos eidemq; personas extraneas simul ipsa
Ulia p̃ in linea propinquitatis: procedũ ut
succedimus post Avunculu, sororu p̃ fratrem, sorores post
fratres, ipsiusmet post patruũ, et presertim quia persone
essent steriles. Cui Sra successio de jure deficit
tur dr̃ nullus filius extraneus ipse procedimus; et p̃
manũ stirpem, ipse stos cadimus, qui successio Alijs
dr̃ferat̃ filiarum Curiam prescriptionis, et ad quandã
personam spectat, et pertinet Justus presumpsit tertius
et tertiu mutuũ qui Contrahunt viriũ, et femellã de-
cimij Filiorum Contrahit Maritatas Sterilij presumpsit
Contrahunt: Qui successiones Continuando jure in-
dget relatu stos Curia orta in Nobilibus, et
Gallis possessio rad relatu stos actuat̃ et fit
firma. Curia successio fit et jure proprio
qui duobus modis mut̃ stos Orit, aut ea nemo
fit in pudicum nominabimus, Juri ordinato inser
vivis Et Sor ex ro qui jure ordinato Ubiũ est
nulli dns in scripto possessionis. ro Archiatus, ni
nulla est, et Ulpa Participius dr̃ferat̃ Jure ro
Scripsit nec relatus

Sicut est

Xbo rst sntesio per Ios gnosticos mistiphionsbrs
facta gnr. Sobo et circūstantibus Comitat Clandens
et ratificado Ipsi sunt dnī alioīn bona, et babi
sint nidrogare Iuris ordinatis nd omnia Jura
Christiana nō approbant saltez achs Juri nō dri:
gabriel, Sed et sri nd sunt symera reteūando
semper regula Interpretatiua Iuris, dolus et Cir:
remedio ne mini debet patrocinari Jure.

De iniuria personali spirituale form
contenen Quotismodo.

Homo spualis ff. pro iniuria personali ad
Judicium vocatus, tenet nō tenebat in Jure stetur.
sed debet remitti ad Jos competens nois ad
quos spēs ingno Jure spualis vel psona spualis
pro iniuria psonali satisfacere et respondere:

De termini Comitatis Dilator In Judico
prenda.

Solent alig dissig jis laborare ff. stare dilatōes pro sis pro quibus sunt Comitatus subtrahere prosint. Sed de
Jure Civis romani nō dbt, ad prēsz, Comitatus
iuxta statutū rōr. tantū diebus modis dispem
pt nosz, puo, si Cordr mnaz pt mala
secunda si nem in Comitatu omittit, et alind
sibi preter Mid. nem pt in Comitatu sibi vel
sphō erat, Jr qua dilatio statutū nigil
obligat, et regi Judicis nullā dilatōem in
primo Comitatu ad satisfaciendū parti Con.
ultate contradicere nō dbt, et rst dnīm nī termig tenet:

stitutos

Extrahuntur Processus Inquisitionis Actionis:
rem ab una et Marcompetij ostensi partibus ab
altera.

In Iure Maidemburgensi solent Indiciales.
diffiniri Actiones Triplices, quę sunt Quinque: 127
les Ciuiles, et tertię ex his mixta.
In Actiones Ciuiles introducuntur bona Hereditaria,
et damnis ex Contractibus, prędea, Aurum et argenti
res mobiles in Iuris personalis, et his similia, prosequ
ingrossi offensionis facti criminis. Actiones quasi
Actiones Criminales, quę sunt Homicidium, furtiuum,
incendia ninasiones Domestici, Offensiones, strate,
publice, Posturatio virginum vel mulierum, ista omnia
in Decisione sua directa spectalia Ignis, et in Comitiis
in Ciuitate Maidburgensi semper diffiniuntur.
Tertię sunt Actiones quę vocant mixtę quę tales
non in Foro Ignis: Nam Actio Criminalis introduc
ta in Actione Criminali Iuris in Maidburgensi
est Contraria et derogatiua. Quia ora Iura Gri
mana sua non sunt sincera, in quibus dolus et fraus
Circumuentionis non minus patrocinari Ignis: Regula
Iuris Oppositi obtinuit: Sequitur regio quod offen
Ciuile, et Prouisi et Consultos Transmutatos
faciens Aut Corruptionibus sede dispositionis Iuris
trum Ciuilem in Criminalem, et Criminalis in
Ciuilem non fiat per partem in iniuriam patientis,
nullibi Iura reconuenire, prosequi coram superioritate

principis

Et Regis, qui sine minoratu dispositor et condi-
tor Statutorum: Sit etiam In Jure
terrestri Regni Polonie constitutioni-
bus sanctio: Triplices esse Actiones Cri-
minales, et mixtas sub Actionibus Criminalibus
de minuta bona Hereditaria possessori obligatorias
mineris terrestres et his similia:
In Actiones criminales, ultroneum Curie officij Castren
et sunt Homicidia, furta rerum, incendia, dispersiones,
strate, pulveris imbasiato de monetis, defloraciones, ve-
ginum, Adulteria, et his similia, et ista omnia Delicta
dicte Officine sine dubio officij Castren sunt officij
Castren
Tertie Actiones sunt Mixte ut
quo actio terrestris producitur vel Actionis Ca-
strensis, sed in Actionis officij et Conventus
actio Castrensis vel criminalis vi Actionis terre-
stris. Actiones terrestres plurimas ad Jus
terrestre, nisi Dicitur Jurisdictionem Castren vel officio
Judicij Castren, et sunt privilegia tam Juris terre-
stris et Juris Regalis, in Jurie terrestre ad
Dicitur Sandu cum semper remittit partes ad
Judicium terrestre, vel ad Judicium Regale Juris
ac Castren vel Judicio officij Castren, ad spectat
Dicitur sine exceptionis sunt Actiones mixte, primitus
Judicium Sandu sit omnia remittunt ad Jus terrestre
et Juris Castren et ad Jus Capitanei
Et equo alicui furtive rapto, et fandem
Arrestato, et ad Officium Castren cum illo citra
quem Arrestatus Delicto: Item Actus

Item. Aliquis reperiens aliquem in aliqua re alterius
sibi esse furtive ereptum, et hanc dicit ille cujus fuit:
se recepturo, cum aliquis vero ostia castrum repetit
Me civem quo cujus ē, ut asseram, petit dilatorium ad
dies septimanas habere diebus [illegible] 127
vero ille dies septimanas habere optat, et sic
petens et ne dilatorius laboraret, cum ostia castrum
ad ipsum aliquis fuit venire petit, ne dilatorium de
jure libris concedunt diebus pro qualitate rei et sic
septimanas ad dictum ordi septimanas. Me aut qui
dilatorium petit habendi diebus rem propter suspicionem
fuga tenet producentes testes, qui putat civem dimi-
tionem ejus fuerunt, et Matripolo libertus. Ille Episcop
Nam in Coronia statutionis testis. Qui civis dimissionis
ejus fuerit ille civem quo ejus reperiens cum pugil
pugna furti qui ad restituendum ejus tenetur amissis

(De Regalibus Regie An
ministrato in papiro sub sigillo Judicis
et subjudicis terrestrium aut Castren
extracta, et coram Judico oblata, sit
ne eiusdem importaria ut in pargameno
Cribus inscriptionibus in papiro scriptis Judices ni
Judicis presidum fidem de debant. propter eorum
questum, subrogabant ipso ad asserendum minutos
in pargameno scriptos, quo modo sacra. R. M.
retractando talis decretum promulgavit Sacra
Mat Regia

Actas Regie terrule Judicij assessoris sui pte Nobilis
Bogusij Corpski legitimi Nobilis Cristini de Konarzewo
Gorzeńskiego. Elizabeth consortis Nobi
lis Hieronimi Mizopath Joannis, Dorotheam, et An-
nam virgines filias, et sorores Germanas filios et
filias legitimas Generosi olim Nobilis consortis
Generosi Joannis Przedwirski, cum Nobilem Gaspar
Lichtogłowski de Dorkowo Herodem, nuncium repo
sitorem, munimentum et transumptum a Nobili emanata, la
tum et promulgatum extractum, et Cassatum et pressentatum
passat et retractat Ubi prefatus Lichtogłowski
minuta Abbreviaturam papiream et sigillata ea
manu Notarij subscripta reposuerat, Vultus proba-
re prefatus Actores in bonis parva et Magna No-
rabinij et districtu Radomien, pro norbem et obtinere gres-
sum Dominum de Prawkowice, et Mordwianij vlan
Gredem Bolslavien et Brzezinen Castellanum ter
ioris et propretatis ad sententiam pro Nobili Do
mino Gabriele, Cui prefate minute papiree
papyree prefati Actoris in Judicio assessorio
re Mal invalidam, nec quicq; illi probare posse
tantum hic, Authentici pro, actus et sigillis Judicio
et subJudicio et manu notarij terrestris, subscripti
et munitis. Nihilominus sepe M. R.no Actus
ea detinuit prefatam Illa minuta Abbrevia-
turam fore Exhibend: Quia in una turre,
sub uno Judicio subjudicis, Notario in Domanis ex-
stantibus et se ad inuicem eandem minuta cognoscen
tes ex

fore ex Orbis Morum extractam decrevit publicq
ppetuis & principali ad ulteriora procedere 2.2

Actum in Conventione gnali Cur feria
secunda post in boranis Anno dñi 128
Millesimo trigentesimo tricesimo septo

DE TRETKUM Alias Regule in Conventione Prothotorien:
sanctum q in requisitoe rei Judicate: appr:
Ulterio fieri non debet

Bernardus Victorowski, de Klidzow Judex et petrus Dar:
Browski subjudex terre Syradien gñales significamus
Cunctis p̃sentibus et futuris Quod nobis Sibi ipsis et nostris Jud:
Judicio mediante et cum Generoso Jacobo Krusiowski
Swider Judice terre Syradien pro tunc generalibus
Judicio Regali presidente, in quo de testium infrascriptorum
Juramento est per Regiam Majestatem et Consiliarios Regni in de
mandatis positum modus erat, et per Generosi Joannis
Niewierski Generosum Andream Dirsin de Strawkowice
pro tunc Capitaneum Syradien, in Causa vertente inter
Joannem Niewierski parte ab una et Generosam
Annam Podrumpska Relictam Grodzieniska pro perpet:
sion de parochia possessis et bonis paternis Hereditariis
super pretactam Annam Comitem per generalem
Citatum, pronte per Actum Castri Syradien, et pretacta
nobis Coram Regia Majestate presentia, et attentata
latius in se ratum et obliquatur, Ut Officialis Capitaneus
noster Deferat pretacte Anne de mandatum sup
pretactum

[illegible] [illegible] de possessione, de bonis
[illegible] sorte opidi Lyntzomitskio, de villarum Grobi-
rokzkowo, et Carwinsky, in Sendrichow nec nō podgrodzie
et Bidzina in Zamkow nec nō villa de Alex, prout
in real quarta et alijs Sendrichow literis expressum
est Ordo deinde prefati Capitanei Mtis Regie
cū Consiliarijs literis suis Mtis de quibus assistun
dem mouit esse instum et Consonū de Jure idem dictū
in suos robores seu Mtis Regie, Confirmauit Co
roborauit, ratificauit et approbauit prefatq Anne
Dominicū fore in mala dictū prefati Capitanei
Sendrichow literis in dictis Sendrichow expressum ni
castro Sendrichow Terris prout prefatus Andreas
Durgin exnc Capitaneus pro illo Tpe, et qū possessio
Anna podczaska fuit probaturus et dorebit inpe
dictū prefatū Sendrichow Castrum huc ft Dominū
prefatū Annā Capitaneatū Sendrichow inbromittere
in bona ipius Ecclie vadū imponendo valoris
bonorū predictorū, in quorum expressorū et tenor
quā cuncta Juris formā et officij sui Capitaneatū
nō obstando quibuscunq; Nouitatibus per Dilatorias
quas in Arguendo Capitaneatū amplius admitti
et non Debere nō obstante quō si Capitaneus in
aliquo progressu Arguendo erraverit Tunc bo
Capitaneus poterit Citare Attamen Citatis quō
arguendo officij Capitaneatus, Nullis Nouitatibus
per Dilatorias, in Arguendo impedire et detrudi
nō Debere. Actum Dantisci in Conventu generali
Quarterianorum, feria quinta post festum S. Elisabeth
Anno Dni 1521. Post

Decretum Maiestat Regie in Conuentione Cracl latum an termio prima querellor ant secunda debeat Concedi

Cum Mtas Regia ad Consiliarios suos, presentes Cathos suos Mtis assidentibus, deuenisset Dignata est: Quia si aliqua ad primum vel secundum terminum sine testimonio ad querellam per citatum a Judice Castrum Capitaneale Malacensis sibi data, et concessa ad quatuor septimanas, et non vltra, quod si vero per dominum quatuor septimanarum tras subsidiarias, a quas reponendas Dominus postulabat, non reposuerit Citatus Judicium Castrum Decernet Actor Judex, sup petitione possessionis iuxta morem et consuetudinem Curie Cum in Comitiis nostris Judicium de querella observari solitis, per quod presentis Judex manutenet aliquem in possessione restituet et remouet Actum in Conuentu Cracl pro festo S. Andree Celebrata Anno Dñi Millesimo quingentesimo trigesimo secundo.

Decretum Mtis Regie in Conuentu Cracl pro festo S. Andree Apostoli

Anno Dñi Millesimo quingentesimo trigesimo 8.

Minute scripte in papiro, sigillo Actuario obsignate et Judicio cuiusq similari oblate, quam in pergameno scripte vigore statuti vestri de nouis sanctis Ejus migorem et per quodcunq Judicium similare approbari, suis quamis scripturis Roberti Ho

et erga rep.

Et nra responde; vt ff. de rebus mi mansa, mlt Aug^n
Hen(spothū de opalimedy Castellanū Cyresson
Arborem alienā, et fructū Arborē Arrebde
cinerem Crat. parte de altera ortū cūsil Sorbus
dominū Ostiū regionis, in mul Castellanum transf.
fusum et Condistersum:

De Ressum sacre Mis Regie m Conuen.
coe Crat de muasione Domestica.

Dūm aliqs citat aliquem pro muasiōne Do.
mestica et violatiōr domestice libertatis, si in
citando pronū taxam, et tapat sibi illam
muasiōem domesticam et aliqua simul prem.
mittū, in tali casu muatiōr talister q
tensa remittit mercē. Cuia pr illā tapam
muasiōis domestice, Arbor seu insegator trans:
missū ad hēm rimmiatū in Cmitem nigra ori.
ore Cmitis minimaliter acta semp propior
pt Arborea. Neq statuto Joannis Alberti Regis
ipā pt Arborea fr intromerm sud relenare
Quod statutū Joannis Alberti sta disponit q
pro muasiōr domestica pt Arborea propior e
Comitis pt Cmitatū nominalis dr acta
ad illos dirigendo. bono patre strationis de natu
ra domestica, p. R. M. scripta per omia sedro
in robore remanere. Ergo Cmitatū aliquis aliqs
pro muasiōe domestica, Non ponat tapā simiter
seu simpliciter in Cmitatū ponat d extendēdo
ponā

pornam statuti contra partem Cittatam

De arripitio

Cittans ten aliquem aliquem pro arripitio bo
est mansionis sibi aut bonis aliunde sue erã
dum tñ talis gressus: Judicium pot in Cittatõ
ponere locum mansionis. Sue pt Cittata prior est
Debitor Juramento propriõ de faciendo tali sbi
to, & pt pñs debeat remanere pt Cohorsa.
in tali casu Criminali: et talis pt Cittatus
debet venire ad formam compêtem, pro depurgare
se et pro obicto criminali seminoris

De Conventionis eiusdem Cur de im.
portator Cittationis super aliam

Dum aliquis pro una et eadem re Duobus Cittandis
Cittat ad Judicium regale, sive quodcũq; et pt Citta.
ta allegat possessionem Cittandi esse unius alia
pornam; Cessetur: extunc una Cittatio pot
omitti; Cessante quodcũq; pt Cohorsa omittere
voluerit, et Mand pt sibi. Negetur ei ea propone.
re debet, et in ipso limine Cohorsa succumbere.
debet Ut ipse dicti nti Dñi Capitanei Castella.
ne Gruerie et Vicarium Cur Cur.

Decretum: S: M: R: professo trium Regum

Anno cõm Millesimo cõtingẽtesimo tricesimo octavo
Nullus debet Cittari quocumq; ca pso pmulgatum
M R: in causa criminali ptisq; exquerella mia.

in curia predicta. coram: Mtre regio procuratore
ipm fuerunt esse criminale, et offense crimi-
nis hec predicta, et aggressiones indigna-
ri, Judex et presidens Judex in pfb Judi-
e: Notarius tamen ipm Mtre dicham curie
Judiciale in dicam, in tanto in tho admissorum
possessionis in pjudicium ipius Judicialis dest pedu-
mentum aut prejudicium vadijs occasione
violente et possessionis alterius a pacifica poss.
sionis et ad admittendo possessor, in aliqua
parte. Erbert opponat dispensio Judicij Nam
ipo admisso possessionis dicham in pedimentis
vel interpositionibus vadijs, sic et premissis est occa
sion expulsionis alterius de pacifica possessionis
ipo tempore ad effectum criminis hec pedu
cum ista omnia referri debent ad ipm Capitaneum
Capitaneatus, vel ad Locumtenentem regis Mag generat
et partem pti in curia presentis et pro
Comparentes Coram ipo Castro Jurisdi
ctionis, Cui Sic actio subiecta
fuit completi, Cui Sic actio subiecta fuit
Citans aliquem Judicem Castrum pti.
aliqm minus adjus terrestre
Judex terrestris debet ptem citatum remittere
Ad Judicem Castrum, de quo Competens Est
ad Jurisdictionem Capitanei, et pro Judice
Castrum ipse Est, et ipse pro ad dominum Ju-
dicij Castrum instituitur et pro ut directa fra
in Cambaro

in Conventu gnāli Crac. anno 1531 int
generosū Nicolaū Syrakowski judicē castren
Crac. et Dominū Szassowskie Szgassnadam
et Nicolaū suos germanos

Decretum in eadem rāa in Conventō
Crac: anno dñi 1531

Sacra Mtās Regia in mensa et in actionē ni
judicio terrestri prossouiensi verbotē et meta int
Nobilem Nicolaū Szaßowsky actorem ex una
et Generosum Nicolaū Syrakowsky in Castel-
nicos Sandecen judicē Castren Crac: parte ab
altera reum hincinde vadij sun ad stipulationis
mutuam clausulā, Jam absentē et discedentē ab
alterā parte actorea: Et sic ut requisitū pressa-
lia Judicijs Regnū decernit q pressaturā-
rius eius dictus Regnij villam Dni in pressa-
lis bonis habuerit: Cuius pressalia pertinēa
pro hac bonis Sandecensis pressatus ipsius fr.
Judicijs Regnū nisi debet notare Jnpla pro-
cessum mutuo tamen inter sonum, et ni expe-
dierit Sūs d. R. M. sun ad Judicium stes
terrestrale in continentes quālt modernū
Crac: fuerat et est destructa in Finis expira-
tionis Generali abstinuato, missis omibg ad cau-
sandum, scultetiā Judicij terrestris Prossouien
pro pte Nicolai Szassowski latam attractādo
et nihilū redigendo, ita decernit: Quia Syr-
rakowsky Judicium ad Regiam Palatinum
et Capitaneū

131

132

Capitaneum Cracouiensem, ad hoc quod eo, quia
de quod per Sirakowski filii Nicolai Sassow-
ski fuit, a dicto suo Magnificentia facit
Aliud, de certum Commentorio eiusdem
Sacra: M.R. sententiam seu decretum Judicij terre
Sirakowiensis Prussorum pro parte Nobilium Nicolai et
Sigismundi Sassowski seu Germanorum ex-
sorum. Contra Generosos Nicolaum Sirakowski
et Assessores infrascriptos Nobiles. Christoph Rayski
et Assessores retractauit et reuocauit, ac
pubblico cassat, et dicto suo mediante, ita q
decretum ipsa M. Regnata est: Cum ipsi Nico-
laus et Sigismundus Orbrat altare ipsum Sym-
kowski Judicium Castrum predictum, ad magnum
dispendium Nobilium Comitum et Assessorum, ac
eo, quod ipse Sirakowski stetit sibi ex adverso
Judicij terrestris Prussorum: Magnificentia
Sacra: M.R. sententiam seu decretum Jud-
cij terrestris Prussorum, pro parte Generosorum
Nicolai Sigismundi Sassowski cum Generosum
Nicolaum Sirakowski Judicium Castrum Cracou-
ri omissis protestationibus contrarijs
Nicolai Sigismundi predictorum latam et pro-
nunciatam, retractauit et in nullo reuocauit
decretum suo mediante Dicta Sua M. Decernit
Cum Nicolaus et Sigismundus Sassowski debent
et debebunt

et debebant Attornatum Syrakowski Judicis Castri
Crac. presentem ad M. d Petrum Comitem 132
de Dirnicze &c. et no quia ad quod presentes Syra-
kowski Judex Castri Crac. frat et offert se Mari
Sacra. M. R. sentenciam seu decretum Judicij terrestris
Cracouien. pro ut Nobilis Sigismundi Sassow ski
Cum generosis Nicolao Sirakowski Judicis castri
Crac. in eum pro debitis minus declaratis cum
absentia et discrepantia ipsi Actoris Actis prout 132
prius Controversia Coram. Nobis et prout ipsa
retractata et cassando: Ita decernit: Cum pres-
bus Sigismundo Sassowski debebat Actum ipsum Syra-
kowski Judicis Castri Crac. quendam presentem
d M. S. Petrum Comitem palatinum d Capitaneum
Crac. quatuor et no quia quod ipse Syrakowski
Sibi fris et offert se M. fris

Decretum in Conventu quali Crac.
p assessores anno 1537 latum

Item eundem per Judicium decernitur ut alias
inter porna Civil Marcum Judicis satisfaciat
de pro re ipsa no debent decerni damna, sed:
pars Mouens Confirmiat ipsum Nicolaum pro de-
mis in pta Juris formam in foro com
patenti. Et agat non pars Juris.

Dum aliquis Iudex terrestris aut
Castren ⁊m Indirio fuerit motus
prr aliquem, quod si mortuus
fuerit an shrrssor pro morone
rrsponderi fnrtnr.

Sorra N:R ad relurionm Nr Bernardi Nurdic.
rionrsti Castrlani Zyrbliren, de drrrnit: qm
rnrnus et singuli qrinq; dthiors et nurss qr
nrlior de Grnrrosa olim Petro Konarzrnrsti
Iudior Calisien Sur in Conurbrion modarna
Sabrrd Dlrolutas nullã Sir trrim rãi nrlioris
Sninyma aut sr xtrs Sabrrr dfut, nrc possrnt:
Cr ro qnã murr o Iudic Zmior Sninyma:
morior prhinrbat: qnã nqrtr prrfati Iudicy
sblatus r, nrc in sarra rndrrr pot Idrr Volry
Volrns: S:M nidrmnitati mãpbr prouidrrr Mã
dare drgnata rst, parti qr morior mrsa nidrcisa
prdrata ptrm o trnrin Dalthare ad Edrnrion
mdrna Crad: gnãlrm Obrinny in Regno
Polonie prrins rlebrãn, et Sur Sl Vidrn, et
Andrãnl sentrniã per olim Petrũ Conarzrnsti
Iudicm Calisien latã et promulgatã rstrarten
ri, Aut si et inqnãtũ Iusta et legitima Inri:
dicta lata fuerit Confirmari

Actum in Conuentũ gnali Crad: feria qrta in
Vigilia Sancti Andrr rre Apostoli Anno Dñi

1530

Decretũ

Decretum .S. M.R.m Con: Crac: profes: 133
so .S. Andrey celebrata, anno dñi:
1539 De Indutm Judicio verbis pe-
tulan assitien

Jn causa mt nobilem Stam Bussoslawski arbo-
rum ab vna, et ad Generosum Joannem Splaw:
ski Judicis tot Posnanien actoy phbys ab altera
a Jor impte contenta citatoy, qua ipe Bisso:
slawski ipm Joannem Splawski Judicem Citatum
allegabat, de loco Judicij fri Dom Judicium fier.
ret ausus et importune Judicis prelatibus impe-
tere, nominan ipm esse furem, pt citata per
procuratorem suu allegauit et in Judicio exhibi
esse nolle si non haberi ipm Bisso slawski rudem
ex ro quia esset de tm et districtu suo. Sic ad
M. Regiam Laborabat Partes arbora allegan.
ipm remulti no debere; Et Jor et ro quia ea
Jorie et infamie ingerit, que no per alium
sed tantu per ipsam M. Regiam sustinuari et
Judicium debet. Sacra. stag M. R. Statuto ro
quod nulli alio in ea de Jurisdictionis et infamie
Judicia facere et sustinere debemus, tantu pti-
M. Regis Petrcau ut ipe Judex ad obiecta
ipsius Bissoslawski Coram ipa M: responderet
et sua pars citata per suu procuratorem ven:

Deinde

[illegible] sibi Bossoslawsky talia verba inhibisse
[illegible] famosa defamatoria et infamis. Sed premisso diu
[illegible] Bossoslawsky dixisse et [illegible] ipse Contromessia
[illegible] suad ni dicta inferior debuit [illegible] ad ser
[illegible] verba turpiloquij et hic bone fame et Sonori
[illegible] Bossoslawsky sibi non verum et non in alium modum dixisse:
[illegible] per ipsum judicem Pars regia allegauit et nolens eam in ea
[illegible] per procuratorem suspiciose Quia talis
[illegible] per procuratorem post talem responsionem
[illegible] in causa defamatoria et infamie fuit
[illegible] et ignia nimmo dicte fuisse Sed
[illegible] quia [illegible] personalis talem responsionem facere debet
[illegible] partes citata per suis procuratorem allegauit et
[illegible] petuit propt suad infirmitudinis et senectutem, ob cor
[illegible] illum sic [illegible] non posse talem responsionem personaliter
[illegible] M. pro grato suscipere. Sarra itaq; M. Regia Mi.
[illegible] mundi, Licet nullus in causa criminali et gravis
[illegible] rionis et infamie talem responsionem per procura
[illegible] rem facere pot et hic salute respectu ad senectu
[illegible] tem ipsius Judicij, et eo Valentinum ipsius domini
[illegible] et responsionis personalis decreuit Vt ipse Inde Joan
[illegible] nes Szlanowski talem responsionem in Judicio illo terre
[illegible] stri Posnaniensis in suis suis terrestribus Posnanien
[illegible] per Contumacem moderna celebratis, et talia verba
[illegible] dicere esse Cum sic procurator ipsius Judicij vera
[illegible] sua Mtis Dne et responsum fuit: Si vero et inquisi
[illegible] ipse Gandzo talia responsa et talia verba in suis
[illegible] praefatis terrestribus ut dix Sic bene sua M R
[illegible] Sarra responsum et futura Commendam Regni Polonie

in Regno

in Regno celebrabr ꝛnsponderre dignata ast et Sabrbnus
ꝑtes pꝛessate nidrstitu ꝛnssionis pꝛessatr in Indrin illo, in 13
termis pꝛessatis pr Indrium ꝑuiendi: Sexta die in Conuen
gnali Regni Dbimsp in regno celebranda, Coram Sac: Mte
Regia diem regressus sue Mts ad rand Conuentu
exhibendo Hac dnt Verba Dr Gonestanius et insa-
ner pro quibus illo Vitoslawski et alterius
causa Indicii pꝛessatu Generi suo et Vor fame
nolrer nondebrbant et remittunt ꝑtes ad Indrium
Und Posnaniun ad responsum ipius Indicii persona-
lem suendam, Et Sabrbunt ꝑtes terminu ꝛc. inxta Cittn. 134
Regionem partis Actoris et ruspu in partis Citati
Et Inxta Acta, Castrum gradum hi Sabuerunt

Decretum sacre M: R̃is Con: Crac
pro festo: S: Andree Anno dñi
1539 De Curpiloquio factum

In causa mti Dom Magdalenowski Actorem ex una et
Generosum Andream Hrebinski castellanu Gola
mczensem et Gladiatorem Crac: Idem Magdalenowski
Citatum pꝛessatu Andream Hrebinski, quo ipse
armis Insignia sua irrefrenabili et ore soluto assi-
sset Dicens, q ipse sentka de consilio ordis in publicu
manifestaret, et rnodaret qa requirendo A Rnngis
Terrestribus ad Comitia generalem Regni Dni:
varsj tuc missis, inxta bin reformu Juris et Citta-
tionis in Hac Actione sententiam scripsit Sacra

Mag

Dñus M R: audita proposicione ipius Magrssonis
et responsione ipius Brekinshil Decernit quod amodo
nullus Landrat Aldermannus Altarienebus debeat de
M: Regiam sive alium ad quod magis Judicial Re-
gni respectubus mutuam famulum, et denegrationem
honoris exhibeat sub gradu inobedientiae M: Regis et
poene Regalibus

Fidemissoria verbalis pro bonis hereditarijs
in Jure lotum non habet: Decretum ni
Conveniat Probatio Talium de ord fidemisso:
nia verbali anno dñi 1538 in Vigilia sancti
Valentini quemadmodum Cota verbatim in Judicio
terrestri in Bikisko, nup Nobilis Martinus Gardzina
de Lodzow Advocatus pro Parte ex Statu Bdro:
ski de Suske Altaris, ex parte nup Liberanonis
et Camerae fidemissoria, per quem martinum
Gardzina, Generosum Andream filium suum de Gulesco:
vno, pro Nobili olim Richarde Strzyj de vnolsim
prefatorum Bdrzeskich, facta extractione resigna
idnis bonorum Hereditariorum in Suske, quam facere
debuerat, Ad ipso Richarde, affirmabat predicto
dicto fidemissori, se asserere ex Altaris ex praefa-
tum Andream Strzyki de Golesowo, protestatio
Altaris contrarie: Qua causa sic per appellatorem
dissoluta adducto in Jure Judicio dicto quemadmo-
dum debuerat Judex rudere predicti Altaris:
Sup Altaristis de Altaris eorum approbatis et Alta-
ristarum. prout Latius dicta Bystrzycka obtinet

Jhesus

Dñs interrmiss Hermañ rñtimatis partibus Compa-
rentibus, Arbis fuisse, Datchom Illud retra-
ctando et Annullando Ita Decrevit et pñtibus dixit
nis: Quia ipsi Attalli Bdrosch debant esse liberi
par pñtio de tali Cibtuiens, qua sunt Cittadi per pe-
ssolum Arborem, vidl Bdrosium parem perpetuam
ipi vero Arbori perpetuo silvium pro premissis im
ponendo: Quia ipi dictis successoribus. Natalis Nico-
lis Sussi bonorum dicta Matur dis successionis dño
Intarum, non tenent pro tali fidemissione Quarbati Epus 135
Arborum obbarare. Ea qua Dimus olim Michael Sussi
Annullis eorum non fuit. Attalus ab ipso fidemis-
re, si et in quibus pro eo fidemisserat, et Agitur pro
bonis Hereditarijs. Quae res ne parvi importunis est,
Jdeo Arbitrator termini et ante Absolventur predicti
Cittadi perpetuo Decreto pñti mediante,

Actum in Conventione gñali Pultzkoviæ
fena quarta in Vigilia. S: Valentini Anno
Domini 1538:

Judicio Castren Jure non convenit nec
Decet interceptari vias et Jura super
perpetuitates et bona Hereditaria. &

Decretu S M: Regis super eo in Conventione gñali
Crac: sabbato pasmo ann Dominicæ Rñs sive anno
Dñi 1539. latis ex Controversia partium. Prout presentes
Actualiter De posnania in Judicio provinciatorio M.ri
Joannis Liatzkoschi Palatini Posnaniæ Coram Judice
Burgrabij

Burgrabij terrestris Gnesnen. ex copia Attaminis lite-
ralis coram nobis Nobilem Andream Pyrsmirzky pront
ejusdem ipse Actor Palatinus Posnanien pro die Zobierna
Attamis tunc Terre et Juris gratiosi proprietarii Domi-
nus Bellatorum Rebus possessionatus, et Volja dicta
a Nobilibus Dzierzanis et Alberto Grudzinowskich tunc
Nobilis Joannis Grudzinowski ipsorum partium scriba
natus, et Constitutus ad eum Nobilis olim Cruto-wsky
instantia Judicium terrestre districtuale Gnesnen. deposuit
sibi: Nobili Andreae Pyrsmirzky Juris sui tres bre-
ves resignatorias reproducere, et summa petitum in ipso
breve, ad quam Attactus erat exhibitum ab ipso Nobili
Joanne Crurowski tollere, et Gnaro, tunc apropinqui
ori post Nobilem Joannem Rybyrzij ski Nepotem olim
ipsius Joannis Crurowski, ex fratre parturi ger-
mano provenatos et receptis pennijs ad Nobili Jo-
anni olim Joanni Crutowski de possessione villule vib:
no et vola addescederet, Quorum bonorum tenuta et pos-
sessory, prefato nobili Joanni Crurowski Judicium castren
Gnesnen adjudicarent prout decretum desup Latum Lacius
in se ablegavit

Decretum Magestatis Regie In eodem Latum

Sacras Magestas Regia decretum sui Judicij Assessorij
et burgrabij terrestris Gnesnen, in toto retractare dignata
est, Ac eo quia de perpetuitate Bonorum Judicio et offerij
Castren decreta fuerat, Juxta statutum statutum Regni
et dispositionem non foret, Sed Jure Communi ad Ju-
dicium terrestre districtus illius, In quo bona sunt sita con-
sistunt, decreto suo mediante, Remittere dignata est,
Actum In Conventione generali Cracov. Sabbato
proximo Dominica Reminiscere Anno 1539

Decretum. M.R De posicione Citacionis per Mtem terrestrem, cum Deffensore et qualiter, quo modo poni debeat

137

Sacra Mtas Decrevit, quod dus Mlis pro fideiussore alienis aut pro emptione rer aliqui ponit ittantibus debeat illam in bonis Hereditarijs Ottati ponere, aut ipsius fortiori dare debet, et illa rittario deveniat in notitia ipsius, Heres de illa Ottatioe, que rotra aliqui ponit pro minorijs pro bonis Hereditarijs, vel pro alijs Juinrijs, Tunc dus illa Citatio vbi Cittatioem ponit Mlis debet fangere bacculo, porta illius oratorij in notefrat posito rittariorib, et veniat ad notitia illius, Juxta observanciam statuti Eād,

Lectum fn Conversde generali Crons sab: an domini Remissere 1539

Decretum Ma: Regie pro Jutore

136

Jutor puerorū nil pedere pōt pueris, pztre prius, qui omnia pro voto suo pōt disponere in Hereditatibus vineis de rebus et bonis suis Jam Hereditarijs qua mollibus, et reliqua alijs: Heres est de alio tutore prius his in tolo Cuius historiam gerit nil prodesse pt Actum Crac: sab: an̄ domini Remissere Anno an̄ 1533

Decretum M Regie An Judex in causa sua possit subdelegare loco sui in Judico ad Judicam Nobilem

Sacra Mtas Regia in causa. non Juratum
mtr Cyrurgorum parisium Colaczkowski Judi.
et terrestrem Sandomi: et subdelegatum eius Mi.
colai Naszkowski Actorum ex una et rus
Decreta:

Generosam Ewam relictam olim generosi Jeronimi
Gilowskij nunc vero uxorem Generosi Petri Kos
kowskij ordis et Dobrinij ipius Ewe et Reformatoc
ordis et Dobrinij ipius sue bonis et bilis. Glarnos Erin
et Malachowicze. Jandrzejaz Assertum per olim gen.
rosum Hieronimi Gilowskij ipius, priorem Marien
ipius. Ewe sate restripte per ipm Martinm Clasz.
kowskij, sanos legitimos interim procreos Minoren.
uium predicte olim Hieronimi Gilowskij ipius pro.
prijs pecijs: nobnte ipis pueris meliore conditionem fa.
ram sic per modum motionis ad Judicio terrestri Visti.
arien ad R:M. devoluta ad Connexionem hodier.
nam Regni et Generis continuata inhibitoj et banimi.
nuhij controuersij parlid sit inde facte Decernere
dignata est, vt ipa Ewa Kotkowska in primis et
proximis tunc terrestribus Visturis post Connexionem
moderna celebrandis coram Judicio reformationis Do.
bij et Dobrinij inta reformationis suam accipiret.
Eram summam premiarum in reformatione eius
Ewe Contenta: vt ipe Pauly Judex prefatus sibi
Ewe prolatam coram Judicio dicti terrestri Visturis
in primis primis et proximis Visturis et modernis
Connexionibus celebrandis de recipiendi reponeret
et interim traderet: Ipsa vero Ewa Kotkowska
pueros legitimos olim Hieronimi Gilowskij prioris
Marien. sui Minorum de ipa reformacde Dobij et
Dobrinij sui: quos primo accipiet gubernare et reffor.
reformationis prefatam merchissimare debebit:

Quantum

Granum vero attinet dotalicium quo Eromersa
et negotium ipius Eua suos parros ipius Eromersi
mi Chilowskij venire et tiberii deberet, quia Illus
Regia dignata est, vt ipa Eua Kolskowska
in bonis suis hereditarijs vbi proxime quod dotalicium in
reformacione entrata ipius inscriberet vt et nostrum quod
dotalicium praefatum ipis pueris veniret, et realiter persol-
vere: quod aut pars citata allegabat, Judicium
illud terrestre, Justitiae: quem ipa Colaczkowskij in lu-
:ro Condemnacionis fieri, esse insufficiens de eo: Quia
ipse Napilowskij, quem in locum quod Judicium protunc
ipse Colaczkowskij subrogavit nō erat Judex
Juratus: S. R. M. certum decretum dignata est: Quia
pront quilibet Judex ex statutis post se, q in locum Judicij
sui personam Idoneam in districtu illo possessionatam
subrogare pti, nō opus esse Judicium Juratum, et quod
Actum ipius, quem protunc ex ipa Eua submit subrogato
:ri pte Idoneo opus esse sua Mtas decernere dignata est
vt ipa Eua Kolskowska pro malo condno Judicio age-
:ret nec ipse paulo Kolaczkowskij si velit: Quo aut
quod Attinet de absentia Notarij terrestris qui
pro tempore statutus circa Judicia esse debet et protunc
in vnisa pro circa Controversias partes parcium
praefatarum nō adesset Eua etiam sibi Kolac-
obseruatum fr: sed sua Mtas Regia decernere digna;
Ita est: Quod si ipa Eua per Soralique quod
gravamen

Grauamen habere transferit. Agat nm Notario
terrestri Iuridico pro Dnijs, si vult, Inpta stabilita
Regni. Actum in Conuentu gnali Crac. sab:
ā Dominicam Remissam Anno 1539

De obligatione verbali pro bonis Hereditarijs facta.

pro bonis Hereditarijs facta obligatio ditarijs facta.
Inuij Vigorij sit, vt priuilegium de eo inferius annotatum
est. In Dei Conuentionali Piotrkouien anno dñi
1538 Dei vero in Conuentione gnali Crac: feria
sexta ante Dominicam Remissionis 1539. Latum:
S M R in causa et actione mē Generosum Arga:
nium Jordan Castell: Carnouien actorem de una
et mē Generosam Zophiam Conarska successorem
legitimam Generosi olim Stī Gorski portis suis ex
Kamieńc Siradien Attinentiam parochie Alt. altera
ex reuersione reuenis fidemissorie verbalis ex mandato
seu Nobili flor Vngaritulium pro ipso olim Sta: Gor:
skij Generoso Danni Jordan, ex Zakliczyn et Nolstyn
Hereditatibus in manus per ipsum dictarium Jordan presentium
pro vendicatione et resignatione de vltro missionis tractis
et possessionis actualis, per ipsum olim Stanislaum
Gorskij sibi dictario Jordan in villis, vtraq Dolkowi:
ska, Piotrzkowicze et Zakrzowicze, cū Omī Jure
de toto Dominio tolo perpetuo dandis ipsi olim Sta:
Gorskij prefatis reuersionis fidemissorie nō satisfactōr
mortuam hriam ipsa Zophia Conarska tunc successori
ipsius olim Gorskij legitime, Carnicom prefatis fidemi:
ssoris, satisfacere dolrā in Judicio castrēnsi Crac:

nota ct:

mota et intimo deliberamine pendente et demum d'ñs R. et
partibz hinc inde Allegatis, fr̃z offerta parabam subpor-
tare torpedi Juramento prout sibi Jus decernerit, fr̃z
pre ipo olim sto. Gorsky ad mandatu suu, talem fi-
delissionem Cautionem prout superius est descriptum pre-
stitisse, petitoz dcti subi: sup ipo Conquesta ne parte adue
sa et spam: M. dictum hanc iuste estimarem sua ni
ctatem ad presta ser militiu stor. Vngarie dcti et totiu
dominu partem eam diversa Allegata, et petita se ab
solui et absolui, ostensiue Cautionis fidelissionis: Et
ro gri subis Cautio fidelissoria verbalis, nũq est periga
dcti Jordan pro ipo olim sto. Gorsky, ni mamy
ipus Joannis facta Cautio si facta fuisset, nõ illam
firmam nec fieri posset de Jure pro resignando bonoz
Scradistariorum seu rei, grauius obligando bonorum
quorũcũq Scradistariorum mobilium et immobilium
tactũ multo de strua patrimonia, dignitz vel gradus nisi
Mard Allegatu se esse priorem ad petendu Juramẽ-
to Cotali et Jure ad milli, negante ipm dcti
Jordan nũq pro ipo olim sto. Gorsky militi esse
fidelissoriam fictam: Intellecta igr p. S. M. R. et
bñ animaduersa controuersia partiu, Sine mora facta,
licet tactis fidelissoria verbalis: de resignando bonorũ
Scradistariorum esse nõ debet nec Juste fieri pr: Allo
to no q. non tactis fidelissoria verbalis de resignando
bonorũ

bonorū inuētorū quibus rā S: M R: de iure sibi vñ
prohibere signata est, precludere valeat: sibi quia pars
citata contra ipsā actionē sua prior vbi talem cautionem
fidei missionem minime fieri pro assignatione bonorum
hereditariorum, nō posse; ipāmq; allegat esse asertam
restitutam: Cum ex hijs dictū esset aliqua cū bona fuerā
per dictū Arbanij Castellani Cl'ici de qua Mro
Generali assignata est, vt ipse Arbanius Jordan Castella
nus prefatus, in prīs et primis tenuis arrestibus
Crad, proximis pī mederna Condantone celebratis pre-
sentet Corpale Juramentum suum per testibus in dicē sibi
similibus in Curia Rotam vt ipē vt suus testes dicat
dicerat et S: Cria: Cum ipse Arbanius q mandato
ipius olim Jorshij fidemisit in manus ipius Joannis
Jordan. pro ipo olim pī: Jorshij, et q ipi: bona et
villas prefatas vtraq; vltrobistra Pilgrinus hijs et
suis herēbordēde resignare et demisit consideratis rondē:
dare debuit Nicolaus nunc fidemissionem pro ipa S: M R: Mro
ro q tales fidemissiones pro resignandis et rondē:
fieri perpetua, ipa obligatio bonorū Hereditariorū
et alibrum quorūq; nobilium essent ad magnam In:
tentionem et detrimētū suum Cum Dominū ipa S: M R
nunc et in perpetuū tales fidemissorias Cautiones
Juramenta, amittere et destruere dignaretur, Et tales
cautiones fidemissorie pro resignande et Condistinctis
perpetua, bonorū Hereditariorum, et obligande eorūd
vt nullū robur firmitatis sint habituri, ne robur

habere

habere judicij perpetuo, et morum. decreto fre Mtis
mediante posset remittere[?] partes. Mtas dignata
prout et presentibus remittit ad judicium terreste Cracc.
ad prios finios terrestres Cracc, prestitur pt Conventiones
modernam celebraturos, ad juramtum prestand per
ipm Achatium Jordan. Post quod quid juramto:
per ipm Achatium prestitum judicium Mtis terreste
Cracc: decrevit, id quod Dnis rnt decernend et habuit
partes presentate tenu ad prestand voluntj juramtj.

Decretum M: R: Anus naturale sit maioris importantie quam Jus

Quemadmodum causa int Nobilem Petrum: quasitum
Wolinskij Serredum in bolicha e Civitha de borrum
ad una, et Mtem Dominam Annam de Thr.
: Jmi Dnisa Raskiborium de Plyssow Serredum
et altera partibus, Mtata Coram Judicio Castrn
Gnesnen ocasione Expulsionis violente de Sua villa
et Serreditate Godzow rnis possessione pacifica et
de stricta Castissima sitta Judicialj mota, re Sic rndt
de Consensu partium audiarum, nra tota rnis causa
offerta: Ad Mtem R: per modum remissionis: Ipse
petrus Wolinskij petijt se in possessionem bonorum presse
tarum Vide Godzow imponi et restitui: Mta in scripti:
:ons: Supe olim Generosa Dorothea relicta olim
Generosi Stan Buchorskij dicti Mtis Secretarium,
Dnum Matheum: pecuniarum rationum Suarum Debitis
et Debitoribus

et Sotelwey" gradragnitarum Mard: per ipm sup
pressata villa Gordon Secretariam resignadit
et restitit Magre mag inscriptoris recepto ministerial
& forte se intromisisse nemie contra dicenta allega:
:bat de grabis bonis et rerum possessione et ipam
Dominam Annam allegabat depulsum et repercussu
fore
Ex adverso ipa pressata Domina Anna allegando
et instando pressata parte dicente: quod ipa Do:
:mina Anna ipius mediis D: suor fuit vitricata
et possessio pacifica dicte pressate Gordon, vsq d
mortem suam: Et quod ipa mag inscriptionis
apparet: quod ipe Petrus Sobieschy non assecutus
est nec apprehendit possessionem bonorum pressatorum
dicte Gordon: Et quo inscripto, Condicionalis no po:
test sibi parere possessio, ipius Dorotee Soborzka
post Cum Dorotee amicte mitis sue mortem dicte
dicta Anna de jure naturali successionis et no per
violentam depulsionem: Continuando possessionem pressa:
:te Dorotee tenet et possidet Petrus si certa possi:
-sessio eorum bonorum consumari. Et si se ipe
Sobieschy aliquod jus dicta pressata Sobare
pretendit jure suum d Sor Competentis, pro
quibus bonis &c peciatur
Maiestas Regia, audicis parium propositis, et
rationibus, Actis &c Nominentis, ad rasa
plenum, inSuper habito de retenti crimine
Ad ossum capitaneatus plenum: Ipse Regia pars
tam pressatus.

Iam prefatus Petrus Volitzky, tanq; Actor: q̄ nam
D: prefata dicte Ratiborien superdicti possess.
rio: prefatorum bonorū sc̄ Nortom prefate dote.
ctis remanere: Et prefat D: Anna similiter
gnata sua Jus naturale, petijt sibi eadē possessionē
bonorum talium dicte Gerzow conuenienter conseruari:
Cui causa ita vt dictum est superius ptēm
dr consensit partim pro bona noticia est deuota
Jn seruendo adhuc consuetudini dr venit quod prefa
ta D̄na Dux. sterundum Jus suū naturale dicte
remanere pront et remanebit decreto nostro mediante
eadē possessionē bonorū eorūdē dicte Gerzow, ita tamen
quidem Dotalitiatim prefate olim Dorothee, per
ipsū Volitzky in Jus ipse ptēm reprodendam per
ipsam D: Annam Indiuidū dūtaxat ptēs deuenit
Quod ipsa tā reconuencionis predicte debet publice actis
regalibus ingrossari, dr verb ad verbum et in pnō tene.
re continetur. Et si ipsam ips: Petrus Volitzky
luerit hic pr se pare et eam amplere sub certa fide
iussoria quatinus Illam pro illo tpe coram Judicio
reponere et restituere illi cui spectat proprio cas
dicte Gerzow. aut reconuencio prefata dicitur
curatu. Cuius tenor dr verbo ad verbum
et talis. Casimirus dei gra Rex Polonie magnus
Dux Lithuanie Russie prussie Masouie &c. Dns
et Hered. Significamus tenore p̄sentium, quibus ex

pedit

dprdz bniuersis et singulis Cuius Notitiam Presens
Literatoria Or Quiro nos compellimur nec valemus
ualeamus retere Cum minus sedentes, Cum mino
simus tuende et rapr uis, salubriter nos Amicorum
consilio et matura intrasse deliberacoe debita pensare
et per Oportunum uiagium: Cum Nobili Dorothee
consorte sue legitima: Quadrim grutas Marcas pon. no.
inte monete polonie. grauen nigrauht Quadrigintu
grossos Computan. Currentes uelit Dotis Nomine ra.
tione Actenus in et sup tota Villa sua Gorkow ni
uem terra et Districtu Calisien. sita cum oi, Jure Dominio
et proprietate, Censibus fructibus, obuentionibus et pinē.
tijs, Altinentijsq; Quouuis nominatis nullis dubijs
ad dictam Villam spectantibus. Solaribus Argentarijs
totaliq; superlectili Domestica: Ne Dorothea parentum
et prendum: Dedit. Donauit, transtulit et resignauit,
Actoram Juris Villa prefata cum uniuersis et
singulis, et campis in Districtu Calisien consistē, resedendo
per ipam Dorothram prefatam Villam Gorkow
iuxta Cursum Constituendum, et prescribendum
qua ual Villa consistit, Arare, Sabulare, edificare, pari.
ficiq; et quiete possidē, obtinere. Quam quidem resignā
tionem rite et legitime factam et per Nobilem Nicolaum
Nekowski fratrem supra dictē Dorothee, suscepta
tam Habuit Gratam, ratam, robur firmitatis obtine
re, Quorum quibus sigillum nrm presentibus est subap
pensum testimo.

festimonio Wratislauiæ Datum in Breslaw Anno Dni
1518 Actum in Curia Regis Rolomi sabbato
pxmo ante festum S. Sebastiani et fabiani in patria
Mtis Regie Anno 1521.

Decretum Maiestatis Regie Impor-
tans aliquis Citationem Innotesce-
tie ottasione peructorii in Aliena-
bona tentatur tandem deportare, et
per lucrasse querere

Sarra Mtis Regia ut Nobilem Barbaram voluerant
olim Nobilis Jacobi Conarsky in Dargaw vidue Sere-
dem deterram ab una et Nobilem Kolcky Kamdwider
et Gorij forte sue fratrem, citatis partibus, ab altera inpe-
ta Constructa Attamen sede, et cum per prius Verbalis
R Mi Camino ipse Kolde importasset Citationis lite-
rale sue quarela Castrum Capitaneale Crac: cu Nobili
Sebastiano Kolde, nec cu eo Nobili Zopsia Blessen pro
vadijs triplicatis per Nullum flore ob preprediciu Intro-
missionis, prout Jor Citato Castrum latus obloquitur,
in bona hereditaria Dobranowidze, ipius Barbare
Conarska propria: Et Jor sup Nobilem Joannem
Conarsky super persona, Ibid: nil Juris et dominij
habeat in bonis Dobranowidze ipius Barbare ad
quirere digna pertinea, in damnu et preiudiciu
ipm

ipm Barbar Conarska, quam Importunior
Altarioris prefate prefecta Barbara ipos Kolky fr̃i.
mat, sibi ad partem iporum Kolky pertinẽ: ad ob
tinẽdã sibi flore, et prefa ipa Barbara frat Alem. Cra:
tem sua, Altãs Terrenã dignarer. Altarioq; prefa:
tam re perturba, quã ei ad suam pfectã deducta de
fore nõ dubiũ erpoti. Ex qo ipa Barbara et Alta:
rior prefate fratris per ipm Kolky et participes eius
intellexit

Et Calar apparet de Altarior q ipa Barbara
Conarska ipos Kolky fr̃os germanos, et Kolky
Lopczkam Blirska, ad Indiciũ terrestre prosecutor
pterea Et stetit super Kolky Joannã Conar:
sky, qua ei sex Kolky flore vngarialiũ in fr
ta ultimũ et Kolky dantur, Drugũ finẽ, Altarioq;
prefate, porrexit Kolky fratres et Blirska, ipam
Barbara in Basiũ ouẽ: qua ipa Barbara
Altarioq; prefate ne Altarior prefate nocerẽt, et
nõ nisi ipos Kolky et Blirska Altarior talli
tatis

Deinde fum

Ita Deinde Dignata, q ipa Barbara
Conarska dict prestare Corporale Juramẽtũ pla
ni in Manus Rolam, ita ipam ore suo dicere, et
sibi Crucẽ dare ipã ipos Kolky tali Altarior prout
asserebat nõ attinuit, nec Graual Altarior sibi
competebat: Quod ipa Barbara primo facti fatebatur

Negabat

Albertabat &c sibi sua M. Dexterre dignata est: quod
ip. Kalkowi Altarion perturorum presbiterum 142
vadiornm triplicatorum dupli quando pro culpe
sue &c bonis Debrandenbge ipius Conarska &c portare
debent, et nal perlustra quorum et qualiter ni
bonis ipius Conarski perdnere debent et potermit
Et debebunt partes personale huius juramenti
prefati, per ipam barbaram prescindu inata
tolam ipius superius descriptum: et cum ni con-
venire quidi crad. sua quarta pt Domini;
nam Invocauit. Anno dñi 1539:

Decretum Maiestatis Regie:

Nullus Andrat Altarios inordinatu et barbaro.
insta mira, que fungarent ad pubi MR et ad
judicia sua M, et ad quodcumq; Judicium sue Mtis
forestre. suis Custum deferre, et de nal propo-
nere sub poena sessionis Bonis suis capitalis in hoc
S MR. sup Altarios Cori Berbali qua Nobi:
lis Joannes Et stanislaus Stebalkowski fris
germani ndum. pbi artoris Grodnoscu Pauli
Zolatzkowski, Gredus Sandomiriu Kalisiensis
qdo ipe in ria sua laboriosa Mieszaskam taberna-
culum quandá ad plandum in Janina parochia
Choinen ordinaria et ipos Stebalkowski parochos

Stados

Altos et altera in Judicio terrestri Insulanis Martis
et multa insolita controuersias et partes emissi Nicha-
elis, et bonis operis Iouiales ad vite Notarii dicti
Andream in Dyliche mississe, ad Actiorandu
et inscribendu in Librum terrestre Insulanis assarans
Sue par ipsum fecisse cum ipsis Iuramentis, in fauore
partis prout Sue ipse Actor Curie in Rotulo tenet.
stre Regalie Communis nullis inscripta, et retento
Libris inse declarant Cue ipse Paulus in Judicio
Coram Nob Regie bone Mem Nolmit, patrus, et Regia
statutu de mandatis Altaris nuby Latus, ad dictum
ipsi St Gerhalkow Jnj Decreto S: M R mediante Capti-
: garent in sib: ipsa Verba in ipsis Juramentis in
fauore ipsis talia fuisse Debeat personas Custodire
adscribere Quos Pt rsm Altaris sua posuerunt
Pt licet ipsi St Gerhalkow ram M R: Allegant
et recognitas sua ab Diuersis marbis recessit, Prout
de Sue acta patria Confirmationis Regalia Latus
inse declarant, set in grude, gratia licet quod Sue
in Altaris predicta posuerit q Sue fuissent de
ignorantia statuti, et practica Juris in Latus
in Cognita et nec in eis finis, sed de simplicitate
sua nec intelligan pt in Sue Latus tangere bona
fama, et Conscientiarum ipsius Pauli Colaskow
Inj Judicis terrestris Sandomirien, patens et Sue
pro ipsum simplicitate reputaretur : Dein

Decretum: Mtas itaq; Regia ordinata partim
Altarde Controversia sit inde parta. Decernit Dignata
est, in consilarijs suis ad latus presidum presidentis Cattu.
dris tang ordinarid ordo suis Mtis Cons no Saberr
Ntre ipsa verba in Altaris descripta et ni Archa R: M:
bone fame estimationi et Conservationi ipius Kolasch
kowskij nec et in posterid, quidq; nonnichi adfert et
nocere posset, deinde pnte medium Ft nec iporum Strgal:
kowskym. Quia antecessorum ab illis facta e averbio
Pfatis recognitione ona recessernunt - prout et nunc cora
ona sacra Altr. ob simplicitatem eoru et ignorantiam
statuti, et practicam iuris hoc in Cottone posuerunt, et
quod nunqz de eo cogitauerunt Si in aliquo perso:
nam et bona aestimationem ipius Judicis Scabinorum
tangere seu ledere debent. Insuper Mtas S.R.
Decret suo in vni statuti perpetuis temporibus Durattu:
ri omnibus passim, tam procuratoribus q; reum aliis
psonis Cuiuscunq; status et Conditionis exulibus Mandam
et in Libera Dignata est. Ut quispiam Cittatorum mordi.
natam et verba in rat qua Alicuius Honore et
bona fama tangerent Audeat adscribere, et ad
publicam M:R: et Ordinis sui Actus et aliquando ne.
dum terrestres. suis Castren defferre, de caetq
proposito fodere audeat sub poena sexcentorum
unius septimani in Turri. et omnes in Contra:
rium Decreti sui Actus faciendo pstitutenda.

Acta in Comitijs generalibus Cracouie feria quarta post
Dominicam Reminiscere proxime Anno 1539

Decretum Maiestatis Regie

Quod bona aliorum preter confessum marchi sui
et sua mandata nil quicq ad prestan̄ recipere pot
nre sr nichilominus sr vmq In causa et Archiepi
sui Gnesnen Nicharti Bibliopolam Cives Cracouien.
sos Cracouie et generosum Annam Zarembyanka consor.
tem Generosi Joannis Chelmsky in Lanky Sandom
dem Comitatu Castri Cracouie hereditariam Actricem parte
ex altera, coram quamuis nec Mercantilia pleb
exercuit; Adamasij, et aliarū rez per ipam
Annam circa prefatū Nicharum Bibliopole d
prestan̄ recepta, pro quibus sibi possessio Mag.
ei Bibliopole nec ad Judicium S:M:R: Citatione
debita Regali Coram̄ant probare nitraden̄ rege.
stris suis id re sufficienti doc̄nto ipam Annam
ea bona circa ipsum recepisse, vt de hoc citatio ipius
Nicharij latine oblegnt Ab adverso promotor
ipius Annae Zarembianka in hac responsiuis et.
improbat prefatā Annā ad prefatū Citatorij no
tuisse rebus petitis et absq; Mandato Sr in presencia prefa
ti Nicharij Bibliopole datis et allegatis, quod
prefata Anna rursus precepti Joannis ma
riti sui assensu et voluntate suis Agendis nil
quicq in multum accipere pot, et si quid quod de:
Actum

indebitare Cū scis Joris no expsat. Jtē dicam ramen
possint dicere, quod licet dca domina bona hereditaria
nobilia nulla nec possessiones hereditary Juris et posse.
dni Sabrat, cum quibus ipe Joannes Colmesky copulatus no
fit, et quibus bonis hereditariis, qui hyores Sue maritus
Sabrā. licite possent pro parte successionis ad Judicia trahi
et pro Gravaminibus et alijs in Jure dicendis ad Judicia
trahi Cū scis consensu et Jurisdictionis meritū exercere
se no debent nec possunt, et ita nullas in scripturis
parent, eo qd sub tutoria maritorū suorū sint, sem
ast dr rassormanis Dolis et Dotalicij pe rem Joannes
Colmesky sibi inscriptis et rassormatis, Cū in cad dr
et Dotalicio disponenda scis Joris, qnā scis constante
marito nec in ipā Dote et dotalicio inscribere potest:
Adhuc ne Amicorū sibi sanguine attinctus et pe:
rnde vt dicti scis constante marito nullū priam se
indebitare potest, et pa constante scis assistentia ipius
in rebus scis nil disponere pot Decretū Satra
tangs M R Audito ipārū partiū propositionibus
et responsis Attento ro ipārū Annā scis Joris no
esse decernit cām absolutā a toro et ab inuicem
cum Mandato repetendi debitum prestandi pro ipsi
rebus et bona ptinentia Annā recepti ipius Joannis
Colmesky inire et habere observari pro sacienda Justi:
cia cum prestita Anna vt et tangs Comparte:

scia

sub rmy tutoria et Jurisdictione maneatr, et in dressda
administratione Jnstitit, sibi sua Mtas decrauit ipm
Jmr Confirmir pro uo Jnstitit. Actum in Conben.
tion ynali Crac feria secunda pdi Do: omli anno 154:

Decretum M R inter Annam Czikow
ska et Joelitem Langvit Actum An
soror exns exdotata habet succession
rgnalis Dimissionis in bonis Civilibus et terrestribus.
Cum ad mod illustr Anna Czikowska Castellana
Sandecen, Attavo trali tangi dextrix citra venat
generosu Jordanu Langvirka germanu suu Sere.
dum portis in Niegoszowicze pro dimissione bonora
Servitiariora nobilium in Niegoszowicze sitor ipsum
prout et sup ipsum Jochim egnatu post mortem olim
Erasmi Langvirka fris ipsorum germani sterilitor
mortui Jdolutarum, et pro sorte ipsius Anne Cu.
rarum Jdm prout prdicta Attico in Palatio
residebat Jdi cum pfata Anna dextrix
rta pfatu Jochim Langvirka, rota sacra M
ponebant minimodu quitzt pro parte sua prin.
cipalr Jochim impugnan dimissionu predictorum
bonorum, reproducebat Jdm vtionis nit se et
pfatu dim Erasmu iuxta qua vig pfatu
Jochim et Erasmus Langvigorii cuius Jdm pro.
pinquiores et successiores remobabat. Et ipi solitum
post alia separabantur Surredere in bona
omia

omia mobilia et immobilia debuit, sed nulla finit contro-
missis subsequuta Exadverso nec eadem ammo pro-
:rem memineruta q ubiq; fortem agnatu dehipiebat
nus germanus in bonis paternis et maternis, et debo-
tionis post obitum genitorum dorothram virginis germa-
nu ipius et nisuper sibi jus salmud ad ordinandum
competebat: Allegabatq; predictum olim Erasmud
nu dictatem bonorum in villa Mogosowicze trium fra-
Distarii, et nullam intromissionem debisse in jus virginis
prefate, et ibidem mortuam in possessionem
norum, Et idco asserebat sibe diuisionem

Decretum: Sarra itaq; Mtas Regia rationibus
utriusq; partis memoratis et inibus Controuersijsq;
partibus Attentis decreuit fore diuisionem inter ipos ge-
:manos fortiam Langhir totalis medietatis bonorum
Mogosowicze que debebatur post olim genitum
Erasmum Longbirka, agnatu tum sup fodalitia
q; aria super Annam Czikowska et alios, et re-
liquam medietatem pro ipo fodalitio ibid individa-
br conservandam: Eidem Anne Czikowska salmud
jus ad aliud ordinandum in patroq; jure sup ipam
probet, et post ordinationem sic pronunciatam sibi priu
tuerunt, Cuiquid diuisionis in bonis Mogosowicze
vicze prefixit sua Mtas certum ordinem quem predicta
per Dominum Comitem inter eas instauit: et Ratis manet
dimissis predictis partibus et earum Consensu,

a2

& assertaverit prefatus Annus Generosum Nicolaum Serafinowski, & Sigismundus Virbjanowski Praefatae vero Langwirtka Magnum Laurentium Skiesskowski Castell: Birrien, quibus diuersoribus addidit: M: R: Generosus Martinus Voinitzki qui & ipso Castrum Crat: erit superintendens eod diuisioni. Si aliqua pars sua se vindicerit diuisorem, vel omnibus iam nominatos sunt aliud diuisoram quem habere poterit vel diuisores locabit in Consuma: vna vnius vel diuisoris locali; officium cum vnius partis diuisoribus gerendi, & diuisionis Consuetudinis Alterius ejus non obstante.

Actum in Con: gnali Crat: feria quarta p̃ Dominicam Invocavit Anno Dñi 1731

Decretum Majestatis Regiae De disper: tussione Juris in Requisitione rei Judica: & facta

Nobilis Sebastianus Skilonski vor Sladowsono et Con: Eso heres ad: S: R: M: & Consulem modernum ex offo M: R: & in instantiam regiae S: M: R: & in instigatione Nobilis Matthiae Glinskij Citatus arit: quomodo ipse Skilonski ejus Matthiae Glinskij fundamen Juri ex Regni et statutis Ch ipse Glinskij in causa officij Capitaneatus Lanicinsis in Requisitione rei Judicatae occasione violentae expulsionis eiusd Stani Birlinskij

quo ipe Milorsky de sorte dicte scharc terciste de
parcium possessor et pulsorat: Ex decreto officij Castren.
Lanciciensis in Sth et duobus Nobilibus non debite p
mazo Centum Vigintis Marc: pars
Rainbromiten ejus scam terciste in partem, de qua
per ipm Milowsky depulsus erat: Ex hinc ipse Milowsky
in Sth et Nobilibus Vergnen Cracou Regalis adhuc
mit dotis predicto sto. terciste in tomissionis
in prefatam sortem dare, irruendo in officium prefati
in sedi in toribus suis Vigintis: et illud prefatum Malski:
am. Ghinsky manu armata et violenta verbera:
norat, et vilipendi multotera odia rumpta, et odio limi.
da violavit. Ex hinc multotera et violentia officij in dignus:
nem Cracou: Regalis per ipm facta con ipm
Milowsky tota officio Castren Lanciciensis Ministeria:
li sunt ostensa et protestata et sine Sth debite violi:
rit ex officio Capitis Lanciciensis descripta adhibi
dem statutis et poena statuti con dispersionis Ordi:
ij et officij Cracou Regalis Citatus erat instigatorq
officij Regalis Generosus Paulus Kolaczkowsky ordi:
te et officij Cracou Terre Sandomiriensis instigan
et petrith contra sr non debendi statutis Regni
et violatoribus officiorum et officij rendarum, ibi
ipm Milowsky tabendere dignaretur ipso anno.

Milowsky

Nelonesky Aligan, ꝑ ꝑsentes cõ ſond Detendi ſta
tutũ Regni & violatoribus indeind et offic̃ condigñ
non ..ysam ..Nelonesky teneri ſuſti neqũ pernam in ſtatuto
descriptam: Ex eo quia ipe pro hac vice dequisicionem
offic̃ predicti Gradey Regat, cui Nathanem Glynny
ſic vulnerauit, prout et relatio ipius Nic̃ pronidi Joannis
de Grossebridge inſtripti coram Nãe Regia sub sigillo
suo ſecreti Lamirien emanatam reprodidit, et possit,
in qua Constat, q ipe Nelonesky pro hac vice dequi-
sicionem predictã Glynny non subtraxit
Et adhuc ipe inſtigator offic̃ Nãe Regie inſtigante
et reprodicente eham eidem Nãe ſecretario priore
relatorem, q. presens coram officio, et Archis ydem
Nãe in Nobilibus cum ipius Nelonesky fuit sub sigillo
dicũ Capitanei Lamirien Ex Archis predicti Lam-
irien emanatam reprodidit. Cui pro hac vice coram
Archis relatorem fuit, q ipe Nelonesky predictus talem
viam et dispensacionem predicti offic̃ Capitanei
Lamirien, citra predictum dequisicionem fuit, et
petebat predictus Inſtigator cum ipo Nelonesky
statutũ Regni ꝑdicti et inde statutũ premiri
Deinde Sarra Diem Nãe Regie fuit in nullo
alter statuto Regni cum talis dispensacionis offic̃
contrabenire Imo ipe in hac statutũ Regni omnes
tales dispensacionis et violatores offic̃ Regie Nãe

sententiari

Sententiari et premi: sed attentis Contrarijs ipius pbis relationibus, in Contrarium partium per ipum Mtrum stetit et rationibus decernere dignata est: vt ipe Sebastianus Milonsky in primis et pradictis terminis Castrum Zamoriam pt stetit Pasche nre instans pximo celebrandis, ne sit tribus sibi negotium similibus, presentet et pcalt Juramentu, Ita ipum vt testes eius, Deus adiuvet et sta Crux, in Sum rotam. Cma pte ipius Matthie Ghinsky pdcm Curia Regnicolarum tractij regalij, prout ipe Ghinsky asserebat, no vulnerauit, Nec sibi vel vulnera intulit in Cathedr distripta, et testes eius ita dicat Quod scimus et testamur pdcm ipe Milonsky ipum Ghinsky pdcm Curia Regnicolarum non vulneravit nec sibi vulnera intulit (Post quod pdcm Juramentum p ipum Milonsky prestitum. Extitit ipe Milonsky ab impetitione pdcte offitij Mtis R. liber et absolutus ea Sebat Quod pdcm Juramentu ipius Milonsky, nol. scribus ipius Matthie Ghinsky nocere no debt. Sed ipa Mtas Regia pdcm Matthie Ghinsky decreto suo mediante, reservat salua debitorum agendi, ni foro Competenti pro Delictibus suis restituere dignatus, Remittendo decreto suo mediante pdcm, et publicus remotis pcessa. tes testes, ad Juramentu per ipum Milonsky prestitum ad Judicium Castrum Zamoriam pdcm infra post festum nre instans celebrandi, in statu decretum pdcm rotam.

Juramenti, remissionis bonorum processus causæ, et inspectis
actis præsentis Controversiarum Sup. Nobilium
S. M. R. voluntatem relationis Illustr. quæ contraria
et in Contrarium fuit per unam Illustrem minorem par:
tem est facta impunitati pertransire ita decernen dignas.
tem est, vt D. Palatinus tres Illius ipsius Illustrem sub
missis subscriptionibus respect, pro tali ipsius erronea, et
contraria relatione, inspectis depositum Illis primerat
requiritur ergo, q. dispensatio violenta de quorumcunq; rei
adorata, et multum rara Illustris ista talem de quorumcunq;
pro dispensatione Juris impediran, et resuada est
no minus de si aliquis nunc nisi unica facere
in Judico terrestri aut Castren et semper de restitutione
tuti pro Summo de presse Justiciatur Illis Regis
proponere Est: Cuncti semper Illustr R. ad dict
propositionis dare debet Actum in Conventione
gineth Cracou. feria quarta post dominicam Remi
niscere Anno Dñi 1539

Petitum Maiestatis Regis An
sculteto et adnotato liceat roborare pro.
prud dominum ad tribunal. S. M. R. vel no
tara M R, in. causa vertente inter nobilem Ja.
stianum Lagonowsky terrigenam Illis Regis Actore
ex una et item religiosam et Deo dicatam Catha:
rinam Abbatissam Monialem Cracovien ordinis
sancte Clare, cum Conventu eius presse Monasterij
in Obora

obora. Et Gur nyda Innolrstenriam, gna ipam virginem Sri
Sri ad stirpem Regiam spectant, ortasione reseptionis 151
tus sibi Zagorowsky in rad obora, per ipam Abbatissam
et Conventum suum Absq; solutione summe pecunia-
rie pro rad stultitie spectante, et pertinente. Quagnd Ca
rina Abbatissa ipm sobrstidnm ad pstiam suam
Conventus sui ad deducendu prefatu stultitiam
Ad Curiam Monasterij sui pertinen Altanis Altrgan
prefata Catherina Sri tertiu eram sna stultr Regia
habere no debent, nec stp ranch Innolrstenria tuitri tuetur
co q ipse dr tra et dr stricta sno Sri ad stirpem R. spectat
patrnq; prefata Catherina gnatrix sua stolas R. stp
stultitie sue superioritatem ipius adimere no dignarentur
Et patrnr sr a Cistarde ipius srbstiani absolui, Ntr ne 148
qua nostrnr in stultitie sno subdito, et sui Conventus
eram ullo alio indicari, tanch in Curia sua, Dn ipm
ad pstiad sui in Conventu sui Cistercrat, Pat'rna
autoritia vestr ipo Srbstiano Zagorowsky allegante se
non teneri coram ipa stp Catherina gna ad pstiad
ipius Catherine et Conventus sui in Curia sua Cistercien
sem, et Dn intendru statuto Regni et in Ville stat.
lato, et rebelli audito. Actus Flagi M: R. ex mi
superioritatem ejusdis in bonis stis subditis eorum habitam
adimere, et Attento eo. Quo stultitias dijs pro iniurijs
tenebar Cirad pro suo comparere, et recto Dor. pro
re stultitie

Per viridemplior Soldurie, que causa inter
Judicem Judicij terrestris Competere et pertinere Debet
et Determinare dignata est, Cui in primis et precipuum
terrestribus Grissum predominare est sistum Pastor, nec minus
Libralitis, cum Abbatissa ad Judicem illud terrestre hoc
non esse attendere, et inter studiosi dispositionis prerogatiue
cum esse Soldurie Judicis prorsus
Abbatissa Summodo communicare pro Soldurie portione:
pertinere, in Judicio Ab sibi Sebastiano reponere rese
Imprimis principio originali esse rem Soldurie spe-
ctare, quod principio originali ipse Sebastiano tenebr ondere
vadat Judicis probare reponere in principio relatu
arripere et ipsam Calbrinis in Commodo pro quietor
si vero ipse Calbrinis de Commodo seu Gripim
principium in ferrit originale reproducta sistere
nolluerit, vel Judice non sit ipse impugnare nollet
sit in Abstinendo, nisi et res Calbrinis impugnare
nollet S M R reservare dignata est. Si vero
prefata Calbrinis Judicialiter non sit ipse principium
impugnaret, et causa ipso Decreto Judicij Illius in
aliquibus non fuerit diversa, sed ulteriori progressu
Judicio aliquo pro perturbatione. Et hinc sua
Sistus Regia dignata est, ut ipse Calbrinis
Abbatissa in Commodo suo Soldurie sibi Sebastiano
in possessionem Mius Sebastiani dare et de eadem omnibus
dare, quam ipse Sebastianus tenuit et de eadem simul Est
ad Determinationem et decisionem lites et causa presentis
et remanet

et remittunt partes presentes in curia presentis. citra vltra
vltrius procedere ad Judicium terrestre Gnesnen. 151
ybidem. partes presentes habebunt. certos in terminis
certificandos, Gnesnen. presentes et futuros per festum pasche
celebrari instans prout decretum remissionis literarum
mittit. Et dicta partes conuenerunt Crast. Lucie
vt sit dorum cum Canonicis Actum vt conuenit
Crast. festum quatuor temporum Dominicum &c
Anno dni 1539.

Detretum Mtis R. An aliquis asse-
quendo Jure Cortizamito aliquod bene-
ficium con seatneum vor Regni tenratur
De illo beneficio tedezy 149

Carta Mtis Regia in causa Patronatus Parrochialis
Ecclie in Krzisko con venerabile dnm Bartholomeum
Eqtshonsky Canonicum Posnaniens et Plebanum
in rad Krzisko, per d Laurentium et Elizabeth Do-
minam dotalitiales Joannis et Albertum Krzisky
patronos et dicebatur et cum derogationis Juri Patro-
natus illorum con statutis Regni per dictum d Bartho-
lomeum plebanum, vt proponebatur fuit de Judicium
pulis Conventionis gnalis per Mtem Judicis Castren
Posnaniens delata, Visa controuersia in Judi
Castren Posnaniens propterea Habita, et audita

Et iter nde

...scribus et Almgariorum ne medd prodictis decreti
...ora in Constitucijs Castri pro Assidentibus statutum Regn
...in Corkagros edictis in Immunit ranfa, et predictum,
...Bartholomeum Plebanum non Singulos statutis Regn
...nis admississe cum ipso D. Bartholomeus Plebanus
...presentatione Nobilis Joannis Kirkpatrick de Kirkpatrick
...patrom dicte Ecclie nec no religiosi venerabilis Dni
...Petri Boroughski et predicti Nobilis Laurencij Kirkpatrick
...et persona viri strenui et religiosi Martini Galetzkij et
...aduersa pretensi et Inuestitura Epi medesignata de persona
...pris D. Bartholomei Plebis, et obtenta inde ac illor
...rigore possessionis ipius Parochialis Ecclie exprebendi
...sse per instrumenta publica coram Indice Regio Exhibito
...clare docuit, Et propterea absq alijs et magis evidentibus
...ordo Bartholomeus Plebanus et Altaror Ipsarum
...et impetitor dictorum Laurencij Elizabeth Joannis
...et Alberti nec no ceteris impetitis quod pr. Ecclesia et
...ac petebat decreto fore, M:T: Liberum esse declarandi
...Liberumq fuit et declarandi esse Absolutum et
...eund. Bartholomeus ejus possessionem ejusq Parochia-
...lis Ecclie conservandi, Dixit et constare, Ipsum
...q ipse Bartholomeus Plebanus Si et in quibus Jus
...aliquod Archiepiscopale haberet tali Jure aliud habeant
...quam nemo tali Jure Archiepiscopo Jure vel de lonero
...haereditario sit astrictus, prout ibidem viam tali Jure
...Archiepiscopo essit, satisfaciendi debito Regio solvere.

Nichilominus emptis patronis ecclesiarum, si aut se deserere
voluerint, pro jure patronatus emptis Ecclie in foro com- 151
petenti actum in Conventione generali Cracouie feria sexta
post dominicam Oculi anno dm 1539

Decretum Metis Regie in purgatione re-
boris testamenti de tribus rationibus in
controversia partium descriptis latum.

Quum ad nostram curiam et ad nos nobilem Annam Cola-
stiam olim nobilis Hanyn Comitis in Dambrowe tunc
uxorem de una, et Hedwigim Hanyn relictam et de olim
nobilis Hanyn, tunc ultra Vistulam partibus ab altera, oratore
Comitis Lapidge in Curia Posnaniensi, nec patri pollicte
et una et domina olim famuli Augustini Mali civis 150
Posnaniensis, successive, ipsius anime Clastea paterne ad ipsam
jure paterno et materno pertinentis, prius ipsius olim Domini
Hanyn hereditarie devolute. Et prius in jure civili
mota et agitata, et tunc in jure castrens Posnaniensi
mota agitataq; et devoluta: Et postea de ni appella-
tionis ad Regiam Majestatem sue proxime Indicium nec ad ipsa castrens
Posnaniensi latis in se horum ordo amenitia devolutae
et finaliter, et demum ultimata, ubi magnus D. Iurgen
comes de Gorcka Castellanus Posnaniensis et Capitaneus
Maioris Polonie Generalis, sue Indicium sue Majestatis proxime
ibi infra scriptas relationes partium et decretum per Consu-
latum Posnaniensem in presentes partes, oratore predicto
Domino Lapidge in Curia Posnaniensi stante latum
auctoritate superioritatis sue et officij sui Capitaneatus
in dicto

[illegible] omnibus pridie et Clausulis debendi retractari et re-
probari, Imo [illegible] in nostr[illegible] [illegible]ridie tales prout de iure.
petij debeat retractat et reprobat. Rma[illegible] vetio in ip-
tamen dubijs libm mobissit presule Hedwigi hospitissim
ex possessorio tendit assumi se ab ipm dom patrim
et possessi et possessiõr rmi dñi spoliatum esse, et
propterea restitutionem fieri postulasse, pars spolij negat
et adversa partem ab actione possessionis removisse
Dñi consules pronunciũ decreti mysi ab aduersa
pte deuitidit quo ad possessiõm sed potius proprietat
bonorum dicunt fr[illegible]nales in directũ prolapsi
Ff, nõ Abulo ro q actrix protestetur talib[illegible] ipa
ab actione possessorij discedere, et quo constet prepos-
itionem et libellum actoris nõ esse conformes, sed tamen
quod non ita sit sententia per Consules lata q sit
in re pte dispositioni Juris contraria, reclamat dbit
et dicit: Secunda Ratio: Ex quo ad summa
chain propositionis negatiõ, dbit in Cautionib[illegible] probato
declinari debeat, quod in eo sit sententia censetur Juri
ordi et Jurisdictioni contraria in actoris semper incumbit
probatio: Tertia ratio Cum illi rei Hedwigis
ita prodierunt nõ potuit d[illegible] Aequatores Hedwigis
et filiis prorogari Imo Aequatores ob id illi per d
malam partem intrepidabantur, et Hedwigis illa
indirecte testamenti detineb[illegible]tur, Cum Hedwigis sola
ira vel absolutionis nec unitas modo fuit, Cum sola
voluerit, et actoris ubique prestiterit nil se debuisse
nec Exc

Cum Exequtoribus vt filiabus Ludwigis consilium, Cui nonsit
nulo testamento aut aliud sit q̃ ordinatio et mandatum
Cum aliqua apposita testamenti confirmatur, vt Exhibere plenā
descripsit somnitatem, vt testis resignet sigillū testatoris ro
tenta plana nongrossatur testibus verificatur testamentum,
q̃ ita testis scripturam sit suum sint testatoris voluntas.
Prohibetur vt in cedula nō scribatur, vel si originale pereat
et testes removeant fides stabilimini testamenti Statut.
Ex ea publicatio possit nō rō stando opinionem vel
Si Inn contraria Quod confirmatio sua datas et ordi-
nationes postea revocare possit, nec alius legatis possit de-
tradici, Nulla ens testamenta confirmata seu publicata per
generalem nō officiosa vel per contraria scripta reversa
sunt Immo firma ordinata nō quibus liberi pro-
hibentur, dat nō quo declaratur Nec obstat quod nō appa-
bit confirmatio testamenti testatoris ferebat, Nam dum
domus deperditur Ius agendi ad testamentū, cui eius pro-
batio seu confirmatio premittur, vt quibus agere possit
ad id quod interest, Confirmatio eni solū refertur ad
verba testatoris, seu ad ipsum testamentū, Non id rem qui
dare non testamentum Liberi sunt, Dato nec inficias
nec publicatio testamenti facta verum reputabitur, nec illa
reperiri nata vota officiosi querelam removere potuit
Ab actor non testamenti actione in officiosi, Et Nobilis Dñs
seu Magnus et Indivisi seu Magnus Castrum Pertinentiarum
Indivisibiliter detenti, q ipsum actrix domus Clusiensis
nec in seu

cum in ipsa propositione et replica se referebat ad
probandum suę possessionis, et depulsionę ostę probare se
deber mtm formam Juris Civilis erga ipsum Stadnicki
Castellanum suę possessionis et violentam depulsionis
de domo ppũ sua patrona, hinc ex pte actorea parte
ream ad fines Jus et officium Civile postulavit
ad quod sua Mtis pdicta propositas remitti et publicari
remittit et legitime attendebat ad quod quidem decreti
sua reprobatio et retractio sufficiens ne causa processus
occasionem praestitit Dominus per Judicium suę Magtis
Castrum Posnaniense praefatum Stadnicki Regis
Brestanię ad R M appellavit: Petrum S.M.R.
audito plene controverso et responsis hinc inde oribus
ad rem hanc pertinen, spectan, recipis et perlectis
et debite ac sufficienter examinatis et rationibus Sentę-
tia Magri Castellani Posnaniensis sui officij Castren
Posnanien pro parte Nobilis Domini Colaszka, latę
et promulgatum in toto approbavit, et ratificavit,
prout et pribus, tenore Instantium et Judicium approbat
confirmat Decreto pro studium Nobilomeum
N. R. partem actoream ad probandum ad Jus Civile
Posnanien remisit et pribus remittit de proprio:
Stabit vero grossum interest: Actum Jri Conventus
generali sub Judicio Regali Crac: feria tertia in
Brigida Nativitatis gloriosę Virginis Marię
Anno Dni Millesimo quingentesimo trigesimo
octavo

Decretum

Decretum sacre Maiestatis Regie.

Neptis de fratre, nō ſt ad bona patrui ſui ſuccedere, ſed
ulterior deſcendit ſed tantum nepos poſt patrem ſuū ſuccedit.
Neptis vero poſt obitum patris, una cū amitā equali ſuc-
ceſſione cū fratre pro gandet, ni iſti vicē boni que ſūt
matris, ſed vicē aviti debeant, nec habeant, ſed ma-
bonis paternis aut paternoliby, tantū, habeat, et non
bona hereditaria.

Neptis ex ſorore bona
que patrui abſq; ſuū poſt patrem ſuū ſuccedere debeat ſed
tantum ſucceſſio ſit paterna germana ſtriliter deſcendit
ſorori, et habet In regnis ubi ſtirpes patrueles, ſi
tales patruū ſtriliter deſcendant, ubi ſtirpes gradus
nūl obſeruatur habet. Succeſſio ſororibus germanis
poſt ſororem mortuam hō ſpectat tam ſucceſſio nō
tranſit ſuū ſorores germanas poſt mortuā ſororē
germanā, que ſūt iam deducta, et abrenūciata,
ſed reuertit ad illas ad ſuas germanas nō erunt
ad proles.

In exemptione bonorum de obligatione

Decretum sacre Mtis Regie latum

Ciuitatis ad recipiēdas pecunias alienis, de obligatiōe nō poſſe
allegare, q nō teneāt ſuū ciuitatem rūdere, nec in tali caſu
ſolite appellationis facere debet Dns ſi rūdere voluerit
et a decreto appellauerit Ex hinc inde ciuitatem
rūdeat nec obſtante appellatiōe. et Mtis ad bona dampna

debatur premia mere in Cancellaria reponatur

Decretum Alis R In cautior fidem.

storia. Quo interrogii fieri debet, interrogio fidemissoris
cationis per principalem pro suo fidemissore in Judicio
ne sit stetur simpliciter, seu per verum Judicij illius
m quo dicis vacillare

De Mortificatione aut inscriptionis Regalis aut terrestris

Inscriptionis Regalem aut terrestrem non posse quibet
inscriptionis Castrum mortificare et nec de ipsorum in
scriptionibus, Regali aut terrestri circa dictum Castrum:
gnia gnalare

De Judicio boni dmi qui ad receptionem pertinent
ptem Novus dominus simpl̃ subeligitur prima celebra-
tio tremenda aut possio per Cessionem dom

De rñsione minorennid pro ration facien

Item si aliquis successor post primum Civitatis dimis
aut si data rei dicto D dominus minorennid
Ille vero qui prefatus actionem habuissent a sup
cas promulgasse eorum propositum esset diuisse pro di-
qua ratione petenda, qua illorum post exit
virum Gnotel fecerit, Ex hinc dicitur Civitatis pro
dicta ratione petenda, ho tenent omnes dispp
dio sup Attorney rñdere, et quodlib alius
personalem actionem habeant. Datum in
Cubiculo gnali Cred. Anno 1531: et sor

Parre

Et Sor Decretum fuit latum, ut omnes Nobiles. 153
regni, et filius Magci olim Christophori de Sidlo.
virtz. parte ab Altera

Citatus pro aliquo debito tenso et se prescriptione impetrans Librarii omis defendens.

Citatus pro aliquo debito tento, et se prescriptor defendens: dens, cum proponeret debitum, et si prescriptio tolli non supportaret, nec tamen probare ex hinc illud debitum esse gratis probatur, Librarii citato solvere debet

Decretum Actis Regie de abrogatione per: ne Contumacis factum:

Consilarijs suis proborum ad latus sibi sue assidens, Decretis judicij sui assessoribus pro parte Nobilis Stanislai Slupsky in Slupsia sentis, cum Generosum Joannes Dambyr nesky de Schyrzewyssa Heredem in causa vbi Dominus quod ipse Stanislaus Slupsky citatorias primas penam tolumaior sub Johannis Dirzewysky Actori et pars Secunda, instanti dni omnem Actorio ni responsionem reponere, et vltz ponere Contumacie satisfacere Jam minus legitime et inste non obstrudinem latam et pronulgatam, in toto retractando et reprobando reprobatys

et retractat, donec ipso mediante, Civitas de ea
emã nullibi in statuto depresse descripserit, quo
casu et quo debeat poena contumacie, cum partibus
citatis dirigi, mutuamodo in statuto magnifici Camerarii
de receptione et pignorationibus emendi bonum, cui statuto
per decursum tam longi temporis est derogatum:
propterea nullã robur et firmitatem habere
dinoscitur, Ideo pro utili decernere dignum est, emen
presentis poene condemnationis in poena centum
rii, a nulla parte citatus in nullis Indicijs, tam
Regalibus quã terrestribus quam reis Castrum, per
Judicium, neq; per partem Adorne, neq; parentia
neq; pignorationibus aliquibus hactenus fieri
non recipi debebit, nec ei in posterum de cetero
ponti mediante: Datum Cretis in Curia S:M.R.
ferie quãrte post festum :S: Stanislay in Maio proxime
Anno dñi 1537

De poena Rob in Judicio terrestri
ante castrem Solvenda: Poena Rob ad Ju-

dicio terrestri, seu castrum plurale a Judicio terre-
stri ad Marcarum solui debet a Judicio vero Castren
poena grossorum viginti quor solui debet, ab officio
similiter Capitanatus a Judicio commissariatus
et ab officio Camerarij: poena Rob ccc.

De Retentum M: R: de cancellatione Citta-
tionis Regalis: Sacra Mtas Regia Cl. consiliarijs

pro Mtate ad Leges Laudabiles, Decretis de Statutis
earum Mtis

cancellatis: Quod Cancellarius nr̃s regnatis sine scripto et sigillo
sue M. signato in nullo penitus mineꝰ Cancellar debebit
sub pena Indignacionis nr̃e Maiestatis sue ac penis in
Statutis Cancellariis regalibus latis sigillatis
omittendo gne Cancellar debeant. Quod si Cancellarius
Cancellarie Statuta Statutis non preseruauerit predictis Cancellarius
gne Cancellarius Statutis preseruatis Indignacionem nr̃e Maiestatis
nr̃e sentiat et sustineat Cancellarius Cancellarie nr̃e
Regis Polonie penis grauibus post festum S. Mar-
Bolomei proxima Anno dñi: 1523

De terrestrium Maiestatis R. de fentior Maioritatis bonorum et factione in sortibus bonorum hereditariorum.

Cum causa vertente in Iudicio Lublinen. inter Nobilem
Joannem Dobek et Jacobum fr̃es germanos de Kirklowicze
Swedry et Petrum et Joannem alia fr̃es germanos de eadem
Kirklowicze, Swedry ex altera partibus, pro terrestri Maiori-
tate bonorum hereditariorum in eadem Kirklowicze, tam in
campis et in pratis quam aliis omnibus bonis, quibusq;
rationibus vertentur, fr̃es nostri nostrum communem rationem sta-
rent, prout latius Actum, et totis processus nostre obla-
tum per nostros fr̃es per appellacionem devolutus est. Iudi-
cio terrestri Lublinen. Illucq; in Dnio Sedierunt Iuratis
rotulinendo partibus inparatis, Judicium Regale assessorum
nostrorum Officiantes ordine Iuris nostri retractatum fuisset
Actis Iudicij Lublinen. partibusq; retractatis et recessis:

Et ea

Ita non rebiont Quia in illa terra de Jure et Consuetu-
dine non servantur Communicationes in usu:
Actum in Con[ci]one generali Cracouie sabbato an[te] Domin[icam]
Iudica anno 1539

Decretum Regie de solutione poene Koss a Iudicio Assessorio Regali

S:M:R: in consilijs suis pretactis in Conventione generali Cracouie presentibus de latis sue M. assedet, decre-
uit sequentia esse Quia ordo et prouisio quod a decretis seu Iudicijs assessorij appellare non debeant: M.R. et M.R.
appellationem quod prosequatur: Ex hoc tamen, Quod debeat appellans tenere alium sufficientem pecu-
niam Koss Alio, tres florenos, pendi, cui parti appella-
ti mandatio reponere. Hoc ipso pars appellata tenebi-
tur parti appellanti tantidem, Quam dicta pecunia Koss
mandatio sibi reponat. Alio sententia Iudicij appellati
ad Iudicia Regalia assessorio finaliter transi
ri non debeant: Actum Cracouie in Curia: S:M:R:
feria quarta in Vigilia purificationis gloriose Virginis Mar-
rie Anno Dni 1533.

De inscriptione Dominie Dotalitialis

Omnes feminarum ministerij Dotalitij seu alij Jura Dotali-
um tenere possunt, nisi eo Jure prout Domina Dotalitialis
tenuit in Dei et bona gratia ac reformacione et Dote
inscribant Nulla prescriptione ab Iuribus possint alie-
nari

Actum in Con. Generali Piotrkouien. [illegible] S. Katherine

De obligatione

Oc obligationis bonorum Hereditariorum et Omnis Ingressis obligatis Dessat scripta per spatium triginta annorum: Omnis obligatio ma partis ff dissensionis infra quindecim annos vltra vel vltra remanebit, publicandus sit: ma. Etiam pro hiatibus in ma parte dissensionis vsque vnius vel lapsu triginta annorum in jus Hereditarium bona possessoria, pensitia in possessione hereditaria bona propinquitate bona per Commutationem assequi: lemo & Examine protest.

Terretum Judicij Orat. per Se. Nicolaum Thaszitzky Judicem et Joannem Mezik subjudicem terrestres latum.

An aliquis inde per aliquo pro Judico loratus fuisse sua sententia in curia rationabiliter vel simus principaliter per quo Mr Judex & Judicandi requisitus:

Ex decreto Judicij Generosus Nicolaus ordinarius serenissimi Ludovici Dei gra Regis vidor Poloniae posse: sor opidi. Skalnia liber et absolutus est & vltra ista ols principatui: qua ad summa Nobilis ac: Joannis Kyssitzki Servus de Strzibyna ad: stantes erat: Et principaliter Cui ipse Locumtenens, et in Dignitatis Judicium Regni Judicem sr ordinarie constituisset, seu locare & missit Judicio

[illegible] Jurisdictionem quandam ni competentem sibi assumendo
et usurpando ab Judicem competentem prommissam, in
quadam causa per Venerabilem Thomam Kozmodiensky
Canonicum et officialem Crac: presentato Joanni Kißnicki
executionis appellationis et alias vendicionis scultetie
in Nicmierzyce. Cromodiense in loco primario in domo
Venerabilis Joannis Nanowiejskij Canon: Crac: in strata
acta ex adiutorium actis processibus, ad partem
citationem et ad peractum terminum, ad omnes actus judi-
ciales stabilis Joannis Kißnicki pertinentes, et ad ean-
dem in qua assumit modo presentati olim Joannis
Kißnicki: Ad quod admissum per Joannem Kißnicki no:
: dominus propinquior, et unus filius et pro-
curator actoris et prosequens causam ipsius in actis
terrestribus Lublinis exponat, dicit: occasione summo-
nitionis Illius facte: pretensionis: et dos quia vestra, presen-
tes Nicolaus Piotrowski, libere ex dilationibus, pre-
sentialiter est, quia per Venerabilem D. Joannem
Rozmowski. Dem Plenipotentiarium ipsius Kißnicki erat
in Judicio, loquitur. Idco prosequens Joannes Kißnicki
erat in Judicio: respondet Dom Rozmowski:
Actum Crac: feria sexta post Epiphaniarum
Anno Dñi 1530

Decretum Mris Regie de curpilogui
mter: Nobiles Albertum Maschowskij et
Generosum Andream Zgrzymskij castell:
Polanden iam superius Annotatr: Rno.

Reverendis verborum ac impilogni debet esse tantum
imponendo unum dictum Signum filium Mercatoris esse
nominat: Aut prem ipsius Mercatoris nominaverit
et no probaverit: Alia aut verba non possint reffiri
Nogs nobiligi ad renovationem fed esse nobiligi pro ipsius
nimia absq; dilatione: Pro qua primis quibus
latum fuit per Attatiorem reconvenire Petrum
de Conbemoh Judic Cur: prima semida ordinaria
post Pominicam Quadragesime Romiserve

Anno Dñi 1539

Petrum Navestatis Regir.

Quod Attor pro rdibus suis pro depressione si
est poni in bonis suis debitoris Petri rdibus, et ipsum
debet dari in manus rdibus si fuerit domi, si vero
no fuerit, tunc est dari de manus fidelioris, et illa
Attor debeat ad solvendum rdibus: Et
Carta MR in causa et actione inter Nobiles Domi-
num et Albertum Cruchowski fratres germanos ex
una, et inter Nobilem Andream Piotrowski
altera partibus de altera, concessit in scriptis suis
suis concordie, Remuneratorii perpetue, per quos fratres
pibi Andree Piotrowski presentato bonorum Libro
et Volya in districtu Grostensi consistum, tam de con-
personis, quam de revolutibus: Nobilis olim Cruchowski
patruus, ipsorum fratrum, spectan, et pertinen, et de orta:

Siano

...ruscio ne Iudeos ipos fres, per ipm Andream Amag.
... missi Leuitalsky palatino Mstislodiensem ipos ad
...scriptionem predicti olim Joannis Cruchowsky pa-
...tem ipsorum fratrum: Cum se inscripserat ad Dnm
Palatinum respiciens villas predictas Ribno et
Volyn, et Dnr ex inscriptionis obligationis ipis fra-
tribus per ipm Andream Pirzorzhinsky scriptam
et inscriptam, ortaque lite coram Iudicio
Capitaneali Posnanien, multa et intricata, et tan-
dem a Iudicio predicto ad sacram R: ad Con-
sionem modernam perducta questionis debatur, et succes-
sive continuata, inde tandem causa missa Iuridice processum
est examinatis, et intellectis Confratribus partis
vtriusque Juris vtriusque studentibus, et Dr
Dicij Castren: Posnan: ex decretis et statutis Pacifi-
cationum inclyta nunc vtriusque Polonie celebratarum, vt pra-
sertur Corporaliter Juramentum in fine litibus sibi inger
similibus in Sacra vocata, Deo ipsum et testes eius
vocat adhibuerat et S: Crux: Quam plus citatus
et Capitaneus Mstislodiensis ad inscriptionem
patris ipsorum, ortaque ex respectuosis Ribno
et Volyn attinentes ex ipsa data nec sibi Dno
sinaia pertinent: Nec ipse Magnus hucusque, sim
ilem assertionem Iuridicam, ortamque prefatis citatoriis
et assertionis causa de parte ipsorum obtulit P: Pallas
citus in Judicio Castren Posnanien. et Dominus in Ju-
dicio

in Judicio R: M. Cracouiens, seu alio aliud
quandam causam ipsum et partes ipsorum subordi-
pod quod iudex per ipsum Andream prefatum
ranctum, prandent partes vltrius iudicio ne
citationis ipsorum Cracouiensis, ram illorum partes
y presentes M. Regia dignetur esse prout et pudicio
remittit ad Judicium illud castrense posse subiungi
partes presente Sabatum hora, in Dnica prima castri
Posna: quod nisi fecerint pro fecerint pastore si castro Posna:
celebraturis ad premissa quegram dest per ipsum
Andream Pudislinsky Judicem prefatum prestan
et vltrius ni causa procedendi nisi contumaciam
partis ostensa Judicatis: de tali protestum Curie et
nisi certa pecunia condamnatis: Cracouiens: castrens
Posna: latius dorma(tum) ni causa obloquia

Decretum Maiestatis Regie:

Quod obligatio debiti pacisci ni bonis diredatur
non descripti, sed debitum personale quod ni persona
capiat. Judicium Regni Assessorii ni causa et debito
in minus ribus Radicibus nobilis et nota ni
Nobilis Stanislaus et Premisliensis. Soluendo dom
et Nobilis Nicolaum Nicolai et Bartholomeum filios
Nobilis Georgij Stolnik de Kronijow et Bartholomeo
Sandecz. Statuit pacti ab altera occasione pendragnida
Stanislai:

[illegible] prod: procur: [illegible] pront de dor Contro.
[illegible] et bona processus Causa [illegible] erat. Qua tandem
mensa Et de de mandamus in pntia M: Regis seu Judi.
ejus seu Mis in Cancellaria Gradum nadrmam
Cod: seruat, et ost in pta acta cum Radtis godem
pro Nobilis stanislai kuzma latum retractand
et diuersitum, Dn M: R: dixerit: Quia Nobilis
Martinus. Nicolaus Bartholomeus, filij Nobilis Georgij
Stroz [illegible] possessoris bonorum Vilkopladiens
Libens esse ab impetitor Judicia ipius stai kuzma
Cl Sor T eo Ema obligatis debit: specifica ri
bonis Scriptis nō in scripta, personale debit
sero dimisit nec in bonis in processibus ipius
stanislai, qui libr debitum inscripserat, repeti dt,
salua Actione sibi pretensa kuzma, in processibus
pretati Joannis Kaika reservat. Ego eodem pres:
ms. stanislaus kuzma. ad Resolvendum appulerunt

Decretum: Sacra Vlgs Mas Regia simul
cum seu Senatum Judicij sui Regal Assessoij and
Nobiles: stanislaum kuzma, et Nobiles Martinum Nico-
lai, et Bartholomeum, filios Nobilis. Georgij Stroz
de Bronnich et Vilkopladien Districtus, visitatis
partis Actoria, in mensa, oratione summa
et inductis scriptis pred. processum in ms.
dicti processi, latum et promulgatum approbavit et
confirmat

confirmatis Decreto suo mediante. Actum in
Wratislavia Crac. feria 4ta post festum s: Trin.
Regum Anno Dñi 1539

Decretum Maiestatis Regie quod sub
conditione aliqua inscriptione posita
et interrupta nulla prescriptio curre.
non admodum actio et cursus re potest.
Inter Magnum Petrum de Opathowycze castellanum
Cracouien. et Serenissimi Sigismundi stati Regni Cu-
rie. Actorem ex una, et parmam Hedwigem 158
Crucem Crac: Rem. pte ab altera: occasione rec:
prioris pred. de stando in stradomija inter Vistu
et Rudawa sitis coram. M.R: Consiliarijs M:
ste d Vi. Actoreus Regie fuit mota et introdu:
cta. Coram M. R: deinde partibus earum partial propo:
silis et responsis contrariorum et allegationibus
deductionibus. Primo Actor eo q grauiosus
olim Dominus Ostrorog qui fuit Stirpis dicti Dor:
ti, facta prioris inscriptione in Actis castren Crac:
Anno Dñi 1503 ipso die sancti francisci super
quem citat et gradungitur fuit. Inquisitualiter
in Anno fatali Turicho Cui Crac. Demum
prefatus Rex Generosus Ostrorog rendbasta
inscriptor Ulrichio et Enrichio successorib
alias

[illegible] scriptoribus almi pressidi Cracouie ad priorem mi
[illegible] scriptionem et primo pressidem principalem super eodem
[illegible] sorte ad scripsit Cracouiensi quinto post festum
[illegible] virginis: Anno post orbe redempta in anno (vid.)
[illegible] sexto: Post festum Dominice sanctum epistole
[illegible] quadrima Anno Dñi 1515: et qui in scripta
[illegible] nostripaer quam pressatis Domasiam ostrorog strenue
[illegible] nobilis vbicho et Eurico Cracouiensi cardinali
[illegible] ministerio fuit: et vbi post nominatim Domasiam
[illegible] ostrorog infra quindenam Anno de sorte pressate
[illegible] dictos homuncios quamuis no potuit nec debuit, et
[illegible] sic prescripto Magistratu ad potuit arrare, nisi
[illegible] deputato Cardinio ne, Judicij nam nostripcionis post-
[illegible] rioram seu inscriptionis Authoritas dicere, sua stilus
[illegible] arrenare dignata est, prout et publicus decreti
[illegible] ipse Alberum de reseptione parentium ad nostr
[illegible] risse Altare vbi ob prescriptionem ob plenam Alb-
[illegible] gata Ju Secretario ad pressatis sortis rigore
[illegible] juris sui[illegible] dimissit dor et esse: Ideo partibus
[illegible] pressatis sua M. R Alterius ne causa pressata
[illegible] juridice procedere dignata est: ipse Alterioram
[illegible] vare Depositionem et Autoritatem plus in causa pre-
[illegible] ffata vbi M: R: processum sua M R
[illegible] Decernere dignata est prout ut publicus decreti
[illegible] vt ipe Magnus Capell: Gnesnen sinus

originales

originales in his originalibus ipius Hectoris con-
tenta omnia quemadmodum quidem ipsa Hector
omnia ponit vera et iusta pardonio, sibi Hectori rep-
onit: Quantum vero attinet ad edificia que
Ulricus et Enricus in Horto predicto fecerunt, co-
struxerunt et edificarunt, sup. dicit dicit ipse Hector
in eorum negativa et id quod sup. edificia ipsi
Ulricus et Enricus deposuerunt, sup. deposita
in Registris deposita continetur Juramento corporali
suis ipsa pro pardonium Ordi predicti suffragia.
modo, In cuius rei, etc. ipse idem Dom. admittat, et
:S: cetera: Quia ipsi alias Ulricus et Enricus
sue omnia et tam multa deperdita super edificia
per ipsos in Horto predicto constructa in Registro
descripta exposuerunt, per quod gradum Juramenti
per ipsum Hectorem prestiti, Ex tunc nos
ipse Castellanus Gruerie predicti suum origi-
nalem superius descriptum, nec et suum pro edifi-
cio per ipsos Ulricum et Henricum sup. qua
ipse Hector modo deponere dicebat: Quas
summas tam originalis q. viam pro edificio pre-
dicto ipse Hector declarat de Horto predicto
sibi castella condescendat. Non prius tam grossa
exacta pena tam originali q. alia depo:
sitorum

[illegible] supra [illegible]rorum dissensiones Rmi [illegible]
vole sam[illegible] [illegible] [illegible]ri [illegible]ar[illegible]ri in[illegible] [illegible]ndere
m[illegible]s[illegible]bus [illegible]ri [illegible]ram [illegible]olidam [illegible] [illegible]r septimanas
[illegible] reciprocas [illegible] [illegible]portare [illegible] [illegible]ris [illegible]ar[illegible]ris [illegible]
[illegible]arlo [illegible]ressalo [illegible]rvare [illegible]igneta [illegible]st, [illegible]ranlis
[illegible]ero [illegible] [illegible]diffi[illegible]is [illegible]m olim Vlrici [illegible] Enrici [illegible]
[illegible]arlo [illegible]ressalo [illegible]ruxit [illegible]rsanavit [illegible] [illegible]diffica-
vit. [illegible]ar omnia [illegible]diffitia ipe [illegible]ardor [illegible]rnebat
ondere: [illegible] [illegible] [illegible]ardi [illegible]rparationem [illegible] [illegible]diffitiorum
[illegible]nstructionem: S: MR [illegible]nisores dura [illegible]gnabitur
[illegible] [illegible]brbit. [illegible]ni feria sexta [illegible]xta post Dominicam
[illegible]ndendi Castellr [illegible]ordinet [illegible]ar [illegible]Diffitia [illegible]ructuandi &
pro [illegible]ssortuaria [illegible] [illegible]nstructione [illegible]ua [illegible]ardi, [illegible]nd
ipe [illegible]ardor [illegible] [illegible]arlo [illegible]ressalo [illegible]nstruxit, [illegible]anidem
[illegible]rbebit. Et idem ipe [illegible]ardor ad [illegible]rbes et ipe
Castell: ad [illegible]nidem [illegible]nia [illegible]ost [illegible]nisores [illegible]dfer [illegible]ant
feria sexta post Dominicam Condendi Castellr de-
bent: Post [illegible]ctum [illegible]ero [illegible]nisoru[illegible] [illegible]ressalorum
per Mtem Regiam [illegible]putatorum [illegible]nsum pre-di-
ctu ipius [illegible]ardi proprio [illegible] Regia ad diem
[illegible]rastinu[illegible] [illegible]ctu ad feriam [illegible]rtia post [illegible]ndendi Castell:
predicta [illegible] [illegible]bservato quod [illegible]rminus [illegible]ub [illegible]
Regie [illegible] tempore [illegible] [illegible]brabunt, [illegible]r [illegible]ubinam
bunt, [illegible] [illegible]rarum[illegible] per [illegible]uas M. [illegible]fieri debeb[illegible]
per ipm Castellanu[illegible] sibi [illegible]ardum & [illegible]ffitia ipius
[illegible]ardi

Hactoris proprio sumo, &c. no restituat Dig.
et habeant ptes prefate termino viginti dierum
ad prefatum Jovemach ocasione dissensionis et strue-
turum Her no ipe Magnus Castellanus ad reperen-
dum Hactori summam tam Originalis rei Centum, et
octoginta quatuor florenos Hungaricales Auri puri, veri, et
justi ponderis, tam eius summam pecunie, quam
quam ipe Hactor petere debet. Item sua pot
dominica Omnium Sanctorum proxima, hre no eius termini ha-
bebunt ptes p restitutionem comissarum
in Curia presentis partis, &c. fieri debito mo-
do, vigore decreti pro rata Jovemachi remissionis
dissensionum, et inimicitiarum, et alia quelibet latius in ea Curia
emanata, nullis partibus Juris boni. Actum
in Corbaniola Hungarie, Cracovie sabbato ante
dominicam Omnium: Anno dni 1539

Decretum Majestatis Regie

Quod Arestum Condemnationis in Judicio aliquo
debet fieri in tali die duorum partium condemna-
tarum. Cum Arestum no debet fieri in die assignato

In causa inter Stanislaum Zaborowski ex una et Bar-
nardum Brzezicki partibus ex altera eodem
Barnardo et parte citata in causis Comparen-
te et volente Jura exponere Judicator in parte
Actoris

[illegible] admittenda [illegible] termini in Contuma-
ciam partis [illegible] termini prefixi fit [illegible]
facta prout [illegible] actionis nisi [illegible] ratis die no potuit
[illegible] pro [illegible] citata venit sibi admitti [illegible]
[illegible] ad arrestū [illegible] actionis et termi:
arrestationis petentis ad acta nō admittitur, et
nec actionis: Cui arrestato pendente assistenti
aut sibi admissa tunc prefixis partibus ora-
S M Regia comparuit ac rata nostra ministeria
suum Mtrm vocat pro citata venit, utradum ac-
tionis partis actoris non admittitur: Ex gro eos
condemnationes pro si inscribi in pernecessit. Mtris
pro parte adversam actis nō finaliter ad acta
inscripta arrestabitur, inde consequendum in talibz
steri solitum Volente parte citata prefixa
ora M R ni causa pretensa in parte actoris
nec aperiri parte adverso actoris vera
sua M. allegata, istam arrestationis ac Contesto
factam a tunc nondum dicto actio actionis
finiret, nō esse validam, quo in similibz pot con-
demnationis fieri solet; et esse de Jure Dñi. et nō in cassum
esse datorum dignata est, Ipsam actionis termi-
ni partis actoris in Contumaciam partis citta-
te fuisse validam: Nec amplatam actis
arrestationis partis citatae reservata Rō allegandi

parti

parti Actore Judicio agere debeant, salua
sua Compatronali, de Nola condemnabe. actum
in Consistorio generali Crac. feria secunda pl
D. Omli proxima Anno dñi 1530

Decretum Maiestatis Regie

Quod condemnatio in primo Judicio in lutro no valet presertim tum sic pars condemnata inscriptione complere in termio peremptorio non submisit

Dum et grando Nobilis Joannes Bronikowsky
Actor ora Judicio proposuit con Nobilē Nicolaū Doctor
de Bronikowo Judicem inx contestationem suam,
assertam satisfactionem pro Judicio triginta Mar: pri:
pro qua ipse condemnatus in Consilio modernato
sor gra sibi adscripsit, et conuertisset aqua fluctu
de prisina dicta Regina et antiqo alueo
suo fluxu qo alia loca gna fluebat quod fa-
cere non debuit sub predicto vadio inx. gradum
inscriptionis cassq concordie inx ipm factam,
in Judicio terrestribus Piotrkouien, inscriptam

pron

Cprous Cltaro ablegnr bat: Ex adverso proposuit
Nicolaus per suū procuratorem Negauit se no bre.
ri ad satisfaciendū compelli, q eo quū male condemna.
bat restrin tuero, vbi debuerat coram Cōi
mex Jonis forme. Quū no sint in scripnis scripti:
ero probabat dictor quod ni Dnūs hungs ni peren.
pto ri responderi, debet pro predicto diadio solum
pro assumptabry, no replicā, ni concordia descripti
Mgr hugnta Mard. pacis. et edmchio ne agnt front
canit mscpio, q proinde quū ni scripto de qua se
tradebat Cltaro, est descripta per prescripcionem ne
anni Sabat, Insuper quia no subscripsit se ipe Nicolay
ad ni scripnis peremptorio rudere, solum dr vbi in:
scripto facta Continebat esse Concordie, Et dr
ni scripnis probat q racionibry multa Allegan rōn:
at parti adūsry ipi Nicolao oppositi proma.
tore ipius Joannis Allegan quia no bzt mar
bzt dicendi, cor ni scripnis et nis prescripnis no
tardat quia legitime pt condemnatory ni tuero
solue vlt repgnacō fieri no debt, solū satisfactio
qua assistentia dicery: Quia in primo termino
peremptorio submissit se responsurū rei mē
ni scripnis Concordie coram me reproducta manet
dor Judex Regalis presidēs diligenti audicis partiū
proposita

propositis. et probatum obis dicta instrip no Conuentus
gnalis et archi Piotrkouien emanata, odg nat
se tralyebat Actum sabisfactionis et condemnatois
pro prefato Nadio pronunciat: Quia condemnatio
in libro pro brigitta Mard. Nadij, et parte Joannis
facta cum Cipny Nicolao Dorbarren in moderna. Co:
Demandat est nullius roboris et momenti: Quia Con:
Demandat in primo Termino in libro, pro ipo Nadio
ad quod se extendebat sine instrip: Et cui gria
prefata instrip ast per prescriptionem dicta.
gria no fuit in illa multa prescripta edadendi
ad gria se tralyebat Actum, et condemnatio libri,
et virge ad finit descripta, ipis vigor no potuit fieri
Condemnationis et gria no fuit in Judicio Regali, se
cum Actis terrestribus fuit obligare responsionis. in
primo Termino, Cum Acta fuit alia et diuersa at
Regestrum et Condemnationalium. Stans prefati Nic:
la Dermanit, pti Parreto murdiando, dnsior perpe:
ma et prefatus Comitator et Nadio prefato trifila.
Marcha, pro gno Nadio ipe Joannes Actor debet
Labor ostendit: Ipse vero Nicolaus Dorbar pte
perpetua cum condemnationis libri et Comitationis
mortificari petit decreto ad nihilq redigendo

Actum

Actum in Conventu generali Piotrkoviensi
feria tercia in Vigilia Circumcisionis Domini
Anno Domini 1530.

Decretum Maiestatis Regie de raptu
virginis Nobilis Anne relicte olim Mag.ci
Nicolai de Gomirze Castellani Gnesnen
et eiusdem Anne violenta receptione de
manibus generose Zophie relicte olim
generosi Nicolai Siedlitzky in via libera.

Quemadmodum causa et actio coram S: M. R: in Conuen.
nonn proxi Piotrkoviensi proxime preterita et asse-
rta M: R: Catharinalis de Nobilem Domina filiam legitimam
Nobilis Nicolai Domini dicti Sulkan, pro tempore Generose
Anne relicte olim Mag.ci Nicolai de Gomirze Castell.
Gnesnen, de rapina Anne violenta receptione de manibus
generose Zophie relicte olim generosi Nicolai Siedlitzky
in via libera. Ita nunc actorio regium et
asse sum M.ti ad resumptionem predicte Nicolai Siedlitzky
emanata Literis nisi tamen forsan Judicialiter moto-
et Arrest post stationem personalem predicte Anne
et post segnatum recognitionis eiusdem Anne super
Bonorabor rapta. et nullis Controuersiis tum et parte
in hijs actoris, quam et parte presentium Dominorum

Et Anna

et Xmas Coram Sacra: M: R: Judicialiter Sunt
mde partes pro sacram M: R: pro manus de Berchiae
et fidelis dilectos, in certa prefixione termini per alia
regalia Conventionalia Privilegia premissa omia
latius in se disponenda, et q parcia de Sandernam
Canbarbery quale in toto effectu omes suos successa
prorogata et limitata, et diversa continuata, Ingres
sus Curie ad videndu partibus omnibus presentib
ibi quibus interest et interrut Coram S: M: Regia rem:
ibi omibus dicis Decretum Sua M: R: remisit
omnibus dictis Regalibus in hoc dicto. de Conventionib
quarund omnibus ratiombus, ad causa pertinen de
statuto de Regni direpta virginu et feminar
per Antecessores suos M: R: dicto, et sor idem statu-
tum declaran, in Regni Curia ponendo, quod ad alios
intelligi debeat, prout sunt intelligibus, et per ipm
ibm declaratur: q raptores virginis aut feminar.
si sunt Conditi, fuerint, secund antiquiora statuta
et si femina rapi consenserit, bona alig forisfa-
ctis, et bona quibuscunq aliis pena Convictibg
rabus dictis priviari, perpetuis temporibus durare
dignata est, ut Decretum, et sic ideo statutu decla-
ratu: Cum q quo predicto Anna recognivit qua
se rapi consensit: Et sic ipa Virgin ab huiusmodi
Juramento statuti in persona sua liber esse debet
et absolutus

[illegible] nec in bona sua aliqua
[illegible] habuit: Pretera ipse Anna Am
[illegible] confessus fuit id est confessa. Et nec
[illegible] pretia quas R. M. medietatem pretii a debuerat
et propterea diversis bonis suis hereditariis paternis
et maternis tā aliis quibuscunq; bonis et rebus Dotis
perpetua prohibitis cum obligatione bonorum suor
presentium et futurorum pro securitate sua
presentis et medietatem pretii eorundem bonorum
predictorum et alienatorum: quibus quidem bonis hereditariis
et aliis quibuscunq; bonis, rebus omnes simul in dotis
ipsius quibuscunq; convertens, quibus medietatis pretii
debitis primitus est, predictoribus eius de et filij et
filiabus ipsius et pretio Mag^ti Nicolao Thomiczky
Castell. Gnesnen progenitis et eorū successoribus
M. R. addixerunt, et appropriarunt, prout addixerunt
et appropriant per eos possidendum, et habendum et libere
irrevocabiliter. Posna: quo sibi dixerunt eligendo ad
memoriam ipsos et heredes eorū in possessionem eorundem
bonorum vigore presentis decreti et predictum pretium
de jure debitum, de pro rata bonis hereditariis
et quibuscunq; aliis bonis quibuscunq; rebus ipsum
Anna quomodolibet contingentibus: Dotis ipsius:
eidem Anne stantibus perpetuo imposterum prout
imponit, pleni, decreto suo mediante: Actum in
Conitzen: quinto Festo Epiphanie proximo: Nativitatis
virginis Anno Dni 1536 Decretū

Decretum Marschalcis Regie quod re-
legata testamentaliter quod testamenti
sit roboratum vbi legata rapi debent et
presertim que non sunt Ecclesiastica et
si Dotalitium vel dos femine Maritate
subiacet testamenti legationi

Nobilis Joannes Stromiczkj & strenuus
nomine dno
nijs Jeres Altamerat Stada Albunen litterati Regali
Nobilem Dni Albertum in Birkstko et Rastenburg &c.
vrdum, pro eo quia ipe non absentis decreto sibi Re-
cum ipsum nobilibus Regalibus Castrum Crad: superius
promulgato latius in se ratum pro sibi et filiis ipius barba-
re vacuis et paternis alijs Copiis consortijs suis, sibimet
erat impositum, et ipe ad strenuissimi Jmi terrestri
mi gardiani, Capta Rex sum terrestre in pro expedi
non statuta Regni ad Jus spirituale vicariatus cud:
Dominis, et censurie Ecclesiasticis inrodere promerit
con Jus et statutu Comune Regni eundem vinciam
sibi dispiacere non cuius Nobilem fortiam
suis ad sic agitata Mand: et pinde solidem damni
vel prout Jus decreuisset Ex adverso parte Alta-
ta allegante ipo scelus, Jnste et Jniudice pressa-
tum Joannis Stromyrnskj ad Judicium spiritualis

Dominu

[illegible] fuisse et contra[illegible] promonitionem
legitime [illegible] diligenter promisse, eo quod pro causa
spiritali. Cuius testimonii idem Strutyginisky se con-
firmabat in Indicio spirituali impignorati testi-
monii testamenti repetenda debita certa alias debitoribus
certis in cons Indicii et fori spiritualis repetebat.
Quo testamento repetebat Nobili Barbare filie ipius
filiis nonnullas res per prefatam olim Eupsiam con-
sortem ipius Strominskij sororem vero germana
ipius filiis, et puelle predicte Margaritha filiaster
Mayskowa, cingulum argenteum, et alijs pluribus rebus
in processu ratis et prefato testamento specificatis
legata erant, et pro eisdem legatis promonitus.
Et propterea petebat se absolvi absolui ab
sententia et impedimento ipius Strominskij et aperiri
quibusvis et aperta citatione dicti fori dicti Joannis
spiritualis ubi ipse Joannes Strominskij iterum
contempsit remittit

Decretum: Sacra Regia M:R: in Consilarijs
suis audito partium propositis, et responsis altercato
eo testamento Emanuelis in rem spiritualem fori
confirmato, hinc cum altero, quod ipse Strominskij
pro cingulo confirmationem non habebat. Et in causam
rem spiritualem in alias personas usque ad prefatum
Stanislaum altaris prefati Joannis Strominskij
Barum absolvit, et annos salvum ab eo nihil
penas in statuto Regni sub decretum ad jus
spec:

Spiritualis edicas in omnibus Imo ab eisdem pariter
minime esse prouocandi: Actum in Curia Regis. 165
Polonie per Petrum Judicem anno 1530

Decretum Maiestatis Regie an ni fermino Contitato ad satisfaciendum quod pars Actrata nesciuit de citta-

cione prima, et secunda, super quas Actrices
prima et secunda, pars Actrata
fuit condemnata in Juro

Quamquam dominus Archiepiscopus Gnesnensis Petrus Parzanowsky et vna cum eo Reuerendissima pars Actrata partibus expeditis, pro importandis Constitutionibus ad satisfaciendum citra
re Judicium terrestre mota et ventilata, et tandem ex ap
pellationis sue ad S.R.M. et ad Consiliarios S.R.M.
pro tunc Laterj suo assidens, fuerat et est diuulgata,
vbi Judicium terrestre Sandomiriense diuersimode ipsi
Domine Rebzikowa vltronius procedere superhabe
ret Constitutiones ad satisfaciendum, Imo dare
nit satisfactionem ipsi Domine Rebzikowa vlte-
rius per ipsum Hieronimum Parzanowsky et pre
dictam pars actorea ipse Hieronimus Parza-
nowsky ad S.R.M. appellauerat: Sibique S.R.
M. Consiliarijs regni, Laterj suo pro tunc assidenti

audiis

[illegible] dictis partibus propositis et responsis ordine
debito ad causam ventam pertinentibus, bene et dili-
genter recensis, et sufficienter examinatis: Sententiam Juris
terrestris Sanocen. pro parte Nobilis Anne Rzebic-
wa latam et pronunciatum retractant, cassant, et
in nullum robur: Nobis minus S. M. R. denegare
dignata est, quia pretactus Hieronimus Radzanowsky
debet presentare Corporale Juramentum, ad fidures et
predictos Testes hinc Sanocen post Condemnatam
modernam predictis celebraturos in Con Nobilem
Annam Rzebiczkowa, Illa pars in adjunct et S.
ruy Cura nostrum de Citatorialibus prima et pos-
terioribus sup Nobilem Andream Radzanowsky in
bonis desolata importatis, et nec de pertinentiis super
eodem studium perdendis et acquisitis, et quam Jura-
verit, Ex hinc tenetur pretacta Anna Ibidem reddere
eidem Hieronimo Radzanowsky, sup Citatorium
literatorum sup Citatorias literales tenestrum Sanocen
pro importuna Citatorii Dei prolipomasse
rendere sup pretacto Andreae in bona pretacta im-
portatis Ld qd juramento et missione fanon: S M R
partis pretactae ad Judicium Sanocen remissis, et partibus
ramillis: Et Sabebunt partes pretacte dicunt ad
certos terrestres Sanocen, prodictos pro Condemnatione
Quatuor Moderna Cras: celebrem, nec propositum
Controversie remissionemq: Decretum Rotam
juramenti et Articulum prima Condemnationalia Cras
terrestria Sanocen latus Cando: Actum Cras:

in crastino

in Curia S. M R feria quinta in vigilia presentacionis
Beate M. virginis Anno Domini 1533 166

Decretum Mris Regie, sterilis perso-
ne Legatio testamentaliter non Valet

Quemadmodum Actio et causa inter generosum olim Jo-
annem de Bogatz et uxorem et Magr Adrianum
de, ut dicitur Barck — de Golmino Castell. Cmen, partibus ex
altera, primis interminis generalibus Recognoscentium vati
catam, pront ipse Citatoreal pressatum Adriamum, ut illi dare
tenebatur in medietatem omnium bonorum suorum, mobilium
cum Nobili olim Zopsio Consortij pressati Adriani, et
sister germana pressati Joannis inter tam, dotalitium:
quod dotalitium sive ipsum olim Joannem decessisse est pos
sidam Zopsiam, quorum Jure liberi discessit, et nulla prole
post se relicta: Cujus Citatione dicti Assessores pressa-
ti Adriamum liberum fuisse et causis et pedaticis
inter ipsas partes factis absque et non esse sterilis
quia suo Gabriel prolem, Et quia quia dotis
suum testamentalis recepisse quod testamentum non est confir-
matum et pressato Adriano marito marito suo. Pront
De Jure latius Jure dicitur decretum et sententia inter
dictas Gregorium facta obtinuit Cujus sententie
tenoris olim

predicti olim Bogudsky Joannis ad Condencion Indi-
ciarcam generalem in dicta Radzovii celebrem appla-
verat; ac tanq Varsauie in Condencion generali
in dicta q fuit celebrata feria secunda post festu
S: Joannis Baptiste proxima Anno dm 1529:
Consilarij ibidem in radem Condencion contra sententiam
pro parte nobilium magri Adriani de Gothymo scultr
olim Castellani Cernen, in terris generalibus Prigano-
vien; eor predecessum olim Jannio Bogudsky latam
occasione cuiusdam controuersie ad nobilitatem
sententia in Condencion generali Varsauien Indi-
ciali lata seu approbata in scriptis ordinebatur
Cuius sententie predecessor dicti Bogudsky ad Condicen.
Grodnen generalem Petrkouien iam pretritam: ad R.ma
ptam Regiam apparuit pendente Condencione
Petrkouien ipsa mensa Martij nuperrime
nuperrima Condencione ad partes prefatas deputatis
Adriano predicto olim Joannes Bogudsky
filius olim Sigismundi de Bogdanka martinus est
Cuius filij tandem Nobilis Nicolaus et Stanislaus
predictum Magnum Castellanum Cernen pro Condencione
moderna Crac: generali ad predictum regis et succe-
ssoris per patrem suum adiuncti fuerunt. Quas partibus
citatis et per legitimos procuratores comparen, Coram
:S: Mar R: nobis predictis scabinis in generalibus
tarijs

taris Cracouien, et Judicio generali commenhan
Varsouien fact, in Curia Nadodri: Dotrix sue do:
talitio pressate olim Zopsir ex testamento rac.rem sua. 167
tenias in tote retractum, tang Imi rei vendicat. Qua
nisi testamento in boni Hereditatis predicta olim Zopsia
potuit legare, ex eadem qua fuit strilij que pt sententia
dotim: Et idco sua Mtas Regia deuenit deuenerit in:
Dniatur dignata est: Vt ipse Magnus Adrianus de Golyano
Castellanus Cracouien, in terris porosij et Cracouien, qui
prius post pactum Conventum relebrabantur, et restituat dicte
Imi Reg Dotalitiche: Eor rst tricenty et sexaginta sexta:
grossi in medijs grossis, eam Dotalicio et dote dicte rusto
et in dicta solutionis f fpe rt loco, dotis pressati: Et
tam S: M R iam addito predicti fratris Nicolai rt
Stanislai, Ith, vbi pro Imi ab isto seu Dadiua romem
tenistri Richardum recipiens Omittentes ipos suo:
land et Stam in medietatem eius bonorum pressati Magci
Adriani Castell de Golmizo: et poressati tricenty
et sexaginta sexagenis et Dotalicij Imi Dotalicium pssate
olim Zopsir seruitor morte, Consortij pressati dicti:
ani Coram Illustribus Com mi morit: Stanislao et Do:
anne Dnibus Nadodri starum dicte poressatum dicti:
ann. Et ipa citatione pressati olim Bogatzky Joannis
patris ipsorum: Et quos tunc rcas in Curia dicta

poxime

[illegible] celebrari. Certus ram S:M:R: ipas partes
remittit, vbi in predicta lrrmis pendicty dDriamy, vel
dotem predictam solueret, vel in defectu solucionis dotis
prefate Intrare predicti Nicolao et Stō spiritu dare
et admittere in medietatem oīm bonorum suorum stat
Judicium faciat finalem Iuxta regni nostri
lrrestam Consuetudinem ne predicti actores frustret
pret: premissis:

Actum in Coubencione generali Pietrkouien pro festo
S: Katherine virginis Anno dñi 1530

Decretum Statutalis Regie de restitutione

Dota post filiam Reuerendissimi Domini Epi
Epi Vladislauien mortuam ipi Domino Epo
et D: odrowaz Consortem, quam filiam vero ipius Domi
Epi, subsigilla et in scripta sua admittatis in omibg
bonis et ipa salute: Quod ipa D: odrowaz duo eciam
Judicium Premissum de ipa admittitate Consequendis. De
Dote et Donatiua Consortis sue; et Jur in successu bonorum
sue: Ex qua condescensione post mortem predicte
uxoris filio eiusdem dñi Epi, predictus D: Epus soluendo
dotis quidem nullid flor. si ergo talis contractus
inter partes valeat et non

Presentem Actis et transsa per Reuerendissimum Dnm
de Gorka

de Gorko Epm Vladislaviem tanqz arborem n et contra
Magm D: stanislaum odrowaz Palatinm Podolie, Grudz
et Jaroslaw et Cruntaviu tunc in Sambor, Ce attenta
Cuia verbali intentata coram. S: M: R: verteliatur, pro
nu restituoe Quinderim stuz, Nillud in meritu ppon:
rati, gnemtz per Ze grossos computan, Saburnm, Cnam
suma post Magnm olim Catherinam de Gorka filiam
olim reberendissimi D: Epi Vladislaviem, propatuy Odro:
vatz reseperat, et gnam dotem in medietate cum bonoz
suorum Hereditariorum et obligatorum inscripserat, Cui dos
post mortem ipsius refatz Katherine scriptis merito sup
ipm Magnificum Palatinum Podoliem, vt ipm Episcopm
Vladislaviem pront latum inscripm et reformario dotis pre:
fatarum, Cuidem Nillud ad acta pdicta nidneta
superius nr ca omnia continet, Ce gria ad assecutionem
Magri Odrovatz data fuit per S: M R sibi dilecto ad
muniendum, cum prefixione termini, termio Magz ad:
ueniendi Cum presentes Magnm Stanz Magnm Stan
Odrowatz et alij terrestres Districtus worsten, reprodnxit
Cras terrestres Districtus Podolie, et Magram olim Catherinam de Gorky eius
Conjugem. Cum bonorum Hereditariorum, et obligatorum
mobilium, et immobilium fuerit et rerognitu fuit data in
prefato fuit 8 post festum S: Cupsti Anno dm

1531.

Cirra gnas bras admotabitur postulabat se conservari
asserens se sua impossessione vigore ipsarū bullarū admi-
tabilē dōis pressule nolens eam propositionem pronūcare
differendo, ab alijs tū in scriptionibus, nunc vero sit, et eisdē
rennuit, oratiōn dōis pressule. Ex adverso promerabor. Rmi
dñi Epi Vladislauiēn allegavit, quia lre et instrūta adnita-
litatis, que super quā per ipm Magm Odrowaz emanarūt dōsde
pressulam olim Calissiensem quibus se tuet et promunire-
to possunt, prout nolunt et dicebat, p Contrarium. Actum
fuisse que sunt nūbalde et subsistere nō possunt, et nā ipa
instrūta admitalitatis sue effectum sortiri nō potuit, pot
mutatum ipsius voluntatis sue. Et pressula olim Calissiensis
sancte fidei tertia in Crastino Conversionis. S. Pauli
Anno dñi 1535 Inde vera Indicio terrestri Przeror.
sitis Consistentia pressule Magri Odrowaz, rancq sortem
totum, et integram, Cum Omni Jure et ipsum finibus sibi
excipiēn Generoso Nicolao Persniak Indicii Przemisliēn
dono perpetuo inscripserat, et nūtorum vsale et possessiū
adhuc non fuit per verbis Illas Ordis, Prout ipa
instrūta donatoria nūc ipse partes, cū Archis pressu-
lis Przeworsiēn latius et vberius Illuxiam, qui
possessionis fundum pressule Nicolao Persniak, et
coram Archi terrestribus Cracovien feria quinta pro
festum S. petri Apostoli proxim Anno dñi 1537
Acta testis dispositi. Inde pressulus Persniak etc.

Acceptis possessionibus in presentiam Dñorum, Dñi nitrorum
Rmorum Dñi summi nris Magni Stanislai Odrowąż palatini
podoliæ, presentibus dilis et bonorum Condescendit, et inscriptis
Ac reclum nitrorum Rodit: Ita vidit, et presentibus Odro-
:wąż in dicta Adhuc ejus non presentata Coniugi sua Ehis
Inter cætera Dotem quidem Nullius non expectata Adm:
talitk nitrorum et eius usu quippe morbum Consortis sue
Cernere Cibus Acceptabat, et tanq ab ipis inscriptionibus
recessit, solus per gras Dñi Nostri Jesu Christi Ihu
tanq Dñs Dñi Rmo Epo Cracouien presentes eiusdem Odro:
wąż Magni, q nunq recessisset ab inscriptione Postulatis
et quamvis Consuetudo regni ad finem inscriptionis Do:
:tis proprietatis Consortis sue, Non sit permodo recessisse ab
inscriptione et Jure sue Adnotationis predicte, Asserens inscp
quod Inscribere Alienis, quibus ipe etiam necessaria sit, nolit
:re Aliorum pacti causam suam. Alteri inscribere succen:
sare: . Demum Multis Itaq et variis Dotis
nostris Sui indi per partes Sandij, et Sabinis: S: M: R:
Exandrini et bn remissis utriusq partis Juribus et munimi:
bis et Sabito Descripto suorum Consiliariorum maturo Consi:
lio et libera deliberatione sua Ordinare dignata est:
Ex quo Magnus Stanislaus Odrowąż Palatinus Po:
dolie facta prius mutuam rogata inscriptione Dictati:
tanq Magnus olim Catherine de Gorka Coniugi sue
et sanq in vita utriusq Coniugum causq Dotem

Dno

Dono perpetuo, Cum omni Jure Dominio et proprietate
et [illegible] ipsum predictum nisi olim consorti sue in manus pre-
fati conversionis inscribere consensisset nisi de ipsius
eredos in finissent ei inscripta eam expectare debuit
ipse inscriptionis adinditatis post mortem prefate
uxoris sue; Et ei gradem dersmide eciam adhuc
indicta dicte presbite olim Catherine intromissio et
ordinatis possessio per [illegible] Marie terrarum predicti
bona reformationa existant fuit data: Predictus
Odrowasz pro suprascripta reformatione apresato dersmide
acquisivit et ro dore possessionis presbite dohij et bonorum
adhuc in villa uxoris sue ante peracta aquibus inscriptionib.
posterioribus eandem Sit coram [illegible] R. requisit et ide-
per posteriores inscriptionis dohij presbite olim Mag^re
Catherine illa inscriptio adinditatis fuit et ipse dersmi-
ta: Mortua dicta uxore presbite Mag^r retinere no
pot: Quod vigore istius inscriptionis adinditatis
iam mortue et dessolute possit se remanere a restitu-
tione dohij presbite Quidam Millin flor. Et ita
Mag^r pertenuit Quod predictus Mag^r Balthasius Rodr:
sic tractus de dicto presbito Mag^ri Luca de Gorka
petita Posnaniensi restituere et solvere, que super ipsum
Mag^r Lucam de Gorka deducta sunt, post presen-
tam

Mag^ra Cathrina filiam rem strictiss. movha C
nstanti, primarior Mag^ri spalatini Pallatini Posn.
Magnis Cx gnr porrectum S M R predicty Magnifici
Stephi Odrowaz, Andreas personaliter ac in causa sua
succubuit, penit. Qualtenus satisfaceret & jux no reordo
rei judicate aut despp Magnitie in Illis Obtendat
Condemnand ipse rispni: in parte qualiterdi stare:
ac causa intromissio in bona assignarit nux statuto
Tandē ipo Odrowaz asserten Qualtenus sibi deter.
mi dictio: Quo satisfacere de riget gtudet Illud
stod sup ipo recto pcedo: Mag^ro pallatino Posn:
ac solnem debat, prout spatiū dierum ad Gebdomadam
sibe ad satisfaciū prefigi: Ct: S: M: R andata partiū
assertatior, prefixit Curia. solutionis ac satisfactionis. Qui.
dē. medium stod solū praefat per Mag^ra Stanislaū
Odrowaz pallatinū podolie. praefato Mag^ro pallatino
Posnarien pro trium Regalium dierū pū Condēcion
nodierna hic Cur: celebran Habendū parties
praefate Curie ad satisfaciū Quindarum Illud stod
jmxta pūs Decretum et assertationes partiū Actum
in Condencione Generali Cur: feria quinta ante Do:
minicam Oculi Anno Dn 1 5 3 1.

Decretum M R Dum aliquis scribendo
verba turpia et inhonesta in Citatione et
tendit ad M: R. vel ad jus territor et subter-
fugiendo poenã carent fam negatiuã q. talis
verba in Citatione scripta Promotori et negoc:
fario suo scribere remisit Et mr cinq Sana
fruam negatiuã S. M. R. Iuramento corpoli
probare detrenit, et nidrsfrctu Iuramenti et poena
Carceris in tmi per duas septimanas depast.

Dñs se nidebat cora S M R Nobilis Stans Donarath
sorbij pte in Rolandr Grms lingis ciuitatis et an Nobilis
Joannes Zaranofsky lingis parten actorea inr Acta-
rem Gar. Quaz per ipm Joannem Zaranofsky ad
scripsit verba turpia et inhonesta honore et bona fa-
ma ipius Stan Donarath Langrenia. Petens prefa-
tus Donarath actor S. M R Decreto median
tibus esset ad ulteriora procedi sup gravamine
ibus esset et citationem prefata sup gravamine
rendere propter talia verba turpia in Citatione prefa-
ta et inhonesta bona fama ipius Juramento Dama
rath Langrenia, et vt ipse Joannes Zaranofsky
poena frsionis unius septimane primiter Injungere
tur S. M R ri Condemnato Gradu. Cras
proferri petita Latine et portugalice, et ri continuo
prefatus Joannes Zaranofsky pars presentis cora

S M R

S:/M R. Robertum Stum Domaraldi ni Dnr nrum
si non me. Quo ego debuissem ppñ Cattur Attionem Iraci
M R ni grā diberem Aligna verba iurpia et inhonesta
et non et bonā ppriis famiā tangrentia adpridere. Cattr
Dr Stus Rex ego permisi. Quorum mea Cattionem scribr.
res sup ppñ Stum Domaraldi Qd ñ Dr sibi no
remisi o qp ipē promr dor Verba Aligna iurpia et
ñ honesta ñ Attionē dscbar diberet q̄r Sonora et bonā
famiā tangrent sm hdem poterint. Qd ñ scr me
Rep. Nolo ego sup. Sane Cattionem, cōñ ppñ Domi-
raldi, Coram vrā s/M R trium Attendere, me nō
et a cattionē pcessit nrdo. S:. Aug M. R dixi:
nem dignata est, ac decrevit prēbus, Iuxt sna S ni
Condarchiē oneli pexit Crad pretensa decreto sue
stis medium dicerem dignata est. Omia verba talia
bonā famiā Christi tangentia, ni Cattionē Adulo et signato
sue stis obsignata, cmq̄ personam adscribere dig
fuerit, pena stionis Unius septimane ni Iuri puniri
est. Sed quia ipē Joan Abgabat talia et bo-
torpia et ni Honesta, Sonora et bonā famiā ipsius
Domaraldi tangentia, ni Cattionē promeruerit prescribe-
re nō omisisse, Dōr pro M. R. decrevit degnata esse

Sibi Joannis presbiteri caporale Juramentum soli in
suis in Dnabus septimanis Sancti Petri advincula
et S. Laurencij quod ipse Paradoxij presentia verba in
Statutum expressa que debuerat Jurare et bona fama
ipsius Domenicalis, libere pro integer, promptum suo pri-
pium Statutum fecit, sicut per nos omissa nec ipsius ma-
dato, et voluntate verba presentia sunt scripta, ipsumque
Domenicalis a nobis presentia libere et absolutus
parte sue medium decretum signata est, quia ipse
verba semper et ingrossata in Statutum scripta Jurav
et bene estimationis ipsius Statuti Communis Nostri et
in perpetuum, et eius successoribus nostris nec debent nec
debebunt

Datum in Curia Sancte N R; feria quarta
in vigilia S. Stephani mense Maio anno 1 5 3 9

Decretum. N:R: Dum aliquis vocatus alii-
quem, pro re mere subiecta Juri terrestri
ad Jus Castrense, in quo punctu sit vocatus
de districtu: Prout debito et mensa
mota fuit et verbum in Judicio Castrensi Posna
nien inter Nobilem Andream Lenart Zrinszky, et gene-
rosum Joannem Nemomirszky et Annam Slunyske Con-
sorte parte ex altera ex adverso violenter deputatis
et Jurament[is] de bonis ipsius Andree vigore libri
et integris foliis, Williamm Maiorij et Minoris
Statuta: Ordinum, Consuetudo et libri sortibus
in

ri Zirkni, domo, prebio Sollodei personibus et loco
sepeliendi Domorum, a nobili olim Dorothea Slaw-
sta uxore sua usufructuario ei stipulanti et assignata
Iter, prout de Sur contra ius ordinem et leges ordinis ad
processus latius in se disponit, cum causa et voluntad
R: M: pervenerit et est absoluta et Sententia rationem
Ubi Judex castrum Pozsonium in duas Judicia praesidia
ipsi et adversis partibus propinquioribus; ad propositum
actoris vndere mandavit, Ac pro Parte ipsi Comitis Judicia
Castrum Pozsna: ad partem M. R: minime et adversato
ipius appellavit S. Stag M. R. adversis partibus propos:
tis Contrariis Sententiis vide de facto, de Jure et pro
meliori fuit declinatis obtulit ad causam ratam plenum ordi:
nem et diligenter recepti sententiam Judicij Castri
Pozsna: pro parte Nobilis Donarzewsky Lad retractam
Castrum Devenire dijudicata est, ipsos gravatos Joannem
et Annam Comitissas, liberos et absolutos esse debere:
hinc Judicata ipius Andree Lonar Zrinsky, ex eo
quia praefati Comitissae non restrictae et coarcti
et gravatis M. R. Andree dignata est postulata:
Remedium terrestrium Ord. M: S: R:
postulare ista Castrum pars ne Judicium
ejus. Hinc stationem Judicis et sententiae

[illegible] non in alijs loris tantum modo proprijs
distribns et pallatinatibus S.R.M. directo
sed Argio tredicim partes remittere dignata
est ad propria districta Nigilominus tamen
pena sup. pars Arbarra pariter. Quia
vero dicta Maris. statuti dispositio pro
abortione et districto. Actum in Curia
Mis. R. ad festus. Stan in Maijo anno 1539
Decretum Sacre Mis RPQIR. Cuius
aliquis alij rem pro debito pretendat sup
quo restrictionem non habeat. Extunc quod ma-
gis vltra dictum Mand. fac. Cuiuslibet dare in
mandatis sibi scripsit
Ex decreto Judicij Terrestris assessori Mag
Laurentium Bonar Capitalis, et Capitis Bu.
Ferrys in Balinde liber et absolutus est a
Cuiusdam Tradi Scudda quia D. instanciam pe-
tentis Stirlingij Citatus erat: Quo modo
ipse stolmiplet sibi solvere debet et tenetur
pro. pretio vini in dicto Curtibus quos sibi
solvere ad ipsum ad presentia debuerat et
no plus. Et ipse petens pro se et suis Citatis
Tenetur pro Regalis Latinis in pena tenore
dispositis Et sic a quo ipse petens

Stirlingij

Crlowsky vpon pro suum regno Castamit,
qui est maior qz der mard pert. et nullius
plus qz decem mard: pert suum persone
vix stabulo absq; iniuria seu absq; can-
sione fidem suam in dubio plz Jdo Judicium
Regale assistere, vpon Capt. burgen ab impe-
tito et altra vpon Jeronim Crlowsky Ubr.
rum et absolutum pronunciavit, et declarauit
pronunciando et declarat Decreto pro medium

Actum in Curia M R. feria Sexta an
festum S. Stanislai in Maijo Anno 1539

Decretum S. M. R. Declaratio
pro re sua Jniuria mere spretam ad
decisionem Juris terrestris Suum in
quo Castrum intrudit.

Super Decretum est superius adnotatum inter
Nobilem Joannem Korowtnitzky et suum Con-
ventum parte ab una, et Nobilem Andream
Jeronim Zonsky parte ab alia pro violata ex
pulsione de bonis suis ciuitatis per eius dictum
Decretum Mtis Regie eam inscripsit
fr ottonem de Stein Germanum nostre sue curie
militem in Lubrican presentem fecit
fieri

interfecti, si ipsum sibi facere voluerint de
non prosequitur non sit fratricida.
Dum Nobilis Albertus filius Nobilis Nicolai de
Strassitz, tenutarius Nobilium de Gomoscha Dom
Hyram consortium olim Domini Goliebschi de
Strassitz ipsius Germani et mei consortis
Nobilis Nicolai Corbowo mihi Albertus et prosequi
juris mei causa fuerit. Quia ipse Albertus
meam reliquam abstulit proprietatem petens.
mihi reliquam et debitis redderet mihi Albertus
Quia Latius eandem lingua certis sedagiorum
rum mihi medijs quibusdam tandem et adversa
indiciali rumpuerunt prosequi Nobilis Dominus
per promissa sint, restituam subsidium remedia
salva et integra tua quibus plenarie juris
forma disposit, Allegavit expresse mihi
tuis scriptis ad Dominum Albertum tua mihi
ex parte quod interfecit fratrem Germa
num Crimen detestabile fratricidij pastranit
et mea premissa proveru Nunc mihi Petri
et Domus se negavit mihi, prout pro ista
interfectione est per clamatus et per ipsos
proclamatus Albertus; Quia Albertus Castrum
Judicio pono, et prosequi Germanum meum, ne pt
se noiare tutor et negz ad victoria proveru
Domi-

Domitti Orbis presertim cum sit potissima
cause origo sanitatis / preseruatiue tuende / Rimore
mihi prefatorum, Veruntamen alia rone. Cum ergo
iterepta fuissent sacrificia debuerint secundum
Nobi. Alberto Magnia fratri nro germano tuborig
Illustrissimo et Dabius, cum tanta pte, prout sacre mtis
sole tenui Sabmi, tenue Sabrinq; admisi, Cum
ro missionis minuta et actis scripturis Cras
et aplam coram Judicio Dni Domi, et coreps Dns
Ines pro nro et Altaris prefata libertati, et indi-
mus reddi, Petito vno Judicialis mediam, Cui
gnus Margaritis pcis Cittadr Actor replicit, Si
Margaritas tam in Judicio nro Dando, dicty ni
sue verba quod minus pcise minuta, nec sdm Juris
formam fuit quod pcis nro objicit tanq; nul-
nec finis crimis ngdm de Jure mi noceat nro pcis
que minus pcise seu defectus ng grauet tanq; si
facta, cum no sit ad finem de Jure deducta et
presertim cum Sacra mi nota no sit;
Quam si pcis Cittadr, rbasionibus laborare intendens
ad ulteriora et Ulteriorem destructionem bonorum
prefatorum puerorum Minorum, procedere nit

Dns

pro qua destruebat bonos possessores, ipse Albertus
tantas terras, sic ad judicium breviter adtraxit, re
judicata rem causa probavit, tantas rem discipulos
e destructorem bonos Reperit quorum similem
ipse Albertus suum magistrum nullo tempore vidit
prout der clarissime apparet z cuius sententij ipse
postea obiere non tacebimus:

Ubi etiam ipse postea Allegauit, et sibi in
auxilium utriusque interdicti grauda diuisionem pa-
talij sui pro qua per me est citatus, quam sentit
stabilit Albertus Cautum sit sue memorie, tam no
tunc erroneam Jmmo nec diuisionis peremptas rei:
petere, set dixit ipse sor in nullo iuuare.

Et sor ex his rationibus cum stua? sub quodam
dicto primato, et suis meritis cum statuta est tu
tuam sub judice, cum Justicia et preseruatione
stria vite discretionem rodem. Absq; tenta judicij ca-
pitalis, nec aliqui alicui scribi dbt, prout sic fecta
est, ut (per)medium (per)tes deuenit non tuam
et alia cum cuius tute diuisionis maritus
ipsius legitimus, vocat Nobilis Jacobus Labiedzki
non voluntate reformationi sue diuisionis, et preser.
tim potentie marito uxorate absq; voluntate
ipsius facte, prout sic fecta est, Nullius roboris
et firmi:

Et similiter cr possunt Emia pñs porcstra ara-
pñs, et sor exprediti apparet per intelligendo mm
predicto sñr sno, Intrastem primarium ipñ Alberto
Cantp debori et bona ipius Eme mm Rapoldum sñr
Hartmy indiuisa simul detenere detinere sine pñs.
diuisem sorori sñr dimissione pñs porcstra et
protmc in dotalicio suo a ipñ dimissionis tempe
nñ possessor? et restituere gandet. Et rnum cr
sor tenm suis dimissionem non dat nec rat. suis nñ
dimissio nocere pñt. Emia sor Alberti comybria
se per Alberm breuestrem nñr ipius dimissionem possi-
sionem non exprehendit. Et de iure facere debuit
tantum ipñ porcstra sñr suus et heredes possi.
sor sñr dotalicij in Hartmy.

Ad ix. ro. quia ipti sui dreptionibus nñ prestrio
nñ rñt rsa, a quibus nñ repelli dbñt, Et pñto
partem Actatum nñr processum nñm de rñdicum
de Colmñ prod: quas Indicatr nñr dispositionem
pñdti Jacobi ego, nompelli non Alberti et repro-
mibus quo de Jure admitti nñ dbñt, et in dep-
positis

qua parte citata preuniam iuxta, et di. bonis cõdefendere
noluerit mi tanq̃ actori hereditq̃ bonorum prefatorũ et tutori
naturali puerorum pro q̃ addi mi. ad intromittendũ et circa
dueñ. in bona quor̃dñ. et Adroffinjo. Soroman. vbi se dota-
licium prefatum extendit. et parte citata in forendo su-
pra allegatis. precijt fr. ad vlteriorem nõ cogi. nõssionẽ.
Exceptionẽ cõ nuda narrata actoris ad hoc dñ mi:
nus. iustam et infinitam inculpacionem cõ hoc dixit
Quod licet mi cõ. vel actio. minime competit. Actum
videbz in tnõ. quõ pro ipso. fratricidio. cũ ipis queris
deperditor. Vbi faciunt cũ actora. praffato quod iuris
est. Item quod dñ bona per me destruxisse non venit.
(mi) nec vnq̃ fuerit vel nõssio. sed in tnõ competenti iustifi-
cabo me et innocẽciã, meam deducã. cui pro hũc intere:
est. et de iure venit. quodq̃ dñ sub actu priuato me:
fecisse demissionẽ. adeam partem iurare nõ põt. quõ inde
demissionis notarijj mei. nõ alteri vtrũ alberto Lan:
prima tutori legittimo et dativo inferiũt. et propter hoc
cõnec pto. ut supra partem meam nõ cogi ad vltiorẽ
nõssionẽ Et dñ nõ attento ipsius allegationibus
nõdũ decreuerũt. et ipã diẽ hac nõssionẽ do pro hac
vice et dñi audito vtriusq̃ partis allegationibus
et vtraq̃ parte. Contra verso pro imprimis attento q̃
pars actorea pro ut citata pars. cõ eam allegabat
illũ nõ posse cõ fuisse causa criminis illi obiecti
cũ nõ iuris vidua pro predicto fratricidio et crimine. Ac-
tendendam quod predicta vna dotalicialis litis:
dante dotalicium:

Sũ in ma
pars citta
creuerunt.
Curando p
ad indot
praffato.
cionis sor
de praffat
defendin
citalio.
et mFilem
iustitie fre
pretendum
addunt. E
dnorum p
sentencia
sibi de
cionis ad
bat. q sen
decretum.
q debuiss
exceptionẽ
mus et in
facit. Reg
nq valet

Sanú in manus alienas cómissit. et quibus rónibus
parb cóffata fi acceptióe. pceß deffendebat. ita de-
creuerunt. Inuenerunq; p̄ p̄fata dnā dotaliciales
Lurido pnam sexti Marcé: debef reajrer pceß.
ad indotalicio ipius cótrata et de p̄fatis bonis
p̄fato. Golibzki tutori condeferndi. recepta fuit:
cionē satisfactióe pro p̄fato dotalicio ipsius. et
de p̄fatis bonis p̄fato Golibzkj tutori ralicó:
deferendi, recepta. sufficienti satisfactióe pro ffato
dotalicio. nix statutú duatus lubiad obloquēs
et nr̄ dominus dnús Judicialis in ferendo statuto. nea:
ostante termo. nobili p̄fato Golibzkj tutori ad instro
petendum dnú p̄fatú dotalicium addiderunt et p̄tibus
addunt. Et sic idem pars actorea fatisfaciendo dicto
dnórum pcessit pceß parti cóffata. Et pars cóffata in
sententiam: D: Judicú stare noluit. protestatur sibi
sibi de iure. addito post dictuq; et post disputacióe p:
cōis ad instrumenta officiorum pceß appellabat. Alliga:
bat. q statutú ducatus Mazovia vigens. cuius hoc
dictum Judiciarium aduersus eam tulit. ita obseruat
q debuisset pceß cessare. si et in quantú instans et legitimus
Rarphiorb in suis facient. sed mihi videtur quod legitti:
mas et instans allegationes dni sententiatis prolationem
faci. Rogo hoc statutú cui nr̄ nō derogandi nō potest
nec valet Jura et iustitia fraudentibus sed dni Ja:

Dixit:

[illegible] ... sed om̃i iudicio p̃sidẽ in foren̄ statuto cõ
in tabulis observato. si appellacionẽ admittere noluerit. et
ipe a p̃fata no admittor appellat. et p̃fessam̃ ad ter-
restri Nobili stanislao Sokolek sibi de iure addicto
de appellator. et qui hiis minus p̃ eundem M̃rem p̃sid
parti assignari certum terminum. coram M: R: p̃sigñ:
di sue appellationum. ubi sua Artab. cum curia sua
facietis constituendo fuissit. Quo die idem p̃sonaliter
Comparens p̃fatus stanislaus Sokolik. Artib̃ reo:
gnot. quia actori terminum. Coram M̃re: R: feria quinta
p̃xima. post festum sancti Joannis baptiste. p̃ximum
Comparendi appellationem p̃sequendi dedit et assigna-
uit. Sacra itaq. M: R: sentẽcia terminorum terminum
decedanovich nec no iudicij sui assistentij approbation
eiusdem sentencie iudicij Cirodanovien̄ retractare dignet
est. Liberam p̃fatam Dorothean quondam Jacobi Go:
liechki vxorẽ absolvit et libram pronũciauit Decreto
suo p̃senti mediante. Huic vero cõfortin. Nobili Jacobi
de rabnic. ob impetitionem. Juridica ipius Alberti Go-
liechki p̃sentibus. Liberã pronũciat. Decreto suo me-
diante. Ita idem Alberthus Goliechki cũ p̃fato
Languina Tutore p̃x M: R: p̃sti fratricidii
Actu ... pro victoria sumus non dubitat quicquid
Languina, tutor ... in possessione bonorum p̃fati

vsqz ad dnicam Dnicam octauam Epiphanie Dñi
mitendi vr Sor si vt in quib⁹ vibi Galindie rumdsibi
Langrmir. prelatoria prefata mitendi fuerit
Actum in Curia R. M. Ante festum S. Stan
in Maio Anno Dñi 1539

De vetitum Alcis Regis Contra Illos
factum qui prosiliuntur ad bellum faciet
damna Dnicis tam regalibus quam rectam quam
vis subditorum regni vtriusq; sexus

Dum fr mid urbant Judicialr coram S. M. R. vt Judicio
M. R. subdit. M. R. de opido Skayonora intra Brigitte
Nobilem Sophiam sororem olim Nobilis Stan Nare
Konopki consortem vero Nobilis Dñi Lubenski de Mro
kow et Dola Mrokowskia de eo gradus quarti consan
guinitatis et Stan Grudzi de Mrokowo et de alijs olim
Comitis Alexr olim Nobilis Stan fris rum de reliquis
vij Dñi Sigismund tertij Godiemi olim et de Mrokow
ska par sororis ejus olim Mrokowskij pretati
opidani de Skaiensem subdit. A ad Cibum

A'd vidē' et audiē'. et attentā' ipsos opidanos prosequ
sup querelam suam coetrscentia sup quá coráM: R:
sibi olim stanislao wrohowskij in Cropoli in expedi:
tiõ' bellica proxime p'terita actionē' intr'fauerūt. et
loc quo ipē' stanislaus profficiscens ad bellū' p M: R:
Invadens hostiliter p'fatū' opidū' stanjanow: M: R:
Cū' sociatate ipsius. quá sibi ad hoc delectá' aggrega:
verat. et quod p'dictj incolis. M: R: corū' facultatis.
multas direpuisset. violentie in varijs rebus puta. pecū'
vestibus frumentis et equis preeombusq; alīs pront. Oc.
Hoc immo trscētia querele prima. Nec nō ad citacionē ip:
sorū' opidanorū'. Oc stanjanow Latinis camit. Reproducē'
p'fatī. opidani ad dictū' officij castrū' Belzē' sub actu
feria secūda post festū' Sācti Bartholomei tūc prōxi'
Anno. 1513. Coráquo officio p'tia. Generosus D:
Lurzmjonowskij Tribuni sti Krzesikowskij. sub indice
Reprtis et Iudicij castren. et alior' Krzesikowskij vi:
ca capitanei Castrū' Belzē' ōfati opidani citia cō:
que rulabā'tur. Oc trapkiō' trū' corū' nominati Deferi:
p'tarū' p ipm Mrozowskij et ad ipius coadiutorē:
bus ipsis receptarum. Qui quidem pnus pardnjowskij
et stanislaū Loszkowskij. et albertus krzesikowskij
Vica Capitaneus Belzē'. Recipiūtq ipsis opidanis
Oc stanjanow juramētū' corporale.

Prestari sup damna rerú siu sup valorí rerú dánorú
& ipm nrokonoski ipís illatorú addú illis Attom trí:
strem ad promáciandú rofam Juramtí: Qui q dí ju tís trí:
stris Jacobus Dr bel Jrí. Corá offó praffato post Jura:
mtú ipórú opidanorú prastitum. Recognouit ipsos
opidanos ors. quí libet fiorsú Juramtú corporali
prastitisse. et hoc audisse. qua damna et valor dá:
nord in hoc ipó. dctú castrú. Belkú post praffa:
tum opidanorú Juramtú jút specifica descripta
peciomq praffati opidan(ium) imokisérkiá querilli
corú primá et ad ciffandú dd ea imokisérkiá pí:
tim et (ur) Juramtú ipórud sup dána pstitú. qua:
tinus sua. S. M. R: dignarctur ipís Drarmí. Locum.
et solacioní. damnorú. cú pocius (os) statutú Regni
de hoc editú & aduerso ckiá. praffata. Zopdia Liccn:
Zka soror ipsius nrokonoskij. Reseruan sibi Juris dis:
fensam & suú bgitimú procurim indirct. sup mi. Rex
audio dic opidanos dí stogjanow Ulis vrí subditos
iudicord fr con mi(cum) ad cittacioní ipsorú. nec nó:
Juramtú quercle primá pro damnis & olim sta:
nislai nrokonoskij frem mea. pro ut ipsi asserút
ipsis illatis. Sup mi Rex. Zopdia Liccdienska pars
mia nó sometur sup dáo ad cittacioní videre. qz et
ipsi alligant et qtulás

uerla actu Belkin et iorka imoliserfia comitatus sue
et sic deqnen. tm sup ipm Stanislaui Mrokowskij gue:
rulantur et rgr ipa Zofdia soror ipsius mroko nostri
sola no tenetur sim alijs qui ad ipso olim mrokowski
Una in simul ad ipam expedicionem bellica profficis:
scebant pro talibus dampnis rndere no tenetur. neq da:
na ipsis. opidanis. resarcire. quia nemo pro alieno tm
mo pro suo delicto rnden tenetur. et prout pr inigfor
filij: filius etiam pris tenc no tenetur. et dana talia
resarcire. que no onus ipi Mrokowskij. sed et alij
sicu proficiscen fecerut sed du ipa Zofdia Cillia:
br. quantu pro interesse suo damnoru que ipi olim
mrokowskij solus fecisset rndebit. in quantu iuris
cis etiam de eo rndere no tenetur. Quia ipi subdit
de stonjanow precepit hoc ipm corporali iuramto
Ddue an cotroversiam et Drentu. Et hoc si et
in quatu ipi hoc iuramtu pstare. dpp damna de iu:
re venire debent. Et ex etiam in scio ipo Mrokowskij
Nullag et parte ipius. iuramtu pstitu attentan tia
et ra ratior ipa Zofdia rndere no tenetur. quia extra
tra terrad et districtu Suu euocata. sed du Cillabl in-
terra et districtu suo rndit in quatum ei de iure venit
petitg pffatus pron ipsius Zofdia Lidzinska S:M:
R: quatinus dna: M: no dignentur dpp ipam de:
ant Lucru et rssarciendi pfata dampna. vel parnab
Statuti

et inde sequuntur. Sed ut sua Mtas ipam Topdia Libram
et absolutam decreto: M: R: midian. & imperitiam ipoꝝ
opidanoꝝ dignarchur remittere ipam ad suos et destrictu
progriu. praefatus procu eiusdem Topdie precyt. et repli:
cam praefati adoris et sui procuratoꝝ ad hac ipsius To:
pdie Liecdirenska rnsionꝝ dixerut. Sese mi Rex. id qd
pars citata alligat se no teneri rndere. ea ro quia no:
tm ipi mrokowskij pro ipsis dam nis nobis illatis incul:
pare debemus sed et contra suu. mg teneri aliqui.
pro debito alieno rndere. nisi hoc ita diceremus. et no aliu
tm solum. mrokowskij inculpauimus sibiq; actiom iuri:
dicam iuxta limitationem querelle prime Cora: M:
Vra intentauimus. Verum quod et alij erat cu ro. sed nos
cu illis actiom no habuimus. sed ipsa si mult. aliquid
cum ipsis iuridica agere. qui in simul sica proficisaba:
tur agat iuridica. in quantum voluerit. Quod autem asserit
se no teneri rndere et ro quod ipse et de terra et distri:
ctu suo proprio euocata. hoc etia ipam Iuuare no pot
et ro. quia inuis coram obseruantiam. quod cam in di:
pedicioꝝ billica. originꝝ incepit. Nostra undiq; Locoꝝ
Coram Vra Mte finꝝ et effectuꝝ sui fieri debit. Sa:
cra Vsaq; Mtas. Regia cu consiliarijs Regni ad la:
tus suu Mtis pro ut. assidentibus audito; partiuꝝ ipsa
tarum ppositionibus et rnsis. omnibusq; actis ad causam
ipsam pertinen hinc inde visis.

Antiquissimis et ruminatis in toto statuto Regni et iuris
cois observatior dramen dignotta ē ipīs opidanis de sto
nanow Lucrū. sup ipam Zopziam Lianzka dāna
seu vallor dānorū ipsis soluendis. Et pena statuti
sur sacre: M: R: parti adven ē vindr sequenta vzt
Cuiuslibet opidani scorsū solutionī Damni pānā gnōrde:
cim Mare sine ē dra ē octo septimanis. hic cora sa:
cra M: R: Crac realiter et cū effecta soluerit
et reponent. Que dāna nec nō pānā vindo sequestr
sunt realiter. et cū effecta et imputata. ita v:sbt.
q vallor dannorū opidanorū prefatorū facit sūmam
flor vdst. quadringentos nonaginta et quor grōs nēt
flucrorum. Non circa cuiuslibet opidani solutionē dā:
norū in sūma facit. Mille septuagīta septē flor et d:
cim octo grossos. et Sabbati pars tertia trium hic Crac
Cora sacra: M: R: ab hinc in dram octo septimanis
Actū in Curia M: R: feria sexta prōxima in cra:
stino assumptionis dni Anno /. 5. 3. 9.

Decretum Vtis Regia pro illatis alicui
vulneribus in bello per aliquem. vbi respici iu
ra debent.

Sacra M: R: Nobilem felicē Golicz sen vti advocā
et Iacobum Lusbowski de Lesbow Gnōdem et al:
fera partibus pro vulneribus in bello circa Leopolim
proximo preterito sibi felici q ipm Iacobum Lesko
wski illatis iuri belli cōcidatur.

A d terrá et districtú propriú pro eisdem ulneribus ibi iu-
re agidi sine pena de uocatis de terra et distrido pro-
prio instituta ad quá se Ciuatus nó addicebat super
Citacionú lrlem secundam Regalem remisit et presen-
tibus remisit Et eo quia priuilegiatus sue ciuitatis ibidé
in bello arca Leopolim. Dullam actionú sibi Lusdoó
nostrú pro predictis ulneribus intentauerat. Dá Utrús
Regia uos sic uocare. Circa Leopolim decreuit q bus
Causa ibidem intentata fuit et talis actio pro ul-
neribus. in bello alicui. ad regiam. intentata sequitur
simp Post curiam Utró Regiá et in Curia Utró
R: Dessimir debet. Cui aút actio talis pro ulneribus
in bello alicui ellatis nó fuerit ibidem ad Regiam Utrú
mo fatalis actio et in iuria debet simp in forma fri stri
in illo distrido ubi fit. pars possessionata Aperire.
Ldo pars pro ulneribus suis contra cócittú agat
in disterto distrido ipsius proprio. Actú in Curia
Utis R: Cracs feria secúda post festú: S: stanislai in
Maijo Anno dñi. 1. 5. 3. 9.
Sacrae: M: R: Inter nobilis Lauricium Lasci
et Joannem Vawrzinobovijos. Cui: Jo: Vawrzin:
cZovijcZ obiecta est ignobilitas per cúdé Lasti
inter quos vadiú: S: M: R: fuerat interpositú Re:
Spectu Cuius ignobilitatis ipsi Vawrzinobovijos

Radium

tollerare non potuit tanquam Ignobilis

Dum ſe indicibat coram Iudicio S: M: R: aſſeſſorio nobilis Laurentius Laſcb. de obrowſcb ſeruꝰ tāgꝫ auctor in cā con Joannem Varchſinbowſcb. iuxta ingressum fermini ſodierni. et ciuꝰ citationē Litterarū Regalium primam. qua ipſe cōſtaurat. quō ipē Varchſinbowſcb in poſſeſſionatus. et quoſda de cuiꝰ poſſeſſioē nō cōſtat gerendo ſe nobili Anō de grā plebeio aſſeruit ſe mihi: hominꝰ cc nobilem et de grā nobili oriundum ad ipūs malam impetracionē. quod impetraſſet et obtinuiſſet Vadiū Mille Marcarū. S: M: R: inter ſe et prafatū Laſcb tāgꝫ diffidatorum partes ex altera vallari et interponi de ſecuritate vitē ipſius prouideri. Pro ut S: M: R: Vallare et interponere Anō ſue Mtē dignata eſt Quod quidem Vadium ipſe procurraſſet inferri in domum et Diuiſatorem ꝑfati laſcb. videbꝫ ad boā ipūs Diuiſatura bobrowſcb modo et ordine nobilium cōm Curie forma et obſeruātiam. quod ipē Laurētius ſibi cōm ipō Laſcb penſat ad mille Marcē Pcē et ex: inde Dēt totidem damni. Alō Pro ut de hac citatiōe prima Lacius canit. Et ſic eidem ſtando prafatus Joannes Varchſinbowſcb tāgꝫ citatus nō in aliq cōtrouerſiam et nō obtento pro Vadio in Citatiōe expreſſo. Ingico Dnō Iudicio: M: R: Preſidente

Audio hic generosū Lassos cōm nre si indicentur in iudicio:
M: R: inculpatū et dr Dominū. nobilitatē meam. et quid
ego nō cum nobilos et pro nobili me deberem gerere cū sim
de plebeio ordine oriundus. Antegā debeam cōm hoc ipm
vadiū in citacioē deprimum rūdere. Volo prius nobilitatē
meam in qua sum. et ipm inculpatus probare et educē me.
Quia ego sum vir nobilis procuratio pfo ō iudicio.
M: R: et D: vārā Dare mi dilationē remissiū me ad
propriū districtum ad probāū nobilitatē meā. quā ego
sufficiēt probare volo. et iudiciū sue petis: R: decre:
mit sibi probationē eius nobilitatis. Remittēs ipm ad pro:
priam districtū in suo modum quod ipe Joannes in pri:
mis et prodictis terminis terminabus. hodiē prodicte post.
festum: S. trinitatis. huc in statuto celebrāū coram iudi:
cio prefato. Hodiē in terminis prefixis oriundi fi:
mio ris duos de stirpe et Clonodio suis gremii. et bi duo
ibi pro suo prestabunt. Corporali iuramēto et di:
cant quod sit verū sē et similiter qui cūt de stirpe.
Hinc epicus. similiter p̄stito iuramēto dicant quod sit
Tē verū et nobilis. Postā vero sit probaunt nobilita
tem suam ibidem in terminis prefixis Hodiē coram
Iudicio Hac ipam probationem nobilitatis sue pro:
cure. in Acta inserbere. et tādem de scriptum. Ac

A tractu A actis ꝑdictis ttrodien. probatim ꝑsfatú sub
Sigillis iudicij prasfati scriptum ad termios. Mtis Regia pro:
ximos post festú S: trinitatis celebrań M: R: Suo iudicio
Mtis sua portara et onderet. Iudiciú assessoriú sibi decernit
Quartú vero dilationem pro vadio prasfato ꝑ eú vadiatis:
Gorayes obtento hoc Iudicium dispidet. ad ostensionem fun.
Mobilitatis et Sabinum partib⁹ prasfatis terim. Corá: S: M:
R: et Iudicio sue Mtis interminem Rogalibus videlt ipsi
Joannes ondento sufficien probationem nobilitatis ipsius
quam pro tune coram: M: Sua onderet. tenebr et debebit.
et terminú repulsionis pro vadio in citatione apposso. iuxta
ipsius Lasos Citationem Latino inscamen. Decretu probati:
onem. suam nobilitando. totú processum causa et acta pre.
sentia et Stum in Curia. M: R: Post festú: S: stanislai
in Mayo anno dni. /. 5. 3. 9.

Decretum. Maiestatis Regia. quod c:
Vincens aliquis aliquem In Iudicio illam c:
Victionem debet facere Pnciale personale stando
Dum se indicabant coram Iudicia S: M: R: assessorio
nobilis stanislao et martino fris germani indivisi
filij olim Martini Bronisowskij quond borgrabij Crac
in con Joannem spitkeg Jordan fris germanos
in duplos di atrag Vislenenska Vidzie. Macedowicki

.2c.

Citatos fuit diligentiam terminú ordinem. et cum decretum
:S:M:R: d citacion ipórú Bronjowskijes occassion nó tu:
fiong et nó cuidiong bonorú kanjedt a citacionibus no:
bilis ac famosi Zopsia Zamjfrefsowo et tándem ab ad cit:
tatiod Nobilem Seuerini et olim Erasmi Zamjfrefs. fili:
orum praefati Zopsia. quo decreto praefato M:R: Ilis
iordan decretum erat. ut ipsi Jordanowsje ipós Bronjowskie
ab ipsis citationibus et ab citacionibus interedent. post qd
quidem decretum. M:R: Salus obrdnjczkij procurator ipórú
Jordan petierat ipsis Jordan dari dilationem ad termios
proximos. Crac. Regalis ad intercessores p ipsm Jordan fa:
cientes qui prntes nó erát et in cessio quelibet personalis ee
debet. que dilatio p sacrá M:R: Ipsis Jordan ad pro:
ximos terminos Crace: Regalis data erat. Cuius dilatios
terminus Sodie aduenit. In quo quidem termio praefati
Jordanowsje cóparen. Coram Judicio M:R: Dixerunt
:D: Magnif.ci. Castellani et :D: Judex :M:R: assesso:
rio assidente ecce nos satisfaciem decreto volumus intrade
ipós Bronjowskij et citacionibus ipórú Zamjfrefsow
me nó cócitacionis et processus Vris et quó ipsis tre:
minus adeunit et in quo. puncto. ipsa causa pendet.
Cur et quare illos interdem debeamus quid pars actorea
facere nolvit.

Citta cionis et progressus. nec nō cōtumatiōis Iuris. et in-
quo puncto ipsa causa pendet. Dari ipsis noluerunt alle-
gan se nihil timere de iure facere Iam post Decretum
Quod ipt. sacram. M:R: Latū dare nec eis ipsos pro-
gressus iuris ondera. et iudicium assessorium decernit ut
ipsi bronjowscky ipsis Iordanow eos ipos processus et
Contumatiōis iuris ac punctus in quo eā ipa pendet.
on dicet, et tale ipsis tradet. quod dictum pars actō-
rea uti ipsi bronjowscky nō susceperūt sed ad: M:R:
appellauerūt. Sacra ifag: M: R: approban decretū iu-
dicij assessorij. ita decernē dignata ist. inter-eadē par-
tis tam bronjowskyi partis ab vna quā ista Iorda-
nos parte ab altera citatos occasiōe nō interciss̄ōis
Praffatorū Martini et. Stat; bronjowskyio et Ioannē Iordanos ac cittacio nobilis
ac famate olim Lopdia Zanj dritova. et tādē ad atta-
cioē Nobiliū Laurin et erasmi. prefati Lopdia Zanj
y dritova filiorum. pro ut inter easdem partes Decretū
erat vt ipi Iordanowyi dictos bronjowskyi a citta
cionibus et ad citta cionibus ipōrū Zaphrifow, intro-
cederent. ifag in termino praffato interciss̄oib com
parin- Ioannes et Laurētius skyitzk Iordanowyi

Coram

Coram. M: R: et iudicio sacre. M: R: interfuerunt
praffatos. Martinú et stanislaú Bronjowskÿe. x cita-
ciombus ipsorú Zaÿ Srzedow ad ipsos in termino de:
mambus eorú ad manus suas recepcis cú propositió:
nibus et rñ"sionibus. et Responsionibus iurídicis. Post quá
Intercessionem per ipsos Joannem et Laurtiú Spÿtek.
Jordanos fadrá praffati stanÿ: et Martinus Bronjo
nowskÿ: sacre M: R: peciérút. quatenus ipsa Mtas
ipsos bronjowskÿi Liberos et absolutos. ab impticoc
Citiacioc. pr ffatorú Zaÿsrzedzow. Decreto suo Mtatis
mediari pronúciare dignarét. Et sacra Mtás Regia:
Videns ipsorú Joannis et Laurétÿ Spÿtek Jordanow
intercessionem decernere dignata é et prefatos decernit
ipsos bronjowskÿe Liberos et absolutos. ab impedicioc
Iuridica ipsórum Citiacionú et ad citiacionú praffato:
rum Zaÿsrzedzow actú in curia: M: R: feria sedá
prodicá. an festú S: Stanislai in maijo anno 1.5.3.9.

Decretum. M: R: de Probatione Nobilitatis
Post mortem alicuius occisi. Dum in terrio solutioÿs
obicitur. quod. Si ignobilis ille occisus. et hoc sub:
fit fugerú Solutionú capitis illius occisi.

Dum ſi iudiciale coꝝ S: M: R: et iudicio ſue. Vtis
iudicebꝫ ſucceſſoris Legittimi olim Joannis Podlicſtey ſer:
Vitorſ olim Vxi miſi Bi Enni Bri. tangꝫ inſtigatoris offici: M:
R: in et con gſſum Stanislaui Vrglinſtey de terra Ruſſie.
et Diſtrictu Lropolien de oibus bonis ipsius p cu in
Regno Sabitonis (ius) con: ad peratu terminu et ad pa:
ratam Citacion et adtionē. ad peratū terminū trās:
lapſum qui erat trās lapſus in termis Crac. Regalibus
et ad omnes actus iudiciarios nobilis olim Pauli Vrglin:
ſkey pris ad punctū in quo caū cessauit. morte pre:
fati olim pauli Vrglinſkey. ad quam adtionē essent pro:
pinquiores et consanguinei tangꝫ filij post pre. pront
processus cauſ ipsius in actis Regalibus Crac Latius
dispositi. Videt occasionē occisionis capitis Joannis pods:
kieſkey. ita ut ipſe per primū ipsorū occisus. et interptus
ad probandū et deducendus. si praefatus olim Podkieſkey oc:
cisus nobilis fuerit an non. Ad pro ut de hoc citta:
cio Litteralis. et con. Ad eandem Citacionē Latius
Canit. petens praefati successoris. ipsis per Sacrā: M:
R: iuxta contenta citacionis et ad citationis
petebant de arma Lucrū solutionēꝫ capitis occisi pfati
olim Joannis podkieſkey et in contentis. de adductis p:

Pffatus.

Veglienski citatus petebat: Sacra. M: R: quatenus sua
Vtas in iudicio sue Vtas. sup ipm decernere solutionem
Capitis. occisi nó dignaretur. Donec prius pretensi successo-
rij et instigatorij. officij sui. Vtis. sufficienter probarent
et deduceret nobilitatem ipsius Joannis Podlieski occisi.
an fuerit nobilis an nó. Sacra ita: M: R: Decreto sue.
M: R: mediante decernere dignata est. et prtibus decer:
mit. Quod prefatus Veglinski. citatus pro núc trium
decernit. non stabit. pro occisione capitis. et solutione ejusdé
Capitis predicti olim Joannis podlieski. tm nó de
probatione et deductione nobilitatis occisi. Sententia sua sa:
cra. M: R: decernere dignata est. et prtibus decernit.
sua. Vtis mediante decernit. ut successores seu propinquior
Successor. et consanguineus prefati Joannis podlieski occi:
si. cú duobus testibus nobilibus. ipse seu sibi propinquis
in gemere similibus in proximis terminis. Regulbeto feria
secunda. post festú Exaltationis S: Crucis núc instante
Cracé proxime celebrandú in iudicio S: M: R: presta:
rit et prestaverit corporale. Juramentú in Dño roborans
Quod prefatus olim podlieski per ipm olim Veglinski
prtem ipsius Citati occisus est. et quod erat vir nobilis
et de stirpe eorú nobilis procreatus

Ista ipm̃ fiu ipós et fests cmb Dnos adiuuet et sancta
Crux et Sabbatum parts pasatur terminum in trmiñ
Regalibus proxim cracé. post festú S: Pritatis nunc
in sáct celebraturs. iudta citacionem et ad citacionem
Regalem et officio suu S: M: R: ad instigacionem
pressatorú successord pressati olim Sodkoscñi cma-
notú dconsium prsns inter partes latú. probationú no:
bilitatis vere accisi rotá iuramti et tosiú progressú cau-
se et (iudi) acta presentia Latindo Sorú dim cauctio
adú in curia M: R: Cracé feria secúda pro-
xima post festú S: Stanislai in maio áno 1539.
Decretum. Visis Regia quod capitulu seu offm
Capitule in dcquutione rei Judiciate vel pro lucrorú
seu rei iudicate nó differri appllacioé. sed nó obstañ.
appellatioñ datur procedn: ad dcquutioné p lucrorú seu
rei iudicate
Quemadmodú cá mdi et actio: Corá: S: M: R: et iudi-
cio sue: M: verebatur et mota fuit inter nobilem nico-
laum. Orzechowski: tanq actorí de una et inter gene-
rosú Ieronimum Stanislaum de pyzdzkowa Skalski ge-
rentem capitaneum ex parte. de officio ipsius Capitalu
ex parte. tanq citatum partibus ab altera. Quod ipe
pressatus Capitul ex parte. tanq citatú partibus

ab altera, quod ipē praffatus capūdo edicimēn. de ~~officio ipēdo~~
~~capitali~~ in iudicio seu in offō castren edicimēn praffato profi:
dendo. Dū ipse nicolaus Arbuczki fāquā iure victor eū quib:
busdam ℔ lucris a iudicio Castren. Cracē ad brachiū seu
Ill: R: ct officiū Capitaneatus ipēdo edicimēn fuissēt re:
missus. pro dequatior rei iudicate finien. fuerū perlucrorū
iure sbtentorū in ct sup Nobili Ioanne Dobrzynowski
ct bonis eius acquisitis ipā ℥ ℔ lucra cōtinuassēt de bra:
chio regali usq ad gradū. Remittit ad rinastrum
ct iterū ct quō ipē Capūdus. praffatus de officio suo
ct bracchio Regali. Illum cū certis nobilibus addidisset.
eidem nicolao Arbuczki tang victori eius Rimatio
fuissēt ct ℔ denegata alb pro ut. eiusmodi tenus pro:
cessus causi ct perlucra. praffata Latius in suo rubro.
disponūt. Ipse uero nō attendens statuta Regni. ct Iud
cor. Causa ct actiōn occasion vadij. triplicati inter
ipm nicolaum Arbuczki ex una ct ipm Dobrzino:
wskij Verissim motu propria indefinitiue cōa ipēdo
iusticia ct in dāmū ipēdo primo castrū edechimen
predimos post cōuentionē gīnālem. Regni prorogassēt
ct distulissēt. Volens q dequationē ℔ lucrorū dicti
nicolai Arbuczki

Et inris p facere et pront ad offic̃m capte pti
ntt ats pront padem citato latines si se dispo
suisset quod ipe prefatus trebijeczki pensaset
sibi cũ ipm capitlarken eglcinka prefatu ad
trebisn mdras pcanniazw t ad pspos statutis
cõ rsghgka casptanbos Sonciki pstente itagz pz
fato mirolao trebijeczkij tangna pazst artoza
sibi p R n et indicm Sud st R decrn
ingzu estinationis ni citator aperssnm et plñ statuto
ron ipsum rospitanken decrti pxadrszo pti pzsso
Et hieronimo schaszarijeczk capo chlemka p Sñ
procuratore assistentem et allegan roza. R sute
nullã rsghtnka p se rsgz p Sñd offitiũ ni esse
gnationi rei indiasse ipius mirolai trebijeczkij pfa
ctam. decl ni primis q pazs artoza allegall q
offitiũ mote proprio fabricauisset sibi ad intzoga
sen defiberandum Sub arta. Goc no propter rsgh
patia iporum sed propter rotionesias pazti
sup acksoziis facta trat deliberatõ riscepta sibi
hieronimo safiarijeczk ad tenios proximos regales.
Czaro. proxim pót festu s trinitatis celebran
dignata. s. decrnit saczo n R rel ni fris

prefatis regalibus coram nR et medicis sue
mtis probaret et doceret ipō schofranÿsky
captus q nō f se regis essÿ sui regnicolā
dilatio in exhibitione ipius nicolai Izbecky
rei indicate fortaq et hinc partes predicte
tum in dictis regalibus curie coram sacra
Mte R et medicis sue mtis proxime post festū
Sancte Trinitatis nūc instans replicam inter
ipius nicolai Izbÿsky citationem primum coram
transe processū et inter acta regalia curie
latius hodie omni rōne nullo pacto iuste
leso protesta sua nR Decreto sue M dicte
rōni signata q t. pluribus declarat vel ipse
ipsorum schafsarÿsky capitus eligendi citra
missionē faciat inquisitionis ipius nicolai
Izbecky pro executione faciēn. Dū fuerit
inter statuti dispositionē requisitus

Actum in Cuzia M R Crac feria sexta
rogationū Anno dō 1549

(17)